

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 391

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

55 tomas
2012 m. gruodžio 18 d.

Pranešimo Nr. Turinys Puslapis

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

NUOMONĖS

Regionų komitetas

97-oji plenarinė sesija, 2012 m. spalio 8, 9 ir 10 d.

2012/C 391/01	Regionų komiteto nuomonė dėl jūrų strategijos Atlanto vandenyno zonai kūrimo	1
2012/C 391/02	Regionų komiteto nuomonė dėl baltosios knygos „Adekvacių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“	7
2012/C 391/03	Regionų komiteto nuomonė dėl pataisytos Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos	11
2012/C 391/04	Regionų komiteto nuomonė dėl energetikos veiksmų plano iki 2050 m.	16
2012/C 391/05	Regionų komiteto nuomonė dėl regionų veiksmų sprendžiant prisitaikymo prie klimato kaitos klausimus. Padėtis pakrančių regionuose	21
2012/C 391/06	Regionų komiteto nuomonė dėl regioninės klimato kaitos strategijos Europos Sąjungoje pasinaudojant kalnuotų vietovių pavyzdžiu	27

LT

Kaina:
7 EUR

(Tęsinys antrajame viršelyje)

III Parengiamieji aktai

REGIONŲ KOMITETAS

97-oji plenarinė sesija, 2012 m. spalio 8, 9 ir 10 d.

2012/C 391/07	Regionų komiteto nuomonė dėl naujosios daugiametės finansinės programos po 2013 m.	31
2012/C 391/08	Regionų komiteto nuomonė dėl 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos	37
2012/C 391/09	Regionų komiteto nuomonė dėl viešųjų pirkimų dokumentų rinkinio	49
2012/C 391/10	Regionų komiteto nuomonė dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF)	84
2012/C 391/11	Regionų komiteto nuomonė „Europa pasaulyje. Naujas požiūris į ES išorės veiksmų finansavimą“ ...	110
2012/C 391/12	Regionų komiteto nuomonė dėl direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio panaudojimo peržiūros ir atvirųjų duomenų	120
2012/C 391/13	Regionų komiteto nuomonė dėl duomenų apsaugos dokumentų rinkinio	127
2012/C 391/14	Regionų komiteto nuomonė dėl teisėtos ekonomikos apsaugos aktų paketo	134

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

REGIONŲ KOMITETAS

97-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2012 M. SPALIO 8, 9 IR 10 D.

Regionų komiteto nuomonė dėl jūrų strategijos Atlanto vandenyno zonai kūrimo

(2012/C 391/01)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina pasiūlymą sukurti jūrų strategiją Atlanto vandenyno zonai ir parengti 2014–2020 m. Atlanto veiksmų planą;
- pabrėžia, kad Komiteto parama Atlanto strategijai priklauso nuo to, ar bus laikomasi platesnio požiūrio visiškai integruojant teritorinį aspektą, plėtojant aiškius ryšius tarp sausumos ir jūros ir padedant siekti kitų svarbiausių ES politikos tikslų; todėl prašo Europos Komisijos pakeisti strategijos pavadinimą į „Integruota Atlanto vandenyno zonos strategija“;
- pripažįsta, kad pagal Atlanto veiksmų planą vykdomiems projektams turi būti naudojami esami finansavimo šaltiniai ES lygmeniu (bendrai strateginei programai priklausančios arba nepriklausančios lėšos) ir kitos nacionalinio, regionų ir vietos lygmens, taip pat privataus sektoriaus lėšos;
- nepitaria pasiūlymui panaikinti Atlanto forumą, kai tik bus priimtas veiksmų planas, ir siūlo Atlanto forumą palikti iki 2020 m., kad jis stebėtų įgyvendinimą, apžvelgtų pažangą ir padėtų siekti strategijos tikslų;
- teigia, kad valdymo struktūra turi kuo labiau padidinti daugelio suinteresuotųjų subjektų ir galimų Atlanto strategijos dalyvių indėlį, ir prašo taikyti daugiapakopį valdymo metodą rengiant, įgyvendinant, vertinant ir persvarstant veiksmų planą.

Pranešėjas

Paul O'DONOGHUE (IE / LDAE), Klero grafystės tarybos ir Pietvakarių regiono valdžios institucijos narys

Pamatinis dokumentas

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Jūrų strategijos Atlanto vandenyno zonai kūrimas“

COM(2011) 782 final

I. BENDROSIOS PASTABOS**REGIONŲ KOMITETAS**

1. palankiai vertina pasiūlymą sukurti jūrų strategiją Atlanto vandenyno zonai ir parengti 2014–2020 m. Atlanto veiksmų planą;
 2. mano, kad Atlanto regionui iki šiol trūko tinkamos strateginės tolesnio vystymosi vizijos ir kad šis pasiūlymas suteikia realią galimybę sukurti strateginę viziją, kurios pagrindas – teritorinė sanglauda ir gerovė;
 3. pritaria Europos strategijos esmei, kadangi Atlanto regiono problemos ir galimybės peržengia nacionalines sienas ir tam reikalingas labiau holistinis ir integruotas požiūris; todėl pabrėžia, kad strategija turi teikti realią papildomą naudą įgyvendinimo ir pasiektų rezultatų požiūriu;
 4. numano, kad Europos Komisija siūlo „jūros baseino strategiją“, priklausančią integruotos jūrų politikos sričiai (o ne „makroregioninę strategiją“), tačiau **pabrėžia, kad Komiteto parama Atlanto strategijai priklauso nuo to, ar bus laikomasi platesnio požiūrio** visiškai integruojant teritorinį aspektą, plėtojant aiškius ryšius tarp sausumos ir jūros ir padedant siekti kitų svarbiausių ES politikos tikslų;
 5. todėl prašo Europos Komisijos pakeisti strategijos pavadinimą į „Integruota Atlanto vandenyno zonos strategija“ ir mano, kad jūrų strategijos turėtų būti rengiamos ir kitiems Europos jūrų baseinams remiantis Atlanto vandenyno zonoje (pavyzdžiui, Šiaurės jūros regione) įgyta patirtimi;
 6. pripažįsta ypatingus Atlanto vandenyno atokiausių regionų reikalavimus ir mano, kad ši strategija gali suteikti galimybių šiuose regionuose užtikrinti didesnę ES politikos sistemų veiksmingumą ir nuoseklumą;
 7. prašo, kad rengiant Atlanto strategiją ir su ja susijusį veiksmų planą ypatingas dėmesys būtų skiriamas **užimtumui, tvariam augimui ir investavimui**, kartu padedama pagerinti jūrų aplinkos būklę;
 8. mano, kad, kalbant apie geografinę strategijos taikymo sritį, reikėtų laikytis pragmatinio požiūrio ir suteikti šio regiono riboms deramą lankstumą, kuris leistų spręsti klausimus be dirbtinių apribojimų, tačiau ragina šią geografinę taikymo sritį šiek tiek išplėsti į šiaurę, kad įgyvendinant šią strategiją galėtų dalyvauti ir Islandija;
 9. išreiškia susirūpinimą, kad Atlanto strategijos procesui nepritaikyta vertinga patirtis, sukaupta kuriant dabartinius makroregionus ir įgyvendinant kitas tarptautines strategijas⁽¹⁾, visų pirma šiais klausimais: valdymas, politikos rengimas, ryšiai ir politinė atsakomybė, tikslai ir vertinimas;
 10. pabrėžia, kad Atlanto forumui tenka didžiulė atsakomybė pateisinti suinteresuotųjų subjektų lūkesčius, užtikrinti įtraukų bendradarbiavimo rengiant veiksmų planą procesą ir nuoseklias prioritetinių priemonių ir projektų planavimo ir įgyvendinimo sistemas;
- II. PROBLEMOS IR GALIMYBĖS**
11. neprieštarauja Europos Komisijos nustatytoms problemoms ir galimybėms, tačiau mano, kad veiksmų planu visų pirma turi būti siekiama realių rezultatų ir dėmesys turi būti sutelkiamas į problemas, kurias veiksmingiau išspręsti padėtų partnerystė grindžiamas požiūris;
 12. pabrėžia, kad veiksmų plano temos turi būti labiau suderintos su strategijos „Europa 2020“ ir jos pavyzdinių iniciatyvų temomis, tačiau turi derėti ir su bendra strategine programa (BSP) ir siūlomomis BSP fondų reformomis;
 13. apskritai pritaria šioms Atlanto lanko komisijos (angl. *Atlantic Arc Commission*)⁽²⁾ išskirtoms teminėms kategorijoms: 1) prieinamumas ir transportas Atlanto regione, 2) ekonomika ir jūrų pramonė, 3) klimatas ir aplinka, 4) moksliniai tyrimai ir inovacijos ir 5) teritorijų patrauklumas;

⁽¹⁾ Visų pirma ataskaita dėl ES Baltijos jūros regiono strategijos (ESBJRS) įgyvendinimo, 2011 m. birželio mėn., COM(2011) 381 final.

⁽²⁾ Atlanto lanko komisijos pozicija ir pasiūlymai dėl Europos Komisijos komunikato, kuriuo nustatoma strategija Atlanto regionui. Dokumentas politinio biuro priimtas 2012 m. kovo 22 d.

14. pabrėžia, kad žvejyba, moliuskų gaudymas ir akvakultūra, jūros gėrybių perdirbimo ir pateikimo į rinką grandinė Atlanto regione yra labai svarbi ir kad nuo jos priklauso daug darbo vietų. Ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija šiame regione būtina turi padėti konsoliduoti ir sustiprinti šios veiklos sektorių;

15. mano, kad veiksmų planas turi patenkinti planavimu grindžiamo požiūrio į jūros aplinką Atlanto regione poreikį; užsimena, kad tam prireiks darnaus jūrų erdvės planavimo ir jūrų valdymo procesų visame regione koordinavimo, taip pat geresnio jūrų ir sausumos planavimo sistemų koordinavimo;

16. mano, kad Atlanto vandenyno regionų pakrantė yra labai patraukli tiek įsikurti naujiems nuolatiniais gyventojams, tiek vykdyti sezoninę veiklą, susijusią su laivyba, laisvalaikiu, turizmu ir sportu. Svarbu, kad šios teritorijos pasirengtų gyventojų judėjimui, dėl kurio gali pradėti trūkti žemės ir kuris pakrantei gali daryti ekonominį, aplinkosauginį ir kitokį spaudimą;

17. pabrėžia būtinybę rengiant strategiją pasinaudoti anksčiau ir šiuo metu Atlanto regione vykdomų ES finansuojamų projektų rezultatais, kartu atlikti įvertinimą, kas buvo finansuota iki šiol ir kas gali būti tęsiama veiksmų plane; pabrėžia, kad tai gali turėti įtakos kai kurioms programoms ir kad reikia išplėsti projektus siekiant didesnio ir konkretesnio poveikio;

18. pasisako už tai, kad veiksmų planui būtų suteiktas išorės aspektas, kad būtų siekiama strateginių tikslų su viso Atlanto vandenyno regiono suinteresuotaisiais subjektais;

III. ATLANTO STRATEGIJOS FINANSAVIMAS

19. pripažįsta, kad pagal Atlanto veiksmų planą vykdomiems projektams turi būti naudojami esami finansavimo šaltiniai ES lygmeniu (bendrai strateginei programai priklausančios arba nepriklausančios lėšos) ir kitos nacionalinio, regionų ir vietos lygmens, taip pat privataus sektoriaus lėšos; pabrėžia, kad **kyla daug klausimų, kaip konkrečiai bus gauta finansinė parama strategijai įgyvendinti**, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad veiksmų planas rengiamas tuo pat metu, kai vyksta įvairių ES finansavimo programų planavimo procesas;

20. pabrėžia, kad turi būti užtikrintas aiškus ryšys tarp veiksmų plano ir turimo finansavimo, kad šis planas duotų rezultatų; pabrėžia, kad tai dar labiau išryškina būtinybę, kad strategija būtų grindžiama integruotesniu teritoriniu požiūriu ir kad veiksmų planas būtų tiesiogiai dar labiau susietas su strategijos „Europa 2020“ tikslais ir atitiktų įvairių ES fondų reguliavimo reikalavimus;

Finansavimas pagal bendrą strateginę programą

21. siūlo Atlanto forumui užmegzti dialogą su penkių valstybių narių atitinkamomis valdymo institucijomis, kad **nacionaliniai partnerystės susitarimai** deramai atspindėtų Atlanto strategijos prioritetus ir būtų užtikrintas pakankamas veiklos programų ir veiksmų plano priemonių tarpusavio papildomumas; vis dėlto baiminasi, kad integruotos jūrų politikos srityje sukurta strategija gali suteikti ribotas suderinimo su pagal BSP finansuojamomis programomis galimybes, išskyrus Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą (EJRŽF);

22. pažymi, kad rengiamas veiksmų planas turės derėti su fondų principais ir tikslais, visų pirma susijusiais su bendra strategine programa;

23. nepritaria tam, kad ištekliai Atlanto veiksmų planui būtų skiriami pagal kiekvieną **veiklos programą**, kadangi valdymo institucijoms jau numatytas griežtas išteklių sutelkimas pagal temas;

24. vis dėlto siūlo, kad vykstant programavimo procesui Atlanto forumas dirbtų kartu su valdymo institucijomis ir nustatytų, kaip veiksmų plano priemonės galėtų būti finansuojamos užtikrinant aiškų derėjimą su konkrečiose programose išskirtais teminiais prioritetais ir specifiniais projektų atrankos kriterijais;

25. pabrėžia kai kurių BSP reglamentų dalių suteikiamą galimybę remti ir padėti įgyvendinti svarbiausius Atlanto strategijos tikslus, visų pirma laikytis **kelis fondus apimančio požiūrio**; be to, pastebi, kad užtikrinus strategijos ir kai kurių integruotų BSP metodų (miestų aspektas, integruotos teritorinės investicijos, bendri veiksmų planai ir kt.) nuoseklumą sukuriamas potencialas, kuris, tinkamai jį taikant, gali sutelkti vietos valdžios institucijų žinias ir patirtį, kuri padėtų pasiekti pagrindinius Atlanto tikslus;

26. be to, siūlo į susijusių programų metines įgyvendinimo ataskaitas įtraukti vertinimą, kaip su BSP susijusios programos padeda siekti Atlanto strategijos tikslų ir įgyvendinti veiksmų planą;

Teritorinio bendradarbiavimo programos

27. mano, kad būsimos teritorinio bendradarbiavimo programos bus itin svarbios įgyvendinant pagrindinius Atlanto strategijos aspektus, ir pabrėžia, kad strategijai įgyvendinti siūlomame regione šiuo metu vykdoma per 10 teritorinio bendradarbiavimo programų (tarpvalstybinių, tarptautinių ir tarpregioninių);

28. pritaria, kad **Atlanto regiono (tarptautinė) programa** turi būti tęsiama, jai turi būti skiriama daugiau finansinių išteklių, kad būtų pasiekti kai kurie aukšti Atlanto strategijos tikslai; be to, pažymi, kad Atlanto regiono programa yra tinkama priemonė užmegzti konkrečius ryšius su Atlanto strategijos strateginėmis iniciatyvomis (pavyzdiniais projektais) ir finansuoti įgyvendinimo platformą (žr. 37–38 punktus);

29. siūlo Atlanto forumui pasinaudoti **programa INTERACT sąmoningumo ugdymo priemonėms** remti ir dabartinių teritorinio bendradarbiavimo programų valdymo institucijas įtraukti į ankstyvąjį Atlanto veiksmų plano rengimo proceso etapą;

30. pabrėžia, kad tai padėtų:

- (a) rengiant veiksmų planą nustatyti strategijai naudingą programos INTERREG valdymo praktiką, galimą strategijos poveikį programos įgyvendinimui, įskaitant programų tarpusavio sąveiką ir bendradarbiavimą, ir numatyti, kaip Atlanto strategijos projektai galėtų būti veiksmingai valdomi įgyvendinant programas;
- (b) vykstant programavimo procesui geriau informuoti apie strategiją teritorinio bendradarbiavimo programose, nustatyti strategijos tikslams siekti tinkamus projektus, pasinaudoti bendradarbiavimo programomis kai kuriems teminiams klausimams spręsti ir palengvinti programų tarpusavio mainus;

Finansavimas pagal kitas ES programas

31. reiškia susirūpinimą dėl nepakankamo kitų ES programų nuoseklumo, dėl kurio Atlanto strategijos tikslai nebus visiškai pasiekti ir jos veiksmų plano finansavimo reikalavimai nebus visiškai patenkinti 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu;

32. atkreipia dėmesį, pavyzdžiui, į naujus integruotus projektus, įgyvendinamus pagal programą LIFE+ (2014–2020 m.), kurie yra ilgalaikiškesni ir apima platesnę teritoriją, kad būtų geriau įgyvendinta aplinkos ir klimato politika, tačiau nėra numatyti jūros aplinkos projektams⁽³⁾; mano, kad tai praleista galimybė įgyvendinti pagrindinius integruotos jūrų politikos ir Atlanto strategijos tikslus;

33. taip pat apgailestauja, kad į Atlanto regioną nebuvo atsižvelgta ir apibrėžiant pagrindinius tinklus transeuropiniuose tinkluose, ir prašo pirmenybę teikti *Europos infrastruktūros tinklų priemonės* taikymui sprendžiant prieinamumo ir periferiškumo Atlanto regione klausimus (transportas, energetika ir IRT);

34. kelia klausimą, kaip Atlanto forumas siūlo tikslingiau nukreipti ir panaudoti kitas turimas ES lėšas ir daugiau lėšų

skirti strategijos tikslams įgyvendinti; siūlo, pavyzdžiui, veiksmų planu skatinti mokslinių tyrimų partnerystes visame Atlanto regione siekiant kuo labiau padidinti paramą pagal programą „Horizontas 2020“;

Kiti finansavimo šaltiniai

35. reiškia susirūpinimą dėl to, kad nepakankamai akcentuojama būtinybė pritraukti privačiojo sektoriaus skiriamą finansavimą ir apskritai pasitelkti privatųjį sektorių siekiant strategijos tikslų; mano, kad šią problemą turi išspręsti Atlanto forumas vykdydamas konsultacijas ir tinkamai parengtas informavimo kampanijas;

36. pažymi, kad dabartinė valstybių biudžeto krizė lemia būtinybę, kad Atlanto regionas pritrauktų investicijas ir išnaudotų esamas galimybes (pavyzdžiui, jūros atsinaujinančiųjų energijos išteklių, jūros produktų ir akvakultūros, jūrų išteklių ir uostų vystymo sektoriuose); teigia, kad Atlanto regiono, kaip investicijoms ir verslo vystymui palankios vietovės, propagavimas turi būti pagrindinis veiksmų plano elementas;

37. siūlo, kad Atlanto forumas kartu su Europos Komisija ir Europos investicijų banku įvertintų galimybę sukurti konkrečią finansinę priemonę, skirtą padėti parengti finansiškai naudingus projektus derinant subsidijas su paskolomis, nuosavo kapitalo ir rizikos garantijos priemones ir užtikrinant racialesnę projektų įgyvendinimą;

IV. STRATEGIJOS VALDYMAS IR ĮGYVENDINIMAS

38. pabrėžia, kad norint sėkmingai įgyvendinti Atlanto strategiją, reikia ją giliai įtvirtinti politinėse ir administracinėse struktūrose, ir pažymi, kad tam reikia:

- a) politinės valios, įsipareigojimo ir atsakomybės,
- b) daugiapakopio valdymo metodo (ES, nacionalinio, regionų ir vietos) ir
- c) pakankamų žmogiškųjų ir techninės pagalbos išteklių;

Valdymo aspektai

39. teigia, kad valdymo struktūra turi kuo labiau padidinti daugelio suinteresuotųjų subjektų ir galimų Atlanto strategijos dalyvių indėlį, ir prašo taikyti daugiapakopį valdymo metodą rengiant, įgyvendinant, vertinant ir persvarstant veiksmų planą;

40. taigi pripažįsta, kad be tvirto valstybių narių politinio įsipareigojimo aukščiausiu lygmeniu ir kartu nacionalinio susijusių politikos sričių koordinavimo Atlanto strategija nepateisins lūkesčių ir nebus pasiekti jos tikslai; be to, teigia, kad veiksmų planas nebus sėkmingai įgyvendintas, jeigu jame visapusiškai nedalyvaus vietos ir regionų suinteresuotieji subjektai ir jeigu jie neprisiims atsakomybės už šią strategiją;

⁽³⁾ Žr. nuomonės projektą „Pasiūlymas dėl reglamento dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) sukūrimo“, CdR 86/2012.

41. nepritaria pasiūlymui panaikinti Atlanto forumą, kai tik bus priimtas veiksmų planas, ir siūlo Atlanto forumą palikti iki 2020 m., kad jis stebėtų įgyvendinimą (sukūrus įgyvendinimo platformą (žr. 24 ir 38 punktus)), apžvelgtų pažangą ir padėtų siekti strategijos tikslų;

42. siūlo sukurti tokį Atlanto strategijos valdymo modelį: a) **Atlanto forumas**, užtikrinantis politinę priežiūrą ES lygmeniu ir apimantis **įgyvendinimo platformą**, kuri veikia kaip strategijos informacijos centras, inicijuoja gebėjimų ugdymo priemones, nustato projektų rengimo gaires ir skatina bei valdo veiksmų plano įgyvendinimą; b) **nacionaliniai ir regioniniai koordinavimo centrai**, užtikrinantys politikos nuoseklumą ir skatinantys suinteresuotuosius subjektus ir galimus projektų vykdytojus dalyvauti įgyvendinant Atlanto strategiją;

Įgyvendinimo aspektai

43. pabrėžia, kad Atlanto regionas yra sudėtinga geografinė teritorija, pasižyminti skirtingais ypatumais, kultūromis ir perspektyvomis; mano, kad siekiant sėkmingai įgyvendinti strategiją, reikia labiau pasistengti išplėsti ir sustiprinti bendradarbiavimą Atlanto regione; tikisi, kad Atlanto strategija: a) taps bendru atskaitos tašku šiam tikslui pasiekti; b) būtina apims gebėjimų ugdymo priemonę, skatinančią glaudesnio bendradarbiavimo siekį;

44. mano, kad priėmus Atlanto veiksmų planą, reikės sukurti **informacijos ir ryšių modulį**, kurio paskirtis – didinti strategijos matomumą, padėti suprasti jos tikslus, skatinti platesnį dalyvavimą (visų pirma privataus sektoriaus) ir laikui bėgant pasiekti rezultatų;

45. pabrėžia, kad ETBG reglamentas gali pasitarnauti kaip strategijos įgyvendinimą palengvinanti priemonė;

46. siūlo Europos Komisijoje sukurti **Atlanto strategijos įvairių tarnybų darbo grupę**, kuri užtikrintų nuoseklumą susijusiose politikos srityse ir Atlanto strategijos tikslų derėjimą su ES programomis ir prašymais dėl finansavimo; be to, siūlo, kad, atsižvelgiant į horizontalų strategijos pobūdį, šiai darbo grupei vadovautų generalinis sekretoriatas;

V. ATLANTO VEIKSMŲ PLANAS. PROCESAS

47. pabrėžia būtinybę paspartinti veiksmų plano priėmimo procesą ir siūlo dažniau rengti Atlanto forumo (vadovaujančiųjų ir iniciatyvinių komitetų) posėdžius siekiant nustatyti svarbiausius šio proceso etapus ir užtikrinti savalaikius veiksmus;

48. laukia konsultacijoms skirto dokumento, kuris turi būti pagrindas platesniam ir labiau struktūruotam suinteresuotųjų subjektų sutelkimo ir konsultavimosi su jais procesui 2012 m., ir ragina Europos Komisiją nedelsiant išplėsti ir sustiprinti išpareigojimus, kad suinteresuotieji subjektai, įskaitant vietas ir

regionų lygmenį, jaustųsi esą atsakingi už veiksmų planą, ir užtikrinti, kad šis procesas būtų grindžiamas principu „iš apačios į viršų“ ir būtų orientuotas į piliečius;

49. baiminasi, kad siūlomų teminių seminarų – po vieną kiekvienai valstybei narei – neužteks paskatinti suinteresuotuosius subjektus prisiimti išpareigojimus ir atsakomybę už strategiją; siūlo Atlanto strategiją papildančius veiksmus, kad būtų sutarta dėl strategijos vizijos, siūlo apsvarstyti valdymo aspektus, nustatyti tikslus ir patikrinamus sėkmės rodiklius ir aiškiai apibrėžti finansavimo tvarką; be to, siūlo Europos Komisijai sutelkti savo nacionalines atstovybes, kad būtų užtikrintas platesnis dalyvavimas su veiksmų planu susijusiame procese;

50. pabrėžia, kad reikia **paankstinti siūlomą veiksmų plano priėmimo terminą**, kad jį būtų galima suderinti su susijusių 2014–2020 m. finansavimo programų prioritetais;

51. rekomenduoja įgyvendinant Atlanto strategiją visų pirma susitarti dėl Atlanto regiono strateginės vizijos, kuri bus pagrindas 2014–2020 m. Atlanto veiksmų planui; be to, siūlo šiame veiksmų plane

— nustatyti **svarbiausius prioritetus, priemones ir išskirti pavyzdinius projektus**, įskaitant trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius veiksmus;

— aiškiai apibrėžti **visų politikoje ir įgyvendinant strategiją dalyvaujančių suinteresuotųjų subjektų vaidmenis ir atsakomybę** daugiapakopio valdymo struktūroje ir aiškiai apibūdinti įgyvendinimo grandinę, sukurtą strategijos tikslams pasiekti;

— numatyti **gebėjimų ugdymo priemonę**, skatinančią tvirtesnio bendradarbiavimo siekį visame regione;

— nustatyti **pagrindinius tikslus ir įvairius rodiklius**, kad būtų galima įvertinti įgyvendinimą ir vadovautis rezultatais grindžiamu požiūriu;

— sukurti **informacijos ir ryšių modulį**, kurio paskirtis – didinti strategijos matomumą, padėti suprasti jos tikslus, skatinti aktyvesnį dalyvavimą įgyvendinant strategiją;

— nustatyti veiksmų planui įgyvendinti **reikalingus išteklius** – tiek finansinius, tiek žmogiškuosius;

52. nurodo, kad Atlanto strategija ir jos veiksmų plano rengimo procesas turėtų būti Europos Komisijos pasiūlyto ES makroregioninių metodų pridėtinės vertės vertinimo 2013 m. dalis, kaip prašė Europos Taryba;

53. siūlo, kad šį veiksmų planą priimtų Atlanto forumas, ir ragina ES Tarybai pirmininkausiančią Airiją pirmenybę teikti šio plano priėmimui pabrėžiant jo įgyvendinimą, patikimą stebėsenos ir nuolatinio vertinimo procedūrą ir numatytą laikotarpio vidurio peržiūrą.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl baltosios knygos „Adekvачių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“

(2012/C 391/02)

REGIONŲ KOMITETAS

- nurodo, kad visi svarbiausi subjektai, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, kurie valdo didelės viešojo sektoriaus darbuotojų dalies papildomų pensijų sistemas, turėtų būti įtraukti į konsultacijų procesą, vykdomą reformuojant nacionalines pensijų sistemas;
- pabrėžia, kad kai kurie ES pensijų politikos ir strategijos „Europa 2020“ aspektai vienas kitą sustiprina. Jeigu pagal „Europos 2020“ strategiją bus pasiektas aukštesnis užimtumo lygis, tai ir socialinė apsauga ir pensijų sistemos apskritai taps tvaresnės. Savo ruožtu, norint įgyvendinti strategijos „Europos 2020“ tikslą sumažinti skurdą, būtina užtikrinti adekvacias pensines išmokas, turint omenyje tai, kad vyresnio amžiaus europiečiai išlieka socialiniu ir ekonominiu požiūriu pažeidžiama grupė. Reikia ne tik sisteminės pensijų reformos, bet ir nemažai papildomų darbo rinkos politikos priemonių, kad ir ateityje būtų užtikrintos deramos vyresnio amžiaus žmonių pajamos;
- atsižvelgdamas į nerimą dėl skaidrumo, taip pat dėl mokesčių ir rinkliavų, susijusių su įvairiais privataus pensijų kaupimo modeliais, dydžio, norėtų, kad būtų atliktas palyginamasis tyrimas, kokią praktiką būtų geriausia taikyti visoje ES;

Pranešėjas	Paul LINDQUIST (SE / ELP), Lidingės miesto tarybos narys
Pamatinis dokumentas	Baltoji knyga „Adekvacių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“ COM(2012) 55 final

I. REGIONŲ KOMITETO POZICIJA

REGIONŲ KOMITETAS

Ižanga

1. palankiai vertina Komisijos siekį spręsti didelius sunkumus, kurie kyla daugelio valstybių narių pensijų sistemoms;

2. atkreipia dėmesį į tai, kad tvarių ir adekvacių pensijų užtikrinimas yra labai svarbus ne tik mūsų augimo perspektyvoms, bet ir visuomenės gerovei ir labui;

3. be to, atkreipia dėmesį į tai, kad saugių ir adekvacių pensijų užtikrinimas yra labai svarbus, kad pensijų sistemos išliktų ekonomiškai gyvybingos ilguoju laikotarpiu;

4. pažymi, kad bendros valstybės pensijos ir ateityje bus svarbios užtikrinant, kad kiekvienas pensininkas gautų adekvačią pensiją;

5. mano, kad adekvačiomis viso gyvenimo pajamomis grindžiama pensijų sistema padeda užtikrinti, kad pensijos būtų tvarios ilgą laiką;

6. atkreipia dėmesį į tai, kad pensijų sistemos ilgą laiką buvo vystomos remiantis kiekvienos valstybės narės konkrečiomis sąlygomis; todėl bendrų valstybės pensijų sistemų struktūra yra kiekvienos atskiros valstybės narės reikalas;

7. nurodo, kad visi svarbiausi subjektai, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, kurie valdo didelės viešojo sektoriaus darbuotojų dalies papildomų pensijų sistemas, turėtų būti įtraukti į konsultacijų procesą, vykdomą reformuojant nacionalines pensijų sistemas;

8. pažymi, kad kelete valstybių narių iš esmės socialiniai partneriai atsako už profesinių pensijų sistemų plėtotę. Tokiu atveju savaime suprantama, kad ir visi pakeitimai turi būti daromi socialinių partnerių;

9. pažymi, kad baltoji knyga yra paremta SESV 153 straipsniu. Už pensijų sistemos formavimą visų pirma atsako valstybės narės. Tačiau ES gali remti ir papildyti valstybių narių veiklą

socialinės apsaugos srityje. Baltojoje knygoje nepateikiami konkretūs pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, todėl nekeliami jokie klausimai dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų; tačiau Komitetas nori pabrėžti, kad visi būsimi pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl pensijų turės būti labai nuodugniai analizuojami atsižvelgiant į subsidiarumo principą;

10. pabrėžia, kad kai kurie ES pensijų politikos ir strategijos „Europa 2020“ aspektai vienas kitą sustiprina. Jeigu pagal „Europos 2020“ strategiją bus pasiektas aukštesnis užimtumo lygis, tai ir socialinė apsauga ir pensijų sistemos apskritai taps tvaresnės. Savo ruožtu, norint įgyvendinti strategijos „Europos 2020“ tikslą sumažinti skurdą, būtina užtikrinti adekvačias pensines išmokas, turint omenyje tai, kad vyresnio amžiaus europiečiai išlieka socialiniu ir ekonominiu požiūriu pažeidžiama grupė⁽¹⁾. Reikia ne tik sisteminės pensijų reformos, bet ir nemažai papildomų darbo rinkos politikos priemonių, kad ir ateityje būtų užtikrintos deramos vyresnio amžiaus žmonių pajamos;

Darbo rinkoje ir pensijoje praleisto laiko pusiausvyra

11. pritaria Komisijos siekiui didinti pensinį amžių atitinkamai atsižvelgiant į tikėtinos gyvenimo trukmės pailgėjimą, nes tai padėtų užtikrinti mūsų pensijų sistemų finansinį gyvybingumą. Skirtingos valstybės narės tuo tikslu turės priimti skirtingus praktinius sprendimus;

12. mano, kad esant lanksčiam pensiniam amžiui, kai kurie žmonės galbūt pasirinktų galimybę vėliau pasitraukti iš darbo rinkos, nei tuo atveju, jei pensinis amžius būtų tiksliai nustatytas, todėl profesinio gyvenimo trukmę būtų galima prailginti pagal individualias sąlygas;

13. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti aktyvesnį vyresnių žmonių (55–64 m.) dalyvavimą darbo rinkoje. Gerokai didesnis jų užimtumas⁽²⁾ būtų labai naudingas ekonomikos augimui ir padidintų pensijų sistemų tvarumą;

14. mato nemažai galimybių padidinti moterų, jaunimo ir migrantų užimtumo lygį ir todėl pabrėžia didesnio užimtumo visose amžiaus grupėse svarbą. Ne mažiau svarbu gerinti sąlygas, kad jaunimas ir migrantai anksčiau patektų į darbo rinką;

⁽¹⁾ Žr. CdR 319/2010 fin.

⁽²⁾ Eurostato duomenimis, kurie cituojami baltojoje knygoje, tai sudaro mažiau nei 40 proc. daugelyje šalių.

15. ragina valstybes nares ir darbdavius igyvendinti priemones, kad vyresnio amžiaus darbuotojams būtų lengviau pasilikti darbo rinkoje ir jie būtų skatinami taip daryti;

16. kai kuriais atvejais norėtų, kad į pensiją būtų dažniau išeinama etapais: iš darbo visą darbo dieną į pensiją būtų visiškai išeinama laipsniškai;

17. atkreipia dėmesį į riboto pajėgumo dirbti dėl lėtinių sveikatos sutrikimų ar gerokai padidėjusio neįgalumo dėl amžiaus tikimybę⁽³⁾; todėl labai svarbu, kad būtų veiksmingos perkvalifikavimo ir darbo paieškos priemonės, skirtos lengviau pakeisti karjerą ir darbo vietą profesinės veiklos laikotarpiu, o visuomenei – paremti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, taip pat aktyvų bei sveiką senėjimą;

18. pabrėžia, kad valdžios institucijos ir socialiniai partneriai turėtų sukurti ir igyvendinti dar daugiau priemonių, kurios užtikrintų ir skatintų nenutrūkstamą vyresnio amžiaus dirbančių asmenų užimtumą ir tuo pat metu sumažintų arba visiškai panaikintų amžiaus skirtumą tarp realaus pasitraukimo iš darbo rinkos ir įstatyme nustatyto pensinio amžiaus;

Papildomos pensijos

19. pažymi, kad profesinės pensijos gali svariai papildyti valstybės pensiją. Todėl ES turi skatinti gerąją praktiką, kad valstybėse narėse būtų kuriamos profesinių pensijų sistemos, ir padidinti paramą daugiapakopėms pensijų sistemoms;

20. norėtų paraginti Komisiją ir valstybes nares daugiau dėmesio skirti MVĮ darbuotojams, žemos kvalifikacijos ir netipiniams bei dėl struktūrinių priežasčių laikinai dirbantiems darbuotojams, kurie dažnai negali pasinaudoti to paties lygmens profesinių pensijų sistemomis, kuriomis gali naudotis kiti darbuotojai;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad profesinių pensijų sistemos skiriasi nuo privačių pensijų kaupimo sistemos; be to, yra labai didelis skirtumas tarp profesinių pensijų sistemų ir draudimo produktų. Be to, dėl mokumo taisyklių gali padidėti profesinių pensijų sistemų sąnaudos, negerinant darbuotojams pensijų;

22. mano, kad valstybės pensijos, kurias galėtų papildyti profesinės pensijos, turi būti pakankamos, kad piliečių gyvenimo lygis išėjus į pensiją būtų adekvatus, tačiau reikėtų asmenis taip pat skatinti kaupti santaupas patiems ir dalyvauti trečiojoje pensijų kaupimo pakopoje;

23. pabrėžia, kad galima skatinti mažinti kliūtis, trukdančias aktyviau dalyvauti darbo rinkoje; dėl su amžiumi susijusių

profesinių pensijų draudimo įmokų, pavyzdžiui, kokios yra fiksuotų išmokų sistemose, gali būti brangu įdarbinti ir išlaikyti vyresnio amžiaus darbuotojus;

24. pažymi, kad norint įgyti teisę į profesinę pensiją dažnai reikalingas tam tikras darbo stažas, tuo tarpu daug jaunų darbuotojų dažnai keičia darbo vietas ir kai kada netgi šalį, kurioje dirba. Svarbu, kad šiems darbuotojams būtų kredituojamos įmokos į sistemą, kurioje jie įgyja teisę į pensiją;

25. iš principo palankiai vertina teisių į pensiją perkeliamumą ir laukia Komisijos pasiūlymų. Bet šis klausimas yra labai sudėtingas, kadangi reikia atsižvelgti į profesinių pensijų sistemų įvairovę valstybėse narėse. Ypač nederėtų slopinti darbdavių iniciatyvos finansuoti profesines pensijas. Be to, reikia labiau atsižvelgti į mokesčių poveikį, teisės aktus dėl bendro turto padalijimo ir pan.;

26. atsižvelgdamas į nerimą dėl skaidrumo, taip pat dėl mokesčių ir rinkliavų, susijusių su įvairiais privataus pensijų kaupimo modeliais, dydžio, norėtų, kad būtų atliktas palyginamasis tyrimas, kokią praktiką būtų geriausia taikyti visoje ES;

Lytis

27. giria Komisiją už tai, kad ji atsižvelgė į rekomendaciją⁽⁴⁾ daugiau dėmesio skirti lyčių klausimui. Tai ypač svarbu vietos ir regionų valdžios institucijoms, nes daugelyje viešojo sektoriaus sričių dauguma darbuotojų yra moterys⁽⁵⁾;

28. siekiant mažinti diskriminaciją dėl lyties ir moterims mokėti geresnes pensijas, pritaria Komisijos rekomendacijai, kad valstybės narės turėtų vyrams ir moterims nustatyti vienodą pensinį amžių;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad nemenki 55–64 m. amžiaus moterų ir vyrų užimtumo lygio skirtumai reiškia, kad ilgesnio profesinio gyvenimo ir vyresnių žmonių aktyvumo srityse ypač daug dėmesio reikia skirti lyčių aspektui, pavyzdžiui, imtis priemonių, padedančių derinti darbą ir šeiminius įsipareigojimus;

30. nurodo, kad, trūkstant alternatyvių priežiūros galimybių, daugelio valstybių narių moterims užkraunama papildoma našta, dėl kurios dažnai anksčiau išeinama į pensiją;

31. pastebi, kad aktyvesnis moterų dalyvavimas darbo rinkoje verstų aktyviau ieškoti vaiko priežiūros ir vyresnio amžiaus žmonių priežiūros galimybių; svarbu, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų pakankamai išteklių teikti šias paslaugas;

⁽³⁾ Applica & CESEP & Alphametrics(2007): Men and women with disabilities in the EU: Statistical analysis of the LFS ad hoc module and the EU-SILC. (Neįgalūs vyrai ir moterys ES. Darbo jėgos tyrimo ad hoc modulio statistinė analizė ir EU SILC).

⁽⁴⁾ CdR 319/2010 fin.

⁽⁵⁾ Eurostatas (2008 m.): The life of men and women in Europe – a statistical portrait (Vyrų ir moterų gyvenimas Europoje. Statistinis portretas).

32. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse moterys dažniau kenčia nuo (ilgalaikių) lėtinių ligų ar sutrikimų ir yra didesnė tikimybė, kad jos dažniau nei vyrai praneš apie darbo apribojimą o kitose valstybėse narėse dažniau kenčia vyrai. Todėl vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti ypač atsakingos už gerų darbo sąlygų savo darbuotojams užtikrinimą;

33. nurodo, kad ne visos darbo dienos galimybės, pavyzdžiui, kol vaikai yra maži, gali būti svarbi išankstinė sąlyga daugeliui žmonių, ne tik moterims, toliau dirbti. Taip pat svarbu, kad žmonės, nenorintys toliau dirbti ne visą darbo dieną, galėtų tokio darbo režimo atsisakyti, nes tai gali turėti neigiamo poveikio būsimoms pensijoms;

34. pastebi, kad tam, kad dėl įstatymais numatytų vaiko priežiūros atostogų pensijos nesumažėtų, valstybės narės būtų galima paskatinti apsvarstyti būdus, kaip įvertinti teises į pensiją ir tokių vaiko priežiūros atostogų laikotarpį; tokios pačios nuostatos galėtų būti laikomasi ir karinės tarnybos atveju;

Informacija

35. mano, kad reformomis turi būti siekiama sukurti tokią pensijų sistemą, kuri užtikrintų ilgalaikį stabilumą. Šios reformos bus sėkmingos tik tuo atveju, jeigu jos bus laikomos teisingomis; todėl būtina, kad plačioji visuomenė gerai suvoktų realias problemas ir visus galimus jų sprendimo būdus;

36. pabrėžia, kaip svarbu turėti išsamią informaciją apie pensijas, kad piliečiams būtų lengviau apsispręsti dėl pensijų planavimo. Judėjimo laisvė Europos Sąjungoje reiškia, kad nuo šiol daug žmonių įmokas į pensijų sistemas veiklos laikotarpiu mokės skirtingose šalyse, dėl to išsami informacija taps dar reikalingesnė;

37. todėl prašo Komisiją apsvarstyti galimybę sukurti bendrą internetinę platformą, kurioje būtų pateikiama išsami informacija apie pensijas;

Kiti klausimai

38. pabrėžia, kad adekvačios pensijų sistemos yra svarbios piliečių gerovei ir labai reikalingos, kad padėtų išvengti pernelyg didelės naštos vietos ir regionų valdžios institucijoms;

39. prašo Komisijos užtikrinti, kad tolesnių veiksmų šioje srityje bus imtasi atlikus deramus poveikio vertinimus, kuriuose, be kita ko, būtų įvertintas poveikis vietos ir regionų valdžios institucijoms;

40. ragina Komisiją apsvarstyti, ar pensijų nereikėtų koordinuoti taikant atvirtąjį koordinavimo metodą, siekiant skatinti ir laisvą asmenų judėjimą, ir pensijų sistemų tvarumą.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl pataisytos Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos

(2012/C 391/03)

REGIONŲ KOMITETAS

- pabrėžia, kad ES Baltijos jūros regiono strategija suteikia puikią galimybę patikrinti, koku mastu specialia platesnio geografinio makroregiono strategija galima realiai sustiprinti ES konkurencingumą ir paskatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą;
- palankiai vertina pastangas geriau suderinti patikslintus ES Baltijos jūros regiono tikslus – apsaugoti jūrą, suvienyti regioną ir padidinti gerovę – su strategijos „Europa 2020“ tikslais;
- pažymi, kad norint sustiprinti ekonominę sanglaudą ir konkurencingumą, reikalingi tvirtesni mokslinių tyrimų, inovacijų ir pramonės suinteresuotųjų subjektų ryšiai. Regionai ir universitetai turėtų bendradarbiauti visame Baltijos jūros makroregione, kad jis taptų pažangiosios specializacijos tinklu pavyzdžiu;
- mano, kad ir toliau reikėtų stengtis remti tvaraus vystymosi iniciatyvas ir vykdyti daugiau priemonių, kuriomis būtų didinamas užimtumas, ugdomi įgūdžiai ir stiprinama gerovė bei įtrauktis;
- pabrėžia, kad, nors ES Baltijos jūros regiono strategija yra ES vidaus strategija, bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis, ypač Rusija, yra ypač svarbus sėkmingam strategijos įgyvendinimui;
- pabrėžia, kad siekiant glaudesnio ES ir Rusijos bendradarbiavimo Baltijos jūros regione, reikėtų kuo geriau išnaudoti Šiaurės dimensijos struktūras;
- yra su nerimę dėl to, kad strategijos įgyvendinimo procese nepakankamai svarbos suteikiama savivaldybėms ir regionams; todėl siūlo ir strategijoje, ir atnaujiname veiksmų plane aiškiai nurodyti, kad jų įgyvendinimo procese būtina vadovautis daugiapakopio valdymo principu;
- pabrėžia, kad norint strategijos įgyvendinimo pažangą pasiekti visose dalyvaujančiose šalyse, politiniai suinteresuotieji subjektai turi veikti labai ryžtingai ir imtis vadovaujamojo vaidmens;
- pažymi, kad nacionalinių struktūrinių fondų programų indėlį įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją reikia apibrėžti aiškiau, atsižvelgiant į valstybių narių regionų skirtumus ir jų vystymosi poreikius.

Pranešėja

Pauliina HAIJANEN (FI / ELP), Laitilos miesto tarybos vykdomosios valdybos narė

Pamatinis dokumentas

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos

COM(2012) 128 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina 2012 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatą ir mano, kad jame siūlomomis priemonėmis žengiama teisinga linkme – siekiama sutelkti dėmesį į ES Baltijos jūros regiono strategijos prioritetus, suderinti politikos priemones ir finansavimą, patikslinti skirtingų subjektų atsakomybę ir pagerinti komunikavimą;
2. atkreipia dėmesį į tai, kad ES Baltijos jūros regiono strategija siekiama gerinti politikos koordinavimą ir sanglaudą tarp tos teritorijos regionų, kad būtų galima išspręsti bendras Baltijos jūros regione kylančias problemas ir tvariai stiprinti regiono gerovę. Strategijoje nagrinėjami klausimai, kurių atskiri regionai ir valstybės narės negali išspręsti pavieniui. Svarbiausias dalykas – makroregiono valstybių narių, regionų ir savivaldybių, ES, viso Baltijos regiono organizacijų, finansų institucijų ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimas ir koordinuoti veiksmai;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad Regionų komiteto nuomonėje „Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų“ (CdR 72/2011 fin) pabrėžiama, kad Baltijos jūros regionas galėtų tapti visos Europos vedliu;
4. pabrėžia, kad ES Baltijos jūros regiono strategija – pirmoji integruota makroregioninė strategija – suteikia puikią galimybę patikrinti, koku mastu specialia platesnio geografinio makroregiono strategija galima realiai sustiprinti ES konkurencingumą ir paskatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą. Šia patirtimi pirmiausia reikia remtis debatuose dėl Europos sanglaudos politikos, ruošiantis kitam programavimo laikotarpiui;
5. atkreipia dėmesį į Europos Komisijos poziciją, kad įgyvendinant makroregionines strategijas nereikėtų kurti naujų taisyklių, steigti naujų institucijų ar tvirtinti naujo finansavimo, tačiau mano, kad trims dalykams reikia tarti „taip“: makroregione bendru sutarimu laikytis galiojančių taisyklių ir kontroliuoti jų vykdymą; sukurti (už tai būtų atsakingos ES institucijos) regionų ir vietos valdžios institucijų bei valstybių narių platformą, tinklą arba teritorinę grupę, kurioje taip pat dalyvautų suinteresuotieji subjektai; Sąjungos finansavimą, skirtą makroregioninėms strategijoms plėtoti ir įgyvendinti, naudoti sutartiems tikslams;
6. palankiai vertina pastangas geriau suderinti ES Baltijos jūros regiono strategijos tikslus su strategijos „Europa 2020“ tikslais. Komunikate pristatyti trys bendri strategijos tikslai – apsaugoti jūrą, suvienyti regioną ir padidinti gerovę – yra puikiai susieti su strategijos „Europa 2020“ pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslais. Be to, įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ labai svarbu pabrėžti glaudesnę regioninę bendradarbiavimą inovacijų srityje;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimui yra labai svarbu strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas paversti konkrečiais veiksmais. Iš strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas iniciatyvoms „Skaitmeninė darbotvarkė“ ir „Inovacijų sąjunga“ atnaujintame veiksmų plane tvirčiau akcentuojant jų tikslų propagavimą Baltijos jūros regione. ES Baltijos jūros regiono strategija ir šiame regione veikiantys bendradarbiavimo tinklai yra puikus pagrindas vystyti regionines mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas siekiant pažangiosios specializacijos;
8. ragina ir valstybes nares, ir vietas bei regionų lygmens subjektus pasvarstyti, kaip konkrečiomis bendradarbiavimo priemonėmis įgyvendinti atnaujintą Europos Sąjungos ir Baltijos jūros regiono strategijos tikslą kurti gerovę. Ateityje veiksmų plane reikės aiškiai apibrėžti priemones, skirtas didinti užimtumą ir įgūdžius, stiprinti gerovę ir įtrauktį. Kol kas veiksmų plane yra labai nedaug sąsajų su strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėmis iniciatyvomis šiose srityse.
9. mano, kad įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją reikėtų atsižvelgti į strategijos „Europa 2020“ prioritetą „Integracinis augimas – didelio užimtumo ūkio, kuriame užtikrinta ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, skatinimas“, nes tarp įvairių Baltijos jūros regiono dalių vis dar esama nemažų gerovės ir ekonominių rodiklių skirtumų. Ir toliau reikėtų stengtis vykdyti priemones, kuriomis būtų gerinama aplinkos apsauga ir remiamoms pavyzdinės tvaraus vystymosi iniciatyvos.
10. pabrėžia, kad norint pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus, ateityje bus dar svarbiau atsižvelgti į įvairių finansavimo programų sąveiką. Rengiantis įgyvendinti būsimą mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“, reikėtų užtikrinti glaudų ir kompleksinę koordinavimą su valstybių narių

Baltijos jūros regione taikomomis sanglaudos politikos priemonėmis, taip siekiant pabrėžti regioninį aspektą ir paskatinti regionus aktyviau vykdyti mokslinius tyrimus bei plėtoti inovacijas;

11. nori atkreipti dėmesį į tai, kad ES Baltijos jūros regiono strategija vietos ir regionų lygmeniu atvėrė naujas galimybes stiprinti regionų konkurencingumą ir inovacijų potencialą bei skatinti regioninę pažangiąją specializaciją. Todėl regionai ir universitetai turėtų bendradarbiauti visame Baltijos jūros makroregione, kad jis taptų pažangiosios specializacijos tinklų pavyzdžiu, – dėmesį reikėtų sutelkti į kiekvienam regionui aktualiausius klausimus bei veiklą ir pasitelkus tinklaveiką siekti geriausių rezultatų bei poveikio. Šioje srityje labai svarbu plėtoti ir stiprinti trigubos ir keturgubos spiralės inovacijų sistemas, tuo tikslu bendradarbiaujant su Baltijos jūros regiono mokslo bendruomene, viešuoju ir privačiuoju sektoriais bei piliečiais;

12. siūlo ES Baltijos jūros regiono valstybėms narėms skatinti mokslinių tyrimų centrų dėmesį sutelkti į tuos mokslinius tyrimus, kuriais jų regione remiama pažangioji specializacija, ir dalytis savo patirtimi bendradarbiaujant Baltijos mokslinių tyrimų tinkle. Svarbu šiame mokslinių tyrimų srityje vykdomame bendradarbiavime paraginti dalyvauti ir ES nepriklausančias šalis, kurios ribojasi su Baltijos jūros regionu, pavyzdžiui, sprendžiant bendram jūros baseinui aktualius aplinkos ir energetikos klausimus.

13. norėtų pažymėti, kad norint sustiprinti ekonominę sanglaudą ir konkurencingumą, reikalingi tvirtesni mokslinių tyrimų, inovacijų ir pramonės suinteresuotųjų subjektų ryšiai. Verslo ir pramonės sektoriais bei universitetams reikia suteikti galimybę aktyviau dalyvauti bet kurioje šiai strategijai įgyvendinti skirtoje veikloje;

14. rekomenduoja skatinti ES ir ES nepriklausančias šalis bendradarbiauti inovacijų srityje ir vienyti savo pastangas, taip pat rekomenduoja skatinti bendradarbiavimą rinkodaros Baltijos jūros regione klausimais, siekiant paskatinti investicijas ir turizmą iš ES nepriklausančių šalių. Šios priemonės ir tai, kad strategijoje daug dėmesio skiriama aplinkos apsaugos aspektams, yra labai svarbus žingsnis į priekį siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų Baltijos jūros regione;

15. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Baltijos jūros regiono šalys šiuos klausimus turėtų įtraukti ir į savo nacionalines reformų programas, o rengiant šias programas turėtų aktyviai dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijos;

16. pažymi, kad pagrindinis Europos Sąjungos Baltijos jūros strategijos tikslas – išvalyti labiausiai užterštą Europos jūrą ir pagerinti jos būklę, kartu užtikrinti darnų socialinį ir ekonominį ES ir ES nepriklausančių kaimyninių regionų vystymąsi;

Strategijos išorės matmens ir bendradarbiavimo svarba

17. pabrėžia, kad, nors tai yra ES vidaus strategija, bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis, ypač su Rusija, yra ypač svarbus sėkmingam strategijos įgyvendinimui;

18. norėtų pabrėžti, kad 2011 m. Rusija federaliniu lygiu patvirtino *Rusijos Šiaurės Vakarų regiono socialinio ir ekonominio vystymosi strategiją iki 2020 m.* Šiaurės Vakarų Rusijos strategijoje nustatyti regiono ekonominiai, infrastruktūros ir logistikos tikslai. Tikimasi, kad ši strategija skatins gaudesnę ES Baltijos jūros regiono ir Rusijos strateginį bendradarbiavimą, visų pirma aplinkos, ekonomikos, transporto, energetikos, turizmo ir civilinės saugos srityse;

19. pabrėžia, kad siekiant gaudesnio ES ir Rusijos bendradarbiavimo Baltijos jūros regione, reikėtų kuo geriau išnaudoti Šiaurės dimensijos struktūras. Pagal Šiaurės dimensijos politiką, siekiant geriau koordinuoti įvairius bendradarbiavimo mechanizmus Baltijos ir Barenco jūrų regionuose, visas šiaurinis regionas laikomas vienu vienetu;

20. palankiai vertina ir remia konkrečius vietos ir regionų lygmens veiksmus, skirtus plėtoti praktinį bendradarbiavimą, ypač su Sankt Peterburgu ir Leningrado regionu. Geras tokios pagal principą „iš apačios į viršų“ vykdomos veiklos pavyzdys yra vadinamasis Turku procesas – bendra Turku miesto, Pietvakarių Suomijos regiono, Hamburgo ir Sankt Peterburgo miestų iniciatyva;

Daugiapakopis valdymas ir savivaldybių bei regionų vaidmuo įgyvendinant strategiją

21. palankiai vertina tai, kad savo komunikate Komisija, apibūdėdama pagrindinių suinteresuotųjų subjektų (nacionalinių informacinių centrų, prioritetinių sričių koordinatorių, horizontalių veiksmų vadovų ir pavyzdinių projektų vadovų) vaidmenį ir atsakomybę, atsižvelgė į RK nuomonėje dėl Baltijos jūros strategijos (CdR 255/2009 fin) išreikštą nuostatą, kad būtina remti lankstų, tačiau ir kryptingą strategijos įgyvendinimą ir valdymą;

22. mano, kad Komisijos pasiūlymai aiškiau apibrėžti strategijos valdymo struktūrą ir padaryti ją veiksmingesne yra žingsnis teisinga kryptimi, tačiau yra sunerimęs dėl to, kad strategijos įgyvendinimo procese nepakankamai svarbos suteikiama savivaldybėms ir regionams; todėl siūlo ir strategijoje, ir atnaujintame veiksmų plane aiškiai nurodyti, kad jų įgyvendinimo procese būtina vadovautis daugiapakopio valdymo principu;

23. pabrėžia, kad sėkmingas makroregioninės strategijos įgyvendinimas visoje Europoje iš esmės priklauso nuo vietos ir regionų suinteresuotųjų subjektų aktyvumo ir indėlio siekiant tikslų. Privačiojo sektoriaus dalyvavimas taip pat labai svarbus. Norint strategijos įgyvendinimo pažangą pasiekti visose dalyvaujančiose šalyse, politiniai suinteresuotieji subjektai turi veikti labai ryžtingai ir imtis vadovaujamojo vaidmens;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina ir užtikrinti dar aktyvesnį vietos ir regionų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą įgyvendinant Baltijos jūros strategiją. Į tai reikia atsižvelgti ne tik atnaujinant strategijos veiksmų planą, bet ir apibrėžiant įvairių suinteresuotųjų subjektų vaidmenį. Pavyzdžiui, šiuo metu, daugelis prioritetinių sričių koordinatorių yra sektoriinių ministerijų arba kitų centrinės valdžios įstaigų atstovai. Pirmiausia reikėtų, kad nacionaliniai informacijos centrai reguliariai palaikytų ryšius su vietos ir regionų valdžios institucijomis bei organizacijomis;

Finansavimo, stebėsenos ir vertinimo sistema

25. atkreipia dėmesį į tai, kad, nors ES Baltijos jūros regiono strategija nebuvo patvirtinta iki dabartinio ES programavimo laikotarpio pradžios, pagal įvairias struktūrinių fondų programas buvo galima vykdyti nemažai projektų, remiančių šią strategiją. Europos teritorinio bendradarbiavimo programos, įgyvendintos Baltijos jūros regione, buvo pagrindinė įvairių priemonių įgyvendinimo, visų pirma vietos ir regionų lygmenimis, finansavimo priemonė;

26. atkreipia dėmesį į finansavimo priemonių, tinkamų tarpvalstybiniais projektams ir projektams, kuriuose dalyvauja daug suinteresuotųjų subjektų, stoką. Tai, kad sprendimai dėl finansavimo kiekvieno partnerio atveju priimami skirtingu metu, kelia problemų tais atvejais, kai naudojami įvairūs finansavimo šaltiniai, dėl to gerokai sulėtėja įgyvendinimas. Sprendimai dėl finansavimo nevisada yra tarpusavyje koordinuojami ir kai kurie partneriai lieka be paramos, o tai trukdo pradėti įgyvendinti projektą;

27. mano, jog svarbu, kad 2011 m. spalio mėn. Komisijos pateiktuose reglamentų projektuose valstybės narės yra įpareigosotos, rengiant ir įgyvendinant naujas struktūrinių fondų programas, atsižvelgti į makroregioninę strategiją, jei ji yra, ir pabrėžia, kad ypač naujoji tarpvalstybinė Baltijos jūros regiono programa turi būti suderinta su ES Baltijos jūros regiono strategijos prioritetais. Kito laikotarpio programavimas turėtų prasidėti pačioje 2014 m. pradžioje, kad būtų išvengta nepagrįsto vykdomų projektų vėlavimo;

28. pažymi, kad nacionalinių struktūrinių fondų programų indėlį įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją reikia apibrėžti aiškiau, atsižvelgiant į valstybių narių regionų skirtumus ir jų vystymosi poreikius. Ypatingas dėmesys regionų pažangiosios specializacijos skatinimui įgyvendinant nacionalines programas atveria milžiniškas galimybes siekti strategijos tikslų. Valstybių narių ir Europos Komisijos partnerystės sutartyse taip pat turėtų būti atsižvelgiama ES Baltijos jūros regiono strategiją;

29. mano, kad svarbu, kaip siūloma Komisijos komunikate, užtikrinti pradines investicijas ir tokiu būdu skatinti bendradarbiavimą įgyvendinant projektus, nes taip ir vietos, ir regionų

suinteresuotieji subjektai, organizacijų ir pilietinės visuomenės atstovai galėtų aktyviau dalyvauti projektų veikloje;

30. pabrėžia, kad ateityje bus svarbu skirti tiesioginį finansavimą strategijos įgyvendinimo priemonėms ir sudaryti galimybes derinti įvairių formų finansavimą. Be viešojo finansavimo, turi būti skatinama naudotis įvairių finansų institucijų siūlomomis paslaugomis ir pabrėžiama privačiojo finansavimo svarba. Reikia parengti metodiką, kuria remiantis į projektus, finansuojamus pagal nacionalines struktūrinių fondų programas, būtų įtraukta daugiau tarptautinio bendradarbiavimo priemonių;

31. palankiai vertina Komisijos komunikate pasiūlytus rodiklius, skirtus stebėti strategijos įgyvendinimo pažangą, tačiau pabrėžia, kad stebėsenos ir vertinimo sistemos turėtų būti kuo paprastesnės ir remtis rodikliais, kurie atspindėtų realius bendradarbiavimu įgyvendinant strategiją pasiektus rezultatus. Regionų komitetas yra pasirengęs dalyvauti diskusijose dėl rodiklių formulavimo ir pasirinkimo;

Komunikavimo skatinimas ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

32. pabrėžia, kad įgyvendinant makroregionines strategijas būtina užtikrinti skaidrų sprendimų priėmimo procesą, visapusiškai keistis informacija ir plėtoti bendrą praktiką visais lygmenimis. Visų pirma būtina užtikrinti sklandesnę informacijos srautą tarp Baltijos jūros regiono valstybių narių ir tose valstybėse. Tai paskatins aktyviau dalyvauti įgyvendinant strategijos tikslus;

33. pabrėžia, kad geresnis komunikavimas strategijos klausimais padidins plačiosios visuomenės informuotumą apie ES veiklą. Šiai strategijai skirti interneto tinklalapiai ir viešos konsultacijos dėl strategijos veiksmų plano atnaujinimo yra žingsnis teisinga kryptimi;

34. siūlo Komisijai sistemingai rinkti ir skelbti informaciją apie finansavimo programas, kad konsultacijos dėl finansavimo galėtų būti teikiamos centralizuotai ir nacionaliniu, ir vietos lygiu. Šiuo metu susiduriama su problema, kad projektų suinteresuotieji subjektai neturi tinkamų galimybių susipažinti su informacija. Informaciją apie tinkamas finansavimo priemones reikėtų skleisti veiksmingiau, kad subjektams nekiltų sunkumų pasirenkant geriausiai jų poreikius atitinkančias priemones;

Išvados

35. atkreipia dėmesį į tai, kad ES Baltijos jūros regiono strategija valstybėms narėms, regionams ir savivaldybėms suteikė naujų galimybių stiprinti regioninį konkurencingumą ir inovacijas bei regioninę pažangiąją specializaciją. Be to, strategija paskatino vietos ir regionų suinteresuotuosius subjektus apskritai ja susidomėti ir aktyviau dalyvauti bendradarbiaujant Baltijos jūros regione, sustiprino naujas bendradarbiavimo formas ir paskatino jų atsirasti daugiau;

36. siūlo, kad Regionų komitetas ir toliau aktyviai stebėtų, remdamasis atnaujintu veiksmų planu, kurį ketinama paskelbti 2012 m. pabaigoje, kaip įgyvendinama ES Baltijos jūros regiono strategija, ir pateiktų savo pastabas bei išvadas platesnėje diskusijoje makroregioninės strategijos klausimais, ypač rengiantis kitam, 2014–2020 m. ES programavimo laikotarpiui.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl energetikos veiksmų plano iki 2050 m.

(2012/C 391/04)

REGIONŲ KOMITETAS

- prašo tinkamai pripažinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir suteikti joms reikiamus išteklius ir pajėgumus, taip pat sukurti atitinkamas valdymo priemones, kadangi šios institucijos atlieka pagrindinį vaidmenį arba tiesiogiai kaip tvarių vietos lygmens energetikos projektų partneriai, arba rengiant naujos infrastruktūros, leidimų išdavimo, investicijų, viešųjų pirkimų, gamybos ir energijos vartojimo valdymo planus,
- primena prioritetą į paskirstymo tinklą integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, pagamintą vietos lygmeniu naudojant įvairius turimus šaltinius (vėjo, vandens, žemės gelmių, saulės, biomasės ir kt. energiją), kad energijos perdavimo ir paskirstymo infrastruktūra būtų pažangesnė (pažangieji tinklai) ir būtų paskatinta veiksminga ir galutiniam vartotojui naudinga konkurencija,
- pabrėžia, jog norint, kad energetikos sistemoje būtų tenkinamas didėjantis lankstumo poreikis, reikia tinkamų kaupimo technologijų visais įtampos lygmenimis, kurios – pavyzdžiui, hidroakumuliacinės elektrinės – leidžia dideliu techniniu mastu kaupti energijos perteklių ir vėliau vėl transformuoti į elektros energiją; šiuo tikslu reikėtų parengti ir taikyti strategines technologijos mokslinių tyrimų ir jos skatinimo priemones,
- rekomenduoja skirti daugiau dėmesio informacinių ir ryšių technologijų vaidmeniui, kurį jos galėtų atlikti siekiant sklandesnio inovacijų įsisavinimo skleidžiant informaciją ir padedant strateginiams sektoriams (pvz., „pažangieji miestai“, kurių politika apima tvarų judumą, pažangią paskirstymo infrastruktūrą (pažangieji tinklai) ir tvarias statybas) rasti energijos vartojimo problemų sprendimus,
- pabrėžia, kad, siekiant iki 2014 m. užtikrinti energijos tiekimą už prieinamą kainą, reikia skubiai baigti kurti vidaus energetikos rinką, iki 2015 m. panaikinti valstybių narių energetinę izoliaciją, sukurti sąžiningą regionų tarpusavio išteklių kompensavimo sistemą ir stabilizuoti bei pagerinti pagrindines sąlygas Europos energetikos ūkiui, kad papildomos energetikos sistemos pertvarkymo sąnaudos galėtų būti apribotos.

Pranešėjas	Ugo CAPPELLACCI (IT / ELP), Sardinijos autonominio regiono pirmininkas
Pamatinis dokumentas	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“
	COM(2011) 885 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

A. Europos energetikos sistemų pertvarkymo strategija

1. pritaria, kad būtina skubiai parengti ilgalaikę Europos energetikos sektoriaus strategiją, kuri padėtų konkrečiai siekti Europos Sąjungos anglies dioksido išmetimo sumažinimo iki 2050 m. tikslų. Energetikos sistemos pertvarkymas – tai išipareigojimas būsimoms kartoms, kartu tai atvers dideles galimybes Europai siekti augimo, vystymosi, užimtumo, konkurencingumo ir didesnio energetinio nepriklausomumo;

2. palankiai vertina Energetikos veiksmų planą iki 2050 m., tačiau mano, kad jis nepakankamai išsamus ir aiškus, kad valstybės narės, vietos ir regionų valdžios institucijos, investuotojai galėtų juo vadovaudamiesi jau dabar ir po 2020 m. siekti naujo energetikos modelio ir kad būtų sukurtos pakankamos planavimo garantijos; taip pat pabrėžia, kad svarbu jau dabar pradėti priimti konkrečias priemones, pavyzdžiui, svarstyti galimybę uždrausti teikti nacionalines subsidijas iškastiniam kurui;

3. veiksmų plane pasigenda pradinės padėties vertinimo atsižvelgiant į 2020 m. energetikos strategijoje šiam dešimtmėčiui išskeltus tikslus, todėl mano, kad tai turi būti padaryta prieš nustatant tikslus ir sukuriant politinį pagrindą 2030 m., kuris minimas paskutinėje veiksmų plano išvadoje. Be to, reikėtų nustatyti energetikos sistemos pertvarkymo proceso tarpinius etapus iki 2030 m. ir 2040 m. atsižvelgiant į šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslus, numatytus *konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plane* ⁽¹⁾. Pasirinkus etapais vykdomą procesą, būtų galima naudoti pereinamojo laikotarpio kurą ir (arba) energijos išteklius, kurie leistų užtikrinti laipsnišką pertvarkymą ir energetinį nepriklausomumą bei saugumą. Toks pasirinkimas padėtų lengviau pasiekti konkrečių rezultatų, stebėti, kaip vykdomos priemonės, ir vertinti pažangą;

4. mano, kad dokumente pasirinktas technologijų atžvilgiu neutralus požiūris yra netinkamas ir turi būti pervarstytas siekiant pirmenybę ilgainiui suteikti saugiems ir tvariams metodams, technologijoms ir kurui, kurie leistų pasiekti realių

rezultatų, atsižvelgiant į sukaupą patirtį ir žinias apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir inovacines technologijas. Be to, pertvarkant energetikos sistemą tvarumo tikslais, būtina įvertinti dėl dabartinės ekonomikos krizės pasikeitusią turimų išteklių padėtį ir su ja susijusį poveikį aplinkai bei socialinius padarinius;

5. yra įsitikinęs aplinkos politikos ir socialinės politikos tarpusavio sąsajų svarba ir su tuo susijusiu poreikiu vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu užtikrinti visiems vienodas galimybes naudotis saugia, tvaria, kuo mažesnę poveikį aplinkai darančia energija už pagrįstą kainą ir galimybes namų ūkiuose naudotis energijos vartojimo valdymo priemonėmis bei vietos lygmeniu gaminti įperkama atsinaujinančiųjų išteklių energiją;

6. prašo įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas į, pavyzdžiui, anglies dioksido išmetimo mažinimo politikos nustatymo procesą, visų pirma sprendžiant energijos vartojimo efektyvumo, energijos vartojimo valdymo, gamybos ir naujų technologijų klausimus, taip pat ragina peržiūrėti veiksmų planą, suderinti jį su vietos ir regionų valdžios institucijų galimybėmis bei poreikiais ir skirti pakankamus ir šių institucijų vaidmenį atitinkančius finansinius, žmogiškuosius išteklius ir valdymo priemones;

B. Teritorinio poveikio ir socialinių padarinių vertinimas

7. atkreipia dėmesį, kad energetikos sistemų pertvarkymui reikalingos pastangos ir pertvarkymo poveikis įvairiems regionams skirsis ir priklausys nuo jų energetikos modelio ir turimų išteklių; galimos ekonominės, finansinės ir administracinės sąnaudos, kurių prireiks Europos energetikos iniciatyvai įgyvendinti, turi būti pagrįstos išsamiau poveikio vertinimu deramai atsižvelgiant į vietos ir regiono padėties ypatumus ir ypač įvertinant energetinės izoliacijos aspektus;

8. pritaria, kad struktūrinis energetikos sistemų pertvarkymas apima infrastruktūros kūrimą ir (arba) modernizavimą, tačiau pabrėžia, kad šiam pertvarkymui reikalingos sąnaudos įvairiuose Europos regionuose gali skirtis, todėl gali kilti grėsmė socialinei sanglaudai;

9. rekomenduoja sukurti priemones, kurios leistų įvertinti energetikos sistemų pertvarkymo ekonominį ir socialinį poveikį bei poveikį aplinkai vietos lygmeniu; primena, kad svarbu nustatyti geresnius ir platesnio užmojo svarbiausius makroekonominis rodiklius politikos veiksmingumui įvertinti ir į juos įtraukti,

⁽¹⁾ COM(2011) 112 final.

pirma, energijos klausimą tvarumo požiūriu ir, antra, socialinį ir aplinkos aspektą, kad būtų galima įvertinti socialinės sanglaudos skirtumus, pagrindinių prekių bei paslaugų prieinamumą ir įperkamumą, visuomenės sveikatą, skurdą, įskaitant energijos neprieklių, gamtos išteklius ir apskritai gyvenimo kokybę;

C. Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo

10. įsitikinęs, kad, norint pasiekti pasaulinius energetikos tikslus, būtina įgyvendinti vietos lygmens iniciatyvas; šiuo klausimu pabrėžia, kad pasirodė veiksminga įvairiose vietose ir regionuose nustatyti konkrečius teritorinius tikslus ir tai yra daugiapakopio valdymo pertvarkant energetikos sistemą pavyzdys;

11. pabrėžia, kad kuriant naująją energetikos sistemą labai svarbus tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir solidarumas, todėl būtina koordinuoti veiksmus Europos lygmeniu. Reikia sutelkti pastangas visais valdymo lygmenimis, o šiems veiksams užtikrinti būtina glaudžiai bendradarbiauti su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir aiškiai apibrėžti vaidmenis ir sąveikos mechanizmus;

12. prašo tinkamai pripažinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir suteikti joms reikiamus išteklius ir pajėgumus, taip pat sukurti atitinkamas valdymo priemones, kadangi šios institucijos atlieka pagrindinį vaidmenį arba tiesiogiai kaip tvarių vietos lygmens energetikos projektų partneriai, arba rengiant naujos infrastruktūros, leidimų išdavimo, investicijų, viešųjų pirkimų, gamybos ir energijos vartojimo valdymo planus. Be to, siekiant užtikrinti pokyčių valdymą, veiksmų plane rekomenduojama plėtoti socialinį dialogą ir skatinti socialinių partnerių dalyvavimą, kurie neatsiejami nuo vietos ir regionų valdžios institucijų gebėjimo išsamiai informuoti ir atlikti tarpininko vaidmenį, taip pat šiuos gebėjimus aiškiai pripažinti ir veiksmingai remti;

13. rekomenduoja toliau remti vietos lygmeniu jau įgyvendinamas pozityvias priemones ir veiksmus užtikrinant aktyvesnį šio lygmens dalyvavimą ir įtraukti įvairiose, pavyzdžiui, pagal Merų pakta ar kitas tarpregionines, nacionalines ar tarptautines struktūras vykdomose bendradarbiavimo iniciatyvose, stiprinant jo atliekamą varomosios jėgos vaidmenį skatinant permainas, teritorijų ekonominę vystymąsi ir kuriant informavimo ir bendradarbiavimo tinklus;

D. Energijos vartojimo efektyvumas, energijos taupymas ir atsinaujinančiųjų išteklių energija

14. pritaria, kad, siekiant mažinti energijos poreikius, visų pirma svarbu skatinti taupyti energiją, t. y. informuoti, šviesti piliečius ir keisti jų elgseną, taip pat remti naujų technologijų kūrimą, kad būtų galima efektyviau vartoti išteklius ir siekti geresnių ekonomikos augimo, konkurencingumo ir užimtumo rezultatų, ir valstybėms narėms propaguoti savarankiško apsirūpinimo energija sistemas siekiant skatinti kuo racialesnį energijos vartojimą, paskirstytos energijos sistemą ir realesnį piliečių

dalyvavimą priimant sprendimus dėl energijos rūšies ir vartojimo; atsiedamas ekonomikos augimą nuo energijos suvartojimo, pabrėžia, kad sumažėjęs energijos vartojimas, kai šis rezultatas pasiektas dėl didesnio procesų veiksmingumo ir energijos taupymo, gali būti laikomas vystymosi, o ne recesijos rodikliu ir gali būti naudingas ekonomikai;

15. dar kartą pabrėžia pritariąs teiginiui, kad energijos vartojimo efektyvumas yra vienas iš lemiamų veiksnių siekiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo sumažinimo iki 2050 m. tikslo; pritaria būtinybei apibrėžti platesnio užmojo energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ir optimalių sąnaudų politiką ir mano, kad privalomi Europos lygmens reikalavimai šioje srityje yra tikslingi. Kartu Komitetas atkreipia dėmesį, kad būtina nedelsiant imtis veiksmų, kurie leistų efektyviai taupyti energiją, pavyzdžiui, didinti pastatų energinį naudingumą ir plėtoti tvaresnį judumą;

16. nustatant ir įgyvendinant energetikos sistemos pertvarkymui būtinas ir skubias priemones, bet koku atveju reikia užtikrinti, kad atskiros priemonės derėtų tarpusavyje ir padėtų siekti tvarumo. Visų pirma reikia įvertinti, ar pažanga vienoje srityje neturės neigiamo poveikio kitose;

17. pritaria, kad būtų kuriami tvarūs rinkos mechanizmai energijos taupymo vertei nustatyti, kaip buvo siūloma 2011 m. *efektyvaus energijos vartojimo plane* ⁽²⁾.

18. teigiamai vertina tai, kad visuose anglies dioksido išmetimo mažinimo scenarijuose aiškiai nurodoma, kad jau nuo 2030 m. turi būti intensyviau naudojama atsinaujinančiųjų išteklių energija, o 2050 m. šios energijos tiekimo technologijos, palyginti su kitomis technologijomis, sudarytų didžiąją dalį. Vis dėlto apgailestauja, kad nė viename iš veiksmų plano scenarijų nenumatyti sprendimai, kuriais būtų susietas atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas ir energijos vartojimo efektyvumas; tai padėtų užtikrinti energetikos sistemų pertvarkymo tvarumą ir energetikos sistemos perėjimą prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos energijos, kartu būtų žengtas žingsnis į priekį mažinant anglies dioksido išmetimą šiame sektoriuje. Be to, nors veiksmų plane pripažįstama, kad atsinaujinantieji energijos ištekliai yra itin svarbūs šildymo ir aušinimo sektoriui, Komitetas apgailestauja, kad nėra išsamios analizės, kokių prioritetinių vaidmenų šis sektorius, darant didelį poveikį bendram energijos suvartojimui, turėtų atlikti (i) siekiant iki 2050 m. sumažinti anglies dioksido išmetimą energetikos sistemoje ir (ii) rengiant dabartinę ir būsimą energetikos politiką;

19. primena Komiteto nuomonėje CdR 7/2011 2020 m. ir vėlesnio laikotarpio energetikos infrastruktūros prioritetai (priimta 2011 m. birželio 30 d. ir liepos 1 d. sesijoje) pateiktas pastabas ir nurodytus prioritetus skatinti energijos perdavimo tinklus ir į paskirstymo tinklą integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, pagamintą vietos lygmeniu naudojant įvairius turimus šaltinius (vėjo, vandens, žemės gelmių, saulės, biomasės ir kt. energiją), kad energijos perdavimo ir paskirstymo infrastruktūra būtų pažangesnė (pažangieji tinklai) ir būtų paskatinta veiksminga ir galutiniam vartotojui naudinga konkurencija. Kad energetikos sistemoje būtų tenkinamas didėjantis lankstumo poreikis, reikia

(2) COM(2011) 109 final.

tinkamų kaupimo technologijų visais įtampos lygmenimis, kurios – pavyzdžiui, hidroakumuliacinės elektrinės – leidžia dideliu techniniu mastu kaupti energijos perteklių ir vėliau vėl transformuoti į elektros energiją; šiuo tikslu reikėtų parengti ir taikyti strategines technologijos mokslinių tyrimų ir jos skatinimo priemones;

E. Tradiciniai (dujos, anglis, nafta) ir netradiciniai energijos šaltiniai, branduolinė energija

20. pritaria, kad būtina įvairinti tiekimo šaltinius siekiant užtikrinti energetinį saugumą; atkreipia dėmesį, kad reikia nustatyti aiškias pereinamojo laikotarpio gaires, kad jo metu tradiciniai ištekliai (dujų, anglies, naftos) būtų naudojami CO₂ požiūriu efektyviausia ir tvariausia forma, ypatingą vaidmenį skiriant jo surinkimo ir saugojimo technologijoms ir taip būtų kuriama mažo anglies dioksido kiekio energetikos sistema; kartu turėtų būti kuriamos pertvarkymui būtinos technologijos ir infrastruktūra ir ugdomi atitinkami vartojimo įpročiai;

21. nerimauja, kad strategijoje didelis dėmesys skiriamas technologijoms, kuriomis dar nėra prekiaujama, ir rekomenduoja pasiūlymus naudoti netradicinius išteklis (pvz., skalūnų dujas) ir taikyti technologijas, kurių rizikos veiksniai dar nevisiškai įvertinti ir patikrinti ir kurios gali būti naudojamos tarpvalstybiniu lygmeniu, aptarti Europos lygmens tyrimuose ir diskusijose dėl galimo trumpalaikio ir ilgalaikio socialinio poveikio ir poveikio aplinkai laikantis galiojančių teisės aktų ir, kaip skalūnų dujų atveju, numatant galimą reguliavimo poreikį; todėl palankiai vertina Komisijos ketinimą skatinti technologijų, galinčių prisidėti prie CO₂ išsiskyrimo mažinimo energijos transformavimo procesuose, mokslinius tyrimus ir siūlo į juos įtraukti gyvavimo ciklo analizę, kuri būtų vertinimo pagrindas priimančiam sprendimui;

22. kritiškai vertina veiksmų plane pateiktą priežastinę priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir branduolinės energijos sąsają, taip pat prielaidą, kad branduolinė energija padeda mažinti sistemos sąnaudas ir elektros energijos kainas, kai tuo pat metu pripažįstama, kad „saugos sąnaudos ir esamų elektrinių eksploatacijos nutraukimo bei atliekų šalinimo sąnaudos didės“. Todėl RK rekomenduoja ypatingą dėmesį skirti ilgalaikiams scenarijams, grindžiamiems netradiciniais atsinaujinančiais energijos ištekliais, ir vis didėjančiam visuomenės susirūpinimui dėl branduolinio saugumo, kuris gali lemti mažesnes privačias investicijas į šį sektorių ir pareikalauti didesnės valstybės pagalbos teikiant subsidijas arba didinant elektros energijos kainas; dėl to labiausiai nukentėtų skurdžiausiai gyvenantys mūsų visuomenės nariai;

F. Investicijos ir galimybės gauti finansavimą

23. mano, kad bazinių sąlygų investicijoms nustatymas bent jau iki 2030 m. leis padidinti veiksmų plano veiksmingumą ir užtikrinti didesnę tiek privataus sektoriaus, tiek ir institucinių subjektų pasitikėjimą rinka, ypač jei jos paremtos ir nacionaliniais investicijų tikslais, kuriuos nustatant atsižvelgiama į vietos ir regionų valdžios institucijų veiksmų planus. Didesnis tikrumas

dėl investicijų taip pat gali padėti sėkmingiau siekti 2020 m. tikslų, visų pirma energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo srityje, kurioje būtina dėti daugiau pastangų. Be to, nustatant bazines sąlygas būtų naudinga įvertinti Europos efektyvaus energijos vartojimo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektorių gebėjimus, siekiant nukreipti investicijas ir paspartinti šių sektorių augimo tempą ir sustiprinti juose veiklą vykdančius subjektus;

24. prašo visų pirma aiškiai nurodyti išteklis, kurie bus skirti skatinti decentralizuotas investicijas į tvarią energiją (atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo ir gamybos valdymas), kuriomis prisidedama prie efektyvaus išteklių vartojimo, ekologiškos ekonomikos vystymo ir ekologiškų darbo vietų kūrimo vietos ir regionų lygmeniu; turėtų būti sukurta papildoma decentralizuotai valdoma finansinė priemonė, kuri palengvintų tvarios energijos veiksmų planų įgyvendinimą, ir teikiama parama (ekonomikos ir teisėkūros požiūriu) mažiems decentralizuotai veiklą vykdančioms atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintojams, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, kad jiems būtų paprasčiau prisijungti prie tinklo;

25. rekomenduoja tęsti ir išplėsti teigiamą programos *Pažangi energetika Europai* patirtį ir aiškiai nustatyti, kaip panaudoti didžiąją dalį sanglaudos politikai skirtų lėšų; mano, kad struktūrinių fondų lėšas taip pat būtina skirti vietos lygmens bendradarbiavimo projektams, kurių tikslas – decentralizuotai vystyti mažo anglies dioksido kiekio ir efektyviai energiją naudojančias technologijas; konkrečiai Socialinio fondo lėšos turėtų būti naudojamos žmogiškajam kapitalui kurti, t. y. ugdyti gebėjimus planuoti, valdyti ir teikti techninę pagalbą energetikos klausimais, susijusiems su sprendimais, technologijomis ir partnerystės plėtojimu;

26. mano, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms turi būti ir toliau sudaromos palankesnės sąlygos gauti Europos investicijų banko finansavimą investicijoms į tvarią energiją. Pirmenybę reikėtų teikti projektams, kuriuose, siekiant tvaraus teritorijų vystymosi, susiejamas energijos vartojimo efektyvumas ir atsinaujinančiųjų išteklių energija, supaprastinant procedūras mažesnėms valdžios institucijoms ir suteikiant joms daugiau galimybių gauti finansavimą;

27. pabrėžia, kad efektyvaus energetikos infrastruktūros finansavimo negalima užtikrinti vien nacionalinėmis priemonėmis; todėl siūlo energetikos sektoriaus projektams numatyti didesnę finansinę paramą, visų pirma tiems projektams, kuriais siekiama plačiau taikyti sprendimus, skatinančius naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją įvairiems tikslams, taip pat pastatų šildymui ir vėsinimui;

28. siūlo sukurti strategiją, skirtą remti regioninių grupių ir partnerystės kūrimą ir jau esamų bendradarbiavimą, turint omenyje, kad kai kuriuose regionuose šios struktūros jau pasirodė esą naudingos vystant ekologiškos energijos rinkas ir siekiant energijos vartojimo efektyvumo, sutelkiant investicijas, tobulinant profesinius gebėjimus ir kuriant darbo vietas;

G. Moksliniai tyrimai, inovacijos ir taikomoji veikla

29. pritaria, kad būtina Europos lygmeniu stiprinti išipareigojimus inovacijų ir mokslinių tyrimų srityse, kadangi mano, kad novatoriškų, efektyvių ir pigesnių technologijų vystymas gali būti naudingas užtikrinant didesnę pasitikėjimą energetikos sektoriumi ir pritraukiant kapitalą, todėl reikėtų racionaliau skirstyti išteklius pagal naująją programą „Horizontas 2020“;

30. ypač pabrėžia, kad būtina labiau suderinti naujosios mokslinių tyrimų programos „Horizontas 2020“ ir Energetikos veiksmų plano iki 2050 m. tikslus ir prioritetus;

31. mano, kad reikėtų labiau skatinti inovacijas ir mokslinius tyrimus, susijusius su nedidelio masto energijos gamyba, pavyzdžiui, tirti galimybes naudoti nedidelių vandentakių, vėjo energiją individualiems namų ūkiams arba nedidelėms jų grupėms, saulės energiją vietos reikmėms, taip pat galimybes karštąsias versmes (ten kur jų esama) naudoti energijos gamybai;

32. skatintų daugiau mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros skirti vandenynų energijai (bangų ir potvynio energijai), kuri teikia didžiules saugaus, patikimo ir tvaraus energijos tiekimo galimybes;

33. siūlo remiantis įvairių regionų sukaupta gerąja patirtimi sukurti pritaikomus mechanizmus, kad būtų galima paremti iniciatyvas kurti inovacijų grupes, teritorines platformas inovacijų energijos srityje ir kitų formų viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę, kurioje dalyvautų vietos ir regionų valdžios institucijos, akademinio pasaulio ir pramonės atstovai. Ši partnerystė galėtų tapti svarbia regionų ir vietos ekonomikos vystymo priemone ir užtikrinti, kad vietos lygmens naujovės ir technologijos būtų labiau taikomos, prieinamesnės ir ekonomiškai efektyvesnės;

34. mano, kad veiksmų planas turės didelės įtakos žemės ūkio ir miškų ūkio politikai, todėl reikėtų remti mokslinius

tyrimus, kurie padėtų šiems sektoriams prisitaikyti ir toliau vystytis bei siekti didesnio tvarumo;

35. rekomenduoja skirti daugiau dėmesio informacinių ir ryšių technologijų vaidmeniui, kurį jos galėtų atlikti siekiant sklandesnio inovacijų įsisavinimo skleidžiant informaciją ir padedant strateginiams sektoriams (pvz., „pažangieji miestai“, kurių politika apima tvarų judumą, pažangią paskirstymo infrastruktūrą (pažangieji tinklai) ir tvarias statybas) rasti energijos vartojimo problemų sprendimus;

36. siūlo pabrėžti energetikos mokslinių tyrimų ir šios srities specialistų rengimo svarbą; visų pirma valstybės narės turi skirti šiems klausimams daugiau dėmesio norėdamos turėti kvalifikuotus išteklius ir studijų programas, reikalingas siekiant veiksmingai kurti ateities technologijas, diegti inovacijas ir įgyvendinti strateginius planus;

H. Vidaus rinka ir pasaulio rinka

37. pabrėžia, kad, siekiant iki 2014 m. užtikrinti energijos tiekimą už prieinamą kainą, reikia skubiai baigti kurti vidaus energetikos rinką, iki 2015 m. panaikinti valstybių narių energetinę izoliaciją, sukurti sąžiningą regionų tarpusavio išteklių kompensavimo sistemą ir stabilizuoti bei pagerinti pagrindines sąlygas Europos energetikos ūkiui, kad papildomos energetikos sistemos pertvarkymo sąnaudos galėtų būti apribotos;

38. rekomenduoja toliau plėtoti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir iš esmės pakeisti nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo pramonės subjektams procedūrą, kurios dabartinė forma neatitinka sistemos reguliavimo tikslo, kadangi nustatoma pernelyg žema leidimų kaina. Reikia atsižvelgti į tarptautinėje rinkoje veikiančias įmones, kurių konkurencinimumui neigiamą poveikį gali daryti anglies dioksido nutekėjimo (angl. *carbon leakage*) į trečiąsias šalis reiškinys.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl regionų veiksmų sprendžiant prisitaikymo prie klimato kaitos klausimus. Padėtis pakrančių regionuose

(2012/C 391/05)

REGIONŲ KOMITETAS

- įsitikinęs, kad, atsižvelgiant ir į didesnes sąnaudas, kurias gali lemti neveiklumas, ir nepaisant kai kuriose euro zonos šalyse besitęsiančios valstybės skolos krizės, ekonominiu ir socialiniu požiūriu būtina skubiai skatinti prisitaikymo procesus pakrančių regionuose; pabrėžia, kad būsima Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategija turi būti pakankamai išsami ir leidžianti atsižvelgti į regioninius skirtumus;
- pripažįsta, kad integruoto pakrančių zonų valdymo (IPZV) priemonė turi lemiamos reikšmės siekiant palengvinti pakrančių regionuose įgyvendinamų politikos priemonių susiejimą, visų pirma sprendžiant klausimus, dėl kurių dar nepriimtas galutinis sprendimas, pavyzdžiui, erozija, prisitaikymas prie klimato kaitos ir ekologiška infrastruktūra; IPZV taip pat padeda skatinti vietos lygmens subjektų regioninį bendradarbiavimą įgyvendinant iniciatyvas, tokias kaip *Sardinia Charter* Viduržemio jūros baseino regione;
- pabrėžia, kad parengus priemones, kurios leistų įvertinti prisitaikymo prie klimato kaitos sąnaudas ir naudą, būtų galima veiksmingai paspartinti vietos ir regionų lygmens politinius procesus, nuo kurių priklauso vietos lygmens veiksmų planavimas ir jų įgyvendinimas, ir sudaryti sąlygas nustatyti ekonomiškai efektyvesnes strategijas;
- pakartoja, kad su RK turi būti reguliariai konsultuojamasi dėl europinių ir tarptautinių derybų klimato kaitos srityje ir tikisi, kad 1) galės dalyvauti Europos prisitaikymo prie klimato kaitos darbo grupėje, kuri nagrinėja su nuolatinėmis gamtinėmis kliūtimis – įskaitant išylančias dėl klimato kaitos padarinių – susiduriančių regionų, taigi ir pakrančių, salų, kalnų ir atokiausių regionų teritorijoms aktualius klausimus; 2) RK bus suteiktos stebėtojo teisės Prisitaikymo komitete.

Pranešėjas

Ugo CAPPELLACCI (IT / ELP), Sardinijos autonominio regiono pirmininkas

Pamatinis dokumentas Pirmininkaujančio Kipro prašymas

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

A. Prisitaikymas prie klimato kaitos ir vietos matmuo

1. pabrėžia, kad prisitaikymo prie klimato kaitos ir prisitaikymo priemonių vertinimo procesuose ⁽¹⁾ ⁽²⁾ **tiesiog sudarant planus, tiek ir nustatant veiksmus** turi aktyviai dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijos; todėl dar kartą atkreipia dėmesį ⁽³⁾ į **lemiamą vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį** sprendžiant su klimato kaitos padariniais susijusias problemas ir džiaugiasi, kad šis vaidmuo pripažintas Europoje ⁽⁴⁾ ir pasaulyje ⁽⁵⁾, ir prašo taip pat aiškiai šį vaidmenį pripažinti būsimoje Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje;

2. primena, kad klimato kaita ir jos padariniai yra viena pagrindinių problemų, su kuriomis ateityje susidurs Europos Sąjungos šalių vietos ir regionų valdžios institucijos. Tokiomis aplinkybėmis pirmiausia reikia imtis būtinų priemonių – pabandyti kiek įmanoma apriboti vidutinės pasaulinės temperatūros augimą (padarinių mažinimas) ir kartu įvairiais lygmenimis pasirengti tiems pokyčiams, kurie yra neišvengiami (prisitaikymas);

3. pritaria Konferencijos „Rio+20“ išvadoms, kad prisitaikymas prie klimato kaitos yra **pasaulinis neatidėliotinas ir skubių veiksmų reikalaujantis prioritetas**, o Tarptautinė stichinių nelaimių mažinimo strategija ir Prisitaikymo prie klimato kaitos strategija turi būti labiau susietos ir geriau koordinuojamos ⁽⁶⁾; tačiau **pabrėžia, kad atsakomybė dėl šio pasaulinio masto prioriteto tenka vietos lygmeniui**, kadangi vietos ir regionų valdžios institucijos atsakingos už stichinių nelaimių valdymą ir prevenciją, sprendžia aplinkai, ekonomikai,

⁽¹⁾ IPCC, 2012 m.: „Ypatingų įvykių ir gaivalinių nelaimių rizikos valdymas siekiant geriau prisitaikyti prie klimato kaitos“ (angl. *Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation*). Tarpvyriausybinių klimato kaitos komisijos I ir II darbo grupių specialioji vertinimo ataskaita.

⁽²⁾ Prisitaikymo prie klimato kaitos vertinimas: Prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių nustatymas ir jų vertinimas pagal šiuos kriterijus: taikymo galimybės, nauda, sąnaudos, veiksmingumas, naudingumas ir įvykdumumas. Prisitaikymas prie klimato kaitos: Prisitaikymas žmonių sistemose prie naujos arba besikeičiančios aplinkos siekiant sušvelninti žalą ar išnaudoti palankias galimybes. Gamtos sistemų prisitaikymas prie faktinių klimato pokyčių ir jų poveikio. Žmogaus veikla, padedanti prisitaikyti prie prognozuojamos klimato kaitos (apibrėžtys pateiktos 1 išnašoje nurodytame glosarijuje).

⁽³⁾ CdR 118/2007 fin, CdR 72/2009 fin.

⁽⁴⁾ COM(2007) 354 fin, COM(2009) 147 fin, 2012 m. birželio 21 d. Regionų komiteto ir Jungtinių Tautų aplinkos programos susitarimo memorandumas.

⁽⁵⁾ 2010 m. Kankūno susitarimai, <http://cancun.unfccc.int/>.

⁽⁶⁾ „Ateitis, kurios norime“, 2012 m. birželio 19 d. Konferencijoje „Rio+20“ priimtas dokumentas.

socialinei struktūrai ir nukentėjusių gyventojų kultūriniam tapatumui padarytos žalos problemas;

4. mano, kad prisitaikymas vietos lygmeniu turi būti vertinamas **ne kaip laikinas ir vienkartinis sprendimas, bet veikiau kaip laipsniškas ir ilgalaikis padėties suregulavimo procesas**, apimantis daugelį tarpusavyje susijusių veiksmų. Todėl pritaria Komisijos pasiūlymui dėl teisės akto 2014–2020 m. laikotarpiui, pagal kurį – laikantis tvaraus vystymosi principų – prisitaikymo prie klimato kaitos klausimas turi būti įtrauktas į partnerystės susitarimus ir veiksmų programas, susijusias su penkiais Bendros strateginės programos fondais, ir turi būti ne mažiau svarbus nei aplinkos apsaugos, veiksmingo išteklių naudojimo, klimato kaitos švelninimo, reagavimo į gaivalines nelaimes ir rizikos prevencijos bei valdymo klausimai ⁽⁷⁾;

5. mano, kad **klimato kaitos poveikis kinta laiko ir vietos požiūriu**, todėl bendro pobūdžio sprendimai dėl prisitaikymo veiksmų retai būna veiksmingi. Todėl mano, kad daugelio valstybių narių taikomos bendros strategijos ir „bet kuriuo atveju naudingos“ („no regret“) priemonės turi būti papildytos strategijomis, **parengtomis remiantis regiono ir vietos lygmeniu atliktais vertinimais ir numatant specialius veiksmus, jų mastą (proporcijas) ir atliekant naudos analizę**;

6. supranta, kad **klimato kaitos padariniais šalinti būtinos didelės sąnaudos**, ir atkreipia dėmesį, kad regionų valdžios institucijos 1998–2015 m. laikotarpiu padengė apie trečdalį Europos pakrančių apsaugai skirtų išlaidų ⁽⁸⁾, ir pabrėžia ⁽⁹⁾, kad **prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimas išlieka lemiamu ir ypatingu veiksmu įgyvendinant veiksmus vietos lygmeniu**;

B. Pakrančių regionų prisitaikymo prie klimato kaitos svarba ir ypatumai

7. atkreipia dėmesį į **pakrančių regionų**, kurie susiduria su ekonominės veiklos, infrastruktūros ir miestų koncentracijos problemomis, **pažeidžiamumą klimato kaitos požiūriu** ⁽¹⁰⁾. 12 proc. Europos jūros pakrančių zonų, esančių 10 km atstumu nuo jūros kranto, yra mažiau nei 5 m virš jūros lygio ir yra

⁽⁷⁾ COM(2011) 615 final/2, 2012 m. kovo 14 d.

⁽⁸⁾ Policy Research Corporation (2009 m.), „Prisitaikymo prie klimato kaitos ES pakrančių regionuose ekonominiai aspektai“.

⁽⁹⁾ CdR 72/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ Pakrantės regionai priskirti standartiniams statistiniams regionams (NUTS3 lygmuo): bent pusė tokių regionų gyventojų gyvena ne toliau kaip 50 km nuo pakrantės. Hamburgas pirmiau nurodytų kriterijų neatitinka, tačiau dėl didelės jūros įtakos yra priskiriamas šiems regionams.

labai pažeidžiamos dėl potvynių, 20 proc. pakrančių susiduria su didelėmis erozijos problemomis, dėl kurių kiekvienais metais prarandama apie 15 km² teritorijos ⁽¹¹⁾; 2000–2006 m. erozija nurodyta pagrindine pakrančių ekosistemų nykimo priežastimi (65 proc.) ⁽¹²⁾, be to, remiantis kai kuriais skaičiavimais, iki 2100 m. Sąjungoje išnyks 35 proc. šlapžemių, palyginti su 1995 m. plotais ⁽¹³⁾;

8. pabrėžia, kad **poveikio pobūdis įvairiems regionams labai skiriasi**. Baltijos jūroje numatomo vandens temperatūros pakilimo poveikį labiausiai pajus jūros fauna; Šiaurės jūros regionams ir Atlanto vandenyno pakrantėms didžiausią grėsmę kelia potvyniai, kurie stiprėja dėl pakilusio vidutinio jūros lygio; Viduržemio jūros regionų problemos – erozijos grėsmė ir gėlo vandens trūkumas dėl stiprėjančio sūraus vandens skverbimosi į gruntinius vandenius ir dėl vis ilgiau besitęsiančių sausrų; erozijos problema aktuali ir Juodosios jūros regionams, tuo tarpu atokiausioms teritorijoms turi poveikio apskritai visi reiškiniai: potvyniai, sausros ir kiti ekstremalūs reiškiniai, pavyzdžiui, ciklonai ⁽¹⁴⁾. **Poveikį gali lemti ne tik pažeidžiamumo lygis ir gamtos sistemų atsparumas, bet ir žmogaus sukurtų sistemų struktūra**, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros sistemos organizavimas arba gaivalinių nelaimių, įskaitant cunamius, pavojaus mažinimo (ar išpėjimo) mechanizmai;

9. atkreipia dėmesį į **šios problemos mastą Europos Sąjungoje**, kadangi jos teritorijoje yra 447 pakrančių regionai, išsidėstę 22 valstybėse narėse ir 6 svarbiausiuose jūrų baseinuose. Šiuose regionuose gyvena 41 proc. Europos gyventojų; ši dalis sudaro 41 proc. visų Sąjungos dirbančių asmenų ⁽¹⁵⁾. 22 valstybių narių pakrančių regionuose, esančiuose ne toliau kaip 50 km nuo pakrantės, sukurama 35 proc. bendro vidaus produkto (BVP), t. y. 3,5 trilijono eurų, o ekonominio turto, esančio teritorijose ne toliau kaip 500 m nuo pakrantės, vertė sudaro nuo 500 iki 1 000 mlrd. eurų ⁽¹⁶⁾. Visi šie duomenys **patvirtina pakrančių regionų svarbą gamybai ir jų ekonominę ir socialinę reikšmę teritorijų vystymuisi ir sanglaudai**, kurią vykstant prisitaikymo prie klimato kaitos procesams reikės būtinai išsagoti ar dar labiau sustiprinti;

10. įsitikinęs, kad, atsižvelgiant ir į didesnes sąnaudas, kurias gali lemti neveiklumas, ir nepaisant kai kuriuose euro zonos

šalyse besitęsiančios valstybės skolos krizės, **ekonominiu ir socialiniu požiūriu būtina skubiai skatinti prisitaikymo procesus pakrančių regionuose**. Naujausi tyrimai ⁽¹⁷⁾ rodo, kad neužtikrinus papildomos apsaugos, palyginti su padėtimi 1995 m., Europos Sąjungai padaryta žala 2041–2070 m. laikotarpiu kasmet vidutiniškai kainuos 11,7 mlrd. eurų, o 2071–2100 m. – 17,4 mlrd. eurų; kasmet su potvynių rizika susiduriančių žmonių skaičius atitinkamais laikotarpiais gali išaugti iki 40 000 ir 80 000 žmonių. Tuo tarpu apskaičiuota, kad prisitaikymo prie klimato kaitos sąnaudos sudarytų apie 1 mlrd. eurų 2041–2070 m. laikotarpiu, o 2071–2100 m. – 0,7 mlrd. eurų. Šie skaičiai aiškiai rodo, kad prisitaikymas prie klimato kaitos yra gerokai naudingesnis nei sprendimas nieko nedaryti. RK atkreipia dėmesį, kad minėtame tyrime pabrėžiama, kad, **nepaisant klimato kaitos, prisitaikymas yra būtinas dėl pakrančių regionų ekonominio ir socialinio vystymosi, taigi ir dėl didesnės prekių apimtys ir didesnių investicijų, kurioms būtina apsauga**;

11. pabrėžia, kad ir žalos, ir prisitaikymo sąnaudos valstybėse narėse atsižvelgiant į jų BVP labai skiriasi, o **įgyvendinant veiksmus salose šios sąnaudos dar labiau išauga dėl geografinių ypatumų**;

12. pabrėžia, kad pakrančių regionuose yra **daug svarbių natūralių buveinių, todėl jie padeda saugoti biologinę įvairovę** ⁽¹⁸⁾, **kraštovaizdį, trapias ekosistemas, pavyzdžiui, šlapžemes, ir leidžia naudotis ekosistemos funkcijomis**, nuo kurių apsaugos priklauso šių regionų ekonominis patrauklumas ir tvarumas bei jų kultūrinis tapatumas. RK taip pat primena, kad didelę dalį pakrančių ⁽¹⁹⁾ ir jūros regionų saugo NATURA 2000 tinklas;

13. atkreipia dėmesį į **pakrančių regionų prisitaikymo prie klimato kaitos sudėtingumą ir daugialypiškumą**. Pakrančių regionai iš tiesų susiję su žemės (miestų centrai, pramonė, žemės ūkis, miškai, upės ir t. t.) ir jūrų (žvejyba, akvakultūra, uostų veikla, jūrų transportas, turizmas ir t. t.) sistemomis. Be to, šiuose regionuose įgaliojimai valdyti, pavyzdžiui, potvynių riziką, geriamojo vandens tiekimą, žemės naudojimą ir t. t., paskirstyti įvairiais valdymo lygmenimis ⁽²⁰⁾;

⁽¹¹⁾ Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, Policy Research Corporation (2009 m.) *Erosion* projektas, „Prisitaikymo prie klimato kaitos ES pakrančių regionuose ekonominiai aspektai“.

⁽¹²⁾ Europos aplinkos agentūra (2010 m.), „10 minčių 2010 metams. Pakrančių ekosistemos“.

⁽¹³⁾ S. Brown., R. J. Nicholls, A. Vafeidis, J. Hinkel ir P. Watkiss. (2011 m.). *European Science Foundation* skaičiavimais, dėl klimato kaitos padarinių išnyks 17 proc. šlapžemių Atlanto vandenyno pakrantėse, 31–100 proc. – Viduržemio jūros pakrantėse ir 84–98 proc. – Baltijos jūros pakrantėse (šaltinis: Europos Komisija, Aplinkos GD, 2012 m., LIFE ir pakrančių valdymas).

⁽¹⁴⁾ Policy Research Corporation (2009 m.), „Prisitaikymo prie klimato kaitos ES pakrančių regionuose ekonominiai aspektai“.

⁽¹⁵⁾ 2011 m. *Eurostato regionų statistikos metraštis*, 3 skyrius „Pakrančių regionai“.

⁽¹⁶⁾ Policy Research Corporation (2009 m.), „Prisitaikymo prie klimato kaitos ES pakrančių regionuose ekonominiai aspektai“.

⁽¹⁷⁾ Žr. interneto svetainę *ClimateCost* (Visos su klimato kaita susijusios išlaidos): <http://www.climatecost.cc/home.html>. S. Brown., R. J. Nicholls, A. Vafeidis, J. Hinkel ir P. Watkiss. (2011 m.). Pateikiami duomenys apie stabilizavimo scenarijų ENSEMBLES E1 (van der Linden ir Mitchell, 2009 m. *Lowe et al.*, 2009a), pagal kurį 2050 m. jūros lygis pakils 18 cm, o 2080 m. – 26 cm, temperatūra, palyginti su ikiindustrialiniu laikotarpiu, pakils mažiau nei 2 °C, kitaip tariant, dabartinė pasaulinė klimato kaitos švelninimo politika yra veiksminga. Toks scenarijus leidžia užtikrinti palankesnę sąnaudų ir naudos santykį.

⁽¹⁸⁾ Direktyvos dėl natūralių buveinių prieduose nurodoma 50 rūšių pakrančių regionų buveinių ir 150 rūšių (kitų nei paukščių), kurios pasirenka pakrančių ekosistemas (2010 m. EAA duomenys, „10 minčių 2010 metams. Pakrančių ekosistemos“).

⁽¹⁹⁾ Europos aplinkos agentūra (2010 m.), „10 minčių 2010 metams. Pakrančių ekosistemos“.

⁽²⁰⁾ Policy Research Corporation (2009 m.), „Prisitaikymo prie klimato kaitos ES pakrančių regionuose ekonominiai aspektai“.

C. Europos strategija, subsidarumas ir proporcingumas

14. palankiai vertina Komisijos norą nustatyti **kompleksinę Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir bendras priemones** ir yra įsitikinęs, kad dabartinė ir būsima Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategija galėtų **padidinti valstybių narių ir vietos ir regionų valdžios institucijų veiksmų vertę nepažeidžiant subsidarumo principo**, visų pirma turint omenyje, kad klimato kaitos padariniai yra tarpvalstybinio masto;

15. vis dėlto pabrėžia, kad būsima Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategija **turi būti pakankamai išsami ir leidžianti atsižvelgti į regioninius skirtumus**, visų pirma į: 1) poveikio pobūdį, 2) pažeidžiamumo lygį ir ilgalaikes pasekmes, 3) ekonomines sąlygas (pvz., turtą ir išteklius, kuriems kyla pavojus), 4) socialinę struktūrą (pvz., gyventojų tankį ir žmoniškųjų sistemų pajėgumus), 5) struktūrinius ypatumus (pvz., atokumą arba trūkumus, lemiančius pakrančių teritorijų, salų, taip pat kalnų ir atokiausių regionų pažeidžiamumą klimato kaito požiūriu ⁽²¹⁾);

16. taip pat pabrėžia, kad būsimoje strategijoje galima nustatyti **prisitaikymo prie klimato kaitos priemones, kurios, kaip ir finansavimo priemonės**, turėtų būti pakankamai **lanksčios**, kad jas būtų galima pritaikyti prie regionų skirtumų ir kartu užtikrinti galimybę tęsti prisitaikymo prie klimato kaitos procesus. Šios priemonės turėtų būti **suderintos su klimato kaitos poveikio švelninimo veiksmais**, kad būtų išvengta netinkamo prisitaikymo, galinčio paskatinti didesnę šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų kiekį arba sustiprinti pažeidžiamumą;

17. mano, kad Europa, dalyvaudama pakrančių regionų prisitaikymo procese, turėtų sutelkti dėmesį į šias iniciatyvas: 1) įvairių valdymo lygmenų veiksmų **koordinavimo ir bendradarbiavimo** tais atvejais, kai poveikis arba priemonės yra tarpvalstybinio masto; 2) **mokymo**; 3) informuotumo didinimo siekiant užpildyti žinių spragas, nes pakrančių regionuose dažnai tenka priimti sudėtingus sprendimus ir taikyti daugelį sričių apimančias strategijas; 4) **žinių, gerosios praktikos ir sėkmingų projektų sklaidos**; 5) **techninės ir finansinės paramos** kompleksinėms regioninėms ir vietos strategijoms kurti ir įgyvendinti; 6) mokslinių tyrimų ir **inovatyvių technologijų** prisitaikymo prie klimato kaitos srityje vystymo; 7) **tarpvalstybinių makroregioninio lygmens prisitaikymo prie klimato kaitos programų** nustatymo ir techninės ir finansinės paramos teikimo;

18. mano, kad Komisija turi atlikti lemiamą vaidmenį **koordinuojant ir vertinant gausius Europos fondų lėšomis iš dalies finansuojamus mokslinių tyrimų ir investicinius projektus**, kad būtų išvengta dubliavimosi, kuriama didesnė sinergija ir sudaromos sąlygos plačiai skleisti ir taikyti geriausius sprendimus ir priemones; šiuo požiūriu Europos Komisija turi užtikrinti kaimyninių valstybių ar pajūrio regionų bendrų veiksmų koordinavimą ir bendrų tyrimų bei investicinių projektų įgyvendinimą;

19. primena ⁽²²⁾ **būtinybę užtikrinti kuo didesnę įvairių sričių Europos politikos suderinamumą visų pirma su aplinkos srities politika**. Atkreipia dėmesį, kad dėl prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių, visų pirma taikomų infrastruktūros srityje, gali kilti problemų įgyvendinant, pavyzdžiui, Buveinių (92/43/EEB) ir Paukščių (79/409/EEB) direktyvas, todėl labai svarbu nustatyti veiksmingus ir skaidrius bendrų konsultacijų vietos lygmeniu mechanizmus, kurie padėtų nustatyti padarinių likvidavimo ir (arba) žalos kompensavimo priemones, taikytinas Bendrijos svarbos teritorijose, kuriose prisitaikymo veiksmai turės neigiamo poveikio ar padarys žalos;

20. pripažįsta, kad integruoto pakrančių zonų valdymo (IPZV) priemonė turi lemiamos reikšmės siekiant palengvinti pakrančių regionuose įgyvendinamų politikos priemonių susiejimą, visų pirma sprendžiant klausimus, dėl kurių dar nepriimtas galutinis sprendimas, pavyzdžiui, erozija, prisitaikymas prie klimato kaitos ir ekologiška infrastruktūra; IPZV taip pat padeda skatinti vietos lygmens subjektų regioninį bendradarbiavimą įgyvendinant iniciatyvas, tokias kaip *Sardinia Charter* Viduržemio jūros baseino regione ⁽²³⁾; todėl teigiamai vertina 2002 m. rekomendacijos persvarstymo procesą, kurį vykdant atsižvelgta į pastaraisiais metais nustatytą labiau struktūruotą Europos politikos pagrindą Europos jūros ir pakrančių teritorijų valdymo srityje ⁽²⁴⁾; šiuo požiūriu tikisi, kad persvarstymas suteiks **galimybę IPZV labiau sutelkti į prisitaikymo prie klimato kaitos procesus**;

21. teigiamai vertina tai, kad Europos finansinei paramai bus numatyta daugiau lėšų kitoje 2014–2020 m. daugiametėje finansinėje programoje, t. y. 20 proc. visos su klimatu susijusiems veiksams skirtos sumos, tačiau pabrėžia būtinybę užtikrinti **teisingą ir realistišką su finansavimu susijusios atsakomybės paskirstymą tarp įvairių valdymo lygmenų** atsižvelgiant į dabartinius vietos ir regionų valdžios institucijoms iškeliančius ekonominius sunkumus ir laikantis papildomumo principo, taip pat būtinybę **padėti rasti alternatyvių išteklių šaltinių**;

22. pakartoja savo pasiūlymą ⁽²⁵⁾ **dalį pelno, gauto taikant Europos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemą, skirti regionų ir vietos valdžios institucijoms**, kad jos galėtų įgyvendinti prisitaikymo prie klimato kaitos (ir švelninimo) priemones; taip pat tikisi, kad Komisija parengs **rekomendacijas dėl privataus sektoriaus subjektų**, įskaitant draudimo bendroves, **dalyvavimo** vertinant ir pasidalijant riziką bei informuotumo didinimo iniciatyvose;

⁽²²⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²³⁾ 2008 m. liepos mėn. Algere (Sardinija) priimtoje chartijoje nustatyti dialogo ir patirties mainų tinklo, susijusio su Viduržemio jūros regione įgyvendinamomis IPZV iniciatyvomis, principai ir tikslai (angl. ICZM Mediterranean dialogue).

⁽²⁴⁾ Visų pirma, Integruota jūrų politika Europos Sąjungai (COM(2007) 575) ir Jūrų strategijos pagrindų direktyva (2008/56/EB).

⁽²⁵⁾ CdR 269/2011 fin, CdR 5/2011 fin, CdR 245/2010 fin, CdR 72/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 89/2012 fin.

D. Sąlygos prisitaikymo prie klimato kaitos iššūkiams įveikti ir galimybės pateikti savo sprendimus

23. pabrėžia, kad labai svarbu vertinti ne tik prisitaikymo prie klimato kaitos proceso sąnaudas, bet taip pat, ir visų pirma, šio proceso teikiamas galimybes ir privalumus, palyginti su padėtimi, kai nesiimama jokių veiksmų, ir mano ⁽²⁶⁾, kad šis procesas yra viena galimų priemonių skatinti konkurencingą ir ekologišką regionų ekonomikos vystymąsi; tačiau atkreipia dėmesį, kad **visų pirma būtina, kad vietos valdžios institucijų atstovai suvoktų klimato kaitos keliamą riziką ir padarinius, būtų kompetentingi priimti sprendimus dėl būtinų priemonių ir sugebėtų vietos lygmeniu susieti politiką ir veiksmus ir pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis;**

24. atkreipia dėmesį, kad, nors kai kurie regionai aktyviai kovoja su klimato kaitos padariniais, **apskritai pastebima pavojinga tendencija nepakankamai įvertinti šios problemos mastą;** todėl mano, kad svarbu organizuoti **informavimo kampanijas**, kuriomis būtų nušviečiamas klimato kaitos padarinių ir regione išylančių problemų, pavyzdžiui, vandens trūkumo, pakrantės ruožo siaurėjimo, karščio bangų, potvynių, nuošliaužų ir t. t., priežastinis ryšys. Be to, tokiuose renginiuose būtų galima pateikti informacijos ir konkrečių pavyzdžių, kaip veiksmingai naudojamosi sukurtais prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos padarinių švelninimo priemonėmis ⁽²⁷⁾;

25. mano, jog labai svarbu, kad Europos socialinio fondo lėšos **būtų naudojamos siekiant užtikrinti vietos ir regionų lygmens viešojo ir privataus sektorių subjektų gebėjimus ir lankstumą, būtinus valdyti prisitaikymą prie klimato kaitos.** Viena vertus, reikėtų stiprinti savivaldos gebėjimus, kad pavyktų prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją integruoti į vietos sektorių politiką, arba parengti atitinkamus teisės aktus regionų lygmeniu. Kita vertus, privataus sektoriaus projektavimo ir statybos subjektų gebėjimai turi būti pritaikyti prie naujų poreikių, susijusių su integruota ir daugiasektorine politika ⁽²⁸⁾;

26. ragina Komisiją atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant tam tikrus projektus, ir tobulinti bei toliau plėtoti: 1) kartografinius priemones siekiant **surinkti tinkamos apimties geografinius duomenis ir informaciją**, kad jie būtų naudingi priimant sprendimus vietos ir regionų lygmeniu; 2) **aiškiai bendrą orientacinę pažeidžiamumo, poveikio ir rizikos vertinimo sistemą;** 3) **gaires pakrančių regionų vietos lygmens prisitaikymo strategijoms nustatyti, kuriose būtų atsižvelgta į būtinybę vykdant veiksmus laikytis daugiasektorinio požiūrio ir į daugiapakopio valdymo aspektus šiuose regionuose;**

⁽²⁶⁾ CdR 118/2007 fin.

⁽²⁷⁾ Pavyzdžiui, tarptautinei kampanijai *Making Cities Resilient – My City is Getting Ready* www.unisdr.org/campaign parengtas konkrečiai vietos valdžios institucijų vadovams skirtas leidinys *How To Make Cities More Resilient*. Jame struktūruotai supažindinama su rizikos mažinimo klausimais ir galimais sprendimais gaivalinių nelaimių atveju, pateikiama gerosios praktikos pavyzdžių ir informuojama apie jau parengtas priemones.

⁽²⁸⁾ CdR 72/2009 fin.

27. mano, kad visų pirma reikia **nustatyti pakrančių regionų pažeidžiamumo rodiklius ir jais remiantis sukurti priemones pažeidžiamumui įvertinti.** Naudojami kartu su įvykių prognozavimu ir gebėjimų prisitaikyti nustatymu šie rodikliai **gali padėti nustatyti ir apibrėžti, kokie veiksmai regione yra prioritetiniai siekiant sutelkti išteklius į sritis, kuriose jų labiausiai reikia;**

28. pritaria informacinių platformų, pavyzdžiui, prisitaikymo prie klimato kaitos platformos CLIMATE-ADAPT, plėtojimui, tačiau pabrėžia, kad **reikia užtikrinti geresnę prieigą prie jų turinio galutiniams vartotojams** laikantis bendros informacijos apie aplinką sistemos (BIAS) ⁽²⁹⁾ principų, pavyzdžiui, versti informaciją į keletą kalbų; be to, mano, kad būtų galima į platformą įtraukti **skyrių, skirtą prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų finansavimui vietos ir regionų lygmeniu, ir sukurti duomenų apie investicijas bazę;**

29. pabrėžia, kad būtina numatyti daugiau pajėgų moksliniams tyrimams, **kad jie labiau atitiktų vietose įgyvendinamos politikos poreikius,** pavyzdžiui parengti prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir **priemones, kurios bus ekonomiškai efektyvios, nes sukurtos atsižvelgiant į vietos ir regioninius ypatumus.** Be to, reikėtų sudaryti sąlygas sukurti arba stiprinti jau esamus mokslininkų, politikų ir, jei įmanoma, pilietinės visuomenės dialogo ir (arba) partnerystės mechanizmus, juos skatinti **bendrai dalyvauti Europos projektuose;**

30. dar kartą pabrėžia ⁽³⁰⁾, kad **pakrančių regionams didelės reikšmės turi vykdomos politikos veiksmų koordinavimas** ir moksliniai tyrimai, kurių tikslas – įvertinti jų poveikį kaimyniniams arba pasienio regionams, **siekiant išvengti vienos teritorijos problemos padarinių išplitimo** į kitą teritoriją. Priemonių nustatymas taikant dalyvavimo metodą ir įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus padėtų užtikrinti **teritorijoje įgyvendinimų veiksmų nuoseklumą;**

31. mano, kad prisitaikymo prie klimato kaitos sąnaudos ir nesugebėjimas įvertinti atsiveriančių galimybių ir naudos – tai veiksniai, labiausiai trukdantys parengti ir įgyvendinti vietos lygmens strategijas; todėl pabrėžia, kad **parengus priemones, kurios leistų įvertinti prisitaikymo prie klimato kaitos sąnaudas ir naudą,** būtų galima veiksmingai paspartinti vietos ir regionų lygmens politinius procesus, nuo kurių priklauso vietos lygmens veiksmų planavimas ir jų įgyvendinimas, ir sudaryti sąlygas nustatyti ekonomiškai efektyvesnes strategijas;

⁽²⁹⁾ Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendros informacijos apie aplinką sistemos (BIAS) kūrimas“, COM(2008) 46 fin.

⁽³⁰⁾ CdR 118/2007 fin.

32. įsitikinęs, kad net ir turint reikiamų pajėgumų, žinių ir pakankamą mokslinę paramą, nepakankami finansiniai ištekliai taptų kliūtimi imtis veiksmingų priemonių vietos ir regionų lygmeniu; todėl mano, kad būtina nustatyti **tiesioginio vietos lygmeniu įgyvendinamų veiksmų finansavimo** būdus, visų pirma pasinaudoti **partnerystės programomis**, pavyzdžiui, LIFE+ ir „Horizontas 2020“, **rinkos priemonėmis**, kaip antai, išmokos už ekosistemų teikiamas paslaugas arba pelnas, gautas taikant prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemą, bei **mokestinėmis** skatinamosiomis **priemonėmis**;

33. atkreipia dėmesį, kad būtina užtikrinti pakankamą prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių lankstumą, pavyzdžiui, **pirmenybę teikti strategijoms, kurias galima keisti**, t. y. numatyti veikiau „neapibrėžtas“ (*soft*), o ne „apibrėžtas“ (*hard*) priemones (pvz., daug veiksmingesnę išankstinio perspėjimo sistemą, o ne su didelėmis investicijomis susijusius antrinės reikšmės sprendimus), arba **skatinti plėtoti ekologišką infrastruktūrą**, kuri – turint omenyje jos paskirtį atkurti natūralias buveines – sudaro ekosistemomis grindžiamų prisitaikymo prie klimato kaitos metodų pagrindą;

34. šiuo požiūriu pabrėžia, kad 2011 m. kovo mėn. įsigaliojus Barselonos konvencijos protokolui dėl IPZV, ši priemonė tapo privaloma Viduržemio jūros baseino valstybėms narėms ir kad protokole aiškiai nurodoma, kad siekiant užtikrinti tvarų pakrančių regionų vystymąsi turi būti taikomas ekosistemomis grindžiamas metodas ⁽³¹⁾; taip pat atkreipia dėmesį, kad ES biologinės įvairovės strategijoje ⁽³²⁾ teigiama, kad **ekosistemomis grindžiami metodai gali padėti atrasti rentabilių alternatyvų technologiniams prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos padarinių švelninimo sprendimams**, ir tikisi, kad būsima Europos ekologiškos infrastruktūros strategija bus naudinga prisitaikymo prie klimato kaitos procesams pakrančių regionuose;

E. Vietos ir regionų valdžios institucijų indėlis ir tarptautinis bendradarbiavimas

35. prašo Komisijos surengti **išankstines konsultacijas** su vietos ir regionų valdžios institucijų atstovais ir įsitikinti, kad pasiūlymas dėl Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos atitinka proporcingumo principą ir kad jame pakankamai ir atidžiai atsižvelgta į aspektus, susijusius su vietos lygmeniu, visu pirma skiriamas tinkamas dėmesys pažeidžiamiausiems – pakrančių, salų ir kalnų – regionams;

36. įsitikinęs, kad RK gali **aktyviai dalyvauti plėtojant informacines platformas** (CLIMATE-ADAPT ir OURCOAST), visų pirma padėti šių platformų turinį pritaikyti vietos poreikiams ir ypatumams, ir taip užtikrinti didesnę su informacijos sklaida susijusių šių priemonių naudą vietos ir regionų valdžios institucijoms;

37. pakartoja ⁽³³⁾, kad su RK **turi būti reguliariai konsultuojamasi dėl europinių ir tarptautinių derybų** klimato kaitos srityje ir tikisi, kad 1) galės dalyvauti Europos prisitaikymo prie klimato kaitos darbo grupėje, kuri nagrinėja su nuolatinėmis gamtinėmis kliūtimis – įskaitant išskylančias dėl klimato kaitos padarinių – susiduriančių regionų, taigi ir pakrančių, salų, kalnų ir atokiausių regionų teritorijoms aktualius klausimus; 2) RK bus suteiktos stebėtojo teisės Prisitaikymo komitete ⁽³⁴⁾;

38. įsitikinęs, kad didesnis **solidarumas** ir stipresnė **regionų sąveika** yra būtini veiksniai siekiant **Europos ir tarptautinių mastu** pasinaudoti vietos ir regionų valdžios institucijų sukauptomis žiniomis ir patirtimi prisitaikymo prie klimato kaitos procesų srityje; todėl teigiamai vertina iniciatyvas, kuriomis nustatomi bendri vietos valdžios institucijų įsipareigojimai, visų pirma Durbano prisitaikymo prie klimato kaitos chartiją, taip pat inovatyvią partnerystę skatinančią iniciatyvą „Teritorinis požiūris į klimato kaitos problemas“ ⁽³⁵⁾ ar projektus, kurių tikslas – sukurti patirties mainų, bendradarbiavimo ir keitimosi ekologiškais technologijomis tinklus, tokius kaip *Climate Technology Centre and Network* ⁽³⁶⁾.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽³¹⁾ Europos aplinkos agentūra (2010 m.), „10 minčių 2010 metams. Pakrančių ekosistemos“.

⁽³²⁾ COM(2011) 244 final.

⁽³³⁾ CdR 269/2011 fin.

⁽³⁴⁾ Prisitaikymo komitetas (*Adaptation Committee*) įsteigtas pagal Kankūno susitarimus, jo paskirtis – JTBBKK šalis teikti techninę pagalbą, gaires, dalytis žiniomis ir gerąja praktika bei kurti sinergiją.

⁽³⁵⁾ *Territorial Approach to Climate Change – TACC*.

⁽³⁶⁾ *Climate Technology Centre and Network*: <http://unfccc.int/ttclear/jsp/CTCN.jsp>.

Regionų komiteto nuomonė dėl regioninės klimato kaitos strategijos Europos Sąjungoje pasinaudojant kalnuotų vietovių pavyzdžiu

(2012/C 391/06)

REGIONŲ KOMITETAS

- pažymi, kad kalnuotos vietovės yra ypač jautrios klimato pokyčiams, ir laikosi nuomonės, kad prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio klausimas turėtų būti įtrauktas į platesnio masto politinį projektą, kurio tikslas stiprinti individualų ir kolektyvinį gebėjimą prisitaikyti, atsižvelgiant į visas tarpusavyje neišvengiamai susijusias aplinkos, energetikos ir socialines grėsmes;
- pažymi, kad 2013 m. Europos Sąjunga turės priimti prisitaikymo strategiją, ir mano, jog svarbu, kad į šią bendrą strategiją būtų įtrauktas regionų ir vietos aspektas, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje. Reikėtų, kad šioje Europos prisitaikymo strategijoje būtų numatytas specialiai kalnų regionams skirtas skyrius;
- pabrėžia, kad per artimiausius dešimtmečius kalnų vietovės taps dar labiau pažeidžiamos, todėl būtina aktyviau vykdyti mokslinius tyrimus ir sukurti gerą keitimosi informacija sistemą. Svarbu, kad 2014–2020 m. laikotarpio Europos Sąjungos biudžete būtų numatytos konkrečiai prisitaikymui prie klimato kaitos skirtos lėšos; prašo su klimato kaita susijusioms problemoms spręsti numatyti politiką, kuri sudarytų galimybę itin pažeidžiamose vietovėse pagerinti prieigą prie visuotinės svarbos paslaugų ir užtikrinti jų teikimą;
- pabrėžia, kad daugelis kalnų regionų jau pradėjo kurti prisitaikymo strategijas, todėl reikia skubiai suderinti tikslus ir išnagrinėti rezultatus. Reikia suderinti aplinkos srities iniciatyvas, kurias šiuo metu atskirai vykdo daugelis kalnų regionų asociacijų, mokslinių tyrimų struktūrų ir valdžios institucijų;

Pranešėjas	Luciano CAVERI (IT / LDAE), Aostos slėnio autonominio regiono tarybos narys
Pamatinis dokumentas	Nuomonė savo iniciatyva

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. pažymi, kad pastaraisiais metais Europos Sąjungoje sukaupta daug mokslinės literatūros ir nemažai politinių dokumentų bei projektų, kurie aiškiai rodo, kad kalnuotos vietovės yra ypač jautrios klimato pokyčiams, kadangi ribotoje teritorijoje vyrauja aukščio, padėties ir oro masių poveikio požiūriu skirtinga aplinka. Tarpvyriausybinė klimato kaitos komisija kalnų vietoves taip pat priskiria klimato požiūriu didelės rizikos regionams (angl. *hot spot*). Be to, Darbotvarkės 21 kalnų vietovės skirtos 13 skyriaus 4 dalyje (1992 m. Rio Žemės aukščiausio lygio susitikimas) nurodoma, kad kalnai yra „jautriausios atmosferos pokyčiams žemės sritys“. Šis klausimas bus aktualus ir per 2012 m. birželio mėn. konferenciją Rio+20. Šios kalnuotos vietovės apima didžiausią visos Europos miškų dalį ir todėl jos vaidina svarbų vaidmenį surenkant anglies dioksidą. Jos taip pat gerina oro kokybę (surenkamas ne tik anglies dioksidas, bet ir sunkieji metalai), švelnina neigiamus taršos padarinius ir teikia svarbius vandens bei kraštovaizdžio išteklius. Vis dėlto jos yra jautrios klimato kaitai. Dėl savo klimato, biologinės įvairovės, įvairiapusio kraštovaizdžio, vandens išteklių, kultūrinių, architektūros aspektų, tradicijų ir papročių kalnuotos vietovės kaip ir pajūrio vietovės yra labiausiai turistų lankomi regionai;

2. pabrėžia, kad klimato kaita veikia visas Europos Sąjungos dalis ir visą pasaulį, tačiau konkretūs padariniai tam tikrai teritorijai, o kartu ir tai, kaip reikia jiems pasirėngti ir į juos reaguoti, priklauso nuo daugybės įvairių veiksnių. Todėl visos priemonės, skirtos reaguoti į klimato kaitą, turi atitikti konkrečius įvairių teritorijų ypatumus. Tad rengiant ir įgyvendinant atitinkamus sprendimus Regionų komitete atstovaujamos vietos ir regionų valdžios institucijos yra itin svarbios partnerės;

3. primena, kad klimato kaita ir jos padariniai yra viena pagrindinių problemų, su kuriomis ateityje susidurs Europos Sąjungos šalių vietos ir regionų valdžios institucijos. Tokiomis aplinkybėmis pirmiausia reikia imtis būtinų priemonių – pabandyti kiek įmanoma apriboti vidutinės pasaulinės temperatūros augimą (padarinių mažinimas) ir kartu įvairiais lygmenimis pasirėngti tiems pokyčiams, kurie yra neišvengiami (prisitaikymas);

4. pabrėžia, kad turtingai kalnų vietovių biologinei įvairovei grėsmę kelia greiti klimato pokyčiai; 43 proc. programos „Natura 2000“ vietovių yra kalnų zonose, o 118 iš 1 148

Buveinių direktyvos II ir IV prieduose nurodytų rūšių susijusios su kalnų vietovėmis ⁽¹⁾;

5. pažymi, kad lygumose vos juntama klimato kaita yra daug stipresnė kalnų vietovėse, todėl ją galima vertinti kaip išankstinį pavojaus signalą apie platesnio masto klimato pokyčius. Taigi šios vietovės gali būti išskirtinis mokslinių tyrimų stebėjimo objektas ir bandymų vieta prisitaikymo politikai plėtoti ir vertinti;

6. pakartoja, kad klimato kaita jau vyksta ir daro poveikį: didėja hidrogeologinė rizika (potvyniai, nuošliaužos) ir žmonių ir infrastruktūros pažeidžiamumas, mažėja (ypač vasarą) turimi vandens ištekliai (įskaitant šalia esančiose ne kalnų teritorijose), mažėja ledynų plotai (nuo 1850 m. Alpių ledynų plotas sumažėjo beveik dviem trečdaliais ir šis procesas ėmė ypač spartėti po 1985 m.) ir amžinojo išalo plotų, trumpėja sniego dangos laikymosi trukmė (ypač žemesniame nei 1 500 metrų aukštyje), dažnėja sniego griūtys, kyla pavojus biologinei įvairovei, augalų bei gyvūnų rūšių migracijai, vyksta pokyčiai žiemos ir vasaros turizmo sektoriuje ir hidroelektros energijos gamybos pramonėje, kyla nerimas dėl žemės ūkio gamybos ir žalą patiria miškininkystės sektorius. Dėl Alpių regiono jautrios reakcijos į šiuos sparčius klimato pokyčius šis regionas tapo nuolat nepalankiose sąlygose esančia vietove. Per pastaruosius 150 metų Alpėse užfiksuotas temperatūros didėjimas (+ 1,5 °C) du kartus viršija pasaulio vidurkį, t. y. + 0,7 °C ⁽²⁾. 2009 m. Alpių vandens išteklių pažeidžiamumo problemą nagrinėjo Europos aplinkos agentūra ⁽³⁾;

7. pabrėžia, kad kalnų regionų tradicijoms ir kultūrai ypač svarbus aplinkos ribų suvokimas. Susidūrimas su didelėmis teritorijos fizinėmis kliūtimis ir galimybėmis ilgainiui padėjo nustatyti tikslus tvarumo ir efektyvaus išteklių naudojimo kriterijus. Naujosios technologijos gali padėti susieti tradicines vertybes su šiuolaikine vizija, o tai sudarytų galimybes sukaupiti žinių ir parengti vystymosi modelius, kurie tiktų ne tik kalnų, bet ir atokiausioms vietovėms ir daugeliu atvejų galėtų įgyti universalų pobūdį (kaip pagal REGIO GD vykdomą RURBAN –TCUM/ES projektą kuriama miesto ir kaimo partnerystė);

⁽¹⁾ Europos aplinkos agentūra (EAA), *Europe's ecological backbone: Recognising the true value of our mountains*, 2010/6 ataskaita.

⁽²⁾ JRC/WHO, ataskaita 4/2008 *Impacts of Europe's changing climate* (Europos klimato kaitos poveikis) http://www.eea.europa.eu/publications/eea_report_2008_4.

⁽³⁾ 2009 m. rugpjūčio mėn. ataskaita. EAA „Regionų klimato kaita ir prisitaikymas – Alpės susiduria su vandens išteklių pasikeitimo klausimais“.

8. pabrėžia, kad klimato kaita yra didžiausias iki šiol tekęs iššūkis žmonijos gebėjimui prisitaikyti, bet vis dėlto tai tik dalinis sudėtingesnės aplinkos ir žmonijos krizės rodiklis. Ši krizė taip pat susijusi su:

- atsinaujinančiais gamtos ištekliais (vanduo, miškai, žuvų ištekliai, biomasės nykimas),
- ekosistemų gėrybių ir funkcijų kokybės ir kiekybės mažėjimu,
- biologinės įvairovės mažėjimu,
- maisto produktų gamybos pažeidžiamumu (didelės su maisto produktų gamyba susijusios iškastinės energijos sąnaudos, žemės ūkio paskirties žemės mažėjimas, sutrikusi anglies, azoto ir fosforo ciklo pusiausvyra),
- naudingųjų iškasenų mažėjimu,
- turimos iškastinės energijos už mažą kainą mažėjimu (angl. „peak oil“ -maksimalus išgaunamos naftos kiekis),
- oro, vandens, dirvožemio tarša ir biologiškai neskaidžių atliekų kaupimusi,
- gyventojų skaičiaus ir migracijos srautų didėjimu (kuriuos taip pat lemia ir klimato kaita);

9. pabrėžia, kad įvairiuose geografiniuose regionuose šių problemų poveikis ekonomikos ir socialinei sričiai bus skirtingas, todėl apgailestauja, kad ES Jungtinio mokslinių tyrimų centro projekte PESETA (2009 m.), viename iš nedaugelio projektų, kuriuose nagrinėjamas klimato kaitos poveikis ekonomikai, neatsižvelgiama į kalnų vietas;

10. atkreipia dėmesį, kad savo baltojoje knygoje dėl prisitaikymo prie klimato kaitos (COM(2009) 147 final) Europos Komisija pripažįsta, kad klimato kaitos poveikis regionams yra nevienodas, ir tai, kad prisitaikymo strategijos bus veiksmingos tik tuo atveju, jei bus įgyvendinamos bendradarbiaujant visais valdymo lygmenimis. Prisitaikymas - tai ilgalaikis, dinamiškas procesas, kurį vykdant būtinas glaudus politinius sprendimus priimančiųjų, mokslininkų, ekspertų, verslininkų ir vietos administratorių bendradarbiavimas;

11. palankiai vertina tai, kad siekiant parengti 2013 m. numatytą Europos prisitaikymo strategiją, 2012 m. pavasarį pradėtos viešos konsultacijos ir sukurta prisitaikymo prie klimato kaitos platforma (CLIMATE-ADAPT). Tai yra naudinga priemonė, sudaranti galimybę kaupti gerosios praktikos pavyzdžius ir rengti regionų ir miesto vietovių planus. Joje numatytas ir kalnuotoms vietovėms skirtas skyrius;

Tikslai

12. laikosi nuomonės, kad prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio klausimas turėtų būti įtrauktas į platesnio masto politinį projektą, kurio tikslas stiprinti individualų ir kolektyvinių gebėjimą prisitaikyti, atsižvelgiant į visus tarpusavyje neišvenigiamai susijusias aplinkos, energetikos ir socialines grėsmes;

13. pažymi, kad 2013 m. Europos Sąjunga turės parengtą prisitaikymo strategiją, ir mano, jog svarbu, kad į šią bendrą strategiją būtų įtrauktas regionų ir vietos aspektas, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje. Reikėtų, kad šioje Europos prisitaikymo strategijoje būtų numatytas specialiai kalnų regionams skirtas skyrius;

14. taip pat mano, jog labai svarbu, kad į Europos prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją būtų įtrauktas atskiras skyrius dėl atokiausių regionų, kuriems išskylantys sunkumai ir šių regionų ypatumai pripažinti SESV 349 straipsnyje;

15. pabrėžia, kad per artimiausius dešimtmečius kalnų vietovės taps dar labiau pažeidžiamos, todėl būtina aktyviau vykdyti mokslinius tyrimus ir sukurti gerą keitimosi informacija sistemą. Svarbu, kad 2014-2020 m. laikotarpio Europos Sąjungos biudžete būtų numatytos konkrečiai prisitaikymui prie klimato kaitos skirtos lėšos;

16. prašo su klimato kaita susijusioms problemoms spręsti numatyti politiką, kuri sudarytų galimybę itin pažeidžiamose vietovėse pagerinti prieigą prie visuotinės svarbos paslaugų ir užtikrinti jų teikimą;

17. pabrėžia, kad klimato kaitos švelninimas ir tam skiriami ištekliai turi būti svarbesniu prioritetu už prisitaikymą prie klimato kaitos. Jei mums nepavyks iš esmės sumažinti bendro išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kaip tai numatyta Jungtinių Tautų bendroje klimato kaitos konvencijoje, ateityje bus neįmanoma pasaulyje užkirsti kelio temperatūros didėjimui, klimato kaitai ir ekstremalioms oro sąlygoms, kurios darys poveikį vietos bendruomenėms;

18. pažymi, kad reikia nustatyti tarpusavyje glaudžiai susijusius veiksmus, kurie padėtų išspręsti esamas problemas ir valdyti tas, kurios iškils ateityje į ES programas įtrauktuose sektoriuose, nurodant veiksmus, kurie pagal subsidiarumo principą turi būti siejami su Europos vietos demokratija, visų pirma:

- a) užtikrinti kuo didesnę naujų pastatų energijos vartojimo efektyvumą ir renovuoti senus pastatus;
- b) išlaikyti ir remti kalnuotiems regionams ir kaimo vietovėms būdingą statybą, parengti teritorijų vystymo ir gamtos išteklių valdymo planus, kuriais būtų sudarytos sąlygos miestų vystymuisi užkertant kelią spekuliacijai žeme. Taip būtų išvengta kraštovaizdžio, ekosistemų, buveinių ir šiuo metu saugojamų vietų skurdinimo. Taip pat būtų išvengta vandens ir žemės išteklių taršos ir prisidėta prie atsakingo turizmo vystymo, tuo pačiu išlaikant gyventojus kalnuotose vietovėse;
- c) naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją atsižvelgiant į regiono ypatumus (saulės šiluminė ir fotovoltinė saulės energija, vėjo jėgainės, hidroenergija, biomasė) siekiant visur, kur įmanoma, užtikrinti energetinį savarankiškumą; būtina parengti kompleksinius regioninius energetikos planus, valdyti hidroelektros energijos siurblių pajėgumus derinant su pagamintos fotovoltinės energijos ištekliais;

- d) skatinti energijos auditą savivaldybių ir regionų lygmeniu;
- e) mažinti energijos ir medžiagų srautus vietos bendruomenėse užtikrinant tokių patį gyvenimo lygį (pavyzdžiui, „2000 W Visuomenė“, ETH Zürich);
- f) mažinti atliekų kiekį ir kuo daugiau jų perdirbti, skatinti žaliosios trąšos gamybą iš organinių atliekų namų ūkiuose;
- g) atgaivinti vietos maisto grandines: skatinti kokybišką ūkininkavimą ir gyvulių auginimą siekiant užtikrinti vietos vartojimą ir su turizmu susijusią prekybą; tvirtai remti tvarų žemės ūkį (tiek susijusį, tiek nesusijusį su tvaria žemės dirbimo veikla) ir ekologinį žemės ūkį bei gyvulininkystę;
- h) užtikrinti, kad miškų valdymas, visų pirma turint omenyje medienos biomasės naudojimą energijos gamybai ir statybai, bus reglamentuojamas ir vykdomas atsižvelgiant į klimato kaitos problemas; iš biomasės gaminančių šilumą įrenginių pajėgumai būtų proporcingi miškų metinei biomasės produkcijai; išsaugoti apsauginius miškus; remti tvarią miškininkystę siekiant užtikrinti šių zonų ekonominio išteklių – medienos ir biomasės – gamybą;
- i) griežtai riboti žemės naudojimą statybai ir infrastruktūrai;
- j) mažinti mobilumo poreikį geriau pasinaudojant kompiuterinių tinklų ir IRT galimybėmis, elektroninėmis paslaugomis ir nuotoliniu darbu (kuris taip pat paskatintų žmonės grįžti į apleistas kalnų vietas ir leistų geriau pasinaudoti turizmo teikiamomis galimybėmis);
- k) skatinti aplinkos požiūriu atsakingą ir tvarų turizmą, kurti Europos turizmo observatoriją, plėtoti agroturizmą;
- l) skatinti žaliąją ir novatorišką ekonomiką šiuose kalnų regionų sektoriuose: energetikos, elektronikos, kontrolės ir priežiūros sistemų, mokslinių tyrimų ir universitetinių mokymo centrų;
- m) mokymas ir kultūra: siekiant pasinaudoti gerąja patirtimi ir įgyvendinti prisitaikymo strategiją ypač svarbu informuoti

visuomenę apie būtinybę skubiai spręsti aplinkos klausimus. Šiuo tikslu turi būti skatinama aplinkos klausimus įtraukti į bendrąsias mokymo programas ir visuomenės švietimo veiklą, pavyzdžiui, sukurti regioninius informacijos prisitaikymo klausimais biurus siekiant parengti vietos padėti atitinkančias strategijas ir informuoti piliečius. Kaip pavyzdį galime pateikti Australijos *Victorian Centre for Climate Change Adaptation Research* (VCCCAR – www.vcccar.org.au), kuris vietos lygmeniu taiko platesnę nacionalinę politiką, kurią nustatė *National Climate Change Adaptation Research Facility* (NCCARF – www.nccarf.edu.au);

- n) vykdyti civilinės saugos ir su klimatu susijusios rizikos prevencijos programas pasitelkiant meteorologijos infrastruktūrą, prognozių ir išankstinio perspėjimo sistemas, skubiai perduoti visuomenei informaciją, vykdyti neigiamų padarinių prevenciją ir žmonių gelbėjimo pratybas;

19. pabrėžia, kad daugelis kalnų regionų jau pradėjo kurti prisitaikymo strategijas, todėl reikia skubiai suderinti tikslus ir išnagrinėti rezultatus. Reikia suderinti aplinkos srities iniciatyvas, kurias šiuo metu atskirai vykdo daugelis kalnų regionų asociacijų, mokslinių tyrimų struktūrų ir valdžios institucijų;

20. prašo užtikrinti pasiektų rezultatų stebėseną taikant veiksmų ir paslaugų veiksmingumo rodiklius, pasinaudojant suderinta duomenų baze, kurioje nurodyti projektai, ir energetikos objektų kadastru;

21. apibendrinamas pabrėžia, kad klimato kaitos priežastis ir pasekmės reikia šalinti visais lygmenimis, daugelyje įvairių geografinių bendruomenių ir pasaulio mastu. Dažnai būtent skurdžiausios planetos bendruomenės pirmosios patiria neigiamus klimato kaitos padarinius ir joms prireikia specialios pagalbos. Europos Sąjungos ir valstybių narių išteklius reikėtų skirti klimato kaitos sušvelninimui ir prisitaikymui prie jos atsižvelgiant į bendrose strategijose ir tarptautiniuose susitarimuose nustatytus prioritetus ir juos reikėtų naudoti tokiu lygmeniu, koku jie turėtų didžiausią poveikį. Todėl vietos ir regionų valdžios institucijas būtina įtraukti į klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos veiksmų nustatymo procesą, kad būtų kuo geriau pasinaudota jų žiniomis bei patirtimi ir jų glaudžiu ryšiu su piliečiais.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

97-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2012 M. SPALIO 8, 9 IR 10 D.

Regionų komiteto nuomonė dėl naujosios daugiametės finansinės programos po 2013 m.

(2012/C 391/07)

REGIONŲ KOMITETAS

- todėl ragina nesvarstyti galimybės sprendimo dėl daugiametės finansinės programos (DFP) priėmimą atidėti vėlesniam nei 2013 m. pradžiai laikotarpiui;
- pabrėžia, kad labai didelė dalis viešųjų investicijų valstybėse narėse yra susijusi su struktūriniais fondais ir atkreipia dėmesį į išipareigojimus, kuriuos prisiėmė valstybės narės pagal 2012 m. birželio 28–29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime pasirašytą Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo;
- remdamasis nauja 2012 m. liepos 6 d. Komisijos pasiūlymo redakcija, pritaria Europos Parlamento pozicijai, kad kitas biudžetas turi neperžengti minimalios 1,14 proc. ES (įskaitant ir naują narę Kroatiją) bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) ribos;
- apgailestauja, kad didžioji dauguma Tarybos derybų schemos klausimų, įskaitant bet kokios formos makroekonomikos sąlygas, yra tie klausimai, kurie turi būti priimami taikant bendro sprendimo, o ne pritarimo procedūrą;
- nepitaria, kad nacionalinių asignavimų paskirstymo metodas ir sanglaudos ir kaimo plėtros politikos asignavimų viršutinės ribos būtų įtraukti į Tarybos derybų schemą; mano, kad svarstomas klausimas priklauso bendro sprendimo priėmimo ir privalomo konsultavimosi su RK sričiai. RK pasilieka galimybę kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą tuo atveju, jei Komisija nepateiks pasiūlymo dėl teisės akto, dėl kurio RK turi galimybę pateikti savo nuomonę;
- palankiai vertina dabartinį Taryboje vykstančių derybų metodą, kuris leidžia vienu metu svarstyti derybų schemos išlaidų ir pajamų skirsnius, ir dar kartą pabrėžia, kad remia du naujus Komisijos pasiūlymus dėl nuosavų išteklių, t. y. grindžiamų PVM ir finansinių sandorių mokesčiu (FSM);
- visiškai pritaria Tarybos pasiūlymui sanglaudos politiką suskirstyti į išlaidų pakategores, o ne nustatyti tarpines viršutines ribas, pakartoja savo reikalavimą padidinti šiai politikai biudžeto asignavimus (kurių dydis 2007–2013 m. turėtų būti bent pastovus) ir pritaria pasiūlymui sukurti naują „pereinamojo laikotarpio“ regionų kategoriją;
- palankiai vertina Tarybos pasiūlymą į daugiametės finansinės programos 1 išlaidų kategoriją įtraukti programas Galileo, ITER ir GMES ir pakartoja savo prašymą Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą įtraukti į daugiametę finansinę programą.

Pagrindinė pranešėja	Mercedes BRESSO (IT / ESP), Pjemonto regiono tarybos narė
Pamatiniai dokumentai	Pakeistas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa COM (2012) 388 final Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP) paprastinimo darbotvarkė“ COM (2012) 42 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

kuris būtinas siekiant užtikrinti investicijas valstybėse narėse, regionuose ir miestuose;

1. atkreipia dėmesį į 2012 m. liepos 6 d. Komisijos paskelbtą pakeistą pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, nustatančio 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą, kuriame atsižvelgta į Kroatijos stojimą į ES ir į naujausiais statistiniais duomenimis (2007–2009 m.) grindžiamus skaičiavimus;

2. teigiamai vertina 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento plenarinės asamblėjos priimtą rezoliuciją dėl daugiametės finansinės programos ir nuosavų išteklių, taip pat tai, kad 94 proc. ES biudžeto susiję su investicijoms ir kad šios administravimo išlaidos yra proporcingai labai mažos; pabrėžia šių investicijų didinamąjį ir svėrto poveikį, kurio pasiekama vietos, regionų ir nacionaliniu lygmeniu taikant privatųjį ir viešąjį bendrą finansavimą; pabrėžia labai svarbų ES biudžeto kaip pastovių daugiametinių viešųjų išteklių, skirtų augimui ir darbo vietų kūrimui remti, vaidmenį;

Šiuo metu vykstančios tarpinstitucinės derybos

3. teigiamai vertina 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento plenarinės asamblėjos priimtą rezoliuciją dėl daugiametės finansinės programos ir nuosavų išteklių, taip pat tai, kad 94 proc. ES biudžeto susiję su investicijoms ir kad šios administravimo išlaidos yra proporcingai labai mažos; pabrėžia šių investicijų didinamąjį ir svėrto poveikį, kurio pasiekama vietos, regionų ir nacionaliniu lygmeniu taikant privatųjį ir viešąjį bendrą finansavimą; pabrėžia labai svarbų ES biudžeto kaip pastovių daugiametinių viešųjų išteklių, skirtų augimui ir darbo vietų kūrimui remti, vaidmenį;

4. šiuo požiūriu pabrėžia akivaizdų nenuoseklumą tarp įsipareigojimų, kuriuos priėmė valstybės narės pagal 2012 m. birželio 28–29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime pasirašytą Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, ir kai kurių pozicijų, kurių jos laikėsi per derybas;

5. primena, kad atsižvelgiant į sunkią ES tebesitęsiančią ekonomikos ir socialinę krizę reikia ypač skubiai pradėti 2014 m. programavimą, kadangi tik tai leis užtikrinti ES finansavimą,

6. pabrėžia, kad ES biudžeto dydis mažėja palyginti su nacionaliniais biudžetais, nors Lisabonos sutartimi Europos Sąjungai suteikti platesni įgaliojimai ir iškeltos naujos užduotys, ypač išorės veiksmų (ES sutarties 27 straipsnio 3 dalis), klimato kaitos (SESV 191 straipsnis), energetikos (SESV 194 straipsnis), sporto (SESV 165 straipsnis), kosmoso (SESV 189 straipsnis), turizmo (SESV 195 straipsnis) ir civilinės saugos (SESV 196 straipsnis) srityse.

7. pabrėžia, kad labai didelė dalis viešųjų investicijų valstybėse narėse yra susijusi su struktūriniais fondais, kurie 13 valstybių sudaro daugiau nei 30 proc. ir 6 valstybėse daugiau nei 60 proc. viešųjų investicijų;

8. pripažįsta, kad sutartyse (SESV 312 straipsnis) numatytos konkrečios nuostatos tuo atveju, jei daugiametė finansinė programa nebus nepriimta tol, kol galioja visų ES daugiametinių išlaidų programų, išskyrus Bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) pirmąjį ramstį teisinių pagrindas, t. y. iki 2013 m. pabaigos. Pabrėžia, kad minėtose konkrečiose Sutarties nuostatose yra numatyta, kad įvairūs biudžeto valdymo institucijos padaliniai turi teisę prievolę tęsti derybas. Tačiau atkreipia dėmesį, kad priimti naujas sektorių programas nesant reglamento dėl daugiametės finansinės programos arba pratęsti esamas programas būtų labai sudėtinga;

9. todėl ragina nesvarstyti galimybės sprendimo dėl daugiametės finansinės programos (DFP) priėmimą atidėti vėlesniam nei 2013 m. pradžiai laikotarpiui, kadangi po 2014 m. būtų neįmanoma programuoti ir skirti Bendros strateginės programos lėšas, o tai turėtų neigiamų pasekmių Europos ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai. Mano, kad susitarimo dėl DFP priėmimą atidėjus vėlesniam nei 2013 m. pradžiai laikotarpiui, kiltų problemų dėl Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos numatyto 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ir RK turėtų persvarstyti savo pradinį pasiūlymą: po pereinamojo vienerių ar dviejų metų laikotarpio pereiti prie 5+5 metų programavimo laikotarpio;

10. pakartoja savo ankstesnę poziciją, kad ES privalo turėti pakankamą biudžetą, kuris būtų ne mažesnis nei 1 proc., nes tik taip bus galima pasiekti svarbiausius strategijoje „Europa 2020“ numatytus Europos tikslus ir atsižvelgti į vietos ir regionų poreikius. Primena, kad 2000 m. Taryba nustatė tokią viršutinę nuosavų išteklių ribą – 1,29 proc. BNP išpareigojimų asignavimams ir 1,23 proc. mokėjimų asignavimams ir pabrėžia, kad skirtumas tarp nuosavų išteklių viršutinės ribos ir DFP viršutinių ribų nuolat didėjo ir vidutiniškai siekia 25 proc. Be to, pabrėžia, kad DFP nustatomos tik viršutinės išlaidų ribos, o ES metinis biudžetas visuomet buvo žemiau tų ribų tiek išpareigojimų, tiek mokėjimų atžvilgiu. Todėl remdamasis nauja 2012 m. liepos 6 d. Komisijos pasiūlymo redakcija, pritaria Europos Parlamento pozicijai, kad kitas biudžetas turi neperžengti minimalios 1,14 proc. ES (įskaitant ir naują narę Kroatiją) bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) ribos.

11. teigiamai vertina, kad 2012 m. rugsėjo 18 d. pateiktoje derybų schemoje nebėra pasiūlymo nebetęsti „Paramos maistu nepasiturintiems žmonėms programos“, tačiau apgailestauja dėl neaiškiai apibrėžto šios programos biudžeto ir pakartoja pasiūlymą programą toliau įtraukti į DFP 2 išlaidų kategoriją;

12. palankiai vertina pirmininkaujančio Kipro darbinio dokumento (2012 m. rugpjūčio 30 d.) nuostatas, tačiau yra ypač susirūpinęs dėl pasiūlymų surengti diskusiją dėl sanglaudos politikos, visų pirma dėl atitikimo finansavimo reikalavimams, taikymo srities ir „apsauginių tinklų“ apimties regionuose ir valstybėse narėse. Nepitaria neproporcingiems patikslinimams, susijusiems su pereinamojo laikotarpio regionais ir labiau išsivysčiusiais regionais.

Sanglaudos sritys

13. apgailestauja, kad didžioji dauguma Tarybos derybų schemos klausimų (2012 m. birželio 19 d. versija), visų pirma 21–47 ir 53–78 punktai, yra susiję su klausimais, kurie turi būti priimami taikant bendro sprendimo, o ne pritarimo procedūrą, ir pabrėžia, kad vykstančiose derybose turi būti užtikrintas aktyvus Europos Parlamento dalyvavimas;

14. nepitaria, kad nacionalinių asignavimų paskirstymo metodas ir sanglaudos ir kaimo plėtros politikos asignavimų viršutinės ribos būtų įtraukti į Tarybos derybų schemą (30–45 punktai), tačiau nenurodyti projekte dėl reglamento, kuriuo nustatomos penkių Bendros strateginės programos fondų bendros nuostatos. Stebisi, kad 2012 m. rugsėjo 18 d. derybų schemos 35 punkte struktūrinių fondų lėšų skirstymo valstybėms narėms kriterijumi pasirenkami strategijos „Europa 2020“ tikslai. Reikėtų atsakyti į klausimą, ar nurodyti tikslai iš tiesų atspindi realius regionų vystymosi poreikius, taip pat kyla didelių abejonių dėl valdymo ir metodologijos, visų pirma turint omenyje tai, kad 2010 m., kai tikslai buvo nustatyti, toks skirstymas nebuvo numatytas;

15. mano, kad remiantis SESV 177 straipsniu svarstomas klausimas susijęs ne tik su bendro sprendimo priėmimo, bet ir privalomo konsultavimosi su RK sritimi, todėl, gindamas SESV 263 straipsnio 3 dalyje apibrėžtas savo prerogatyvas, RK pasilieka galimybę kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą tuo atveju, jei Komisija nepateiks pasiūlymo dėl teisės akto, dėl kurio RK turi galimybę pateikti savo nuomonę;

16. atsižvelgdamas į nuo 2012 m. pradžios priimtas savo nuomones dėl įvairių Europos Komisijos teisės akto pasiūlymų dar kartą pabrėžia:

a. Dėl 1b išlaidų kategorijos ir Bendros strateginės programos fondų: pritaria pasiūlymui sukurti naują „pereinamojo laikotarpio“ regionų kategoriją ir poreikiui atsižvelgti į specifinę ir išskirtinę atokiausių regionų padėtį sudarant galimybes gauti finansavimą remiantis SESV 349 straipsnio nuostatomis (derybų schemos 25 punktas), 300 km Europos teritorinio bendradarbiavimo ribai, išskyrus atokiausius regionus, kuriems atstumo kriterijus netaikomas, (27 punktas, *ibid*), minimalios socialinės apsaugos sistemos regionams, kuriems nebebus skiriama parama pagal konvergencijos tikslą, pagal kurią bus skiriama bent du trečdaliai 2007–2013 m. laikotarpiu skirtos sumos, sukūrimui (44 punktas, *ibid*), taip pat pritaria Europos Komisijos pasiūlymams iki 85 proc. padidinti bendro finansavimo normą pagal „Europos teritorinio bendradarbiavimo“ tikslą įgyvendinamoms programoms (46 punktas *ibid*), DFP 2 išlaidų kategorijoje palikti „Paramos maistu nepasiturintiems žmonėms programą“, o ne ją įtraukti į Europos socialinio fondo veiklos sritį 1 išlaidų kategorijoje (48 punktas, *ibid*), 10 procentinių punktų padidinti Bendro finansavimo normą su laikiniais biudžeto sunkumais susiduriančioms valstybėms narėms (47 punktas, a variantas, *ibid*), sukurti Bendrą strateginę programą trimis struktūriniais fondams ir sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF) (65 punktas, *ibid*), pradinio išankstinio finansavimo lygiams: 2 proc. 2014 m., 3 proc. 2015 m. ir 3 proc. 2016 m. (75 punktas, *ibid*), taip pat pasiūlymui dėl reikalavimus atitinkančios įnašų iš BSP negrąžintinos PVM sumos;

b. Kalbant apie 2 išlaidų kategoriją pritaria: greitesnei konvergencijai ir tiksliai valstybių narių konvergencijos grafikui (53 punktas, *ibid*), tiesioginių išmokų apribojimui iki 200 000 EUR (o ne 300 000 EUR), įskaitant tiesioginių išmokų susiejimą su ekologija, ir mažinimui pradedant 100 000 EUR (o ne 200 000 EUR) (54 punktas, *ibid*), 30 proc. susiejimo su ekologija normai (56 punktas, *ibid*), galimybei pervesti lėšas iš 1-ojo į 2-ąjį ramstį (57 punktas, *ibid*), tačiau nepitaria bet kokiam atvirkštiniam pervedimui atsižvelgiant į poreikį subalansuoti dviejų BŽŪP ramsčių biudžetą (58 punktas, *ibid*), pritaria pereinamojo laikotarpio regionų įtraukimui į reglamentą dėl kaimo plėtros (62 punktas, *ibid*), nepitaria pasiūlymui sukurti naują Žemės ūkio sektoriaus krizių rezervą (64 punktas, *ibid*).

17. pakartoja savo pasiūlymą Europos teritorinės sanglaudos tikslui skirtų fondų lėšas skirstyti bendradarbiavimo programoms, o ne valstybės narėms. Todėl ragina persvarstyti 2012 m. rugsėjo 18 d. derybų schemos 40 punktą, kadangi dabartinės derybose dėl tarpvalstybiniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui skirtų lėšų paskirstymo tarpregioniniam bendradarbiavimui, skiriamas tik antraeilis dėmesys;

18. remia pasiūlymą dažniau naudotis skolinimu, o ne pasikliauti dažniausiai negrąžinamomis subsidijomis siekiant paskatinti didesnę paramos gavėjų atsakomybę. Taip pat mano, kad pasinaudojant atnaujinamaisiais fondais vėliau turi būti suteikta galimybė naudotis grąžintomis paskolomis;

Nauji nuosavi ištekliai

19. dar kartą pabrėžia savo raginimą reformuoti dabartinę nuosavų išteklių sistemą, kad būtų sumažintos valstybių narių tiesioginės įmokos į ES biudžetą ir padidinti ES nuosavi ištekliai, reikalingi ateities problemoms spręsti ⁽¹⁾ ir dabartiniam finansiniam koregavimui ir bendrosioms išimtims panaikinti, kadangi mano, kad siekiant skaidrumo, pusiausvyros ir tvarumo, naujoji finansinė programa, kaip nurodė Europos Parlamentas, turi būti grindžiama sutarimu dėl naujų nuosavų išteklių;

20. palankiai vertina dabartinį Taryboje vykstančių derybų metodą, kuris leidžia vienu metu svarstyti derybų schemos išlaidų ir pajamų skirsnius, ir dar kartą pabrėžia, kad remia du naujus Komisijos pasiūlymus dėl nuosavų išteklių, t. y. grindžiamų PVM ir finansinių sandorių mokesčiu (FSM);

21. todėl ragina kai kurias valstybes nares nedaryti skriaudos savo piliečiams, įmonėms ir vietos ir regionų valdžios institucijoms atsisakant taikyti naują finansinių sandorių mokestį, kadangi jų atsisakymas paskatins vykdyti tvirtesnę bendradarbiavimą ir kurti dviejų greičių fiskalinę Europą;

22. mano, kad teisiniu požiūriu FSM užtikrinant tvirtesnę bendradarbiavimą gali būti naujųjų ES nuosavų išteklių pagrindas ir kad jį taikančios šalys galėtų pervesti į ES biudžetą dalį surinktų pajamų. Tačiau dėl šio pervedimo turėtų sumažėti lygiaverte suma jų įnašas į bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) grindžiamą biudžetą nepažeidžiant taisyklių, kurios taikomos apskaičiuojant nedalyvaujančių šalių nacionalinius įnašus;

23. dar kartą pabrėžia, kad pritaria pasiūlymui supaprastinti labai sudėtingą permokų grąžinimo ir korekcijų sistemą ir dabartinę permokų grąžinimo sistemą pakeisti bendru koregavimo mechanizmu;

Makroekonominės sąlygos

24. stebisi, kad Europos Komisijos taip vadinamas „techninis“ Tarybos reglamento pakeitimas apima ir tokį svarbų aspektą,

kaip Sanglaudos fondui taikomų makroekonominių sąlygų išplėtimą, t. y. numatytas jų taikymas ir visiems penkiems Bendros strateginės programos fondams (žr. pakeisto reglamento projekto 8 straipsnį);

25. dar kartą pakartoja, kad vienareikšmiškai ir ryžtingai nepritaria bet kokioms makroekonominių sąlygų formoms, ir mano, kad kai kurių valstybių narių prašymas šias sąlygas taikyti visoms biudžeto išlaidų kategorijoms yra netikslingas;

26. primena, kad nagrinėjamas klausimas priklauso bendro sprendimo priėmimo sričiai ir kad jis turi būti priimtas atsižvelgiant į reglamentą, nustatantį bendrąsias penkių Bendros strateginės programos fondų nuostatas;

Daugiametės finansinės programos struktūra, trukmė ir lankstumas

27. visiškai pritaria Tarybos pasiūlymui sanglaudos politiką suskirstyti į išlaidų pakategores, o ne nustatyti tarpines viršutines ribas, tačiau primygtinai prašo į šią išlaidų pakategorę neįtraukti Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP), kadangi ji yra kitokio pobūdžio; Komitetas dar kartą apgailestauja, kad nepasinaudota proga vienoje kategorijoje sutelkti visą teritoriniam vystymuisi skirtą ES finansavimą (t. y. penkis Bendros strateginės programos fondus);

28. dar kartą prašo užtikrinti lankstumą skirstant kiekvienos kategorijos lėšas ir sukurti lankstumo rezervą, kad, užuot grąžinus pinigus valstybėms narėms, į jį būtų galima perkelti iki laikotarpio vidurio nepanaudotus kreditus arba maržas. Mano, kad lankstumo rezervas galėtų tapti priemone remti makroekonominius ir finansinius veiksmus, kurių tikslas – iš anksto pasirengti asimetriniams sukrėtimams Europos Sąjungoje;

29. dar kartą atkreipia dėmesį, kad nagrinėjamame pasiūlyme siūloma 2016 m. atlikti daugiamečių finansinės programos vertinimą, ir pabrėžia, kad vietoj to reikėtų 2017 m. atlikti visapusišką laikotarpio vidurio peržiūrą (apimančią siūlomą vertinimą);

Įsipareigojimų ir išmokų apribojimas

30. dėl svarbiausioms DFP išlaidų pakategorėms skirtų lėšų dar kartą pabrėžia, kad:

- a. pritaria Europos Komisijos pasiūlymams dėl Europos infrastruktūros tinklų priemonės (50 mlrd. EUR), programos „Horizontas 2020“ (80 mlrd. EUR), dviejų pirmųjų BŽŪP ramsčių (372 mlrd. EUR palyginamosiomis kainomis), programos „Kūrybiška Europa“ (1,6 mlrd. EUR) ir išorės veiklos finansavimo priemonių (70 mlrd. EUR);

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 14–15 d. 93-iojoje plenarinėje sesijoje priimtos Regionų komiteto nuomonės „Naujoji daugiamečių finansinė programa po 2013 m.“ 65 punktas.

b. prašo padidinti biudžetą, skirtą sanglaudos politikai (palyginamųjų kainų požiūriu bent jau prilygstantį numatytam 2007-2013 m. finansinėje perspektyvoje), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF) ir programai LIFE, taip pat pakartoja prašymą subalansuoti dviejų BŽŪP ramsčių biudžetą numatant didesnę paramą kaimo plėtrai;

Su daugiamete finansine programa nesusijusios programos

31. pakartoja savo prašymą išsaugoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą ir jį integruoti į daugiametę finansinę programą, tačiau kaip ir Europos Parlamentas primygtinai reikalauja, kad dėl savo neprogramuojamo pobūdžio jis būtų įtrauktas į biudžetą virš atitinkamos išlaidų kategorijos viršutinės ribos. Taip pat nepritaria pasiūlymui išplėsti jo taikymo sritį įtraukiant žemės ūkio srities dvišalių ir daugiašalių prekybos susitarimų pasekmių kompensavimą (95 punktas, *ibid.*);

32. palankiai vertina Tarybos pasiūlymą į daugiametės finansinės programos 1 išlaidų kategoriją įtraukti programas Galileo, ITER ir GMES (I priedas, *ibid.*), kaip Komitetas jau yra prašęs savo nuomonėje dėl Naujos daugiametės finansinės programos po 2013 m.;

33. primygtinai prašo į DFP perkelti ir minėtas rezervo mechanizmus atitinkančias sumas;

Supaprastinimo programa

34. mano, kad kol kas nepavyko tinkamai išspręsti valstybių narių ir Europos Parlamento iškeltos geresnės išlaidų kokybės klausimo, kadangi šioje srityje nustatytos naujos kontrolės ir

audito procedūros, sudėtingesnės procedūros ir didžiausias dėmesys skiriamas ne strategijų kokybei, o veiklos rezultatams ir kiekybiniam įsisavinimui, dėl to galiausiai didėja centralizacija, dėl kurios nukenčia žemesni - o ne aukštesnieji - valdymo lygmenys;

35. nori, kad būsimu Komisijos komunikatu dėl išlaidų kokybės būtų sudaryta galimybė diferencijuoti valstybės investicijų išlaidų apskaitą remiantis stabilumo aktu;

36. prieštarauja tam, kad Komisija pernelyg dažnai taikytų deleguotuosius aktus, pavyzdžiui, tuos, kurie siūlomi pagal Bendros strateginės programos orientacinius veiksmus; tokiu atveju RK nedalyvaus konsultacijų ir ES sprendimų priėmimo procedūroje, nors gali būti sprendžiami vietos ir regionų valdžios institucijoms labai svarbūs klausimai;

37. tačiau visiškai pritaria Komisijai, kad supaprastinamas ES lygmeniu bus veiksmingas tik tada, jei jį vykdant kartu bus dedamos pastangos nacionaliniu ir subnacionaliniu lygmeniu, tačiau pabrėžia, kad didžiausios pastangos turi būti dedamos nacionaliniu lygmeniu;

38. palankiai vertina daugiametėje finansinėje programoje pasiūlytą programų racionalizavimą, visų pirma pasiūlymą sumažinti finansinių programų skaičių ir daugelyje sričių sujungti atskiras programas ir paprogrames;

39. pasisako už aktyvesnį Europos investicijų banko dalyvavimą įgyvendinant struktūrinių fondų lėšomis finansuojamus projektus;

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM (2012) 388 final

3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
specialios priemonės – Neatidėliotinos pagalbos rezervas, Europos Sąjungos solidarumo fondas, lankstumo priemonė, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, Žemės ūkio sektoriaus krizių rezervas ir nenumatytų atvejų rezervas – yra būtinos, kad Sąjunga galėtų reaguoti į konkrečias nenumatytas aplinkybes arba padengti aiškiai nurodytas išlaidas, kurių negalima padengti laikantis vienai ar kelioms išlaidų kategorijoms numatytų viršutinių ribų, kaip nustatyta finansinėje programoje. Todėl būtinos konkrečios nuostatos siekiant numatyti galimybę tais atvejais, kai reikia panaudoti specialias priemones, į biudžeto išpareigojimų asignavimus įrašyti sumas, viršijančias finansinėje programoje numatytas viršutines ribas;	specialios priemonės – Neatidėliotinos pagalbos rezervas, Europos Sąjungos solidarumo fondas, lankstumo priemonė, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, Žemės ūkio sektoriaus krizių rezervas ir nenumatytų atvejų rezervas – yra būtinos, kad Sąjunga galėtų reaguoti į konkrečias nenumatytas aplinkybes arba padengti aiškiai nurodytas išlaidas, kurių negalima padengti laikantis vienai ar kelioms išlaidų kategorijoms numatytų viršutinių ribų, kaip nustatyta finansinėje programoje. Todėl būtinos konkrečios nuostatos siekiant numatyti galimybę tais atvejais, kai reikia panaudoti specialias priemones, į biudžeto išpareigojimų asignavimus įrašyti sumas, viršijančias finansinėje programoje numatytas viršutines ribas;

Paiškinimas

Kadangi Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas turi būti įtrauktas į DFP, o kurti Žemės ūkio sektoriaus krizių rezervą turi būti atsisakoma siekiant parengti specialias taisykles, šios dvi finansinės priemonės išbrauktos iš sąrašo.

2 pakeitimas

COM (2012) 388 final

8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Jeigu dėl makroekonominių sąlygų, susijusių su valstybių narių ekonominės politikos koordinavimu, panaikinamas Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Sanglaudos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondo biudžetinių įsipareigojimų vykdymo sustabdymas, Taryba, remdamasi Sutartimi ir laikydamasi atitinkamo pagrindinio teisės akto, priima sprendimą dėl sustabdytų įsipareigojimų perkėlimo į kitus metus. Sustabdyti n metų įsipareigojimai negali būti pakartotinai įtraukti į biudžetą vėlesniais negu n + 2 metais.	Jeigu dėl makroekonominių sąlygų, susijusių su valstybių narių ekonominės politikos koordinavimu, panaikinamas Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Sanglaudos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondo biudžetinių įsipareigojimų vykdymo sustabdymas, Taryba, remdamasi Sutartimi ir laikydamasi atitinkamo pagrindinio teisės akto, priima sprendimą dėl sustabdytų įsipareigojimų perkėlimo į kitus metus. Sustabdyti n metų įsipareigojimai negali būti pakartotinai įtraukti į biudžetą vėlesniais negu n + 2 metais.

Paiškinimas

Vieninteliam Sanglaudos fondui - kaip nuo jo įkūrimo pradžios - turi būti ir toliau taikomos su makroekonominėmis sąlygomis susijusios nuostatos.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

Regionų komiteto

Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos

(2012/C 391/08)

REGIONŲ KOMITETAS

- teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažų bei vidutinių įmonių programa, laikydamas jį įsipareigojimu pripažinti konkurencingumą pagrindiniu ir pirmosios svarbos veiksniu, užtikrinančiu ES pramonės augimą ir darbo vietų skaičiaus didėjimą;
- atkreipia dėmesį į daugybę visose valstybėse narėse vietos ir regionų valdžios institucijų vykdomų iniciatyvų, pavyzdžiui, nedidelių vietos verslo centrų, vietos arba regionų valdžios institucijų teikiamus mikrokreditus arba nemokamos specialistų konsultacijas, kaip pradėti smulkųjų verslų. Šios iniciatyvos neretai yra sėkmingos labai mažos įmonės steigimo pagrindas;
- atkreipia dėmesį į jaunųjų verslininkų poreikius, kadangi neretai verslas jiems yra vienintelė jų profesinio ugdymo galimybė, ir jie linkę imtis rizikingos veiklos, dažnai ją plėtodami visoje Europos rinkoje, tikėdamiesi vėliau konkuruoti pasaulio rinkose;
- atkreipia dėmesį į tai, kad aukštą konkurencingumo lygį pasaulio mastu galima pasiekti tik panaikinus Europos rinkos trūkumus, mažinančius Europos MVĮ gebėjimą konkuruoti su analogiškomis įmonėmis kituose pasaulio regionuose. Būtina didinti MVĮ dalyvavimo mastą įgyvendinant Sąjungos projektus ir stiprinti jų ryšius su didžiosiomis bendrovėmis, kurios dažniausiai yra pagrindiniai šių projektų vykdytojai. Todėl pabrėžia MVĮ tikslaveikos svarbą.

Pranešėjas

Witold KROCHMAL (PL / EA), Voluvo miesto ir apygardos tarybos narys

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa

COM(2011) 834 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa, laikydamas jį išipareigojimu pripažinti konkurencingumą pagrindiniu ir pirmajam svarbos veiksniu, užtikrinančiu ES pramonės augimą ir darbo vietų skaičiaus didėjimą;

2. mano, kad pateiktu pasiūlymu papildomos ankstesnės Europos Komisijos iniciatyvos, kurių imtasi pagal strategiją „Europa 2020“, ir pripažintas MVĮ vaidmuo ES ekonomikos sistemoje, taip pat pripažinti MVĮ veiklos sąlygų trūkumai bei nepastovumas, dėl ko gali sulėtėti arba būti apribotas įmonių vystymasis ir jų konkurencingumo stiprinimas;

3. pabrėžia, jog RK pozicija paremta apklausa „MVĮ palankūs regionai ir miestai“⁽¹⁾, kurioje dalyvavo vietos ir regionų valdžios institucijos, ir kurią atliko Komiteto strategijos „Europa 2020“ stebėsenos platforma.

4. suvokia, kad daugeliu atvejų atsakomybė už veiksmus, kuriais siekiama taisyti rinkos trūkumus, tenka valstybės narėms ir regionams; vis dėlto mano, kad tam tikrose srityse ES gali suteikti paramą skleidama gerąją praktiką, užtikrindama sklandų bendrosios rinkos veikimą, gerindama verslo aplinką, kad įmonės, taip pat ir MVĮ, turėtų galimybę tvariai konkuruoti pasaulio rinkose, o tam būtina vystyti mažą anglies dioksido kiekį išmetančią ir išteklius tausojančią ekonomiką;

5. mano, kad ši Programa labai sustiprins pasitikėjimą ES verslo sektoriumi tiek Europos, tiek ir pasaulio rinkose. Didelio rinkų pasitikėjimo poveikis bus tas, kad išaugs domėjimasis verslu, o jau veikiančios įmonės, visų pirma MVĮ, skatins plėsti savo veiklą. Šios įmonės yra pagrindiniai ekonomikos augimo (58 proc. ES apyvartos) ir darbo vietų kūrimo (67 proc. privačiojo sektoriaus darbuotojų) šaltinis, šiame sektoriuje 2002–2010 m. sukurta 85 proc. naujų darbo vietų;

6. teigiamai vertina tai, kad Programoje pabrėžtas turizmo, kaip specifinio sektoriaus, kuriame veikia didelis skaičius ES mažųjų ir vidutinių įmonių, vaidmuo. Jame dirba labai daug darbuotojų;

7. pabrėžia įmonėms bei MVĮ teikiamos paramos svarbą įvairiais jų veiklos etapais – pradedančioms verslą ir jau veikiančioms ar restruktūrizuojamoms įmonėms, tačiau svarbu, kad šia parama būtų stiprinamas įmonių konkurencingumas ES ir išorės rinkose;

8. mano, kad viena iš svarbiausių Programos sėkmės sąlygų yra verslumo kultūros ir etikos skatinimas ir propagavimas Europos Sąjungos visuomenėje, todėl palankiai vertina įmonėms suteiktą galimybę nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis dalyvauti konkurse dėl Europos verslumo apdovanojimo ar kituose tokio pobūdžio projektuose;

9. nurodo, kad kiekvienais metais trys Europos regionai gauna „Verslaus Europos regiono“ apdovanojimus už MVĮ sudarytas palankias sąlygas;

10. mano, kad verslumo skatinimas turi prasidėti jau mokykloje ugdant teigiamą požiūrį į verslą ir skatinti savarankiškai imtis ūkinės veiklos, kad atėjus laikui įsilioti į darbo rinką, studentai galėtų priimti informaciją pagrįstus sprendimus dėl būsimojo darbo pobūdžio. Kad absolventas galėtų imtis verslo pagal įgytą kvalifikaciją ir tikėtis, jog jo teikiamos paslaugos bus paklausios, reikėtų pasirūpinti, kad mokymas atitiktų rinkos poreikius;

11. reikalauja į profesinį ugdymą integruoti verslo tendencijas, kadangi nuolatinis mūsų verslininkų švietimas lemia jų konkurencingumo lygį.

12. atkreipia dėmesį į jaunųjų verslininkų poreikius, kadangi neretai verslas jiems yra vienintelė jų profesinio ugdymo galimybė, ir jie linkę imtis rizikingos veiklos, dažnai ją plėtodami visoje Europos rinkoje, tikėdamiesi vėliau konkuruoti pasaulio rinkose;

13. atkreipia dėmesį į daugybę visose valstybėse narėse vietos ir regionų valdžios institucijų vykdomų iniciatyvų, pavyzdžiui, nedideli vietos verslo centrai, vietos arba regionų valdžios institucijų teikiami mikrokreditai arba nemokamos specialistų

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/InvitationtoparticipateintheSurveyonSME-friendlyRegionsandCities.aspx>.

konsultacijos, kaip pradėti smulkųjų verslą. Šios iniciatyvos neretai yra sėkmingos labai mažos įmonės steigimo pagrindas;

14. atsižvelgdamas į ES vykdomą politiką šioje srityje, atkreipia dėmesį ir į moterų verslininkių bei tam tikrų tikslinių grupių, įskaitant verslininkus imigrantus ir ekspatriantus, kurioms reikalinga speciali iniciatyva jų įmonių konkurencinimumui didinti, padėti;

15. ragina vietos ir regionų valdžios institucijas įgyvendinti Programą; atkreipia ypatingą dėmesį į būtinybę panaikinti arba sumažinti biurokratiją ir apsirūpinimo išorės ištekliais kliūtis, supaprastinti sutartis gauti teikiamus dokumentus ir panaikinti reikalavimą pateikti banko garantijas nedidelės apimties darbų atvejais;

Didinti ES įmonių konkurencingumą

16. atkreipia dėmesį į tai, kad aukštą konkurencingumo lygį pasaulio mastu galima pasiekti tik panaikinus Europos rinkos trūkumus, mažinančius Europos MVĮ gebėjimą konkuruoti su analogiškais įmonėmis kituose pasaulio regionuose. Būtina didinti MVĮ dalyvavimo mastą įgyvendinant Sąjungos projektus ir stiprinti jų ryšius su didžiosiomis bendrovėmis, kurios dažniausiai yra pagrindiniai šių projektų vykdytojai. Todėl pabrėžia MVĮ tinklaveikos svarbą;

17. nurodo, kad ES kartu su valstybėmis narėmis privalo užtikrinti efektyviai veikiančią bendrąją rinką, pagerinti verslo aplinką, t.y. panaikinti ar sumažinti kliūtis, trukdančias MVĮ gauti finansavimą, sudaryti geresnes galimybes įmonėms patekti į kitas nei savo kilmės šalies rinkas (tiek į ES bendrąją rinką, tiek ir į išorės rinkas) ir sumažinti pernelyg didelę mokesčių bei administracinių procedūrų našą. Be minėtų sąlygų, būtina taip pat užtikrinti galimybes gauti žinių, susipažinti su inovacinėmis technologijomis ir bendradarbiauti su vietos profesinėmis ir aukštosiomis mokyklomis, kurios savo programose turi atsižvelgti į MVĮ, kurios yra varomoji Europos ekonomikos jėga;

18. Komiteto nuomone, Programoje turi būti labiau pabrėžta, kad mažosios ir vidutinės įmonės privalo dalyvauti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programose, projektuose ir veiksmuose taip pat ir sudarydamos viešojo ir privataus sektorių partnerystes. Aktyvesnis dalyvavimas mokslinių tyrimų projektuose padeda kelti kompetencijos lygį pačioje įmonėje, taigi, ir jos konkurencingumą tarptautiniu lygmeniu. Pasiūlyme dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ ypač pabrėžta, kad būtina užtikrinti aktyvesnį MVĮ dalyvavimą mokslinių tyrimų projektuose. Šis visapusiškas dalyvavimas suteiks MVĮ, kurios neretai yra savo srities pasauliniai lyderiai, galimybes gauti įvairios informacijos ir naujų žinių;

19. pabrėžia, kad tik tokiais veiksmais galima sudaryti galimybes įmonėms ir MVĮ vystytis atsižvelgiant į mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, grindžiamos naujaisiomis ekologiškoms technologijomis, reikalavimus, užtikrinančius, kad bus pasiekti klimato ir energetikos politikos tikslai;

20. pritaria pasiūlytam 2522 mlrd. eurų Programos biudžetui. Tačiau atkreipia dėmesį, kad finansinėms priemonėms, kuriomis bus tiesiogiai remiamos įmonės ir MVĮ, skirta

1,4 mlrd. eurų suma tėra 56 proc. viso biudžeto. Jei finansinių priemonių poreikis yra didesnis, nei buvo įmanoma numatyti, sprendimus dėl bet kokių skiriamų lėšų procentinės dalies pakeitimų turi priimti Verslumo ir inovacijų programos (VIP) komitetas, kuriame atsovaujamos visos šalys, gaunančios paramą iš Įmonių ir MVĮ konkurencingumo programos (COSME). Likusi biudžeto dalis, skirta MVĮ aplinkos gerinimo veiksams, užtikrina veiksmingą ir našų visai 2014–2020 m. Programai skirtų lėšų naudojimą;

21. laikosi nuomonės, kad tikslinga Programos administravimui skirti 1,7 proc. jos biudžeto, nes šios lėšos privalo užtikrinti efektyvų Programos veikimą pernelyg neapsunkindamos jos biudžeto;

22. laikosi nuomonės, kad Programos biudžeto lėšomis finansuojamos priemonės negali pakeisti nacionalinio, regionų ar vietos lygmens iniciatyvų, o veikiau didinti jų veiksmingumą ir jas stiprinti suteikiant joms ES matmenį, jas geriau koordinuojant ir šalinant tarpvalstybines privačiojo sektoriaus subjektų ir viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimo kliūtis. Šis bendradarbiavimas turi būti skatinamas „horizontalia“ tinklaveika, o ne „vertikalia“ centralizacija;

23. mano, kad teikiama parama turi būti visapusiškai pagrįsta tikslais ir duoti teigiamų rezultatų visos Europos mastu dėl investicijų pritraukimo ir didinamojo poveikio, taip pat dėl gautų rezultatų panaudojimo.

24. pabrėžia, kad konkurencingumas didele dalimi priklauso nuo našumo, inovacijų ir veiksmingumo, kurie užtikrina nuolatinį pajamų augimą, nuo įmonių gebėjimo pasinaudoti visomis Europos bendrosios rinkos teikiama galimybėmis ir nuo institucinių sprendimų, sudarančių įmonėms tvaraus augimo sąlygas. Todėl pirmenybė turi būti teikiama tiems projektams, kurie stiprina veiksnius, darančius didžiausią poveikį tvariam įmonių ir MVĮ konkurencingumui;

25. atkreipia dėmesį į tai, kad trečiųjų šalių dalyvavimas Programoje, numatytas asociacijų sutarčių protokoluose ir kituose susitarimuose, turi būti vertinamas kaip ES teritorijoje veikiančių įmonių galimybė išplėsti savo veiklos sritį ir įgyti žinių apie įmonių veiklą už ES rinkos ribų; taip pat turėtų būti įmanomas ir kitų trečiųjų šalių dalyvavimas, o finansavimas skiriamas iš kitų programų, skirtų ES valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių bendradarbiavimui;

26. pabrėžia verslumo ugdymo taikant tęstinio mokymo priemones svarbą ir mano, kad juo turi būti siekiama formuoti įgūdžius, pažiūras ir įtraukti įmonių socialinę atsakomybę, kad

būtų lengviau įveikti šiuolaikinės globalizuotos rinkos iššūkius ir tuo pačiu laikytis tradicinės Europos verslo etikos, svarbą;

27. mano, kad verslumo skatinimo ir palankaus požiūrio į verslą formavimo iniciatyvos turi apimti ir pradedančius savarankišką profesinę veiklą verslininkus, taip pat įskaitant moteris, besimančias savarankiško verslo ir prisiimančias su tuo susijusią riziką;

28. laikosi nuomonės, kad priemonės, kuriomis MVĮ sudaromos geresnės galimybės gauti finansavimą, įskaitant nuosavo kapitalo priemonę ir paskolų garantijų priemonę, turi papildyti iki šiol pagal sanglaudos politiką taikomas finansines priemones. Reikėtų numatyti galimybę sujungti šias priemones su kitais aiškiai apibrėžtais valstybių narių teikiama išteklių;

29. pabrėžia, kad labai svarbu užtikrinti galimybę teikti tarpvalstybinius kreditus ir paskolas, leidžiančias MVĮ naudotis didžiuliu bendrosios rinkos potencialu, o tai turėtų sustiprinti jų konkurencingumą ir ekonominių iniciatyvų (taip pat ir turizmo sektoriuje) tvarumą;

30. ypatingą dėmesį skiria augimą skatinančiai nuosavo kapitalo priemonei, kuri orientuota į fondus, teikiančius rizikos kapitalą. Pabrėžia, kad Programos valdytojai, atitinkamai vertindami rizikos faktorius, turėtų paremti kuo daugiau MVĮ, visų pirma tas, kurios pagal įprastas bankines procedūras turi mažai galimybių gauti paramą, bet kurios gali padėti padidinti bendrą MVĮ potencialą ir ženkliai sumažinti nedarbą;

31. ir toliau skeptiškai vertina paskolų garantijų priemonės paskolų lygį ir ragina Komisiją konkrečiai nurodyti, kokie kriterijai buvo taikomi ji nustatant, nes Konkurencingumo ir inovacijų programoje nenumatyta jokių apribojimų. Komitetas pabrėžia, kad paskolos pradedančioms veiklą įmonėms, investicijoms arba perkėlimui dažnai yra daug didesnės nei nustatyta riba, ir reiškia susirūpinimą, kad dėl to didesnės paskolos bus garantuojamos pagal programą „Horizontas“, nors ji turėtų būti naudojama tik inovacijų projektams;

32. todėl ragina grįžti prie ankstesnės Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos, kurioje nebuvo nustatyta jokių apribojimų;

33. mano, jog teisėta vesti individualias derybas su institucijomis, ieškančiomis su jų suteikta paskola susijusios rizikos pasidalijimo finansavimo, tiek paskolos dydžio, kuris priklauso nuo skolos finansinio portfelio garantijos dydžio, tiek paskolos suteikimo termino požiūriais;

34. ragina užtikrinti nuolatinę su rizikos kapitalu susijusių finansinių priemonių ir MVĮ skolų finansinių portfelių apsaugai skiriamų išteklių rizikos mažinimo stebėseną;

Programos valdymas

35. mano, kad netiesioginį Programos valdymą perduoti Europos investiciniam fondui (EIF) ir vykdomosioms įstaigoms,

o nuolatinę Programos stebėseną pavesti Europos Komisijai yra teisingas sprendimas. Toks valdymo būdas užtikrina, kad bus pasinaudota daugiau kaip per dešimt metų sukaupta EIF patirtimi remiant MVĮ;

36. rekomenduoja naudotis patirtimi, kurią šioje srityje sukaupė Europos investicijų bankas (EIB) ir Europos įmonių tinklas, kuris daug nuveikė skatindamas tarptautinę MVĮ veiklą, taip pat ir už ES ribų;

37. laikosi nuomonės, kad norint sėkmingai įgyvendinti Programą ir kad ji būtų efektyvi, būtina glaudžiai bendradarbiauti su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir Programą valdančiomis institucijomis, galinčiomis suteikti informacijos Programos įgyvendinimą kiekvienoje srityje;

38. mano, kad patirtis, sukaupta MVĮ tarptautinės veiklos už ES ribų ir su šiais klausimais susijusios informacijos perdavimas yra svarbūs veiksniai; tai turėtų padėti MVĮ sumažinti su tarpvalstybiniais sandoriais susijusias išlaidas. Šios srities klausimus turi spręsti ES institucijų ekspertai, bendradarbiaudami su vietos ir regionų valdžios institucijomis;

39. taip pat nurodo galimybę kurti informacijos apie MVĮ sklaidos centrus. Tačiau Komitetas nesiima teikti rekomendacijų nei dėl šių instancijų struktūros, nei dėl jų veikimo būdų. Šiuos klausimus reikia spręsti sudarant valstybių ir regionų daugiašalio bendradarbiavimo susitarimus.

40. siūlo tiesioginį Programos valdymą vykdyti regionų lygmeniu, tačiau nacionalinės valdžios institucijos turėtų teikti paramą ir užtikrinti priežiūrą. Šiuo valdymo lygmeniu taip pat reikėtų sukurti rizikos, atsirandančios projektų įgyvendinimo eigoje, stebėsenos sistemą;

41. taip pat siūlo į programos vertinimą įtraukti ir projektų stebėseną, atliekamą remiantis pasiūlymo I priede pateiktais vidutinės trukmės laikotarpio tikslų (rezultatų) rodikliais. Stebėseną turi taip pat aprėpti informaciją, kaip vykdančią Programą taikomos priemonės, susijusios su klimato apsauga ir kitose ES politikos srityse nustatytų tikslų įgyvendinimu;

42. pabrėžia, kad anksčiau nurodyti veiksmai turi būti suderinti su Europos Komisijos stebėsenos veikla. Komisijos atstovai kartu su Audito Rūmų ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) pareigūnais atliks audito, kontrolės ir patikros procedūras įgyvendinimo vietose;

43. mano, kad audito strategija turi būti siekiama tik objektyviai įvertinti Programos įgyvendinimo pažangą, jokia būdu nesukeliant sunkumų Programos paramos gavėjams. Vykdančią kontrolę būtina atsižvelgti į projektų įgyvendinimo etapus, kad tikrinimas nedarytų neigiamo poveikio įgyvendinimo tempui ir nepareiklautų pernelyg didelių papildomų sąnaudų;

Programai kylantys pavojai

44. atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinėmis daugelio valstybių biudžetinių sunkumų sąlygomis nacionalinės vyriausybės imasi lengviausiai įgyvendinamų priemonių įplaukoms į biudžetą didinti – didina įvairių mokesčių tarifus, dėl ko išauga darbo sąnaudos, kas savo ruožtu gali priversti MVĮ bankrutuoti arba pereiti į šešėlinę ekonomiką. Todėl Komitetas ragina ginti MVĮ, nes pirmiau išdėstyta politika trukdo įveikti ekonominę krizę ir gali praktiškai sunaikinti visą Programos pridėtinę vertę. MVĮ yra veiksminga priemonė nedarbiui mažinti;

45. mano, kad dėl administracinės naštos, susijusios su įmonių steigimu ir veiklos pradžia, bei mokesčių naštos daugelyje ES šalių įmonėms, ypač MVĮ, gali būti sunku didinti savo konkurencingumą; todėl Regionų komitetas ragina iki 2020 m. grynąją administracinę naštą visuose atitinkamuose ES teisės aktuose sumažinti 25 proc.; mano, kad tikslinga apsvarstyti galimybę panaikinti didesnę dalį kliūčių MVĮ sektoriaus subjektams;

46. laikosi nuomonės, kad valstybėms ir regionams, kurie taiko MVĮ palankiausias sistemas, užtikrinančias joms galimybes vystytis, stiprinti konkurencingumą ir patekti į išorės rinkas, Programoje reikėtų numatyti papildomas paskatas, siekiant paremti tokią jų veiklą. Tai paskatintų teigiamas tendencijas ir kitose šalyse bei regionuose;

47. rekomenduoja Europos Komisijai dėti visas pastangas, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos gauti daugiau informacijos apie rinkų raidą sparčiai augančiose šalyse, investavimo šiose šalyse būdus, galiojančias teisinės sistemas ir vietinius ekonominės veiklos papročius;

48. mano, kad informacija apie išorės rinkas turi būti lengvai prieinama MVĮ, t. y., ji turi būti įperkama, tiksli ir greitai prieinama. Be MVĮ informacijos centrų, svarbų vaidmenį turėtų atlikti ir ES diplomatinės atstovybės šiuose pasaulio regionuose;

49. pabrėžia, kad siekiant ugdyti ES piliečių verslumą, būtina keisti ir tobulinti švietimo ir mokymo sistemas, o tai ilgas ir pastangų reikalaujantis darbas, todėl kyla pavojus, kad nebus pasiekta nustatytų ilgalaikio ir vidutinės trukmės laikotarpio tikslų;

50. atkreipia dėmesį į tikimybę, kad MVĮ veikla gali būti pernelyg griežtai reguliuojama ES, nacionaliniu ar vietos lygmeniu. Tai gali sukurti daug nereikalingų procedūrų, susijusių tiek su pačia veikla, tiek ir su paramos pagal įvairias programas gavimu, o tai turėtų neigiamo poveikio MVĮ konkurencingumui. Pirmenybė turi būti teikiama biurokratijos ir kliūčių pradėti bei vystyti verslą mažinimui.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2011) 834 final

1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(1) 2010 m. kovo mėn. Komisija priėmė komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ ⁽¹⁾ (toliau strategija „Europa 2020“). 2010 m. birželio mėn. ji patvirtino Europos Vadovų Taryba. Strategija „Europa 2020“ yra atsakas į ekonomikos krizę, ja siekiama parengti Europą kitam dešimtmečiui. Joje nustatyti penki plataus užmojo klimato ir energijos, užimtumo, inovacijų, švietimo ir socialinės įtraukties tikslai, kurie turi būti įgyvendinti iki 2020 m., ir pagrindiniai augimo skatinimo veiksniai, kad Europa taptų dinamiškesnė ir konkurencingesnė. Joje taip pat pabrėžiama, kad svarbu padidinti Europos ekonomikos augimą ir užtikrinti aukštą užimtumo lygį, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių, klimato kaitos neskatinančių, išteklius ir energiją tausojančių technologijų ekonomiką ir socialinę sanglaudą;	(1) 2010 m. kovo mėn. Komisija priėmė komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ ⁽¹⁾ (toliau strategija „Europa 2020“). 2010 m. birželio mėn. ji patvirtino Europos Vadovų Taryba. Strategija „Europa 2020“ yra atsakas į ekonomikos krizę, ja siekiama parengti Europą kitam dešimtmečiui. Joje nustatyti penki plataus užmojo klimato ir energijos, užimtumo, inovacijų, švietimo ir socialinės įtraukties tikslai, kurie turi būti įgyvendinti iki 2020 m., ir pagrindiniai augimo skatinimo veiksniai, kad Europa taptų dinamiškesnė ir konkurencingesnė. Joje taip pat pabrėžiama, kad svarbu padidinti Europos ekonomikos augimą ir užtikrinti aukštą užimtumo lygį, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių, klimato kaitos neskatinančių, išteklius ir energiją tausojančių technologijų ekonomiką ir socialinę sanglaudą; <u>Mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) atlieka itin svarbų vaidmenį siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų. Tai patvirtina faktas, kad MVĮ minimos šešiose ir septynių šios strategijos pavyzdinių iniciatyvų.</u>
⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.	⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.

2 pakeitimas

COM(2011) 834 final

6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(6) siekiant padėti didinti Sąjungos įmonių, visų pirma MVĮ, konkurencingumą ir tvarumą, žinių visuomenės pažangą ir plėtrą, grindžiamą tvarių ekonomikos augimu, reikėtų nustatyti Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programą (toliau – Programa);	(6) siekiant padėti didinti Sąjungos įmonių, visų pirma MVĮ, <u>tvarų konkurencingumą, ugdyti verslumo kultūrą, skatinti steigti MVĮ ir jų ir tvarumą, žinių visuomenės pažangą ir plėtrą, grindžiamą tvarių ekonomikos augimu</u> , reikėtų nustatyti Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programą (toliau – Programa);

Paiškinimas

Konkurencingumo ir tvarumo nederėtų laikyti skirtingais tikslais. Priešingai, turėtų būti manoma, kad konkurencingumas priklauso nuo tvarumo. 2010 m. Europos konkurencingumo ataskaitoje nurodoma, kad tvarus konkurencingumas atspindi gebėjimą pasiekti ir išlaikyti pramonės konkurencingumą kartu atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslus.

3 pakeitimas

COM(2011) 834 final

18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(18) kaip nurodyta 2010 m. birželio 30 d. Komisijos komunikate „Turistų lankomiausias žemynas – Europa. Nauja turizmo politika“ [1], kurį 2010 m. spalio mėn. išvadose patvirtino Europos Vadovų Taryba, turizmas yra svarbus Sąjungos ekonomikos sektorius. Šio sektoriaus įmonės iš esmės prisideda prie Sąjungos bendrojo vidaus produkto ir darbo vietų kūrimo ir turi daug verslo plėtros galimybių, kadangi jame daugiausia veikia MVĮ. Lisabonos sutartyje pripažįstama turizmo svarba ir nurodoma konkrečiai Sąjungos šioje srityje kompetencija, papildanti valstybių narių veiksmus. Akivaizdu, kad Sąjungos lygmens iniciatyva turizmo sektoriui suteikia papildomos naudos, nes teikiama informacija ir atliekama analizė, plėtojamos tarpvalstybinės skatinimo strategijos ir dalijamasi geriausia patirtimi;	(18) kaip nurodyta 2010 m. birželio 30 d. Komisijos komunikate „Turistų lankomiausias žemynas – Europa. Nauja turizmo politika“ [1], kurį 2010 m. spalio mėn. išvadose patvirtino Europos Vadovų Taryba, turizmas yra svarbus Sąjungos ekonomikos sektorius. Šio sektoriaus įmonės iš esmės prisideda prie Sąjungos bendrojo vidaus produkto ir darbo vietų kūrimo ir turi daug verslo plėtros galimybių, kadangi jame daugiausia veikia MVĮ. Lisabonos sutartyje pripažįstama turizmo svarba ir nurodoma konkrečiai Sąjungos šioje srityje kompetencija, papildanti valstybių narių veiksmus. <u>Ši Programa turėtų remti iniciatyvas turizmo srityje, kai galima parodyti, kad Akivaizdu, kad Sąjungos lygmens iniciatyva turizmo sektoriui suteikia aiškios papildomos naudos, nes teikiama informacija ir atliekama analizė, kuriamos tarpvalstybinės skatinimo ir igyvendinimo strategijos, taip pat plėtojamies bendri kokybės standartai tarpvalstybinės skatinimo strategijos ir dalijamasi geriausia patirtimi;</u>

4 pakeitimas

COM(2011) 834 final

20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(20) Programa turėtų būti papildytos kitos Sąjungos programos, o kiekviena priemonė turėtų būti taikoma pagal jai nustatytas konkrečias procedūras. Taigi tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos neturėtų būti finansuojamos dvigubai. Siekiant papildomos naudos ir didelio Sąjungos finansavimo poveikio, reikėtų plėtoti glaudžias Programos, kitų Sąjungos programų ir struktūrinių fondų sąsajas;	(20) Programa turėtų būti papildytos kitos Sąjungos programos, o kiekviena priemonė turėtų būti taikoma pagal jai nustatytas konkrečias procedūras. Taigi tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos neturėtų būti finansuojamos dvigubai. Siekiant papildomos naudos ir didelio Sąjungos finansavimo poveikio, reikėtų plėtoti glaudžias Programos; <u>ir kitų Sąjungos programų, visų pirma programos „Horizontas“,</u> ir struktūrinių fondų sąsajas;

5 pakeitimas

COM(2011) 834 final

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(24) Europos ekonominės erdvės susitarime ir asociacijos susitarimų protokoluose numatytas susijusių valstybių dalyvavimas Sąjungos programose. Kitos trečiosios šalys programose galėtų dalyvauti, kai tai numatyta pagal susitarimus ir procedūras;	(24) Europos ekonominės erdvės susitarime ir asociacijos susitarimų protokoluose numatytas susijusių valstybių dalyvavimas Sąjungos programose. Kitos trečiosios šalys programose galėtų dalyvauti, kai tai numatyta pagal susitarimus ir procedūras. <u>Finansavimas turėtų būti skiriamas iš kitų programų, skirtų ES valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių bendradarbiavimui;</u>

6 pakeitimas

COM(2011) 834 final

2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2 straipsnis Bendrieji tikslai 1. Programa bus prisidedama prie toliau nurodytų bendrųjų tikslų ypatingą dėmesį skiriant konkrečioms Europos ir pasaulinio lygmens MVĮ poreikiams: (a) didinti Sąjungos įmonių, įskaitant turizmo sektoriaus, konkurencingumą ir tvarumą; (b) skatinti verslumo kultūrą ir MVĮ steigimą bei augimą.	2 straipsnis Bendrieji tikslai 1. Programa bus prisidedama prie toliau nurodytų bendrųjų tikslų ypatingą dėmesį skiriant konkrečioms Europos ir pasaulinio lygmens MVĮ poreikiams: a) didinti Sąjungos įmonių, <u>visų pirma MVĮ, įskaitant turizmo sektoriaus, tvarų konkurencingumą ir tvarumą;</u> (b) skatinti verslumo kultūrą <u>ir ją kartu su mokymu ir skatinimu pradėti savo verslą įtraukti į pradinių ir vidurinių mokyklų, taip pat profesinio mokymo įstaigų mokymo programas siekiant suteikti postūmį ir</u> MVĮ steigimui bei augimui.

Paaškinimas

Konkurencingumo ir tvarumo nederėtų laikyti skirtingais tikslais, nes ilgalaikiu laikotarpiu konkurencingumas priklauso nuo tvarumo, o politika turėtų būti grindžiama ilgalaikė strategija.

Politinėje iniciatyvoje „Smulkiojo verslo aktas Europai“ pabrėžiama būtinybė ugdyti palankų požiūrį į verslininko veiklą ir skatinti bei raginti ją pasirinkti pabrėžiant ir vertinant jų pastangas ir gebėjimą įveikti sunkumus.

7 pakeitimas

COM(2011) 834 final

2 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2 straipsnis Bendrieji tikslai 2. 1 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal šiuos rodiklius: a) Sąjungos pramonės sektoriaus augimo procentinę dalį, palyginti su viso bendrojo vidaus produkto (BVP) augimu; b) Sąjungos ekologinės pramonės produkcijos apimtys padidėjimą; c) pasikeitusią MVĮ tenkančią administracinę naštą; d) MVĮ augimą pridėtinės vertės ir darbuotojų skaičiaus požiūriu; e) MVĮ apyvartos rodiklį.	2 straipsnis Bendrieji tikslai 2. 1 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal šiuos rodiklius: a) Sąjungos pramonės sektoriaus ir su <u>pramone susijusio tretinio sektoriaus</u> augimo procentinę dalį, palyginti su viso bendrojo vidaus produkto (BVP) augimu; b) Sąjungos ekologinės pramonės produkcijos apimtys padidėjimą, <u>įskaitant aplinkos požiūriu tvarių prekių tiekimą ir paslaugų teikimą</u>; c) pasikeitusią MVĮ tenkančią administracinę naštą; d) <u>Smulkiojo verslo akto principų įgyvendinimą ir jų taikymą Sąjungos politikoje ir programose</u>; de) MVĮ augimą pridėtinės vertės ir darbuotojų skaičiaus požiūriu; e-f) MVĮ apyvartos rodiklį; f) padidėjusią ES piliečių, norinčių dirbti savarankiškai, dalį.

8 pakeitimas

COM(2011) 834 final

3 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
3 straipsnis Konkretūs tikslai 1. Konkretūs Programos tikslai: a) gerinti pagrindines Sąjungos įmonių, įskaitant turizmo sektoriaus įmones, konkurencingumo ir tvarumo sąlygas; b) skatinti verslumą, įskaitant tam tikrų tikslinių grupių;	3 straipsnis Konkretūs tikslai 1. Konkretūs Programos tikslai: a) gerinti pagrindines Sąjungos įmonių, įskaitant turizmo sektoriaus įmones, tvaraus konkurencingumo ir <u>tvarumo</u> sąlygas; b) skatinti verslumą, įskaitant tam tikrų tikslinių grupių;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
c) didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą nuosavo kapitalo ir skolos forma;	c) didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą nuosavo kapitalo ir skolos forma;
d) didinti galimybes patekti į Sąjungos ir pasaulio rinkas.	d) didinti galimybes patekti į Sąjungos ir pasaulio rinkas.

9 pakeitimas

COM(2011) 834 final

6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
6 straipsnis	6 straipsnis
Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas	Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas
1. Komisija remia veiksmus, kuriais siekiama didinti ir užtikrinti Sąjungos įmonių, visų pirma MVĮ, konkurencingumą ir tvarumą, kad būtų galima padidinti nacionalinių politinių priemonių, kuriomis skatinamas Europos įmonių konkurencingumas, tvarumas ir augimas, veiksmingumą, suderinamumą ir nuoseklumą.	1. Komisija remia veiksmus, kuriais siekiama didinti ir užtikrinti gerinti pagrindines sąlygas Sąjungos įmonių, visų pirma MVĮ, tvariam konkurencingumui ir tvarumui kad būtų galima padidinti <u>vietos, regioninių ir nacionalinių politinių priemonių, kuriomis skatinamas Europos įmonių tvarus konkurencingumas; tvarumas ir augimas, veiksmingumą, suderinamumą ir nuoseklumą pagal Smulčio verslo akto principus.</u>

10 pakeitimas

COM(2011) 834 final

6 straipsnio 2 punkto a papunktis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
6 straipsnis	6 straipsnis
Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas	Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas
(...)	(...)
2. Komisija gali remti veiksmus, kurių tikslas plėtoti naujas konkurencingumo strategijas. Tokius veiksmus gali sudaryti:	2. Komisija gali remti veiksmus, kurių tikslas plėtoti naujas konkurencingumo strategijas. Tokius veiksmus gali sudaryti:
a) priemonės, kuriomis siekiama geriau rengti, įgyvendinti ir vertinti politines priemones, turinčias įtakos įmonių konkurencingumui ir tvarumui, įskaitant geresnį reaguojimą į nelaimės, ir užtikrinti atitinkamų infrastruktūrų, pasaulinio lygio grupių ir verslo tinklų, pagrindinių sąlygų ir tvarių produktų, paslaugų ir procesų kūrimą;	a) priemonės, kuriomis siekiama geriau rengti, įgyvendinti ir vertinti politines priemones, turinčias įtakos įmonių konkurencingumui ir tvarumui, įskaitant geresnį reaguojimą į nelaimės, ir užtikrinti atitinkamų infrastruktūrų, pasaulinio lygio grupių ir verslo tinklų, pagrindinių sąlygų ir tvarių produktų, paslaugų ir procesų kūrimą; <u>taip pat parama MVĮ skatinamiems kolektyviniams veiksams, pavyzdžiui, dalyvavimui įmonių, kurios daugeliui jų teikia bendras paslaugas, rizikos kapitale;</u>

Paiškinimas

Kai kalbama apie paramą MVĮ, vienas iš pirmų žingsnių, kuriuose reikėtų žengti, – įtikinti jas, kad joms verta burtis siekiant imtis konkrečių veiksmų, kurie, priešingu atveju, būtų neįmanomi arba individualiai vykdomi būtų ne tokie veiksmingi. Nėra abejonių, kad įmonių tarpusavio bendradarbiavimas yra vienas veiksmingiausių ir greičiausiai rezultatų duodančių veiksmų.

11 pakeitimas

COM(2011) 834 final

6 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
6 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas (...) c) parama MVĮ politikos plėtojimui ir politikos formuotojų bendradarbiavimui, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas, kad MVĮ galėtų lengviau pasinaudoti programomis ir priemonėmis.	6 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas (...) c) parama MVĮ politikos plėtojimui ir politikos formuotojų bendradarbiavimui, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas, kad MVĮ galėtų lengviau pasinaudoti programomis ir priemonėmis <u>ir kad būtų sumažinta administracinė našta.</u>

12 pakeitimas

COM(2011) 834 final

6 straipsnio 2 punkto d papunktis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
6 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas [...]	6 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama gerinti pagrindines Sąjungos įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas [...] d) <u>priemonės skatinti inovacijas ir žinių perdavimą visoje Europos Sąjungoje, IRT naudojimą ir novatoriškas idėjas, kurios galėtų tapti naujais produktais ir paslaugomis, užtikrinančiomis augimą ir kokybiškas darbo vietas;</u>

Paiškinimas

Turint omenyje tokio pobūdžio priemonių svarbą įgyvendinant strateginius tikslus turizmo sektoriuje, siūloma jas įtraukti atsižvelgiant į strategiją „Europa 2020“, kurios vienas iš prioritetų – pažangus augimas, o tai reiškia žiniomis ir inovacijomis grindžiamos ekonomikos vystymą.

13 pakeitimas

COM(2011) 834 final

8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
8 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą 1. Komisija remia veiksmus, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą jų steigimo ar augimo etapu ir kurie papildo valstybių narių nacionalinio ir regioninio lygmens MVĮ finansavimo priemones. Siekiant užtikrinti papildomumą šie veiksmai bus kuo labiau suderinti su sanglaudos politikos veiksmais ir nacionaliniu lygmeniu. Vykdomais veiksmais siekiama skatinti tiek nuosavo kapitalo, tiek skolų finansavimo pasiūlą.	8 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą 1. Komisija remia veiksmus, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą jų steigimo ar augimo etapu ir kurie papildo valstybių narių nacionalinio ir regioninio lygmens MVĮ finansavimo priemones. Siekiant užtikrinti papildomumą šie veiksmai bus kuo labiau suderinti su sanglaudos politikos, <u>programos „Horizontas 2020“</u> veiksmais ir nacionaliniu <u>arba regionu</u> lygmeniu. Vykdomais veiksmais siekiama skatinti tiek nuosavo kapitalo, tiek skolų finansavimo pasiūlą.

14 pakeitimas

COM(2011) 834 final

8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
8 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą 2. Įgyvendindama 1 dalyje nurodytus veiksmus ir atsižvelgdama į rinkos paklausą Komisija rengia priemones, kuriomis siekiama gerinti tarpvalstybinį ir daugiašalį finansavimą, taip padedant MVĮ tarptautinti savo veiklą pagal Sąjungos teisę.	8 straipsnis Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą 1. Įgyvendindama 1 dalyje nurodytus veiksmus ir atsižvelgdama į rinkos paklausą Komisija rengia priemones, kuriomis siekiama gerinti tarpvalstybinį ir daugiašalį finansavimą, taip padedant MVĮ tarptautinti savo veiklą pagal Sąjungos teisę. <u>Komisija, atsižvelgdama į rinkos poreikį ir pasitarusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, gali išnagrinėti galimybę sukurti kitas novatoriškas finansines priemones.</u>

15 pakeitimas

COM(2011) 834 final

II priedas – Antraštė „Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą“

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
II priedas – Antraštė „Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą“	II priedas – Antraštė „Veiksmai, kuriais siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą“ <u>Paskolų garantijų priemonė gali būti taikoma visais įmonės vystymosi etapais: steigimo, restruktūrizavimo ir perkėlimo, neatsižvelgiant į vykdomą veiklą arba rinkos dydį. Priemonė apima visas investicijas, įskaitant investicijas į nematerialųjį turtą.</u>

16 pakeitimas

COM(2011) 834 final

II priedo 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
II priedas 3 dalis 3. Paskolų garantijų priemonę, išskyrus vertybinių popierių portfelio paskolas, sudaro 150 000 EUR paskolų, kurių mokėjimo terminas 12 mėnesių. Paskolų garantijų priemonė parengiama taip, kad remiamų inovacinių MVĮ ataskaitas būtų galima teikti pagal suteiktų paskolų skaičių ir dydį.	II priedas 3 dalis 3. <u>Pagal Paskolų garantijų priemonę teikiamos paskolos be jokios viršutinės ribos ir tokiomis pat sąlygomis kaip ir pagal ankstesnę Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą; išskyrus vertybinių popierių portfelio paskolas, sudaro</u> <u>150 000 EUR paskolų, kurių mokėjimo terminas 12 mėnesių.</u> Paskolų garantijų priemonė parengiama taip, kad remiamų inovacinių MVĮ ataskaitas būtų galima teikti pagal suteiktų paskolų skaičių ir dydį.

Paaiškinimas

Nauja viršutinė riba neturi prasmės, nes nei vienas projektas (arba labai nedaug projektų galės) negalės apsiriboti šiuo biudžetu. Reikėtų išsaugoti ankstesnę sistemą, nenustatančią jokių apribojimų.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl viešųjų pirkimų dokumentų rinkinio

(2012/C 391/09)

REGIONŲ KOMITETAS

- mano, kad viešųjų pirkimų taisyklių sistemoje daugiau dėmesio reikėtų skirti išlaidų efektyvumo požiūriu geriausiam pasiūlymui. Pagrindinis viešųjų pirkimų procedūrą organizuojančios perkančiosios organizacijos tikslas yra konkrečių prekių ir paslaugų įsigijimas arba užsakymas atlikti tam tikrus darbus, todėl nuostatos turėtų užtikrinti, kad šios procedūros rezultatais būtų vienodai patenkinti piliečiai, pirkėjai ir pardavėjai. Savaimė aišku, kad paprastos ir suprantamos nuostatos labiau nei bet kokios kitos priemonės palengvina ir tarptautinę prekybą;
- apgailestauja, kad kai kurie naujieji pasiūlymai taip pat sunkiai suprantami ir pernelyg detalizuoti. Be to, jie papildyti naujomis nuostatomis. Į pasiūlymą įtraukta ir keletas nuostatų, skirtų supaprastinti viešuosius pirkimus, tačiau kitomis naujomis direktyvos nuostatomis perkančiosioms organizacijoms užkraunama papildoma administracinė našta, nors siekiant užtikrinti sklandžią viešųjų pirkimų konkursų eigą būtinas teisinis stabilumas;
- mano, kad visiškai įmanoma suformuluoti paprastesnes, tačiau ne mažiau veiksmingas viešųjų pirkimų taisykles. Tai liudija ir tai, kad PPO Sutartis dėl viešųjų pirkimų (angl. GPA) daug paprastesnė negu atitinkamų ES teisės aktų nuostatos. Komisija raginama iš esmės padidinti viešiesiems pirkimams taikomas ribas. Atsižvelgiant į tai, kad tarptautiniai viešieji pirkimai sudaro labai nereikšmingą visų viešųjų pirkimų dalį, ir įvertinant administracinę naštą, kurią perkančiosioms organizacijoms ir tiekėjams užkrauna reglamentavimo sistema, ribos neturėtų būti tokios žemos;
- nurodo, kad pasiūlymas prieštarauja valstybių narių teisei pačioms organizuoti savo administravimą ir pažeidžia subsidiarumo principą. Labai svarbu laikytis subsidiarumo ir proporcingumo principų. Siūloma ES priemonė, viena vertus, turi būti reikalinga tikslams pasiekti, kita vertus – veiksmingesnė nei atitinkamos nacionalinio lygmens priemonės.

Pranešėja

Catarina SEGERSTEN LARSSON (SE / ELP), Vermlando regiono tarybos narė

Pamatiniai dokumentai

Nuomonė dėl Viešųjų pirkimų dokumentų rinkinio, kuris susideda iš:

- Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų

COM(2011) 895 final

- ir Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl viešųjų pirkimų

COM(2011) 896 final

I. APLINKYBĖS**REGIONŲ KOMITETAS**

1. atkreipia dėmesį, kad Europos Komisijos paskelbtoje žaliojoje knygoje „ES viešųjų pirkimų politikos modernizavimas siekiant efektyvesnės Europos pirkimų rinkos“ (COM(2011) 15 final) analizuojama daug viešųjų pirkimų klausimų;

2. 2011 m. gegužės mėn. paskelbė nuomonę dėl žaliosios knygos, kurioje, be kita ko, pabrėžė, kad labai svarbu mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) sudaryti sąlygas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, kad dabartinės nuostatos yra pernelyg išsamios ir kad turėtų būti įmanoma atsižvelgti į aplinkosaugos klausimus, nustatyti socialinius reikalavimus ir viešaisiais pirkimais skatinti inovacijas. Be to, Komitetas mano, kad reikia išsaugoti paslaugų skirstymą į A ir B paslaugas, įdiegti Europos Sąjungos viešųjų pirkimų pasus, plačiau taikyti derybų procedūrą ir patobulinti nuostatas dėl preliminarinių sutarčių;

II. EUROPOS KOMISIJOS PASIŪLYMAS, IŠ DALIES KEIČIANTIS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ DIREKTYVĄ IR DIREKTYVĄ DĖL SUBJEKTŲ, VYKLANČIŲ VEIKLĄ VANDENS, ENERGETIKOS, TRANSPORTO IR PAŠTO PASLAUGŲ SEKTORIUOSE, VYKDOMŲ PIRKIMŲ

3. atkreipia dėmesį, kad palyginti su dabartinėmis direktyvomis, pasiūlymuose dėl naujų viešųjų pirkimų direktyvų pateikiama daug naujų ir išsamių nuostatų. Daugeliu pasiūlymų siekiama sudaryti palankesnes sąlygas MVĮ, panaikinamos tam tikros perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimo formos. Daugiau dėmesio skiriama aplinkos apsaugos ir socialiniams aspektams bei inovacijoms ir elektroniniams viešiesiems pirkimams. Dar viena naujovė – pasiūlymas panaikinti paslaugų skirstymą į A ir B paslaugas ir įdiegti naują socialinių paslaugų viešųjų pirkimų sistemą. Taip pat siūlomos viešųjų pirkimų priežiūra ir konsultacijas reglamentuojančios nuostatos;

4. Jau tuo metu, kai buvo rengiamos šiuo metu galiojančios viešųjų pirkimų direktyvos, Regionų komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad reguliavimo sistemą būtina iš esmės supaprastinti. Dėl dabartinės sistemos sudėtingumo ir nuostatų neaiškumo kyla daug problemų ir teisminių ginčų. Tai gali būti ir ženklas, kad

nepasitikima perkančiosiomis organizacijomis. Be to, apgailestauja, kad dėmesio centre atsidūrė procedūriniai viešųjų pirkimų aspektai, o ne jų rezultatas visuotinio intereso požiūriu.

5. mano, kad viešųjų pirkimų reglamentavimo sistemoje daugiau dėmesio reikėtų skirti išlaidų efektyvumo požiūriu geriausiam pasiūlymui. Pagrindinis viešųjų pirkimų procedūrą organizuojančios perkančiosios organizacijos tikslas yra konkrečių prekių ir paslaugų įgijimas arba užsakymas atlikti tam tikrus darbus, todėl nuostatos turėtų užtikrinti, kad šios procedūros rezultatais būtų vienodai patenkinti piliečiai, pirkėjai ir pardavėjai. Savaime aišku, kad paprastos ir suprantamos nuostatos labiau nei bet kokios kitos priemonės palengvina ir tarptautinę prekybą.

6. apgailestauja, kad kai kurie naujieji pasiūlymai taip pat sunkiai suprantami ir pernelyg detalizuoti. Be to, jie papildyti naujomis nuostatomis. Į pasiūlymą įtraukta ir keletas nuostatų, skirtų supaprastinti viešuosius pirkimus, tačiau kitomis naujomis direktyvos nuostatomis perkančiosioms organizacijoms užkraunama papildoma administracinė našta, nors siekiant užtikrinti sklandžią viešųjų pirkimų konkursų eigą būtinas teisinis stabilumas;

7. pabrėžia, kad pagal ES sutarties 5 straipsnio 4 dalį Sąjungos veiksmų turinys ir forma neviršija to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų. Tačiau pasiūlytas išsamumo lygis prieštarauja viešojo pirkimo taisyklių supaprastinimo tikslui ir perkančiosioms organizacijoms – visų pirma nedidelės vietos ir regionų lygmens organizacijoms – užkrauna nepriimtina administracinę našta;

8. mano, kad jei būtų parengta mažiau ir paprastesnių nuostatų ir jei jos būtų papildytos Europos Teisingumo Teismo praktika grindžiamomis gairėmis, būtų buvusi sukurta paprastesnė reguliavimo sistema. Šios nuostatos galėtų būti reguliariai atnaujinamos ir tam nereikėtų keisti direktyvų;

9. mano, kad visiškai įmanoma suformuluoti paprastesnes, tačiau ne mažiau veiksmingas viešųjų pirkimų taisykles. Tai liudija ir tai, kad PPO Sutaris dėl viešųjų pirkimų (angl. GPA) daug paprastesnė negu atitinkamų ES teisės aktų nuostatos. Komisija raginama iš esmės padidinti viešiesiems pirkimams taikomas ribas. Atsižvelgiant į tai, kad tarptautiniai viešieji

pirkimai sudaro labai nedidelę visų viešųjų pirkimų dalį, ir įvertinant administracinę našą, kurią perkančiosioms organizacijoms ir tiekėjams užkrauna reglamentavimo sistema, ribos neturėtų būti tokios žemos.

Neseniai sudarytas PPO viešųjų pirkimų susitarimas pakeičia 1994 m. susitarimą. Regionų komitetas jau dabar ragina Komisiją iš naujo apvarstyti 2011 m. gruodžio susitarimą ir iš naujo susitarti dėl esminio nustatytų ribų padidinimo;

10. laikosi nuomonės, kad nepaprastai svarbu nuostatas suformuluoti taip, kad MVĮ būtų lengviau dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, pabrėžiant subrangos galimybes. Paprasta reglamentavimo sistema šiuo atveju taip pat būtų naudinga, nes MVĮ neturi galimybės samdyti viešųjų pirkimų teisės arba kitokių ekspertus. Įmonės yra jų gaminamų prekių ar teikiamų paslaugų, o ne viešųjų pirkimų taisyklių ekspertai. Buvo pasiūlyta keletas nuostatų, kurios turėtų palengvinti įmonių darbą, pavyzdžiui gali būti nuostatos, susijusios su dokumentų pateikimu ir Europos pirkimų pasu. Tai sveikintina. Vis tik RK nepriitaria prievolei sutartis dalyti į dalis arba nurodyti priežastis, kodėl tai nedaroma;

11. atkreipia dėmesį, kad, jeigu yra tenkinamos direktyvoje nustatytos sąlygos, viešųjų pirkimų taisyklės būtų netaikomos sutartims, paskirtoms kontroliuojamiems subjektams, arba dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimui kartu teikiant viešąsias paslaugas. Vis tik siūlomos išimčių, taikomų bendradarbiavimui grupės viduje ir perkančiųjų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimui, nuostatos yra pernelyg siaurai apibrėžtos ir jų bus neįmanoma praktiškai neįgyvendinti, todėl direktyva gali trukdyti įgyvendinti vidines valstybės narės administravimo priemones;

12. savo nuomonėje dėl žaliosios knygos siūlė derybų procedūrai taikyti tokias pačias sąlygas, kokios taikomos komunalinių paslaugų sektoriuje. Komitetas ir toliau laikosi šios nuomonės. Nėra jokio pagrindo manyti, kad „įprastinių“ sektorių valdžios institucijos yra menkiau pasirengusios deryboms nei komunalinių paslaugų sektoriaus subjektai. Perkančiosios organizacijos įsigyja ne tik standartinius, bet ir labai sudėtingus produktus, įskaitant IT sistemas ir medicinos prietaisus. Tokiais – ir keletu kitų sudėtingų paslaugų atvejų – reikėtų naudoti derybų procedūrą;

13. mano, kad plačiau naudojant derybų procedūrą MVĮ dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose palengvėtų, nes procesas būtų lankstesnis. Šioms įmonėms dažnai kyla problemų dėl papildomos informacijos ir pakeitimų konkursų dokumentuose. Su tuo susijusios nuostatos turėtų būti lankstesnės;

14. mano, kad ypač sudėtingi informacinių ir ryšių technologijų (IT) sistemų viešieji pirkimai, nes sudarant sutartis dėl

papildomų darbų, pavyzdžiui, papildomų licenzijų arba naujų modulių, dažnai kyla problemų, tiek techninio pobūdžio, tiek ir susijusių su išlaidomis;

15. atkreipia dėmesį, kad pagal PPO nuostatas vietos ir regionų valdžios institucijų perkančiosioms organizacijoms siūloma šiek tiek paprastesnė sistema, pagal kurią jos gali naudoti išankstinį informacinį skelbimą apie konkursą. Tai reiškia, kad prieš pradėdant pirkimo procedūrą nereikia skelbti atskiro skelbimo apie pirkimą. Šis pasiūlymas yra prasmingas, nes jis palengvintų tiek valdžios institucijų, tiek įmonių darbą;

16. savo nuomonėje dėl žaliosios knygos pasisakė už tai, kad siekiant parengti lankstesnes taisykles preliminarinės sutartys būtų reglamentuojamos pagal Komunalinių paslaugų direktyvos nuostatas. Deja, vietoj to, Komisija siūlo iš dalies pakeisti Komunalinių paslaugų direktyvą, kad ji labiau atitiktų išsamias įprastiniame sektoriuje taikomas taisykles. Be to, turėtų būti aiškiai nurodyta, kad sudarant sutartis dėl individualiems poreikiams skirtų prekių ir paslaugų, pavyzdžiui, įrangos neįgaliesiems, sutartis galima parengti taip, kad atskiri piliečiai galėtų patys pasirinkti tiekėją iš preliminarinio sutartyje pateikto sąrašo;

17. palankiai vertina elektroninius pirkimus ir pritaria Komisijos iniciatyvai šiuo klausimu. Elektroniniai pirkimai palengvina tiek pirkėjų, tiek ir pardavėjų gyvenimą, tačiau siūlomas dvejų metų pereinamasis laikotarpis iki perėjimo prie privalomo pasiūlymų teikimo ir priėmimo elektroniniu būdu yra pernelyg trumpas, ypač mažoms įmonėms. Šiuo atveju perkančioji organizacija pati turėtų spręsti, kokį terminą nustatyti, nes tarp valstybių narių ir sektorių yra didelių raidos skirtumų, ir būtent perkančiosios organizacijos gali geriausiai įvertinti padėtį. Visiškai nesuprantama, kodėl įdiegiant elektroninę viešųjų pirkimų sistemą centrinėms perkančiosioms organizacijoms turėtų būti taikomos specifinės taisyklės ir trumpesni įdiegimo terminai, ypač tuo atveju, kai kalbama apie vietos ir regionų lygmens centrinės perkančiąsias organizacijas;

18. taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija privalo nedelsdama peržiūrėti CPV nomenklatūrą, nes ši nomenklatūra yra neaiški, ją sunku naudoti ir kai kuriais atvejais ji nelogiška. Tinkamai veikianti CPV nomenklatūra supaprastintų elektroninius pirkimus;

19. pabrėžia, kad būtina išsaugoti esamą paslaugų skirstymą į A ir B paslaugas, o pasiūlytus 74–76 straipsnius dėl socialinių ir kitų paslaugų reikėtų išbraukti. Šių paslaugų tarpvalstybinė svarba yra labai menka. Pasiūlytas socialinių paslaugų modelis nekompensuoja trūkumų, atsirandančių panaikinus atskirą B paslaugoms skirtą sistemą. Išimtyt turėtų būti taikomos ne tik socialinėms ir sveikatos priežiūros paslaugoms – pavyzdžiui, teisinės paslaugos glaudžiai susijusios su asmeniniu pasitikėjimu, todėl vykdant šios srities viešuosius pirkimus sunku taikyti įprastines konkursų formas. Viešojo maitinimo ir profesinio ugdymo paslaugos taip pat dažnai yra susijusios su socialinėmis paslaugomis, kaip ir valymo bei panašios paslaugos, teikiamos vyresnio amžiaus ir neįgaliesiems žmonėms;

20. mano, kad pasinaudodamos savo perkamąja galia perkančiosios organizacijos gali daug prisidėti įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus, ypač pavyzdines iniciatyvas, susijusias su Inovacijų sąjunga ir Tausiai išteklius naudojančia Europa;

21. palankiai vertina tai, kad siūlomoje direktyvoje didesnė svarba teikiama galimybei atsižvelgti į aplinkosaugos ir socialinius reikalavimus, nors atrodo, kad ne visada bus paprasta šiuos reikalavimus įgyvendinti (žr., pavyzdžiui, 67 straipsnį dėl gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimo). Labai svarbu perkančiosioms organizacijoms suteikti galimybę nuspręsti, kokius reikalavimus prireikis taikyti, kadangi prekės ir paslaugos gali būti pačios įvairiausios, o vietos ir regionų lygmeniu būtina leisti pačiam apibrėžti politikos tikslus priimant politinius sprendimus. Yra didžiulis skirtumas tarp cemento ir magnetinio rezonanso tomografijos (MRT) technikos įsigijimo. Tačiau RK pabrėžia, kad bet kuriuo atveju reikalingas konkretus ryšys su sutarties dalyku, kad būtų išvengta neskaidraus ir savavališko sutarčių sudarymo ir užtikrinta sąžininga įmonių konkurencija;

22. laikosi nuomonės, kad viešųjų pirkimų metu perkančiajai organizacijai turi būti sudaryta galimybė priimti sprendimą remiantis mažiausios kainos kriterijumi arba rinktis ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą. Perkant didelį kiekį standartinių produktų, pavyzdžiui, degalus, kaina yra vienintelis tinkamas vertinimo kriterijus. Tai pasakytina ir apie įvairius labai sudėtingus produktus, pavyzdžiui, kai kuriuos vaistus, kurių kokybė jau prieš tai patikrinta prieš išduodant oficialų leidimą prekiauti. Mažiausios kainos kriterijus jokių būdu nereiškia, kad atsisakoma kokybės reikalavimų. Viešųjų pirkimų atveju kokybės reikalavimai yra privalomi ir tik juos atitinkantys pasiūlymai vertinami taikant mažiausios kainos kriterijų. Viešieji pirkimai taikant mažiausios kainos kriterijų taip pat naudingi mažoms įmonėms, kurių administravimo sąnaudos dažnai yra mažos ir jos gali pasiūlyti konkurencingas kainas. Vienok, daugelio mažųjų įmonių konkuravimas socialinių ar aplinkosauginių aspektų atžvilgiu gali jas išstumti iš rinkos. Klaidina tai, kad pasiūlyme kalbama apie „mažiausią savikainą“ (angl. *lowest cost*) užuot kalbėjus apie „mažiausią kainą“ (angl. *lowest price*).

Sąvoka „mažiausia savikaina“ (angl. *lowest cost*) labiau susijusi su ekonomiškai naudingiausiu pasiūlymu ir nurodo, kad be kainos bus atsižvelgta ir į kitus kriterijus. (*) Siekiant aiškumo, reikėtų išlaikyti dabartinės direktyvos formuluootę;

23. pažymi, kad Komisija taip pat pasiūlė naujas nuostatas dėl santykių su subtiekejais ir sutarčių keitimo jų galiojimo laikotarpiu. Komiteto nuomone, direktyva ir ateityje neturėtų šių klausimų reguliuoti, nes jie visų pirma reguliuojami pagal nacionalinę sutarčių teisę. Vis tik gali būti tikslinga šiuos klausimus apsvastyti aiškinamajame dokumente;

24. nurodo, kad Komisija siūlo daug plataus užmojo nuostatų dėl nacionalinių priežiūros įstaigų ir pagalbos dalyvaujantiems viešuosiuose pirkimuose. Reikia pastebėti, kad žaliajoje knygoje apie tai nebuvo kalbama. Remiantis Protokolo (Nr. 2) dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo 2 straipsniu, prieš siūlydama teisėkūros procedūra priimamus aktus Komisija turi plačiai konsultuotis. Prireikus, konsultuojantis atsižvelgiama į regioninius ir vietinius numatomo veiksmo aspektus, išskyrus ypatingos skubos atvejus. Savaimė aišku, kad nacionalinių priežiūros įstaigų sukūrimas yra labai svarbus vietos ir regionų lygmeniui, ypač valstybėse narėse, kurių subnacionalinės valdžios institucijos turi teisėkūros galias;

25. atkreipia dėmesį, kad pasiūlymas prieštarauja valstybių narių teisei pačioms organizuoti savo administravimą ir pažeidžia subsidarumo principą. Svarbu laikytis subsidarumo ir proporcingumo principų. Siūloma ES priemonė turi būti reikalinga tikslams pasiekti, taip pat veiksmingesnė nei atitinkamos nacionalinio lygmens priemonės. Šiuo atveju nėra jokių įrodymų, kad siūloma sistema yra veiksmingesnė nei atskirų valstybių narių veiksmai pagal jų konkrečias nacionalines sistemas. Esamos vyriausybės ir teisminės struktūros turėtų būti pajėgios atlikti naują vykdymo užtikrinimo vaidmenį, nereikalaujant kiekvienoje valstybėje narėje steigti naujų priežiūros institucijų. Susidaro išpūdis, kad Komisijos pasiūlytame modelyje skirtingi uždaviniai sujungiami taip, kad tai prieštarauja tradiciniam valdžios institucijų ir teismų galių pasidalijimui.

III. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2011) 896 final

14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(14) kyla didelis teisinis netikrumas dėl to, kiek plačiai viešojo pirkimo taisyklės turėtų būti taikomos viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimui. Šiuo klausimu aktualią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką valstybės narės ir netgi pačios perkančiosios organizacijos aiškina nevienodai. Todėl reikia tiksliau reglamentuoti, kokiais atvejais tarp perkančiųjų organizacijų sudarytoms sutartims taikomos viešojo pirkimo taisyklės. Tikslinant šį	(14) kyla didelis teisinis netikrumas dėl to, kiek plačiai viešojo pirkimo taisyklės turėtų būti taikomos viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimui. Šiuo klausimu aktualią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką valstybės narės ir netgi pačios perkančiosios organizacijos aiškina nevienodai. Todėl reikia tiksliau reglamentuoti, kokiais atvejais tarp perkančiųjų organizacijų sudarytoms sutartims taikomos viešojo pirkimo taisyklės. Tikslinant šį

(*) Vertėjo pastaba: Komisijos dokumentuose lietuvių kalba abiem atvejais kalbama apie „mažiausią kainą“. Direktyvoje 2004/17/EB kalbama apie „žemiausią kainą“.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
reglamentavimą reikėtų vadovautis atitinkamoje Teisingumo Teismo praktikoje nustatytais principais. Vien aplinkybė, jog abi susitarimo šalys pačios yra perkančiosios organizacijos, savaime nereiškia, kad viešojo pirkimo taisyklės netaikomos. Tačiau taikant viešojo pirkimo taisyklės neturėtų būti ribojama viešosios valdžios institucijų laisvė spręsti, kaip organizuoti jų teikiamų viešųjų paslaugų uždavinių vykdymą. Todėl, jeigu yra tenkinamos direktyvoje nustatytos sąlygos, viešojo pirkimo taisyklių nereikėtų taikyti sutartims, paskirtoms kontroliuojamiems subjektams, arba dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimui siekiant bendrai atlikti viešųjų paslaugų užduotis. Direktyvos normomis siekiama užtikrinti, kad dėl viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimo, kuriam viešojo pirkimo taisyklės netaikomos, nebūtų iškreipta konkurencija privačių ūkio subjektų atžvilgiu. Be to, konkurencija neturėtų būti iškreipiama ir dėl perkančiosios organizacijos, kaip konkurso dalyvės dalyvavimo viešojo pirkimo sutarties skyrimo procedūroje.	reglamentavimą reikėtų vadovautis atitinkamoje Teisingumo Teismo praktikoje nustatytais principais. Vien aplinkybė, jog abi susitarimo šalys pačios yra perkančiosios organizacijos, savaime nereiškia, kad viešojo pirkimo taisyklės netaikomos. Tačiau taikant viešojo pirkimo taisyklės neturėtų būti ribojama viešosios valdžios institucijų laisvė spręsti, kaip organizuoti jų teikiamų viešųjų paslaugų uždavinių vykdymą. <u>Perkančiosios organizacijos Valdžios institucijos gali savo nuosavomis lėšomis vykdyti viešųjų paslaugų savo užduotis. Šias užduotis valdžios institucijos viešojo intereso pagrindu valstybių narių vidaus sistemose jos gali vykdyti bendradarbiaudamos su kitomis valdžios institucijomis arba valdžios institucijų asociacijomis. Sąjungos teisė valdžios institucijų neįpareigoja viešųjų paslaugų užduotims vykdyti naudoti konkretų bendradarbiavimo būdą.</u> Todėl, jeigu yra tenkinamos direktyvoje nustatytos sąlygos, viešojo pirkimo taisyklių nereikėtų taikyti sutartims, paskirtoms kontroliuojamiems subjektams, arba dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimui siekiant bendrai atlikti viešųjų paslaugų užduotis. Direktyvos normomis siekiama užtikrinti, kad dėl viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimo, kuriam viešojo pirkimo taisyklės netaikomos, nebūtų iškreipta konkurencija privačių ūkio subjektų atžvilgiu. Be to, konkurencija neturėtų būti iškreipiama ir dėl perkančiosios organizacijos, kaip konkurso dalyvės dalyvavimo viešojo pirkimo sutarties skyrimo procedūroje.

Paiškinimas

Būtina aiškiai nurodyti, kad įvairioms viešosios valdžios institucijų bendradarbiavimo formoms viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos.

2 pakeitimas

COM(2011) 896 final

46 konstatuojamoji dalis

Nuomonės projektas	RK pakeitimas
(46) perkančiosios organizacijos gali susidurti su išorinėmis aplinkybėmis, kurių negalėjo numatyti skirdamos sutartį. Tokiu atveju reikės tam tikro lankstumo, kad sutartį būtų galima pritaikyti prie aplinkybių nevykdant naujos pirkimo procedūros. Nenumatytos aplinkybės reiškia aplinkybes, kurių nebuvo įmanoma nuspėti, nepaisant to, kad perkančioji organizacija pagrįstai apdairiai rengėsi pradiniam sutarties skyrimui, atsižvelgiant į visas jos turimas priemones, konkretaus projekto pobūdį ir ypatybes, atitinkamos srities gerą patirtį ir poreikį užtikrinti atitinkamą rengiantis sutarties skyrimui panaudotų išteklių ir numatomos jos vertės santykį. Tačiau tai negali būti taikoma, jeigu dėl pakeitimo pasikeistų viso pirkimo pobūdis, pvz., jeigu darbai, prekės ar paslaugos, kurias numatoma pirkti, pakeičiamos skirtingais dalykais arba jeigu iš esmės pakeičiama pirkimo rūšis, nes tokiu atveju galima hipotetiškai preziumuoti poveikį rezultatams;	(46) perkančiosios organizacijos gali susidurti su išorinėmis aplinkybėmis, kurių negalėjo numatyti skirdamos sutartį. Tokiu atveju reikės tam tikro lankstumo, kad sutartį būtų galima pritaikyti prie aplinkybių nevykdant naujos pirkimo procedūros. Nenumatytos aplinkybės reiškia aplinkybes, kurių nebuvo įmanoma nuspėti, nepaisant to, kad perkančioji organizacija pagrįstai apdairiai rengėsi pradiniam sutarties skyrimui; <u>atsižvelgiant į visas jos turimas priemones, konkretaus projekto pobūdį ir ypatybes, atitinkamos srities gerą patirtį ir poreikį užtikrinti atitinkamą rengiantis sutarties skyrimui panaudotų išteklių ir numatomos jos vertės santykį.</u> Tačiau tai negali būti taikoma, jeigu dėl pakeitimo pasikeistų viso pirkimo pobūdis, pvz., jeigu darbai, prekės ar paslaugos, kurias numatoma pirkti, pakeičiamos skirtingais dalykais arba jeigu iš esmės pakeičiama pirkimo rūšis, nes tokiu atveju galima hipotetiškai preziumuoti poveikį rezultatams;

Paiškinimas

Konstatuojamosiose dalyse minimų nenumatytų aplinkybių vertinimo negalima sieti su perkančiosios organizacijos turimais ištekliais ir jų ryšiu su bendra numatoma projekto verte. Perkančiosios organizacijos turimi ištekliai ir tų išteklių vertinimas nepriklauso Komisijos kompetencijai, tad galutinio pirkimo procedūros rezultato vertinimo nereikėtų sieti su veiksniais, susijusius su perkančiosios organizacijos struktūra ar

darbuotojais. Perkančiosios organizacijos pačios gali įvertinti savo žmogiškuosius išteklius ir darbo metodus, nepaisant to, kaip jos turėtų sudaryti viešųjų paslaugų sutartis. Nuostatą dėl aptariamo vertinimo mechanizmo reikėtų išbraukti iš konstatuojamųjų dalių, nes ji prieštarauja ES teisės normoms.

3 pakeitimas

COM(2011) 895 final

1 straipsnis

COM(2011) 896 final

1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1 straipsnis	1 straipsnis
Dalykas ir taikymo sritis	Dalykas ir taikymo sritis
1. Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, kuriomis reglamentuojamos perkančiųjų organizacijų atliekamos pirkimo procedūros siekiant skirti viešojo pirkimo sutartis ir vykdyti projektavimo konkursus, jeigu jų vertė nėra mažesnė nei šios direktyvos 4 straipsnyje nurodytos ribos. 2. Pirkimas pagal šią direktyvą – tai perkančiųjų organizacijų vykdomas darbų, prekių ar paslaugų pirkimas ar kitoks įsigijimas iš šių organizacijų pasirinktų ūkio subjektų, nepaisant to, ar darbai, prekės ar paslaugos yra skirtos viešajam tikslui. Jei visi darbai, prekės ir (arba) paslaugos perkami pagal skirtingas sutartis, pagal šią direktyvą toks pirkimas laikomas vienu pirkimu, jeigu sutartys yra vieno bendro projekto dalis.	1. Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, kuriomis reglamentuojamos perkančiųjų organizacijų atliekamos pirkimo procedūros siekiant skirti viešojo pirkimo sutartis ir vykdyti projektavimo konkursus, jeigu jų vertė nėra mažesnė nei šios direktyvos 4 straipsnyje nurodytos ribos. 2. Pirkimas pagal šią direktyvą – tai perkančiųjų organizacijų vykdomas darbų, prekių ar paslaugų pirkimas ar kitoks įsigijimas <u>už finansinį atlygį</u> iš šių organizacijų pasirinktų ūkio subjektų, nepaisant to, ar darbai, prekės ar paslaugos yra skirtos viešajam tikslui. Jei visi darbai, prekės ir (arba) paslaugos perkami pagal skirtingas sutartis, pagal šią direktyvą toks pirkimas laikomas vienu pirkimu, jeigu sutartys yra vieno bendro projekto dalis. <u>3. Ši direktyva netaikoma perkančiosios organizacijos sutarčiai, sudarytai su kitu juridiniu asmeniu, jeigu yra įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos:</u> <u>a) perkančioji organizacija atitinkamą juridinį asmenį kontroliuoja panašiai kaip ir savo skyrius;</u> <u>b) didžioji dalis to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiajai perkančiajai organizacijai arba kitiems tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamiems juridiniams asmenims;</u> <u>c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo;</u> <u>4. Šio straipsnio 3 dalis taikoma ir tuo atveju, kai kontroliuojamasis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, sutartį sudaro su savo kontroliuojančiuoju subjektu</u>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	ar subjektais arba su kitos tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamu juridiniu asmeniu, jeigu juridinis asmuo, su kuriuo sudaroma viešojo pirkimo sutartis, neturi privataus kapitalo. 5. Perkančioji organizacija, nekontroliuojanti juridinio asmens taip, kaip apibrėžta 3 dalyje, vis tiek gali sudaryti viešojo pirkimo sutartį netaikydama šios direktyvos nuostatų juridiniam asmeniui, kurį ji kontroliuoja kartu su kitomis perkančiosiomis organizacijomis, jei yra įvykdytos tokios sąlygos: a) perkančiosios organizacijos atitinkamą juridinį asmenį kontroliuoja kartu, panašiai kaip ir savo skyrius; b) didžioji dalis to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiosioms perkančiosioms organizacijoms arba kitiems tų pačių perkančiųjų organizacijų kontroliuojamiems juridiniams asmenims; c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo. 6. Dviejų ar daugiau perkančiųjų organizacijų sudarytas susitarimas nelaikomas viešojo pirkimo sutartimi pagal šios direktyvos 2 straipsnio 7 dalį, jeigu yra įvykdytos tokios kumuliacinės sąlygos: a) bendradarbiavimo tikslas yra teikti visuotinės svarbos paslaugą, už kurią perkančiosios organizacijos yra atsakingos arba pagalbą, būtiną tokiai paslaugai teikti; b) perkančiosiose organizacijose nėra privataus kapitalo; 7) <u>Vienos valdžios institucijos užduočių ir pareigų perdavimas kitai institucijai, kai organizacinei priemonei ši direktyva netaikoma.</u>

Paaškinimas

Viešųjų pirkimų direktyva netaikoma prekių, paslaugų ir darbų, skirtų tenkinti ne viešojo intereso poreikius, pirkimui.

Pirkimų procedūros atveju geriau tinka atskira sutartis, o ne projektas, nes projekte gali būti elementų, kuriems direktyva netaikoma.

Valdžios institucijų santykius reglamentuojančios nuostatos turėtų būti perkeltos iš 11 straipsnio (COM(2011)896) ir 21 straipsnio COM(2011)895) į 1 straipsnį, nes jie nepriklauso direktyvos taikymo sričiai.

Europos Teisingumo Teismo praktikoje (Teckal C-107/98) kalbama apie didžiąją dalį veiklos, o ne apie 90 proc., todėl reikėtų vengti Europos Teisingumo Teismo praktikos siauresnio aiškinimo.

Atsižvelgiant į siūlomus pakeitimus reikėtų išbraukti 11 straipsnį (COM(2011)896) ir 21 str. (COM(2011)895).

4 pakeitimas

COM(2011) 896 final

4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4 straipsnis	4 straipsnis
Ši direktyva taikoma pirkimams, kurių numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) yra lygi arba didesnė už toliau nurodytas ribas:	Ši direktyva taikoma pirkimams, kurių numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) yra lygi arba didesnė už toliau nurodytas ribas:
(a) 5 000 000 EUR viešojo darbų pirkimo sutartims;	(a) 5 000 000 EUR viešojo darbų pirkimo sutartims;
(b) 130 000 EUR viešojo prekių ir paslaugų pirkimo sutartims, skiriamoms centrinių valdžios institucijų, ir tokių institucijų rengiamiems projekto konkursams; jei viešojo prekių pirkimo sutartys skiriamos gynybos srityje veikiančių perkančiųjų organizacijų, ši vertė riba taikoma tik sutartims, apimančioms produktus, kuriems taikomas III priedas;	(b) 130 000 EUR viešojo prekių ir paslaugų pirkimo sutartims, skiriamoms centrinių valdžios institucijų, ir tokių institucijų rengiamiems projekto konkursams; jei viešojo prekių pirkimo sutartys skiriamos gynybos srityje veikiančių perkančiųjų organizacijų, ši vertė riba taikoma tik sutartims, apimančioms produktus, kuriems taikomas III priedas;
(c) 200 000 EUR viešojo prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sutartims, kurias skiria pavaldžiosios perkančiosios organizacijos, ir tokių organizacijų rengiamiems projekto konkursams;	(c) 200 000 1 mln. EUR viešojo prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sutartims, kurias skiria pavaldžiosios perkančiosios organizacijos, ir tokių organizacijų rengiamiems projekto konkursams;
500 000 EUR socialinių ir kitų specifinių paslaugų, nurodytų XVI priede, viešojo pirkimo sutartims.	(d) 500 000 EUR socialinių ir kitų specifinių paslaugų, nurodytų XVI priede, viešojo pirkimo sutartims.

Paiškinimas

Atsižvelgiant į dabartinę nustatytas ribas, kurios sudaro 1,5 mln. DKK prekėms ir paslaugoms, tarptautinė prekyba iš esmės nevyksta. Iš visų 2009 m. sudarytų sutarčių, tik 1,4 proc. susijusios su tarptautiniais sandoriais. Reikėtų padidinti ribas prekėms ir paslaugoms ir atitinkamai išbraukti 4 straipsnio d dalį. Vyksiant naujoms deryboms dėl PPO sutarties, Komisija pirmenybę turėtų suteikti bent jau pastebimam viešiesiems pirkimams taikomų ribų padidinimui. Atsižvelgiant į tai, kad tarptautiniai viešieji pirkimai sudaro menką visų viešųjų pirkimų dalį, ir įvertinant administracinę našą, numatytą perkančiosioms organizacijoms ir tiekėjams pagal reglamentavimo sistemą, ribos neturi būti tokios žemos, kokios jos yra dabar.

5 pakeitimas

COM(2011) 895 final

19 straipsnis

COM(2011) 896 final

10 straipsnis**Specialiosios netaikymo paslaugų pirkimo sutartims nuostatos**

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Specialiosios netaikymo paslaugų pirkimo sutartims nuostatos	Specialiosios netaikymo paslaugų pirkimo sutartims nuostatos
(...)	(...)
c) dėl arbitražo ir taikinimo paslaugų;	c) dėl arbitražo ir taikinimo paslaugų;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
d) dėl finansinių paslaugų, susijusių su vertybinių popierių ar kitų finansinių priemonių emisija, pardavimu, pirkimu ar perleidimu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/39/EB, dėl centrinio banko paslaugų ir dėl operacijų, atliekamų su Europos finansinio stabilumo fondu; e) dėl darbo sutarčių;	c) 1) <u>dėl šių teisinių paslaugų:</u> (i) <u>teisinis teisininko atstovavimas klientui teisme, tribunole arba įstaigose remiantis Direktyvos 77/249/EEB 1 straipsniu;</u> (ii) <u>notarų teikiamos dokumentų tvirtinimo paslaugos;</u> (iii) <u>teisinės patikėtinio ar globėjo paslaugos arba kitos teisinės paslaugos, kurių teikėjus atitinkamoje valstybėje narėje paskyrė teismas arba tribunolas;</u> (iv) <u>kitos teisinės paslaugos, kurios atitinkamose valstybėse narėse, net ir laikinai, susijusios su viešosios valdžios funkcijų vykdymu;</u> c) 2) <u>dėl nacionalinio saugumo ir gelbėjimo paslaugų.</u> d) dėl finansinių paslaugų, susijusių su vertybinių popierių ar kitų finansinių priemonių emisija, pardavimu, pirkimu ar perleidimu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/39/EB ⁽¹⁾, ir <u>dėl sandorių, kuriais siekiama perkančiasias organizacijas aprūpinti lėšomis arba kapitalu, dėl centrinio banko paslaugų ir dėl operacijų, atliekamų su Europos finansinio stabilumo fondu;</u> (e) <u>dėl darbo sutarčių, taip pat ir su laikino įdarbinimo agentūrų darbuotojais;</u> [...] g) <u>ši direktyva netaikoma viešųjų paslaugų sutartims, kurias viena perkančioji organizacija skiria kitai perkančiajai organizacijai arba perkančiųjų organizacijų asociacijai, remdamasi išimtinė teise, joms priklausančia pagal paskelbtus įstatymus ar kitus teisės aktus, kurie neprieštarauja Sutartčiai.</u>

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

Paiškinimas

- c) 1) Teisininko atstovavimo teisme paslaugos ir kitos teisinės paslaugos yra glaudžiai susijusios su atitinkama nacionaline teisine sistema. Paprastai šios paslaugos nėra tarpvalstybinio pobūdžio. Be to, teikiant šias paslaugas būtinas ypatingas pasitikėjimas, kuris vykdant viešųjų pirkimų procedūrą negali būti objektyviai apibrėžtas.
- c) 2) Nacionalinio saugumo, įskaitant gelbėjimo paslaugas, srityje tokie kriterijai kaip ekonominis efektyvumas negali būti svarbiausi.
- d) Direktyvos 2004/18/EB 18 straipsnyje ir Direktyvos 2004/17/EB 24 ir 25 straipsniuose nurodyta išimtis dėl išimtinės teisės turėtų būti išsaugota, kaip ir galiojančio 16 straipsnio d dalies nuostata dėl išimties taikymo sandoriams, kurie perkančiosioms organizacijoms suteikia galimybę įgyti išteklių arba kapitalo. Tokios nuostatos valstybėms narėms reikalingos.
- g) Europos sutartys valstybėms narėms suteikia teisę perduoti išimtinės teises. Tai turėtų atspindėti viešųjų pirkimų nuostatose.

6 pakeitimas

COM(2011) 896 final

15 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>15 straipsnis</u> <u>Užduočių ir pareigų perdavimas, kurio nereguliuoja viešųjų pirkimų teisė, neatima galimybės dalyvauti privačiam sektoriui – kiek tai leidžia nacionalinė teisė – visų pirma tais atvejais, kai tai institucionalizuotas bendradarbiavimas. Kai dalyvauja privatusis sektorius, užduočių perdavimas pasirašant organizacinį dokumentą nėra laikomas viešojo pirkimo sutartimi, kol šis perdavimas privačiam dalyviui nėra susijęs su viešosios paslaugos pirkimo sutartimi, kurią reguliuoja viešųjų pirkimų teisė.</u>

Paaiškinimas

Siūlomas tekstas turėtų padėti aiškiau suprasti, kaip vyksta užduočių ir pareigų perdavimas pagal viešųjų pirkimų teisę.

7 pakeitimas

COM(2011) 895 final

21 straipsnis

COM(2011) 896 final

11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valdžios institucijų santykiai	Valdžios institucijų santykiai
1. Ši direktyva netaikoma perkančiosios organizacijos kitam juridiniam asmeniui paskirtai sutarčiai, jeigu yra įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos: a) perkančioji organizacija atitinkamą juridinį asmenį kontroliuoja panašiai kaip ir savo skyrius; b) bent 90 proc. to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiajai perkančiajai organizacijai ar kitiems tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamiems juridiniams asmenims; c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo. Perkančioji organizacija laikoma kontroliuojančia juridinį asmenį panašiai kaip ir savo skyrius pagal pirmos pastraipos a punktą, jeigu ji daro lemiamą įtaką kontroliuojamojo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams. 2. 1 dalis taikoma ir tuo atveju, kai kontroliuojamasis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, skiria sutartį savo kontroliuojančiajam subjektui ar kitam tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamam juridiniam asmeniui, jeigu tik juridinis asmuo, kuriam skiriama viešojo pirkimo sutartis, neturi privataus kapitalo.	1. Ši direktyva netaikoma perkančiosios organizacijos kitam juridiniam asmeniui paskirtai sutarčiai, jeigu yra įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos: a) perkančioji organizacija atitinkamą juridinį asmenį kontroliuoja panašiai kaip ir savo skyrius; b) bent 90 proc. to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiajai perkančiajai organizacijai ar kitiems tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamiems juridiniams asmenims; c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo. Perkančioji organizacija laikoma kontroliuojančia juridinį asmenį panašiai kaip ir savo skyrius pagal pirmos pastraipos a punktą, jeigu ji daro lemiamą įtaką kontroliuojamojo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams. 2. 1 dalis taikoma ir tuo atveju, kai kontroliuojamasis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, skiria sutartį savo kontroliuojančiajam subjektui ar kitam tos pačios perkančiosios organizacijos kontroliuojamam juridiniam asmeniui, jeigu tik juridinis asmuo, kuriam skiriama viešojo pirkimo sutartis, neturi privataus kapitalo.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Perkančioji organizacija, nekontroliuojanti juridinio asmens taip, kaip apibrėžta 1 dalyje, vis tiek gali skirti sutartį netaikydama šios direktyvos nuostatų juridiniam asmeniui, kurį ji kontroliuoja bendrai kartu su kitomis perkančiosiomis organizacijomis, jei yra įvykdytos tokios sąlygos:	3. Perkančioji organizacija, nekontroliuojanti juridinio asmens taip, kaip apibrėžta 1 dalyje, vis tiek gali skirti sutartį netaikydama šios direktyvos nuostatų juridiniam asmeniui, kurį ji kontroliuoja bendrai kartu su kitomis perkančiosiomis organizacijomis, jei yra įvykdytos tokios sąlygos:
a) perkančiosios organizacijos bendrai kontroliuoja juridinį asmenį panašiai, kaip jos kontroliuoja savo pačių skyrius;	a) perkančiosios organizacijos bendrai kontroliuoja juridinį asmenį panašiai, kaip jos kontroliuoja savo pačių skyrius;
b) bent 90 proc. to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiosioms perkančiosioms organizacijoms arba kitiems tų pačių perkančiųjų organizacijų kontroliuojamiems asmenims;	b) bent 90 proc. to juridinio asmens veiklos vykdoma kontroliuojančiosioms perkančiosioms organizacijoms arba kitiems tų pačių perkančiųjų organizacijų kontroliuojamiems asmenims;
c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo.	c) kontroliuojamasis juridinis asmuo neturi privataus kapitalo.
Šios dalies a punkte perkančiosios organizacijos laikomos bendrai kontroliuojančiomis juridinių asmenų, jei yra įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos:	Šios dalies a punkte perkančiosios organizacijos laikomos bendrai kontroliuojančiomis juridinių asmenų, jei yra įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos:
a) kontroliuojamojo juridinio asmens sprendimų priėmimo organus sudaro visų dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų atstovai;	a) kontroliuojamojo juridinio asmens sprendimų priėmimo organus sudaro visų dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų atstovai;
b) šios perkančiosios organizacijos gali kartu daryti lemiamą įtaką kontroliuojamojo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams;	b) šios perkančiosios organizacijos gali kartu daryti lemiamą įtaką kontroliuojamojo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams;
c) kontroliuojamasis juridinis asmuo nesiekia jokių interesų, kurie skirtųsi nuo su juo susijusių valdžios institucijų interesų;	c) kontroliuojamasis juridinis asmuo nesiekia jokių interesų, kurie skirtųsi nuo su juo susijusių valdžios institucijų interesų;
d) kontroliuojamasis juridinis asmuo negauna jokios kitos naudos nei pagal viešojo pirkimo sutartis su perkančiosiomis organizacijomis patiriamų faktinių sąnaudų kompensavimas.	d) kontroliuojamasis juridinis asmuo negauna jokios kitos naudos nei pagal viešojo pirkimo sutartis su perkančiosiomis organizacijomis patiriamų faktinių sąnaudų kompensavimas.
4. Dviejų ar daugiau perkančiųjų organizacijų sudarytas susitarimas nelaikomas darbų, prekių ar paslaugų pirkimo sutartimi pagal šios direktyvos 2 straipsnio 7 punktą, jeigu yra įvykdytos tokios kumuliacinės sąlygos:	4. Dviejų ar daugiau perkančiųjų organizacijų sudarytas susitarimas nelaikomas darbų, prekių ar paslaugų pirkimo sutartimi pagal šios direktyvos 2 straipsnio 7 punktą, jeigu yra įvykdytos tokios kumuliacinės sąlygos:
a) susitarimu nustatomas tikras dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimas siekiant bendrai atlikti savo viešųjų paslaugų funkcijas ir jis apima šalių savitarpio teises ir pareigas;	a) susitarimu nustatomas tikras dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimas siekiant bendrai atlikti savo viešųjų paslaugų funkcijas ir jis apima šalių savitarpio teises ir pareigas;
b) susitarimui taikomi tik su viešuoju interesu susiję motyvai;	b) susitarimui taikomi tik su viešuoju interesu susiję motyvai;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) dalyvaujančios perkančiosios organizacijos veikia atviroje rinkoje ne daugiau nei 10 proc., vertinant pagal veiklos, turinčios reikšmės pagal susitarimą, apyvartą;	e) dalyvaujančios perkančiosios organizacijos veikia atviroje rinkoje ne daugiau nei 10 proc., vertinant pagal veiklos, turinčios reikšmės pagal susitarimą, apyvartą;
d) susitarimas neapima jokių finansinių pervedimų tarp dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų, išskyrus darbų, paslaugų ar prekių faktinių sąnaudų kompensavimą;	d) susitarimas neapima jokių finansinių pervedimų tarp dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų, išskyrus darbų, paslaugų ar prekių faktinių sąnaudų kompensavimą;
e) nė vienoje iš dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų nėra privataus kapitalo.	e) nė vienoje iš dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų nėra privataus kapitalo.
5. 1–4 dalyse nurodytas privataus kapitalo nebuvimas tikrinamas skiriant sutartį arba sudarant susitarimą.	5. 1–4 dalyse nurodytas privataus kapitalo nebuvimas tikrinamas skiriant sutartį arba sudarant susitarimą.
1–4 dalyse numatytos išimties nebetaikomos nuo momento, kai atsiranda privatus kapitalas ir dėl to tebevykdomos sutartys turi būti atvertos konkurencijai taikant įprastas pirkimų procedūras.	1–4 dalyse numatytos išimties nebetaikomos nuo momento, kai atsiranda privatus kapitalas ir dėl to tebevykdomos sutartys turi būti atvertos konkurencijai taikant įprastas pirkimų procedūras.

Paaiškinimas

11 ir 12 straipsniai turėtų būti išbraukti dėl 3 pakeitimo.

8 pakeitimas

COM(2011) 895 final

31 straipsnis

COM(2011) 896 final

17 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Rezervuotos sutartys	Rezervuotos sutartys
Valstybės narės gali rezervuoti teisę dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose socialinio pobūdžio įmonėms ir ūkio subjektams, kurių pagrindinis tikslas yra socialinė ir profesinė neigaliųjų ar nepalankioje padėtyje esančių asmenų integracija, arba numatyti, kad tokios sutartys gali būti vykdomos pagal socialinio pobūdžio įdarbinimo programas, jeigu daugiau kaip 30 % tokių įmonių, ūkio subjektų ar programų darbuotojų yra neįgalūs ar nepalankioje padėtyje esantys asmenys.	Valstybės narės gali rezervuoti teisę dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose socialinio pobūdžio įmonėms ir ūkio subjektams, kurių pagrindinis tikslas yra socialinė ir profesinė neigaliųjų ar nepalankioje padėtyje esančių asmenų integracija, arba numatyti, kad tokios sutartys gali būti vykdomos pagal socialinio pobūdžio įdarbinimo programas, jeigu daugiau kaip 30 % tokių įmonių <u>asmenų</u> , ūkio subjektų ar programų darbuotojų <u>dalyvių</u> yra neįgalūs ar nepalankioje padėtyje esantys asmenys. <u>Prie nepalankioje padėtyje esančių asmenų, be kitų, priskiriami konkrečių integravimosi sunkumų turintys asmenys ir ypač pažeidžiamieji asmenys bei mažumos.</u>
Kvietime dalyvauti konkurse daroma nuoroda į šią nuostatą.	Kvietime dalyvauti konkurse daroma nuoroda į šią nuostatą.

Paaiškinimas

Kalbama apie naują nuostatą, todėl tikslinga apibrėžti asmenis, kuriems ši nuostata taikoma, visų pirma dėl to, kad jos taikymo sritis daug platesnė už galiojančio 19 straipsnio.

9 pakeitimas

COM(2011) 895 final

34 straipsnis

COM(2011) 896 final

19 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės užtikrina, kad praėjus bent 2 metams nuo 92 straipsnio 1 dalyje nurodytos dienos visos pirkimo procedūros pagal šią direktyvą būtų atliekamos naudojant elektronines ryšių priemones, visų pirma taikant elektroninę pasiūlymų pateikimo sistemą, laikantis šio straipsnio reikalavimų.	Valstybės narės <u>aktyviai dirba, kad užtikrintų, kad praėjus bent 2 metams nuo 92 straipsnio 1 dalyje nurodytos dienos visos pirkimo procedūros pagal šią direktyvą būtų atliekamos naudojant elektronines ryšių priemones, visų pirma taikant elektroninę pasiūlymų pateikimo sistemą, laikantis šio straipsnio reikalavimų.</u>

Paiškinimas

Atsižvelgiant į labai nevienodas perkančiųjų organizacijų (ypač vietos lygmens) ir įvairių sektorių tiekėjų veiklos sąlygas, tikslingiau būtų valstybės nares raginti aktyviai ruošti elektroniniams pirkimams, o ne nustatyti su tuo susijusius reikalavimus su trumpais terminais.

10 pakeitimas

COM(2011) 896 final

24 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Procedūrų pasirinkimas	Procedūrų pasirinkimas
1. Skirdamos viešojo pirkimo sutartis, perkančiosios organizacijos taiko nacionalines procedūras, atitinkančias šios direktyvos nuostatas, su sąlyga, kad nepažeidžiant 30 straipsnio pagal šią direktyvą yra paskelbtas kvietimas dalyvauti konkurse.	1. Skirdamos viešojo pirkimo sutartis, perkančiosios organizacijos taiko nacionalines procedūras, atitinkančias šios direktyvos nuostatas, su sąlyga, kad nepažeidžiant 30 straipsnio pagal šią direktyvą yra paskelbtas kvietimas dalyvauti konkurse.
Valstybės narės užtikrina, kad perkančiosios organizacijos galėtų taikyti šioje direktyvoje reglamentuojamą atvirą arba ribotą procedūrą.	Valstybės narės užtikrina, kad perkančiosios organizacijos <u>ju pačių pasirinkimu</u> , galėtų taikyti šioje direktyvoje reglamentuojamą atvirą arba ribotą procedūrą, <u>konkurso procedūrą su derybomis ar konkurencinį dialogą.</u>
Valstybės narės gali numatyti, kad perkančiosios organizacijos gali taikyti šioje direktyvoje reglamentuojamą inovacijų partnerystę.	Valstybės narės <u>gali turi</u> numatyti, kad perkančiosios organizacijos gali taikyti šioje direktyvoje reglamentuojamą inovacijų partnerystę.
Jos taip pat gali numatyti, kad vienu iš toliau nurodytų atvejų perkančiosios organizacijos galėtų taikyti konkurso procedūrą su derybomis arba konkurencinį dialogą:	Jos taip pat gali numatyti, kad vienu iš toliau nurodytų atvejų perkančiosios organizacijos galėtų taikyti konkurso procedūrą su derybomis arba konkurencinį dialogą:
a) kai viešojo darbų pirkimo sutarties objektas yra ir projektavimas, ir darbų vykdymas, kaip apibrėžta 2 straipsnio 8 dalyje, arba kai norint nustatyti teisinius ir finansinius projekto aspektus reikalingos derybos;	(a) kai viešojo darbų pirkimo sutarties objektas yra ir projektavimas, ir darbų vykdymas, kaip apibrėžta 2 straipsnio 8 dalyje, arba kai norint nustatyti teisinius ir finansinius projekto aspektus reikalingos derybos;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) kai viešojo darbų pirkimo sutartyse numatyti darbai atliekami vien mokslinių tyrimų ar inovacijų, testavimo ar plėtros tikslais ir jais nėra siekiama užtikrinti pelningumą ar atgauti mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas;	(b) kai viešojo darbų pirkimo sutartyse numatyti darbai atliekami vien mokslinių tyrimų ar inovacijų, testavimo ar plėtros tikslais ir jais nėra siekiama užtikrinti pelningumą ar atgauti mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas;
c) kai perkant paslaugas ar prekes techninės specifikacijos negali būti pakankamai tiksliai susietos su kuriais nors standartais, Europos techniniais liudijimais, bendrosiomis techninėmis specifikacijomis ar techniniais etalonais, kaip apibrėžta VIII priedo 2–5 punktuose;	(c) kai perkant paslaugas ar prekes techninės specifikacijos negali būti pakankamai tiksliai susietos su kuriais nors standartais, Europos techniniais liudijimais, bendrosiomis techninėmis specifikacijomis ar techniniais etalonais, kaip apibrėžta VIII priedo 2–5 punktuose;
d) kai pagal atvirą ar ribotą procedūrą pateikti pasiūlymai klaidingi arba nepriimtini, kaip apibrėžta 30 straipsnio 2 dalies a punkte;	(d) kai pagal atvirą ar ribotą procedūrą pateikti pasiūlymai klaidingi arba nepriimtini, kaip apibrėžta 30 straipsnio 2 dalies a punkte;
e) kai dėl specifinių aplinkybių, susijusių su darbų, prekių ar paslaugų pobūdžiu, sudėtingumu ar su jais susijusiomis grėsmėmis, sutartis negali būti paskirta be išankstinių derybų.	(e) kai dėl specifinių aplinkybių, susijusių su darbų, prekių ar paslaugų pobūdžiu, sudėtingumu ar su jais susijusiomis grėsmėmis, sutartis negali būti paskirta be išankstinių derybų.
Valstybės narės gali nuspręsti neperkelti į nacionalinę teisę konkurso procedūros su derybomis, konkurencinio dialogo ir inovacijų partnerystės procedūrų.	Valstybės narės gali nuspręsti neperkelti į nacionalinę teisę konkurso procedūros su derybomis, konkurencinio dialogo ir inovacijų partnerystės procedūrų.

Paiškinimas

RK laikosi nuomonės, kad įprastiniame sektoriuje derybų procedūra turėtų vykti pagal tas pačias taisykles, kaip ir komunalinių paslaugų sektoriuje. Tas pat taikytina ir konkurenciniam dialogui. Nėra jokio pagrindo manyti, kad „įprastinių“ sektorių valdžios institucijos yra menkiau pasirengusios šiai procedūrai nei komunalinių paslaugų sektoriaus subjektai. Šiuo atveju perkančioji organizacija, atsižvelgdama į konkrečią pirkimo sutartį, pati turėtų nuspręsti, kokią procedūrą taikyti.

Svarbu, kad būtų aišku, kad perkančioji organizacija kiekvienu atveju turi pati pasirinkti tinkamą procedūrą, o ne nacionalinis ar ES lygmuo. ES ir nacionalinis lygmuo privalo perkančiajai organizacijai sudaryti sąlygas taikyti visas procedūras. Priešingu atveju reikštų, kad skirtingose valstybėse narėse būtų taikomos skirtingos taisyklės ir procedūros, būtų iškreipiama konkurencija ir konkuruojama ne vienodomis sąlygomis.

11 pakeitimas

COM(2011) 896 final

30 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(a) jeigu paskelbus atvirą arba ribotą procedūrą nepateikta nė vieno pasiūlymo arba nė vieno tinkamo pasiūlymo ar prašymo leisti dalyvauti konkurse, su sąlyga, kad pradinės sutarties sąlygos nėra keičiamos iš esmės ir kad Komisijai arba pagal 84 straipsnį paskirtai nacionalinei priežiūros įstaigai jų prašymu nusiunčiamas pranešimas.	(a) jeigu paskelbus atvirą arba ribotą procedūrą nepateikta nė vieno pasiūlymo arba nė vieno tinkamo pasiūlymo ar prašymo leisti dalyvauti konkurse, su sąlyga, kad pradinės sutarties sąlygos nėra keičiamos iš esmės ir kad Komisijai arba pagal 84 straipsnį paskirtai nacionalinei priežiūros įstaigai jų prašymu nusiunčiamas pranešimas.

Paiškinimas

Dėl šio įpareigojimo siųsti pranešimą ir 84 straipsnio, kuriame numatoma nauja nacionalinė priežiūros įstaiga, bus sukurta nereikalinga biurokratinė našta. Siekiant supaprastinti ES viešųjų pirkimų teisę ir jai suteikti daugiau lankstumo, būtina vengti naujų administravimo užduočių. Todėl šią sakinio dalį reikia išbraukti.

12 pakeitimas

COM(2011) 895 final

44 straipsnio 3 dalies d, i ir e punktai

COM(2011) 896 final

30 straipsnio 2 dalies c, i ir d punktai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) jeigu atlikti darbus, tiekti prekes arba teikti paslaugas gali tik konkretus ūkio subjektas dėl bet kurios iš toliau išvardytų priežasčių:	c) jeigu atlikti darbus, tiekti prekes arba teikti paslaugas gali tik konkretus ūkio subjektas dėl bet kurios iš toliau išvardytų priežasčių:
i) dėl techninių priežasčių nėra konkurencijos;	i) dėl techninių <u>arba teisinių</u> priežasčių nėra konkurencijos;
[...]	[...]
d) jeigu tai griežtai būtina, jei dėl ypatingos skubos priežasčių, susijusių su nenugalima jėga (force majeure), neįmanoma laikytis nustatytų atviros bei ribotos procedūros ir derybų procedūros. Aplinkybės, kuriomis remiamasi norint pateisinti didelę skubą, bet kuriuo atveju neturi būti priskirtinos perkančiajam subjektui;	d) jeigu tai griežtai būtina, jei dėl ypatingos skubos priežasčių, susijusių su nenugalima jėga (force majeure) <u>su įvykiais, kurių atitinkama perkančioji organizacija negalėjo numatyti</u> , neįmanoma laikytis nustatytų atviros bei ribotos procedūros ir derybų procedūros. Aplinkybės, kuriomis remiamasi norint pateisinti didelę skubą, bet kuriuo atveju neturi būti priskirtinos perkančiajam subjektui;

Paiškinimas

Šiame straipsnyje būtina nurodyti ir teises priežastis, kad būtų atsižvelgta ir į tokias situacijas, kai, pavyzdžiui, perkančioji organizacija nori atlikti statybos darbus (pavyzdžiui, pastatyti mokyklą) konkrečioje vietoje, tačiau sklypo savininkas sutinka parduoti žemę tik su sąlyga, kad jis pats atliks statybos darbus.

Apibrėžimas „nenugalima jėga“ būtų stipresnė nuostata nei dabartinė Direktyvos 2004/18/EB 3 straipsnio c punkto formuluotė. Reikėtų vartoti esamą formuluotę. Derybų procedūra be konkurso turėtų būti naudojama teisminės pirkimo sutarties peržiūros metu įsigyjant prekes ir paslaugas, kurias perkančioji organizacija yra įpareigota teikti kitais teisės aktais. Tai gali būti, pavyzdžiui, senyvo amžiaus žmonių aprūpinimas maistu pensionatuose arba širdies vožtuvų tiekimas ligoninėms.

13 pakeitimas

COM(2011) 895 final

45 straipsnis

COM(2011) 896 final

31 straipsnis

Preliminarieji susitarimai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Perkančiosios organizacijos gali sudaryti preliminaruosius susitarimus, jeigu taiko šioje direktyvoje numatytas procedūras.	1. Perkančiosios organizacijos gali sudaryti preliminaruosius susitarimus, jeigu taiko šioje direktyvoje numatytas procedūras.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Preliminarusis susitarimas – tai vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų ir vieno ar kelių ūkio subjektų susitarimas, kurio tikslas – nustatyti per tam tikrą nurodytą laikotarpį ketinamų skirti sutarčių sąlygas, visų pirma susijusias su kainomis ir, kai to reikia, numatomais kiekiais.	Preliminarusis susitarimas – tai vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų ir vieno ar kelių ūkio subjektų susitarimas, kurio tikslas – nustatyti per tam tikrą nurodytą laikotarpį ketinamų skirti sutarčių sąlygas, visų pirma susijusias su kainomis ir, kai to reikia, numatomais kiekiais.
Preliminariojo susitarimo terminas negali būti ilgesnis nei ketveri metai, išskyrus išimtiniais, visų pirma dėl preliminarinio susitarimo dalyko tinkamai pagrįstus atvejus.	Preliminariojo susitarimo terminas negali būti ilgesnis nei ketveri metai, išskyrus išimtiniais, visų pirma dėl preliminarinio susitarimo dalyko tinkamai pagrįstus atvejus.
2. Preliminariuoju susitarimu grindžiamos sutartys sudaromos šioje ir 3 bei 4 dalyse nustatyta tvarka.	2. Preliminariuoju susitarimu grindžiamos sutartys sudaromos šioje ir 3 bei 4 dalyse nustatyta tvarka.
Tokios procedūros gali būti taikomos tik tarp tų perkančiųjų organizacijų, kurios yra aiškiai nurodytos tokiu tikslu kvietime dalyvauti konkurse arba kvietime patvirtinti susidomėjimą, ir tų ūkio subjektų, kurie iš pradžių buvo preliminarinio susitarimo šalys. Preliminariuoju susitarimu grindžiamomis sutartimis jokiais aplinkybėmis negali būti daromi esminiai preliminarinio susitarimo sąlygų pakeitimai, visų pirma šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju.	Tokios procedūros gali būti taikomos tik tarp tų perkančiųjų organizacijų, kurios yra aiškiai nurodytos tokiu tikslu kvietime dalyvauti konkurse arba kvietime patvirtinti susidomėjimą, ir tų ūkio subjektų, kurie iš pradžių buvo preliminarinio susitarimo šalys. Preliminariuoju susitarimu grindžiamomis sutartimis jokiais aplinkybėmis negali būti daromi esminiai preliminarinio susitarimo sąlygų pakeitimai, visų pirma 3 dalyje nurodytu atveju.
Perkančiosios organizacijos nenaudoja preliminarinių susitarimų netinkamai arba taip, kad būtų užkertamas kelias konkurencijai, ji būtų ribojama arba iškreipiama.	Perkančiosios organizacijos nenaudoja preliminarinių susitarimų netinkamai arba taip, kad būtų užkertamas kelias konkurencijai, ji būtų ribojama arba iškreipiama.

Paaiškinimas

Regionų komitetas laikosi nuomonės, kad preliminarieji susitarimai iš esmės turėtų būti reguliuojami kaip ir galiojančioje Direktyvoje 2004/17/EB, nes nėra jokių priežasčių reguliuoti, pavyzdžiui, tokių susitarimų galiojimo terminus, o kitų susitarimų terminų nereguluoti. Kalbant apie dinamines pirkimo sistemas, sutarties vykdymo laikotarpiu turėtų būti galima į ją įtraukti naujus ekonominių operacijų vykdytojus, nes tai naudinga ir pirkėjams, ir pardavėjams. Paskutinis teksto sakinyss nereikalingas, nes jame išsakyta mintis yra logiška principų išvada.

14 pakeitimas

COM(2011) 895 final

45 straipsnio 4 dalis

COM(2011) 896 final

31 straipsnio 4 dalis

Preliminarieji susitarimai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Jeigu preliminarusis susitarimas sudaromas su daugiau negu vienu ūkio subjektu, jis gali būti vykdoma vienu iš dviejų toliau nurodytų būdų:	4. Jeigu preliminarusis susitarimas sudaromas su daugiau negu vienu ūkio subjektu, jis gali būti vykdomas vienu iš dviejų toliau nurodytų šiais būdais būdų :
(a) pagal preliminarinio susitarimo sąlygas, iš naujo neskelbiant konkurso, jeigu jame yra numatytos visos sąlygos, kuriomis reglamentuojamas atitinkamų darbų atlikimas, paslaugų teikimas ir prekių tiekimas ir objektyvios sąlygos, pagal kurias nustatoma, kuris iš ūkio subjektų, preliminarinio susitarimo šalių, atlieka darbus, teikia paslaugas arba tiekia prekes; tokios sąlygos nurodomos pirkimo dokumentuose;	(a) pagal preliminarinio susitarimo sąlygas, iš naujo neskelbiant konkurso, jeigu jame preliminariniame susitarime yra numatytos visos sąlygos, kuriomis reglamentuojamas atitinkamų darbų atlikimas, paslaugų teikimas ir prekių tiekimas, sutartis skiriama iš naujo neskelbiant konkurso ir laikantis preliminarinio susitarimo nuostatų ir objektyvios sąlygos, pagal kurias nustatoma, kuris iš ūkio subjektų, preliminarinio susitarimo šalių, atlieka darbus, teikia paslaugas arba tiekia prekes; tokios sąlygos nurodomos pirkimo dokumentuose;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(b) jeigu preliminarajame susitarime nėra nustatytos visos sąlygos, kuriomis reglamentuojamas atitinkamų darbų atlikimas, paslaugų teikimas ir prekių tiekimas, iš naujo skelbiant konkursą ūkio subjektams, kurie yra preliminarinio susitarimo šalys.	(b) jeigu preliminarajame susitarime nėra nustatytos visos sąlygos, kuriomis reglamentuojamas atitinkamų darbų atlikimas, paslaugų teikimas ir prekių tiekimas, sutartis skiriama iš naujo skelbiant konkursą ūkio subjektams, kurie yra preliminarinio susitarimo šalys. <u>Sprendžiant, kurį metodą pasirinkti – nurodytą a ar b punkte, vadovaujamasi objektyviais kriterijais, kurie turi atitikti nediskriminavimo ir skaidrumo principus. Pagal tą patį preliminarųjį susitarimą galima nevaržomai pasirinkti, kurį iš a ir b punktuose nurodytų metodų ar jų abiejų derinį taikyti.</u>

Paaiškinimas

Pasiūlymas nesuteikia daugiau aiškumo dėl preliminarųjų susitarimų naudojimo, ypač tais atvejais, kai reikia rinktis, ar sutartį skirti tiesiogiai, ar iš naujo skelbti konkursą. Kad būtų galima naudotis lanksčiai, turi būti įmanomas abiejų punktų derinys, kad nedidelės apimties sutartis būtų galima skirti tiesiogiai remiantis iš anksto nustatytomis taisyklėmis, o dideliems užsakymams iš naujo skelbti konkursą pagal tą patį preliminarųjį susitarimą.

15 pakeitimas

COM(2011) 896 final

37 straipsnis

Tam tikrais atvejais taikomi bendri pirkimai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Viena arba kelios perkančiosios organizacijos gali susitarti kartu vykdyti tam tikrus pirkimus.	1. Viena arba kelios perkančiosios organizacijos gali susitarti kartu vykdyti tam tikrus pirkimus.
2. Jeigu visus pirkimo procedūros etapus nuo paskelbimo apie kvietimą dalyvauti konkurse iki pagal jį paskirtos sutarties ar sutarčių vykdymo pabaigos vykdo viena perkančioji organizacija, atsakomybė už šioje direktyvoje numatytų įpareigojimų vykdymą tenka tik šiai perkančiajai organizacijai.	2. Jeigu visus pirkimo procedūros etapus nuo paskelbimo apie kvietimą dalyvauti konkurse iki pagal jį paskirtos sutarties ar sutarčių vykdymo pabaigos vykdo viena perkančioji organizacija, atsakomybė už šioje direktyvoje numatytų įpareigojimų vykdymą tenka tik šiai perkančiajai organizacijai.
Tačiau jeigu pirkimo procedūras ir pagal jas paskirtas sutartis vykdo daugiau negu viena dalyvaujanti perkančioji organizacija, atsakomybė už šioje direktyvoje numatytų įpareigojimų vykdymą tenka kiekvienai tokiai perkančiajai organizacijai už jos vykdomus etapus	Tačiau jeigu pirkimo procedūras ir pagal jas paskirtas sutartis vykdo daugiau negu viena dalyvaujanti perkančioji organizacija, atsakomybė už šioje direktyvoje numatytų įpareigojimų vykdymą tenka kiekvienai tokiai perkančiajai organizacijai už jos vykdomus etapus. <u>3. Tam tikrais atvejais keletas perkančiųjų organizacijų gali susitarti kartu vykdyti pirkimus ir netaikyti šioje direktyvoje numatytų procedūrų. Ši nuostata taikoma ir tada, kai vienai ar keletui perkančiųjų organizacijų už tai yra atlyginama.</u>

Paaiškinimas

Papildymas užtikrina, kad bendras pirkimo sutarčių sudarymas nebus bereikalingai apsunkintas. Centrinėms perkančiosioms organizacijoms taikomos nuostatos pagal 35 straipsnio 5 dalį turėtų būti atitinkamai taikomos ir tam tikrais atvejais kartu vykdamas pirkimus.

16 pakeitimas

COM(2011) 895 final

54 straipsnis

COM(2011) 896 final

40 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. VIII priedo 1 punkte apibrėžtos techninės specifikacijos išdėstomos pirkimo dokumentuose. Jose apibrėžiamos reikalaujamos darbų, paslaugų arba prekių savybės.	1. VIII priedo 1 punkte apibrėžtos techninės specifikacijos išdėstomos pirkimo dokumentuose. Jose apibrėžiamos reikalaujamos darbų, paslaugų arba prekių savybės.
Tos savybės gali sietis su konkrečiu gamybos procesu arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų suteikimo procesu arba bet kurio kito gyvavimo ciklo, kaip nurodyta 2 straipsnio 22 punkte, etapo procesu.	Tos savybės gali sietis su konkrečiu gamybos procesu arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų suteikimo procesu arba bet kurio kito gyvavimo ciklo, kaip nurodyta 2 straipsnio 22 punkte, etapo procesu.
Techninėse specifikacijose nurodoma, ar bus reikalaujama intelektualinės nuosavybės teisių perdavimo.	Techninėse specifikacijose nurodoma, ar bus reikalaujama intelektualinės nuosavybės teisių perdavimo.
Tokios techninės visų pirkimų, kurių dalykas yra skirtas naudoti asmenims, ar tai būtų visuomenė, ar perkančiosios organizacijos darbuotojai, specifikacijos, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, rengiamos taip, kad būtų atsižvelgta į prieinamumo negaliems asmenims kriterijus arba projektą, tinkamą visiems naudotojams.	Tokios techninės visų pirkimų, kurių dalykas yra skirtas naudoti asmenims, ar tai būtų visuomenė, ar perkančiosios organizacijos darbuotojai, specifikacijos, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, rengiamos taip, kad būtų atsižvelgta į prieinamumo negaliems asmenims kriterijus arba projektą, tinkamą visiems naudotojams. Reikėtų, jei įmanoma, nustatyti tokias technines specifikacijas, kuriose atsižvelgiama į negaliųjų arba į visų naudotojų poreikius.
Jeigu Europos Sąjungos įstatymo galią turinčiu teisės aktu patvirtinami privalomieji prieinamumo standartai, techninėse specifikacijose prieinamumo kriterijai apibrėžiami remiantis tokiais teisės aktais.	Jeigu Sąjungos įstatymo galią turinčiu teisės aktu patvirtinami privalomieji prieinamumo standartai, techninėse specifikacijose prieinamumo kriterijai apibrėžiami remiantis tokiais teisės aktais.

Paiškinimas

Atsižvelgiant į labai didelę viešųjų pirkimų įvairovę, pasiūlyta formuluotė yra pernelyg plati. Be to, tokio pobūdžio nuostatos dažnai būna įtrauktos į nacionalinius statybos standartus. Reikėtų išsaugoti galiojančios Direktyvos 2004/18/EB 23 straipsnio 1 dalies ir Direktyvos 2004/17/EB 34 straipsnio formuluotes.

17 pakeitimas

COM(2011) 896 final

44 straipsnis

Sutarčių dalijimas į dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Viešojo pirkimo sutartys gali būti dalijamos į vienarūšes arba nevienarūšes dalis. Sutarčių, kurių vertė yra lygi 4 straipsnyje nurodytoms riboms arba jas viršija, tačiau nėra mažesnė kaip 500 000 EUR, kaip nustatyta pagal 5 straipsnį, atveju, kai perkančioji organizacija nemano, kad	1. Viešojo pirkimo sutartys gali būti dalijamos į vienarūšes arba nevienarūšes dalis. Sutarčių, kurių vertė yra lygi 4 straipsnyje nurodytoms riboms arba jas viršija, tačiau nėra mažesnė kaip 500 000 EUR, kaip nustatyta pagal 5 straipsnį, atveju, kai perkančioji organizacija nemano, kad

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
prasminga sutartį suskirstyti dalimis, ji tai atskirai pagrindžia skelbime apie pirkimą arba kvietime patvirtinti susidomėjimą.	prasminga sutartį suskirstyti dalimis, ji tai atskirai pagrindžia skelbime apie pirkimą arba kvietime patvirtinti susidomėjimą.
Perkančiosios organizacijos skelbime apie pirkimą arba kvietime patvirtinti susidomėjimą nurodo, ar pasiūlymus galima teikti tik dėl vienos, ar tik dėl kelių dalių.	Perkančiosios organizacijos skelbime apie pirkimą arba kvietime patvirtinti susidomėjimą nurodo, ar pasiūlymus galima teikti tik dėl vienos, ar tik dėl kelių dalių.

Paaiškinimas

Šiuo atveju perkančiosioms organizacijoms užkraunama bereikalinga administracinė našta, todėl siūloma išbraukti.

18 pakeitimas

COM(2011) 896 final

54 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
54 straipsnis	54 straipsnis
Perkančiosios organizacijos gali nuspręsti neskirti sutarties geriausią pasiūlymą pateikusiam konkurso dalyviui, nustatčiusios, kad pasiūlymas neatitinka Sąjungos socialinės ir darbo arba aplinkos teisės aktuose arba XI priede išvardytuose tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktuose nustatytų įpareigojimų arba nėra jiems bent lygiavertis.	Perkančiosios organizacijos gali nuspręsti neskirti sutarties geriausią pasiūlymą pateikusiam konkurso dalyviui, nustatčiusios, kad pasiūlymas neatitinka Sąjungos ir nacionalinės socialinės ir darbo arba aplinkos teisės aktuose arba XI priede išvardytuose tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktuose nustatytų įpareigojimų arba nėra jiems bent lygiavertis.

Paaiškinimas

Konkurso dalyviai turi laikytis ne tik ES, bet ir nacionalinių teisės aktų.

19 pakeitimas

COM(2011) 896 final

55 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
55 straipsnis	55 straipsnis
Kad galėtų taikyti pirmos pastraipos d punkte nurodytą atmetimo pagrindą, perkančiosios organizacijos nustato sutarties vykdymo rezultatų vertinimo metodą, grindžiamą objektyviais ir įvertinamais kriterijais ir taikomą sistemškai, nuosekliai bei skaidriai. Atitinkamam rangovui pranešama apie bet kokią sutarties vykdymo rezultatų vertinimą. Jam suteikiama galimybė prieštarauti vertinimo išvadoms ir kreiptis dėl teisminės gynybos.	Kad galėtų taikyti pirmos pastraipos d punkte nurodytą atmetimo pagrindą, perkančiosios organizacijos nustato sutarties vykdymo rezultatų vertinimo metodą, grindžiamą objektyviais ir įvertinamais kriterijais ir taikomą sistemškai, nuosekliai bei skaidriai. Atitinkamam rangovui pranešama apie bet kokią sutarties vykdymo rezultatų vertinimą. Jam suteikiama galimybė prieštarauti vertinimo išvadoms ir kreiptis dėl teisminės gynybos.

Paiškinimas

55 straipsnio 3 dalies paskutinėje pastraipoje pateiktas paaiškinimas yra nesuprantamas, todėl padidėja teisinis netikrumas, dėl kurio gali padaugėti ieškinių. Be to, nustatomos naujos perkančiosios organizacijos pareigos, kurias, siekiant išvengti papildomos biurokratinės naštos, reikėtų panaikinti.

20 pakeitimas

COM(2011) 895 final

76 straipsnis

COM(2011) 896 final

66 straipsnis

Sutarties skyrimo kriterijai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Nepažeisdamos nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų dėl atlygio už tam tikras paslaugas, perkančiosios organizacijos sprendimą skirti viešojo pirkimo sutartis, grindžia vienu iš toliau nurodytų kriterijų: a) ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo; b) mažiausios kainos. Sąnaudos perkančiosios organizacijos pasirinkimu gali būti vertinamos remiantis tik kaina arba taikant kainos ir kokybės santykio metodą, pvz., gyvavimo ciklo sąnaudų metodą, laikantis 67 straipsnyje išdėstytų sąlygų. 2. Ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas, nurodytas šio straipsnio 1 dalies a punkte, perkančiosios organizacijos nustatomas remiantis kriterijais, susijusiais su atitinkamos viešojo pirkimo sutarties dalyku. Šie kriterijai apima ne tik kainą ar sąnaudas, nurodytas 1 dalies b punkte, bet ir kitus kriterijus, susijusius su atitinkamos viešojo pirkimo sutarties dalyku, kaip antai: a) kokybę, įskaitant techninius pranašumus, estetines ir funkcines savybes, prieinamumą, tinkamumą visiems naudotojams, aplinkosaugos charakteristikas ir novatoriškumą; b) kai ketinama skirti paslaugų pirkimo sutartis ir sutartis, apimančias darbų projektavimą, gali būti atsižvelgiama į atitinkamai sutarčiai vykdyti paskirto personalo organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, o po sutarties skyrimo toks personalas gali būti keičiamas tik perkančiajai organizacijai sutikus ir jis privalo patikrinti, kad jį pakeitus būtų užtikrintas lygiavertis organizavimas ir kokybė; c) garantines paslaugas ir techninę pagalbą, pristatymo datą ir pristatymo arba užbaigimo laikotarpį;	1. Nepažeisdamos nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų dėl atlygio už tam tikras paslaugas, perkančiosios organizacijos sprendimą skirti viešojo pirkimo sutartis, grindžia vienu iš toliau nurodytų kriterijų: a) ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo ir trumpų gamybos grandinių; b) <u>mažiausios savikainos kainos</u>. Sąnaudos perkančiosios organizacijos pasirinkimu gali būti vertinamos remiantis tik kaina arba taikant kainos ir kokybės santykio metodą, pvz., gyvavimo ciklo sąnaudų metodą, laikantis 67 straipsnyje išdėstytų sąlygų. 2. Ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas, nurodytas šio straipsnio 1 dalies a punkte, perkančiosios organizacijos nustatomas remiantis kriterijais, susijusiais su atitinkamos viešojo pirkimo sutarties dalyku. Šie kriterijai apima ne tik kainą ar sąnaudas, nurodytas 1 dalies b punkte, bet ir kitus kriterijus, susijusius su atitinkamos viešojo pirkimo sutarties dalyku, kaip antai: a) kokybę, įskaitant techninius pranašumus, estetines ir funkcines savybes, prieinamumą, tinkamumą visiems naudotojams, aplinkosaugos charakteristikas ir novatoriškumą <u>bei gamybos grandinės trumpumą</u>; b) kai ketinama skirti paslaugų pirkimo sutartis ir sutartis, apimančias darbų projektavimą, gali būti atsižvelgiama į atitinkamai sutarčiai vykdyti paskirto personalo organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, o po sutarties skyrimo toks personalas gali būti keičiamas tik perkančiajai organizacijai sutikus ir jis privalo patikrinti, kad jį pakeitus būtų užtikrintas lygiavertis organizavimas ir kokybė; c) garantines paslaugas ir techninę pagalbą, pristatymo datą ir pristatymo arba užbaigimo laikotarpį;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
d) konkretų gamybos procesą arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų suteikimo procesą arba bet kurio kito gyvavimo ciklo, kaip nurodyta 2 straipsnio 22 dalyje, etapo procesą, jeigu šie kriterijai nurodyti pagal 4 dalį ir susiję su veiksniais, tiesiogiai siejamais su šiais procesais, ir apibūdina konkretų gamybos procesą arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų teikimo procesą.	d) konkretų gamybos procesą arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų suteikimo procesą arba bet kurio kito gyvavimo ciklo, kaip nurodyta 2 straipsnio 22 dalyje, etapo procesą, jeigu šie kriterijai nurodyti pagal 4 dalį ir susiję su veiksniais, tiesiogiai siejamais su šiais procesais, ir apibūdina konkretų gamybos procesą arba prašomų darbų atlikimo, prekių tiekimo arba paslaugų teikimo procesą.
	e) <u>su socialiniais aspektais susijusius kriterijus.</u>

Paaiškinimas

Palankiai vertiname tai, kad perkančioji organizacija gali pasirinkti tarp ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo ir mažiausios kainos. Tačiau reikėtų ir toliau vartoti galiojančioje direktyvoje vartojamą terminą „žemiausia kaina“ (angl. *lowest price*), nes terminas „mažiausia savikaina“ (angl. *lowest cost*) nurodo, kad gali būti atsižvelgta į kitus, ne kainos veiksnius. (*) Terminas „savikaina“ apima daug daugiau nei terminas „kaina“ (*). „Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo“ kriterijus turėtų būti vartojamas, kai reikia įvertinti ir kitus parametrus, pavyzdžiui, gyvavimo ciklo sąnaudas.

Atskirais atvejais perkančioji organizacija galutinę kainą nurodo jau konkurso dokumentuose. Turi būti visiškai aišku, kad toks veikimo būdas yra įmanomas.

Trumpos gamybos grandinės kriterijus įtraukiamas tam, kad perkančioji organizacija gautų pridėtinės vertės už tam tikrus produktus ir paslaugas. Šią pridėtinę vertę sudaro tai, kad dėl trumpos gamybos grandinės produktai ir paslaugos greičiau pasiekia perkančiąsias organizacijas, juos galima greičiau ir lanksčiau pritaikyti prie pirkėjo reikalavimų. Bet to, šis kriterijus įtikinamai gerina aplinkosauginius standartus (trumpesnis transportavimas ir sandėliavimas, mažiau taršos), kurie bus naudingi ir perkančiajai organizacijai ir visuomenei. Todėl perkančiosios organizacijos turės galimybę į sutarties sudarymo kriterijus įtraukti parametrus, leidžiančius tam tikrais atvejais pasirinkti veiklos vykdytoją, kuris gali dar geriau tenkinti viešųjų pirkimų reikalavimus.

Be to, turėtų būti sudaryta konkreti galimybė atsižvelgti į socialinių kriterijų, pavyzdžiui, skiriant papildomus taškus už gausesnę ilgalaikių bedarbių įdarbinimą.

21 pakeitimas

COM(2011) 896 final

66 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
66 straipsnis	66 straipsnis
Valstybės narės gali numatyti, kad tam tikrų sutarčių rūšių skyrimas grindžiamas ekonomiškai naudingiausiu pasiūlymu, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 dalyje.	Valstybės narės gali numatyti, kad tam tikrų sutarčių rūšių skyrimas grindžiamas ekonomiškai naudingiausiu pasiūlymu, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 dalyje.

Paaiškinimas

Viešųjų pirkimų modernizavimo tikslas – perkančiosioms organizacijoms ir konkursų dalyviams sudaryti kuo lankstesnes sąlygas, todėl perkančiosios organizacijos turi turėti galimybę pačios priimti sprendimą, ar jos skirs sutartis remdamosi ekonomiškai naudingiausiu pasiūlymu ar mažiausia kaina. Valstybės narės neturėtų užbėgti už akių vietos valdžios institucijų poreikiams šioje srityje. Jei sutarties nebebus galima skirti remiantis mažiausia kaina, tai labai apribotų mažų įmonių galimybes konkuruoti. Todėl reikia išbraukti 66 straipsnio 3 dalį.

(*) Vertėjo pastaba: Komisijos dokumentuose lietuvių kalba visais atvejais kalbama apie „mažiausią kainą“. Direktyvoje 2004/17/EB kalbama apie „žemiausią kainą“.

22 pakeitimas

COM(2011) 895 final

76 straipsnio 4 dalis

COM(2011) 896 final

66 straipsnio 4 dalis

Sutarties skyrimo kriterijai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Sutarties skyrimo kriterijais perkančiajai organizacijai nesuteikiama neribota pasirinkimo laisvė. Jais užtikrinama veiksmingos konkurencijos galimybė ir jie pateikiami kartu su reikalavimais, pagal kuriuos galima veiksmingai patikrinti konkurso dalyvių pateiktą informaciją. Perkančiosios organizacijos, remdamosi konkurso dalyvių pateikta informacija ir įrodymais, veiksmingai tikrina, ar konkurso dalyviai atitinka sutarties skyrimo kriterijus.	4. Sutarties skyrimo kriterijais perkančiajai organizacijai nesuteikiama neribota pasirinkimo laisvė. Jais užtikrinama veiksmingos konkurencijos galimybė ir jie pateikiami kartu su reikalavimais, pagal kuriuos galima veiksmingai patikrinti konkurso dalyvių pateiktą informaciją. Perkančiosios organizacijos, remdamosi konkurso dalyvių pateikta informacija ir įrodymais, veiksmingai tikrina, ar konkurso dalyviai atitinka sutarties skyrimo kriterijus.

Paiškinimas

Ši nuostata nereikalinga. Ja nieko naujo nenustatoma ir ji turėtų būti išbraukta. Tai, ką norima šia nuostata pasakyti, jau išdėstyta bendruosiuose principuose.

23 pakeitimas

COM(2011) 896 final

73 straipsnio a dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) nebetaikomos 11 straipsnyje nurodytos išimtys, po to, kai juridinis asmuo, kuriam paskirta sutartis, pagal 11 straipsnio 4 dalį įgyja privataus kapitalo;	a) nebetaikomos 11 straipsnyje nurodytos išimtys, po to, kai juridinis asmuo, kuriam paskirta sutartis, pagal 11 straipsnio 4 dalį įgyja privataus kapitalo;

Paiškinimas

Keičiamas Komisijos tekstas atsižvelgiant į tai, kad pagal 7 pakeitimą išbraukiamas 11 straipsnio 5 punktas (COM(2011) 896 final) ir 21 straipsnio 5 punktas (COM(2011) 895 final). Sudarius pirkimo sutartį tokių atvejų nebėgi būti.

24 pakeitimas

COM(2011) 895 final

77 straipsnis

COM(2011) 896 final

67 straipsnis

Gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Kai bendra gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimo metodika priimama kaip įstatymo galią turinčio Sąjungos akto, įskaitant atskirų sektorių teisinės bazės deleguotuosius aktus, dalis, ji taikoma, jei gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimas yra įtraukiamas į 76 straipsnio 1 dalyje nurodytus sutarties skyrimo kriterijus.	3. Kai bendra gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimo metodika priimama kaip įstatymo galią turinčio Sąjungos akto, įskaitant atskirų sektorių teisinės bazės deleguotuosius aktus, dalis, ji taikoma, jei gyvavimo ciklo sąnaudų skaičiavimas yra įtraukiamas į 76 straipsnio 1 dalyje nurodytus sutarties skyrimo kriterijus.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Tokių įstatymo galią turinčių aktų ir deleguotųjų aktų sąrašas pateiktas XV priede. Komisija pagal 89 straipsnį įgaliojama priimti deleguotuosius aktus dėl šio sąrašo atnaujinimo, jeigu dėl naujų teisės aktų priėmimo, tokių teisės aktų panaikinimo arba pakeitimo tokie pakeitimai yra būtini.	Tokių įstatymo galią turinčių aktų ir deleguotųjų aktų sąrašas pateiktas XV priede. Komisija pagal 89 straipsnį įgaliojama priimti deleguotuosius aktus dėl šio sąrašo atnaujinimo, jeigu dėl naujų teisės aktų priėmimo, tokių teisės aktų panaikinimo arba pakeitimo tokie pakeitimai yra būtini.

Paiškinimas

RK pritaria strategijos „Europa 2020“ tikslams ir suvokia tvarių, socialiniu požiūriu atsakingų ir novatoriškų viešųjų pirkimų svarbą. Komitetas palankiai vertina ir tai, kad Komisija perkančiąsias organizacijas ragina atsižvelgti į gyvavimo ciklo sąnaudas. Šiuo metu šioje srityje daug dirbama, tačiau dar reikia daug nuveikti. Komiteto nuomone, dabartinėmis aplinkybėmis reikalavimas taikyti ES metodus yra per didelio užmojo.

25 pakeitimas

COM(2011) 895 final

79 straipsnis

COM(2011) 896 final

69 straipsnis

Neįprastai maža pasiūlyta kaina

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Perkančiosios organizacijos reikalauja, kad ūkio subjektai paaiškintų nurodytą kainą arba sąnaudas, jeigu įvykdytos visos toliau išvardytos sąlygos:	1. Perkančiosios organizacijos reikalauja, kad ūkio subjektai paaiškintų nurodytą kainą arba sąnaudas, jeigu įvykdytos visos toliau išvardytos sąlygos:
a) nustatyta kaina arba sąnaudos yra daugiau kaip 50 proc. mažesnės už vidutinę kitų pasiūlymų kainą ar vidutines sąnaudas;	a) nustatyta kaina arba sąnaudos yra daugiau kaip 50 proc. mažesnės už vidutinę kitų pasiūlymų kainą ar vidutines sąnaudas;
b) nustatyta kaina arba sąnaudos yra daugiau kaip 20 proc. mažesnės už pasiūlymo, kuriame nurodyta antra pagal mažumą kaina ar sąnaudos, kainą ar sąnaudas;	b) nustatyta kaina arba sąnaudos yra daugiau kaip 20 proc. mažesnės už pasiūlymo, kuriame nurodyta antra pagal mažumą kaina ar sąnaudos, kainą ar sąnaudas;
c) pateikti bent penki pasiūlymai.	c) pateikti bent penki pasiūlymai.
	<u>1. Jei konkretaus pirkimo atveju pateiktuose pasiūlymuose nurodytos prekių, darbų ar paslaugų kainos yra neįprastai mažos, perkančioji organizacija prieš atmesdama tokius pasiūlymus raštu paprašo pateikti išsamesnės informacijos apie sudedamąsias, jos nuomone svarbias, pasiūlymo dalis.</u> <u>Ši informacija gali būti susijusi visų pirma su:</u> a) <u>statybos metodo, gamybos proceso arba teikiamų paslaugų ekonomiškumu;</u> b) <u>pasirinktais techniniais sprendimais ir (arba) konkurso dalyviui prieinamomis išskirtinai palankiomis sąlygomis tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus;</u> c) <u>dalyvio siūlomų prekių, paslaugų ar darbų originalumu;</u>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Jeigu neiprastai maža kaina pasiūlyta dėl kitų priežasčių, perkančiosios organizacijos irgi gali prašyti pateikti tokius paaiškinimus. 3. 1 ir 2 dalyse nurodyti paaiškinimai visų pirma gali būti susiję su: a) statybos metodo, gamybos proceso arba teikiamų paslaugų ekonomiškumu; b) pasirinktais techniniais sprendimais arba konkurso dalyviui prieinamomis išskirtinai palankiomis sąlygomis tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus; c) dalyvio siūlomų prekių, paslaugų ar darbų originalumu; d) Sąjungos socialinės ir darbo arba aplinkos srities teisės aktuose nustatytų įpareigojimų arba XI priede išvardytų tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktų bent lygiavėrių laikymusi ar, kai netinka, kitų nuostatų, kuriomis užtikrinamas lygiavertis apsaugos lygis, laikymusi; e) konkurso dalyvio galimybe gauti valstybės pagalbą. 4. Perkančioji organizacija patikrina pateiktą informaciją, kreipdamasi į konkurso dalyvį. Ji gali atmesti pasiūlymą tik tuo atveju, jeigu maža kaina arba pateiktos sąnaudos nepagrindžiamos įrodymais, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas aplinkybes. Perkančiosios organizacijos atmeta pasiūlymą, jei nustato, jog siūloma kaina neiprastai maža todėl, kad jis neatitinka Sąjungos socialinės ir darbo arba aplinkos srities teisės aktuose arba IX priede išvardytose tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktuose nustatytų įpareigojimų.	d) <u>nuostatų dėl darbo saugos ir darbo sąlygų, galiojančių darbo atlikimo, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo vietoje, laikymusi;</u> e) <u>konkurso dalyvio galimybe gauti valstybės pagalbą.</u> <u>2. Perkančioji organizacija patikrina tas sudedamąsias dalis kreipdamasi į dalyvį dėl papildomos informacijos ir atsižvelgdama į pateiktus įrodymus.</u> <u>3. Jeigu perkančioji organizacija nustato, jog pasiūlymo kaina neiprastai maža todėl, kad konkurso dalyvis gavo valstybės pagalbą, susisiekus su konkurso dalyviu jo pasiūlymas gali būti atmestas remiantis vien šiuo pagrindu, jeigu konkurso dalyvis per perkančiosios organizacijos nustatytą pakankamą laiko tarpą negali įrodyti, jog ši pagalba jam buvo suteikta teisėtai. Jeigu perkančioji organizacija atmeta pasiūlymą tokiomis aplinkybėmis, ji apie tai praneša Komisijai.</u> <u>24. Jeigu neiprastai maža kaina pasiūlyta dėl kitų priežasčių, perkančiosios organizacijos irgi gali prašyti pateikti tokius paaiškinimus.</u> <u>3. 1 ir 2 dalyse nurodyti paaiškinimai visų pirma gali būti susiję su:</u> <u>a) statybos metodo, gamybos proceso arba teikiamų paslaugų ekonomiškumu;</u> <u>b) pasirinktais techniniais sprendimais arba konkurso dalyviui prieinamomis išskirtinai palankiomis sąlygomis tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus;</u> <u>e) dalyvio siūlomų prekių, paslaugų ar darbų originalumu;</u> <u>d) Sąjungos socialinės ir darbo arba aplinkos srities teisės aktuose nustatytų įpareigojimų arba XI priede išvardytų tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktų bent lygiavėrių laikymusi ar, kai netinka, kitų nuostatų, kuriomis užtikrinamas lygiavertis apsaugos lygis, laikymusi;</u> <u>e) konkurso dalyvio galimybe gauti valstybės pagalbą.</u> <u>4. Perkančioji organizacija patikrina pateiktą informaciją, kreipdamasi į konkurso dalyvį. Ji gali atmesti pasiūlymą tik tuo atveju, jeigu maža kaina arba pateiktos sąnaudos nepagrindžiamos įrodymais, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas aplinkybes.</u> <u>Perkančiosios organizacijos atmeta pasiūlymą, jei nustato, jog siūloma kaina neiprastai maža todėl, kad jis neatitinka Sąjungos socialinės ir darbo arba aplinkos srities teisės aktuose arba IX priede išvardytose tarptautinės socialinės ir aplinkos teisės aktuose nustatytų įpareigojimų.</u>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5. Jeigu perkančioji organizacija nustato, jog pasiūlymo kaina neįprastai maža todėl, kad konkurso dalyvis gavo valstybės pagalbą, susisiekus su konkurso dalyviu jo pasiūlymas gali būti atmestas remiantis vien šiuo pagrindu, jeigu konkurso dalyvis per perkančiosios organizacijos nustatytą pakankamą laiko tarpą negali įrodyti, jog ši pagalba buvo suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnį. Jeigu perkančioji organizacija atmeta pasiūlymą tokiomis aplinkybėmis, ji apie tai praneša Komisijai. 6. Valstybės narės paprašytos pateikia kitoms valstybėms narėms pagal 88 straipsnį visą informaciją, susijusią su įrodymais ir dokumentais, pateiktais dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių.	5. Jeigu perkančioji organizacija nustato, jog pasiūlymo kaina neįprastai maža todėl, kad konkurso dalyvis gavo valstybės pagalbą, susisiekus su konkurso dalyviu jo pasiūlymas gali būti atmestas remiantis vien šiuo pagrindu, jeigu konkurso dalyvis per perkančiosios organizacijos nustatytą pakankamą laiko tarpą negali įrodyti, jog ši pagalba buvo suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnį. Jeigu perkančioji organizacija atmeta pasiūlymą tokiomis aplinkybėmis, ji apie tai praneša Komisijai. 6. Valstybės narės paprašytos pateikia kitoms valstybėms narėms pagal 88 straipsnį visą informaciją, susijusią su įrodymais ir dokumentais, pateiktais dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių.

Paiškinimas

Regionų komitetas pirmenybę teikia galiojančios Direktyvos 2004/18/EB 55 straipsnio formuluotei dėl neįprastai mažos pasiūlytos kainos, kadangi siūlomu tekstu tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek konkursų dalyviams užkraunama administracinė našta. Be to, pasiūlyta formulė apriboja perkančiųjų organizacijų veiksmų laisvę šioje srityje, o tai visiškai nepageidaujama.

26 pakeitimas

COM(2011) 895 final

81 straipsnis

COM(2011) 896 final

71 straipsnis

Subranga

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Pirkimo dokumentuose perkančioji organizacija gali prašyti arba valstybės narės gali būti įpareigota konkurso dalyvio paprašyti pasiūlyme nurodyti visas sutarties dalis, kurias jis ketina subrangos sutartimi pavesti atlikti tretiesiems asmenims ir kuriems nors siūlomiems subrangovams. 2. Valstybės narės gali numatyti, kad perkančioji organizacija, jei prašo subrangovas ir jeigu tai įmanoma dėl sutarties pobūdžio, mokėtinus mokėjimus pervestų tiesiogiai subrangovui, teikiančiam pagrindiniam rangovui paslaugas, teikiančiam jam prekes arba atliekančiam darbus. Tokiu atveju valstybės narės nustato atitinkamus mechanizmus, pagal kuriuos pagrindinis rangovas galėtų prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams. Tokio mokėjimo būdo tvarka nustatoma pirkimo dokumentuose. 3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys neturi poveikio pagrindinio ūkio subjekto atsakomybei.	1. Pirkimo dokumentuose perkančioji organizacija gali prašyti arba valstybės narės gali būti įpareigota konkurso dalyvio paprašyti pasiūlyme nurodyti visas sutarties dalis, kurias jis ketina subrangos sutartimi pavesti atlikti tretiesiems asmenims ir kuriems nors siūlomiems subrangovams. 2. Valstybės narės gali numatyti, kad perkančioji organizacija, jei prašo subrangovas ir jeigu tai įmanoma dėl sutarties pobūdžio, mokėtinus mokėjimus pervestų tiesiogiai subrangovui, teikiančiam pagrindiniam rangovui paslaugas, teikiančiam jam prekes arba atliekančiam darbus. Tokiu atveju valstybės narės nustato atitinkamus mechanizmus, pagal kuriuos pagrindinis rangovas galėtų prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams. Tokio mokėjimo būdo tvarka nustatoma pirkimo dokumentuose. 3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys neturi poveikio pagrindinio ūkio subjekto atsakomybei.

Paiškinimas

Konkurso dalyvių ir subrangovų santykius reguliuoja konkurencingumo teisė ir nacionalinė sutarčių teisė, jiems ši direktyva neturėtų būti taikoma.

Be to, ši nuostata taip pat lemia teisinį neapibrėžtumą, nes subrangovas, kuris perkančiajai organizacijai už pinigus atlieka darbus, tampa nebe subrangovu, o rangovu. Be to, tokia nuostata perkančiosioms organizacijoms gali kliudyti sustabdyti pinigų mokėjimą, kol darbas nebus užbaigtas, kaip tai numatyta sutartyje.

27 pakeitimas

COM(2011) 895 final

82 straipsnis

COM(2011) 896 final

72 straipsnis

Sutarčių keitimas galiojimo laikotarpiu

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Esminis viešojo pirkimo sutarties nuostatų keitimas jos galiojimo laikotarpiu pagal šią direktyvą laikomas naujos sutarties skyrimu ir todėl reikia naujos pirkimo procedūros pagal šios direktyvos nuostatas. 2. Sutarties keitimas galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu pagal 1 dalį, jeigu dėl jo sutartis iš esmės skiriasi nuo pradinės sutarties. Bet kuriuo atveju, nepažeidžiant 3 ir 4 dalių, pakeitimas laikomas esminiu, jeigu yra viena iš toliau nurodytų sąlygų: a) pakeitimu nustatomos sąlygos, dėl kurių, jeigu jos būtų buvusios įtrauktos į pradinę pirkimo procedūrą, būtų buvę galima pasirinkti kitus kandidatus nei iš pradžių atrinktieji arba sutartį būtų buvę galima skirti kitam konkurso dalyviui; b) pakeitimu rangovo naudai pakeičiama sutarties ekonominė pusiausvyra; c) sutartimi labai išplečiama sutarties taikymo sritis ir apimamos prekės, paslaugos ar darbai, kurių sutartis iš pradžių neapėmė. 3. Sutarties partnerio pakeitimas yra esminis pakeitimas pagal 1 dalį. Tačiau šios dalies pirma pastraipa netaikoma, jeigu dėl įmonės restruktūrizavimo arba nemokumo visas arba dalį pradinio rangovo teisių pagal sutartį perima kitas ūkio subjektas, atitinkantis pradinis kokybinės atrankos kriterijus, su sąlyga, kad dėl to nereikia iš esmės keisti sutarties ir taip nesiekama išvengti šios direktyvos taikymo.	1. Esminis viešojo pirkimo sutarties nuostatų keitimas jos galiojimo laikotarpiu pagal šią direktyvą laikomas naujos sutarties skyrimu ir todėl reikia naujos pirkimo procedūros pagal šios direktyvos nuostatas. 2. Sutarties keitimas galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu pagal 1 dalį, jeigu dėl jo sutartis iš esmės skiriasi nuo pradinės sutarties. Bet kuriuo atveju, nepažeidžiant 3 ir 4 dalių, pakeitimas laikomas esminiu, jeigu yra viena iš toliau nurodytų sąlygų: a) pakeitimu nustatomos sąlygos, dėl kurių, jeigu jos būtų buvusios įtrauktos į pradinę pirkimo procedūrą, būtų buvę galima pasirinkti kitus kandidatus nei iš pradžių atrinktieji arba sutartį būtų buvę galima skirti kitam konkurso dalyviui; b) pakeitimu rangovo naudai pakeičiama sutarties ekonominė pusiausvyra; c) sutartimi labai išplečiama sutarties taikymo sritis ir apimamos prekės, paslaugos ar darbai, kurių sutartis iš pradžių neapėmė. 3. Sutarties partnerio pakeitimas yra esminis pakeitimas pagal 1 dalį. Tačiau šios dalies pirma pastraipa netaikoma, jeigu dėl įmonės restruktūrizavimo arba nemokumo visas arba dalį pradinio rangovo teisių pagal sutartį perima kitas ūkio subjektas, atitinkantis pradinis kokybinės atrankos kriterijus, su sąlyga, kad dėl to nereikia iš esmės keisti sutarties ir taip nesiekama išvengti šios direktyvos taikymo.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Jeigu pakeitimo vertę galima išreikšti pinigais, pakeitimas nelaikomas esminiu pagal 1 dalį, jei jo vertė neviršija 12 straipsnyje nustatytų ribų ir yra mažesnė nei 5 proc. pradinės sutarties kainos, su sąlyga, kad pakeitimu nepakeičiamas bendrasis pirkimo pobūdis. Jeigu daromi keli pakeitimai iš eilės, visi jie vertinami pagal iš eilės daromų pakeitimų kumuliacinę vertę.	4. Jeigu pakeitimo vertę galima išreikšti pinigais, pakeitimas nelaikomas esminiu pagal 1 dalį, jei jo vertė neviršija 12 straipsnyje nustatytų ribų ir yra mažesnė nei 5 proc. pradinės sutarties kainos, su sąlyga, kad pakeitimu nepakeičiamas bendrasis pirkimo pobūdis. Jeigu daromi keli pakeitimai iš eilės, visi jie vertinami pagal iš eilės daromų pakeitimų kumuliacinę vertę.
5. Sutarties pakeitimai nelaikomi esminiais pagal 1 dalį, jeigu jie numatyti pirkimo dokumentuose, aiškiose, tiksliose ir vienareikšmėse persvarstymo sąlygose arba galimybėse. Tokiose sąlygose turi būti nurodyta galimų pakeitimų taikymo sritis, pobūdis ir jų taikymo sąlygos. Jose negali būti numatyti pakeitimai arba galimybės, dėl kurių pasikeistų bendras sutarties pobūdis.	5. Sutarties pakeitimai nelaikomi esminiais pagal 1 dalį, jeigu jie numatyti pirkimo dokumentuose, aiškiose, tiksliose ir vienareikšmėse persvarstymo sąlygose arba galimybėse. Tokiose sąlygose turi būti nurodyta galimų pakeitimų taikymo sritis, pobūdis ir jų taikymo sąlygos. Jose negali būti numatyti pakeitimai arba galimybės, dėl kurių pasikeistų bendras sutarties pobūdis.
6. Neatsižvelgiant į 1 dalį, dėl esminio pakeitimo nereikia rengti naujos pirkimo procedūros, jeigu įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos:	6. Neatsižvelgiant į 1 dalį, dėl esminio pakeitimo nereikia rengti naujos pirkimo procedūros, jeigu įvykdytos toliau nurodytos kumuliacinės sąlygos:
a) būtinybė daryti pakeitimą atsirado dėl aplinkybių, kurių rūpestinga perkančioji organizacija negalėjo numatyti;	būtinybė daryti pakeitimą atsirado dėl aplinkybių, kurių rūpestinga perkančioji organizacija negalėjo numatyti;
b) pakeitimu nekeičiamas bendras sutarties pobūdis.	a) pakeitimu nekeičiamas bendras sutarties pobūdis.
c) kainos padidėjimas neviršija 50 proc. pradinės sutarties vertės.	b) kainos padidėjimas neviršija 50 proc. pradinės sutarties vertės.
Perkančiosios organizacijos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje skelbia skelbimą apie šiuos pakeitimus. Tokiuose skelbimuose pateikiama VI priedo G dalyje nurodyta informacija ir jie skelbiami pagal 49 straipsnį.	e) Perkančiosios organizacijos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje skelbia skelbimą apie šiuos pakeitimus. Tokiuose skelbimuose pateikiama VI priedo G dalyje nurodyta informacija ir jie skelbiami pagal 49 straipsnį.
7. Perkantieji subjektai nekeičia sutarties:	7. Perkantieji subjektai nekeičia sutarties:
a) kai keitimo tikslas būtų atitaisyti rangovo veiklos trūkumus ar pasekmes, kuriuos būtų galima atitaisyti įgyvendinant sutartinius įsipareigojimus;	a) kai keitimo tikslas būtų atitaisyti rangovo veiklos trūkumus ar pasekmes, kuriuos būtų galima atitaisyti įgyvendinant sutartinius įsipareigojimus;
b) kai keitimo tikslas būtų kompensuoti kainų augimo riziką, kurią rangovas yra apdraudęs.	b) kai keitimo tikslas būtų kompensuoti kainų augimo riziką, kurią rangovas yra apdraudęs.

Paiškinimas

Galiojančiose direktyvose nustatytos viešųjų pirkimų rengimo procedūrinės taisyklės. Jose nėra nuostatų dėl sutarčių keitimo jų galiojimo laikotarpiu – tas pat turėtų būti ir naujose direktyvose. Priešingu atveju perkančiosioms organizacijoms būtų užkrauta bereikalinga administracinė našta ir apribotas lankstumas. Jei Komisija nori informuoti apie teismų praktiką šioje srityje, tinkamesnė forma būtų aiškinamieji komunikatai.

28 pakeitimas

COM(2011) 896 final

83 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
83 straipsnis	83 straipsnis
Pagal Tarybos direktyvą 89/665/EEB valstybės narės užtikrina teisingą šios direktyvos taikymą veiksmingais, prieinamais ir skaidriais mechanizmais, kuriais papildoma esama perkančiųjų organizacijų priimtų sprendimų patikros sistema.	Pagal Tarybos direktyvą 89/665/EEB valstybės narės užtikrina teisingą šios direktyvos taikymą veiksmingais, prieinamais ir skaidriais mechanizmais, kuriais papildoma esama perkančiųjų organizacijų priimtų sprendimų patikros sistema.

Paaiškinimas

Nebūtina direktyvoje nurodyti, kad ji turėtų būti teisingai taikoma. Pakanka esamų sistemų, kad būtų galima patikrinti, ar perkančiųjų organizacijų sprendimai yra tinkami. Siekiant supaprastinimo ir didesnio lankstumo neturėtų būti kuriamos naujos nereikalingos struktūros.

29 pakeitimas

COM(2011) 895 final

93 straipsnis

COM(2011) 896 final

84 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
84 straipsnis	84 straipsnis
Viešojo priežiūra	Viešojo priežiūra
1. Valstybės narės paskiria vieną nepriklausomą įstaigą, atsakingą už įgyvendinimo veiklos priežiūrą ir koordinavimą (toliau – priežiūros įstaiga). Valstybės narės apie šios įstaigos paskyrimą praneša Komisijai. Tokia priežiūra taikoma visoms perkančiosioms organizacijoms. 2. Kompetentingos institucijos, dalyvaujančios įgyvendinimo veikloje, organizuojamos taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų. Viešosios priežiūros sistema turi būti skaidri. Tuo tikslu skelbiami visi rekomendaciniai ir nuomonių dokumentai, taip pat metinės ataskaitos, rodančios, kaip įgyvendinamos ir taikomos šioje direktyvoje nustatytos taisyklės. Metinėje ataskaitoje: a) nurodoma, kokia procentinė mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) dalis laimi pirkimus; jeigu ši dalis mažesnė nei 50 proc., vertinant pagal MVĮ skirtų sutarčių vertę, ataskaitoje turi būti pateikta šios aplinkybės priežasčių analizė; b) apžvelgiamas tvarios pirkimų politikos, įskaitant procedūras, įgyvendinimas, atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su aplinkos apsauga, socialine įtrauktimi, įskaitant prieinamumą neigaliems asmenims, arba inovacijų skatinimu;	1. Valstybės narės paskiria vieną nepriklausomą įstaigą, atsakingą už įgyvendinimo veiklos priežiūrą ir koordinavimą (toliau – priežiūros įstaiga). Valstybės narės apie šios įstaigos paskyrimą praneša Komisijai. Tokia priežiūra taikoma visoms perkančiosioms organizacijoms. 2. Kompetentingos institucijos, dalyvaujančios įgyvendinimo veikloje, organizuojamos taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų. Viešosios priežiūros sistema turi būti skaidri. Tuo tikslu skelbiami visi rekomendaciniai ir nuomonių dokumentai, taip pat metinės ataskaitos, rodančios, kaip įgyvendinamos ir taikomos šioje direktyvoje nustatytos taisyklės. Metinėje ataskaitoje: a) nurodoma, kokia procentinė mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) dalis laimi pirkimus; jeigu ši dalis mažesnė nei 50 proc., vertinant pagal MVĮ skirtų sutarčių vertę, ataskaitoje turi būti pateikta šios aplinkybės priežasčių analizė; b) apžvelgiamas tvarios pirkimų politikos, įskaitant procedūras, įgyvendinimas, atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su aplinkos apsauga, socialine įtrauktimi, įskaitant prieinamumą neigaliems asmenims, arba inovacijų skatinimu;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) pateikiama informacija apie viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimų, kurie daro poveikį Sąjungos biudžetui, stebėseną ir tolesnius veiksmus, laikantis šio straipsnio 3–5 dalių;	e) pateikiama informacija apie viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimų, kurie daro poveikį Sąjungos biudžetui, stebėseną ir tolesnius veiksmus, laikantis šio straipsnio 3–5 dalių;
d) pateikiami centralizuoti duomenys apie užregistruotus sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų atvejus ir kitus šurkščius viešojo pirkimo srities pažeidimus, įskaitant tuos, kurie paveikė iš Sąjungos biudžeto bendrai finansuojamus projektus.	d) pateikiami centralizuoti duomenys apie užregistruotus sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų atvejus ir kitus šurkščius viešojo pirkimo srities pažeidimus, įskaitant tuos, kurie paveikė iš Sąjungos biudžeto bendrai finansuojamus projektus.
3. Priežiūros įstaigos uždaviniai:	3. Priežiūros įstaigos uždaviniai:
a) stebėti, kaip perkančiosios organizacijos, visų pirma centrinės perkančiosios organizacijos, taiko viešojo pirkimo taisykles ir vykdo su jais susijusią veiklą;	a) stebėti, kaip perkančiosios organizacijos, visų pirma centrinės perkančiosios organizacijos, taiko viešojo pirkimo taisykles ir vykdo su jais susijusią veiklą;
b) teikti perkančiosioms organizacijoms teisinės konsultacijas dėl viešojo pirkimo taisyklių ir principų aiškinimo ir dėl viešojo pirkimo taisyklių taikymo konkrečiais atvejais;	b) teikti perkančiosioms organizacijoms teisinės konsultacijas dėl viešojo pirkimo taisyklių ir principų aiškinimo ir dėl viešojo pirkimo taisyklių taikymo konkrečiais atvejais;
c) savo iniciatyva teikti ataskaitas ir rekomendacijas bendrą susidomėjimą keliančiais klausimais, susijusiais su viešojo pirkimo taisyklių aiškinimu ir taikymu, pasikartojančiais klausimais ir sisteminiais sunkumais, susijusiais su viešųjų pirkimų taisyklių taikymu, atsižvelgiant į šios direktyvos nuostatas ir aktualią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką;	e) savo iniciatyva teikti ataskaitas ir rekomendacijas bendrą susidomėjimą keliančiais klausimais, susijusiais su viešojo pirkimo taisyklių aiškinimu ir taikymu, pasikartojančiais klausimais ir sisteminiais sunkumais, susijusiais su viešųjų pirkimų taisyklių taikymu, atsižvelgiant į šios direktyvos nuostatas ir aktualią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką;
d) nustatyti ir taikyti visapusiškas įgyvendinamas grėsmių rodiklių sistemas, kuriomis būtų vykdoma sukčiavimo, korupcijos, interesų konflikto ir kitų rimtų pažeidimų vykdančių viešuosius pirkimus prevencija, nustatymas ir tinkamas atsiskaitymas apie juos;	d) nustatyti ir taikyti visapusiškas įgyvendinamas grėsmių rodiklių sistemas, kuriomis būtų vykdoma sukčiavimo, korupcijos, interesų konflikto ir kitų rimtų pažeidimų vykdančių viešuosius pirkimus prevencija, nustatymas ir tinkamas atsiskaitymas apie juos;
e) atkreipti nacionalinių kompetentingų institucijų, įskaitant audito institucijas, dėmesį į konkrečius nustatytus pažeidimus ir sisteminės problemas;	e) atkreipti nacionalinių kompetentingų institucijų, įskaitant audito institucijas, dėmesį į konkrečius nustatytus pažeidimus ir sisteminės problemas;
f) nagrinėti piliečių ir įmonių skundus dėl viešojo pirkimo taisyklių taikymo konkrečiais atvejais ir pateikti analizę kompetentingoms perkančiosioms organizacijoms; šios privalo į ją atsižvelgti savo sprendimuose, o jeigu neatsižvelgia, paaiškinti tokio neatsižvelgimo priežastis;	f) nagrinėti piliečių ir įmonių skundus dėl viešojo pirkimo taisyklių taikymo konkrečiais atvejais ir pateikti analizę kompetentingoms perkančiosioms organizacijoms; šios privalo į ją atsižvelgti savo sprendimuose, o jeigu neatsižvelgia, paaiškinti tokio neatsižvelgimo priežastis;
g) stebėti nacionalinių teismų ir institucijų sprendimus, priimtus Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą pagal Sutarties 267 straipsnį arba remiantis Europos Audito Rūmų išvadomis, kuriomis nustatomi Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai, susiję su Sąjungos bendrai finansuojamais projektais; priežiūros įstaiga praneša Europos kovos su sukčiavimu tarnybai apie visus Sąjungos pirkimų procedūrų pažeidimus, susijusius su Sąjungos tiesiogiai ar netiesiogiai finansuojamomis sutartimis.	g) stebėti nacionalinių teismų ir institucijų sprendimus, priimtus Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą pagal Sutarties 267 straipsnį arba remiantis Europos Audito Rūmų išvadomis, kuriomis nustatomi Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai, susiję su Sąjungos bendrai finansuojamais projektais; priežiūros įstaiga praneša Europos kovos su sukčiavimu tarnybai apie visus Sąjungos pirkimų procedūrų pažeidimus, susijusius su Sąjungos tiesiogiai ar netiesiogiai finansuojamomis sutartimis.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Šio straipsnio e punkte nurodyti uždaviniai neturi poveikio teisės pateikti skundą įgyvendinimui pagal nacionalinę teisę arba remiantis Direktyva 89/665/EEB nustatytą sistemą.	Šio straipsnio e punkte nurodyti uždaviniai neturi poveikio teisės pateikti skundą įgyvendinimui pagal nacionalinę teisę arba remiantis Direktyva 89/665/EEB nustatytą sistemą.
Valstybės narės suteikia priežiūros įstaigai teisę kreiptis į instituciją, pagal nacionalinę teisę kompetentingą tikrinti perkančiųjų organizacijų sprendimus, kai vykdydama stebėjimo ir teisinio konsultavimo veiklą ta įstaiga nustato pažeidimą.	Valstybės narės suteikia priežiūros įstaigai teisę kreiptis į instituciją, pagal nacionalinę teisę kompetentingą tikrinti perkančiųjų organizacijų sprendimus, kai vykdydama stebėjimo ir teisinio konsultavimo veiklą ta įstaiga nustato pažeidimą.
4. Nepažeisdama Komisijos nustatytų bendrųjų procedūrų ir darbo metodų, taikomų jos bendravimui ir ryšiams su valstybėmis narėmis, priežiūros įstaiga veikia kaip specialusis Komisijos ryšių centras, kai stebi Sąjungos teisės taikymą ir Sąjungos biudžeto įgyvendinimą pagal Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317 straipsnį. Priežiūros įstaiga praneša Komisijai apie visus šios direktyvos nuostatų pažeidimus pirkimo procedūrose dėl sutarčių, tiesiogiai arba netiesiogiai finansuojamų Sąjungos, skyrimo.	4. Nepažeisdama Komisijos nustatytų bendrųjų procedūrų ir darbo metodų, taikomų jos bendravimui ir ryšiams su valstybėmis narėmis, priežiūros įstaiga veikia kaip specialusis Komisijos ryšių centras, kai stebi Sąjungos teisės taikymą ir Sąjungos biudžeto įgyvendinimą pagal Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317 straipsnį. Priežiūros įstaiga praneša Komisijai apie visus šios direktyvos nuostatų pažeidimus pirkimo procedūrose dėl sutarčių, tiesiogiai arba netiesiogiai finansuojamų Sąjungos, skyrimo.
Komisija visų pirma gali priežiūros įstaigai perduoti vertinti atskirus atvejus, jeigu sutartis dar nesudaryta arba patikros procedūrą dar galima atlikti. Ji taip pat gali įpareigoti priežiūros įstaigą atlikti stebėjimo veiklą, būtiną priemonių, kuriomis valstybės narės yra įsipareigojusios ištaisyti Komisijos nustatytą Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių ir principų pažeidimą, įgyvendinimui užtikrinti.	Komisija visų pirma gali priežiūros įstaigai perduoti vertinti atskirus atvejus, jeigu sutartis dar nesudaryta arba patikros procedūrą dar galima atlikti. Ji taip pat gali įpareigoti priežiūros įstaigą atlikti stebėjimo veiklą, būtiną priemonių, kuriomis valstybės narės yra įsipareigojusios ištaisyti Komisijos nustatytą Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių ir principų pažeidimą, įgyvendinimui užtikrinti.
Komisija gali pareikalauti, kad priežiūros institucija išanalizuotų galimus Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimus, kurie daro poveikį iš Sąjungos biudžeto bendrai finansuojamiems projektams. Komisija gali pavesti priežiūros įstaigai toliau prižiūrėti tam tikrus atvejus ir užtikrinti, kad Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimo, paveikiančio bendrai finansuojamus projektus, atitinkamų pasekmių imtųsi kompetentingos nacionalinės institucijos, kurios privalėtų laikytis jos nurodymų.	Komisija gali pareikalauti, kad priežiūros institucija išanalizuotų galimus Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimus, kurie daro poveikį iš Sąjungos biudžeto bendrai finansuojamiems projektams. Komisija gali pavesti priežiūros įstaigai toliau prižiūrėti tam tikrus atvejus ir užtikrinti, kad Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimo, paveikiančio bendrai finansuojamus projektus, atitinkamų pasekmių imtųsi kompetentingos nacionalinės institucijos, kurios privalėtų laikytis jos nurodymų.
5. Priežiūros įstaigos atliekama tyrimo ir įgyvendinimo užtikrinimo veikla, kuria siekiama užtikrinti, kad perkančiųjų organizacijų sprendimai atitiktų šią direktyvą ir bendruosius Sutarties principus, Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, institucinis vaidmuo nepakeičiamas ir nepaveikiamas. Kai Komisija nusprendžia perduoti atskiros atvejo tvarkymą pagal šio straipsnio 4 dalį, ji išsaugo teisę įsikišti laikydama jai Sutartimi suteiktą įgaliojimą.	5. Priežiūros įstaigos atliekama tyrimo ir įgyvendinimo užtikrinimo veikla, kuria siekiama užtikrinti, kad perkančiųjų organizacijų sprendimai atitiktų šią direktyvą ir bendruosius Sutarties principus, Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, institucinis vaidmuo nepakeičiamas ir nepaveikiamas. Kai Komisija nusprendžia perduoti atskiros atvejo tvarkymą pagal šio straipsnio 4 dalį, ji išsaugo teisę įsikišti laikydama jai Sutartimi suteiktą įgaliojimą.
6. Perkančiosios organizacijos perduoda nacionalinei priežiūros įstaigai visą visų sudarytų sutarčių tekstą, kai sutarties vertė lygi arba didesnė negu:	6. Perkančiosios organizacijos perduoda nacionalinei priežiūros įstaigai visą visų sudarytų sutarčių tekstą, kai sutarties vertė lygi arba didesnė negu:
a) 1 000 000 EUR prekių pirkimo ar paslaugų pirkimo sutarčių atveju;	a) 1 000 000 EUR prekių pirkimo ar paslaugų pirkimo sutarčių atveju;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) 10 000 000 EUR darbų pirkimo sutarčių atveju.	b) 10 000 000 EUR darbų pirkimo sutarčių atveju.
7. Nepažeisdama nacionalinės teisės dėl prieigos prie informacijos ir laikydamosi nacionalinės ir ES teisės nuostatų dėl duomenų apsaugos priežiūros įstaiga, paprašyta raštu, suteikia neribotą tiesioginę ir nemokamą visišką prieigą prie 6 dalyje nurodytų sudarytų sutarčių. Galimybė susipažinti su tam tikromis sutarčių dalimis gali būti nesuteikta, jeigu jų atskleidimas trukdytų vykdyti įstatymus arba kitaip prieštarautų viešajam interesui, pažeistų teisėtus viešųjų arba privačiųjų ūkio subjektų komercinius interesus arba galėtų trukdyti laisvam jų tarpusavio konkuravimui.	7. Nepažeisdama nacionalinės teisės dėl prieigos prie informacijos ir laikydamosi nacionalinės ir ES teisės nuostatų dėl duomenų apsaugos priežiūros įstaiga, paprašyta raštu, suteikia neribotą tiesioginę ir nemokamą visišką prieigą prie 6 dalyje nurodytų sudarytų sutarčių. Galimybė susipažinti su tam tikromis sutarčių dalimis gali būti nesuteikta, jeigu jų atskleidimas trukdytų vykdyti įstatymus arba kitaip prieštarautų viešajam interesui, pažeistų teisėtus viešųjų arba privačiųjų ūkio subjektų komercinius interesus arba galėtų trukdyti laisvam jų tarpusavio konkuravimui.
Prieiga prie dalių, su kuriomis susipažinti leidžiama, suteikiama per protingą laiko tarpą ir ne vėliau nei per 45 dienas nuo prašymo gavimo dienos. Prašymo susipažinti su sutarties tekstu pateikėjams nebūtina turėti tiesioginį ar netiesioginį su ta konkrečia sutartimi susijusį interesą. Informacijos gavėjams leidžiama ją paskelbti viešai.	Prieiga prie dalių, su kuriomis susipažinti leidžiama, suteikiama per protingą laiko tarpą ir ne vėliau nei per 45 dienas nuo prašymo gavimo dienos. Prašymo susipažinti su sutarties tekstu pateikėjams nebūtina turėti tiesioginį ar netiesioginį su ta konkrečia sutartimi susijusį interesą. Informacijos gavėjams leidžiama ją paskelbti viešai.
8. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą metinę ataskaitą įtraukiama visos priežiūros įstaigos pagal šio straipsnio 1–7 dalis vykdytos veiklos santrauka.	8. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą metinę ataskaitą įtraukiama visos priežiūros įstaigos pagal šio straipsnio 1–7 dalis vykdytos veiklos santrauka.

Paaiškinimas

Reikalavimas sukurti nacionalines priežiūros įstaigas, kurioms reikėtų nusiųsti sutartis, aiškiai pažeidžia subsidiarumo principą. Valstybės narės turi teisę pačios organizuoti savo viešąjį administravimą. Už nacionalinio lygmens viešųjų pirkimų taisyklių laikymosi kontrolę atsakingi nacionaliniai teismai, priežiūros įstaigos ir audito institucijos. Be to, šiomis taisyklėmis perkančiosioms organizacijoms užkraunama papildoma administracinė našta.

30 pakeitimas

COM(2011) 896 final

85 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
85 straipsnis	85 straipsnis
Dėl kiekvienos sutarties ar preliminarinio susitarimo ir kiekvieną kartą, kai yra nustatoma dinaminė pirkimo sistema, perkančiosios organizacijos parengia rašytinę ataskaitą, į kurią įtraukiama bent tokia informacija:	Dėl kiekvienos sutarties ar preliminarinio susitarimo ir kiekvieną kartą, kai yra nustatoma dinaminė pirkimo sistema, perkančiosios organizacijos parengia rašytinę ataskaitą, į kurią įtraukiama bent tokia informacija:
a) perkančiosios organizacijos pavadinimas ir adresas, sutarties, preliminarinio susitarimo arba dinaminės pirkimo sistemos dalykas ir vertė;	a) perkančiosios organizacijos pavadinimas ir adresas, sutarties, preliminarinio susitarimo arba dinaminės pirkimo sistemos dalykas ir vertė;
b) laimėjusių kandidatų arba konkurso dalyvių asmenvardžiai (pavadinimai) ir jų pasirinkimo priežastys;	b) laimėjusių kandidatų arba konkurso dalyvių asmenvardžiai (pavadinimai) ir jų pasirinkimo priežastys;
c) atmestų kandidatų arba konkurso dalyvių asmenvardžiai (pavadinimai) ir jų atmetimo priežastys;	c) atmestų kandidatų arba konkurso dalyvių asmenvardžiai (pavadinimai) ir jų atmetimo priežastys;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
d) pasiūlymų, kurių kaina nustatyta kaip neįprastai maža, atmetimo priežastys;	d) pasiūlymų, kurių kaina nustatyta kaip neįprastai maža, atmetimo priežastys;
e) konkursą laimėjusio dalyvio asmenvardis (pavadinimas), jo pasiūlymo pasirinkimo priežastys ir, jeigu žinoma, sutarties arba preliminarinio susitarimo dalis, kurią laimėjęs konkurso dalyvis ketina vykdyti pasitelkęs subrangovus;	e) konkursą laimėjusio dalyvio asmenvardis (pavadinimas), jo pasiūlymo pasirinkimo priežastys ir, jeigu žinoma, sutarties arba preliminarinio susitarimo dalis, kurią laimėjęs konkurso dalyvis ketina vykdyti pasitelkęs subrangovus;
f) jei rengiamos neskelbiamos derybos – 30 straipsnyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių yra pateisinama taikyti šią procedūrą;	f) jei rengiamos neskelbiamos derybos – 30 straipsnyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių yra pateisinama taikyti šią procedūrą;
g) jeigu reikia – priežastys, dėl kurių perkančioji organizacija nusprendė neskirti sutarties ar preliminarinio susitarimo arba netaikyti dinaminės pirkimo sistemos;	g) jeigu reikia – priežastys, dėl kurių perkančioji organizacija nusprendė neskirti sutarties ar preliminarinio susitarimo arba netaikyti dinaminės pirkimo sistemos;
h) jeigu taikytina, nustatyti interesų konfliktai ir priemonės, kurių dėl to imtasi.	h) jeigu taikytina, nustatyti interesų konfliktai ir priemonės, kurių dėl to imtasi.

Paaiškinimas

Šie dokumentų rengimo įpareigojimai taps pernelyg didele našta vietos ir regionų valdžios institucijoms ir nėra tikslingi, nes šia reforma būtų ir siekiama sumažinti nereikalingus įpareigojimus teikti dokumentus, o ne kurti naują biurokratinę naštą.

31 pakeitimas

COM(2011) 896 final

85 straipsnis – paskutinės dvi dalys

Atskiros sutarčių skyrimo procedūrų ataskaitos

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
85 straipsnis Atskiros sutarčių skyrimo procedūrų ataskaitos Perkančiosios organizacijos visų pirkimo procedūrų eigą fiksuoja dokumentuose, nepriklausomai nuo to, ar jos vykdomos elektroninėmis priemonėmis. Tuo tikslu jie dokumentuose fiksuoja visus pirkimo procedūros etapus, įskaitant susirašinęjimą su ūkio subjektais ir vidaus svarstymus, konkursų rengimą, dialogus ar derybas (jeigu vyko), sutarties atranką ir skyrimą. Ataskaita arba pagrindinės jos dalys pateikiamos Komisijai arba nacionalinei priežiūros įstaigai, jeigu jos to paprašo.	85 straipsnis Atskiros sutarčių skyrimo procedūrų ataskaitos Perkančiosios organizacijos visų pirkimo procedūrų eigą fiksuoja dokumentuose, nepriklausomai nuo to, ar jos vykdomos elektroninėmis priemonėmis. Tuo tikslu jie dokumentuose fiksuoja visus pirkimo procedūros etapus, įskaitant susirašinęjimą su ūkio subjektais ir vidaus svarstymus, konkursų rengimą, dialogus ar derybas (jeigu vyko), sutarties atranką ir skyrimą. Ataskaita arba pagrindinės jos dalys pateikiamos Komisijai arba nacionalinei priežiūros įstaigai, jeigu jos to paprašo.

Paaiškinimas

Regionų komitetas mano, kad reikėtų rinktis Direktyvos 2004/18 43 straipsnyje numatytą, o ne dabar pasiūlytą ataskaitų rengimo tvarką, nes taip būtų supaprastintas perkančiųjų organizacijų administracinis darbas.

32 pakeitimas

COM(2011) 895 final

95 straipsnis

COM(2011) 896 final

86 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Nacionalinės ataskaitos ir perkančiųjų organizacijų sąrašai	Nacionalinės ataskaitos ir perkančiųjų organizacijų sąrašai
1. Pagal 84 straipsnį įsteigtos arba paskirtos įstaigos ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 31 dienos Komisijai standartinė forma pateikia metines įgyvendinimo ir statistines ataskaitas.	1. Pagal 84 straipsnį įsteigtos arba paskirtos įstaigos ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 31 dienos Komisijai standartinė forma pateikia metines įgyvendinimo ir statistines ataskaitas.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje pateikiama bent tokia informacija:	2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje pateikiama bent tokia informacija:
a) išsamus ir naujausias visų centrinių valdžios institucijų, pavaldžių perkančiųjų organizacijų ir viešosios teisės reglamentuojamų organizacijų, įskaitant pavaldžiąsias institucijas ir perkančiųjų organizacijų asociacijas, skiriančias viešojo pirkimo sutartis arba preliminarinius susitarimus, sąrašas, kuriame nurodytas kiekvienos institucijos unikalasis identifikacinis numeris, jeigu šis numeris yra numatytas nacionalinės teisės aktuose; sąrašas sugrupuojamas pagal institucijos tipą;	a) išsamus ir naujausias visų centrinių valdžios institucijų, pavaldžių perkančiųjų organizacijų ir viešosios teisės reglamentuojamų organizacijų, įskaitant pavaldžiąsias institucijas ir perkančiųjų organizacijų asociacijas, skiriančias viešojo pirkimo sutartis arba preliminarinius susitarimus, sąrašas, kuriame nurodytas kiekvienos institucijos unikalasis identifikacinis numeris, jeigu šis numeris yra numatytas nacionalinės teisės aktuose; sąrašas sugrupuojamas pagal institucijos tipą;
b) išsamus naujausias visų centrinių perkančiųjų organizacijų sąrašas;	b) išsamus naujausias visų centrinių perkančiųjų organizacijų sąrašas;
c) apie visas sutartis, kurių vertė viršija šios direktyvos 4 straipsnyje nustatytas ribas:	c) apie visas sutartis, kurių vertė viršija šios direktyvos 4 straipsnyje nustatytas ribas:
i) skirtų sutarčių skaičius ir vertę, kiekvienai institucijai suskirstyta pagal procedūrą ir atitinkamuose CPV nomenklatūros skyriuose nurodytus darbus, prekes ir paslaugas;	i) skirtų sutarčių skaičius ir vertę, kiekvienai institucijai suskirstyta pagal procedūrą ir atitinkamuose CPV nomenklatūros skyriuose nurodytus darbus, prekes ir paslaugas;
ii) jeigu sutartys paskirtos po neskelbiamųjų derybų, i punkte nurodyti duomenys taip pat suskirstomi pagal 30 straipsnyje nurodytas aplinkybes, nurodant paskirtų sutarčių skaičių ir vertę, suskirstant pagal laimėjusio rangovo valstybę narę ir trečiąją šalį;	ii) jeigu sutartys paskirtos po neskelbiamųjų derybų, i punkte nurodyti duomenys taip pat suskirstomi pagal 30 straipsnyje nurodytas aplinkybes, nurodant paskirtų sutarčių skaičių ir vertę, suskirstant pagal laimėjusio rangovo valstybę narę ir trečiąją šalį;
d) apie visas sutartis, kurių vertė mažesnė už šios direktyvos 4 straipsnyje nustatytas ribas, tačiau kurioms ši direktyva būtų taikoma, jeigu jų vertė šią ribą viršytų – skirtų sutarčių skaičius ir vertę, suskirstius pagal institucijos tipą.	d) apie visas sutartis, kurių vertė mažesnė už šios direktyvos 4 straipsnyje nustatytas ribas, tačiau kurioms ši direktyva būtų taikoma, jeigu jų vertė šią ribą viršytų – skirtų sutarčių skaičius ir vertę, suskirstius pagal institucijos tipą.
3. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 89 straipsnį dėl I priedo keitimo, kad gavusi pranešimus iš valstybių narių atnaujintų perkančiųjų organizacijų sąrašą, kai tokie pakeitimai reikalingi norint tiksliai nustatyti perkančiąsias organizacijas.	3. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 89 straipsnį dėl I priedo keitimo, kad gavusi pranešimus iš valstybių narių atnaujintų perkančiųjų organizacijų sąrašą, kai tokie pakeitimai reikalingi norint tiksliai nustatyti perkančiąsias organizacijas.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisija gali periodiškai informaciniais tikslais Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje skelbti viešosios teisės reglamentuojamų organizacijų sąrašą, perduotą jai pagal 2 dalies a punktą.	Komisija gali periodiškai informaciniais tikslais Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje skelbti viešosios teisės reglamentuojamų organizacijų sąrašą, perduotą jai pagal 2 dalies a punktą.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją apie savo institucinę struktūrą, susijusią su šios direktyvos įgyvendinimu, stebėjimu ir įgyvendinimo užtikrinimu, ir apie nacionalines iniciatyvas, kurių imtasi siekiant teikti rekomendacijas, padėti įgyvendinti Sąjungos taisykles dėl viešojo pirkimo arba spręsti uždavinius, kylančius įgyvendinant šias taisykles.	4. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją apie savo institucinę struktūrą, susijusią su šios direktyvos įgyvendinimu, stebėjimu ir įgyvendinimo užtikrinimu, ir apie nacionalines iniciatyvas, kurių imtasi siekiant teikti rekomendacijas, padėti įgyvendinti Sąjungos taisykles dėl viešojo pirkimo arba spręsti uždavinius, kylančius įgyvendinant šias taisykles.
5. 1 dalyje nurodytų metinių įgyvendinimo ir statistinių ataskaitų standartinę formą nustato Komisija. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 91 straipsnyje nurodytą patariamąją procedūrą.	5. 1 dalyje nurodytų metinių įgyvendinimo ir statistinių ataskaitų standartinę formą nustato Komisija. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 91 straipsnyje nurodytą patariamąją procedūrą.

Paiškinimas

Pasiūlytas nuostatas reikėtų išbraukti. Jos užkrautų didelę administracinę naštą tiek įstaigoms, kurios turėtų surinkti tokią informaciją, tiek ir perkančiosioms organizacijoms, kurios šią informaciją turėtų tvarkyti.

33 pakeitimas

COM(2011) 895 final

96 straipsnis

COM(2011) 896 final

87 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Pagalba perkančiosioms organizacijoms ir įmonėms	Pagalba perkančiosioms organizacijoms ir įmonėms
1. Valstybės narės padaro prieinamas techninės pagalbos struktūras, kurios perkančiosioms organizacijoms teiktų teisinės ir ekonominės konsultacijas, rekomendacijas ir pagalbą pirkimo procedūrų rengimo ir vykdymo srityje. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad kiekviena perkančioji organizacija galėtų gauti kompetentingą pagalbą ir konsultacijas atskirais klausimais.	1. Valstybės narės padaro prieinamas techninės pagalbos struktūras, kurios perkančiosioms organizacijoms teiktų teisinės ir ekonominės konsultacijas, rekomendacijas ir pagalbą pirkimo procedūrų rengimo ir vykdymo srityje. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad kiekviena perkančioji organizacija galėtų gauti kompetentingą pagalbą ir konsultacijas atskirais klausimais.
2. Siekdamas pagerinti ūkio subjektų, visų pirma MVĮ, galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir padėti tinkamai suprasti šios direktyvos nuostatas, valstybės narės užtikrina, kad būtų galima gauti atitinkamą pagalbą, įskaitant pagalbą elektroninėmis priemonėmis arba per esamus tinklus, specialiai skirtus pagalbai įmonėms teikti.	2. Siekdamas pagerinti ūkio subjektų, visų pirma MVĮ, galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir padėti tinkamai suprasti šios direktyvos nuostatas, valstybės narės užtikrina, kad būtų galima gauti atitinkamą pagalbą, įskaitant pagalbą elektroninėmis priemonėmis arba per esamus tinklus, specialiai skirtus pagalbai įmonėms teikti.
3. Ūkio subjektams, ketinantiems dalyvauti pirkimo procedūroje kitoje valstybėje narėje, turi būti prieinama speciali administracinė pagalba. Tokia pagalba turi apimti bent atitinkamos valstybės narės administracinius reikalavimus, taip pat galimus įpareigojimus, susijusius su elektroniniais pirkimais.	3. Ūkio subjektams, ketinantiems dalyvauti pirkimo procedūroje kitoje valstybėje narėje, turi būti prieinama speciali administracinė pagalba. Tokia pagalba turi apimti bent atitinkamos valstybės narės administracinius reikalavimus, taip pat galimus įpareigojimus, susijusius su elektroniniais pirkimais.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės užtikrina, kad suinteresuotiesiems ūkio subjektams būtų nesunkiai prieinama atitinkama informacija apie įpareigojimus, susijusius su valstybėje narėje, regione arba vietovėje, kurioje numatoma vykdyti darbus arba teikti paslaugas, galiojančiais mokesčių, aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės reikalavimais, kurie vykdant sutartį bus taikomi vietoje atliekiniams darbams arba teiktinoms paslaugoms.	Valstybės narės užtikrina, kad suinteresuotiesiems ūkio subjektams būtų nesunkiai prieinama atitinkama informacija apie įpareigojimus, susijusius su valstybėje narėje, regione arba vietovėje, kurioje numatoma vykdyti darbus arba teikti paslaugas, galiojančiais mokesčių, aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės reikalavimais, kurie vykdant sutartį bus taikomi vietoje atliekiniams darbams arba teiktinoms paslaugoms.
4. 1, 2 ir 3 dalyse nurodytais tikslais valstybės narės gali paskirti vieną arba kelias įstaigas ar administracines struktūras. Valstybės narės užtikrina tinkamą šių įstaigų ir struktūrų koordinavimą.	4. 1, 2 ir 3 dalyse nurodytais tikslais valstybės narės gali paskirti vieną arba kelias įstaigas ar administracines struktūras. Valstybės narės užtikrina tinkamą šių įstaigų ir struktūrų koordinavimą.

Paiškinimas

Nacionaliniu lygmeniu teikiama parama perkančiosioms organizacijoms yra valstybių narių reikalas, todėl šį straipsnį reikėtų išbraukti. Be to, jei reguliavimo sistema būtų paprastesnė, taip pat reikėtų mažiau pagalbos viešųjų pirkimų taisyklėms suprasti.

34 pakeitimas

COM(2011) 896 final

88 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
88 straipsnis	88 straipsnis
Šio straipsnio tikslais valstybės narės paskiria vieną arba kelis ryšių centrus ir jų kontaktinius duomenis pateikia kitoms valstybėms narėms, priežiūros įstaigoms ir Komisijai. Valstybės narės skelbia ir reguliariai atnaujina ryšių centrų sąrašus. Priežiūros įstaiga yra atsakinga už tokių ryšių centrų koordinavimą.	Šio straipsnio tikslais valstybės narės paskiria vieną arba kelis ryšių centrus ir jų kontaktinius duomenis pateikia kitoms valstybėms narėms, priežiūros įstaigoms ir Komisijai. Valstybės narės skelbia ir reguliariai atnaujina ryšių centrų sąrašus. Priežiūros įstaiga yra atsakinga už tokių ryšių centrų koordinavimą.

Paiškinimas

88 straipsnis direktyvoje turėtų išlikti, tačiau be nuorodos į naujas priežiūros įstaigas. Šia reforma būtų ir siekiama sumažinti nereikalingus įpareigojimus rengti dokumentus, o ne kurti naujus biurokratus.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Regionų komiteto nuomonė dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF)

(2012/C 391/10)

REGIONŲ KOMITETAS

- pritaria naujojo Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) sukūrimui siekiant įgyvendinti BŽP ir mano, kad svarbu numatyti tokio dydžio biudžetą, kuris derėtų su pokyčiais BŽP;
- teigiamai vertina supaprastinimo rezultatus, kurių pavyko pasiekti į naująjį EJRŽF įtraukiant daugumą BŽP ir integruotos jūrų politikos (toliau IJP) finansinių priemonių, anksčiau priklausiusių skirtingiems fondams;
- prašo EJRŽF tikslus sutelkti į žvejybos veiklą, o ne siekti ją keisti kitomis veiklos rūšimis, kaip tai ne kartą buvo siūlyta, ir mano, kad labai svarbu stiprinti žvejo profesijos patrauklumą;
- nerimauja dėl duomenų rinkimui skiriamo biudžeto mažinimo, kai žinoma, kad prireiks papildomų lėšų. Valdymo tikslais surinkti ir tinkamai sutvarkyti duomenys turėtų būti išankstinė BŽP sąlyga ir EJRŽF biudžeto prioritetas;
- nepitaria, kad būtų naikinamos žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymo priemonės, nes siekiant naujųjų BŽP tikslų, visų pirma laipsniško DGTŽL įgyvendinimo, prireiks nutraukti tam tikrų žvejybos laivų eksploatavimą ar finansuoti laikiną žvejybos veiklos nutraukimą;
- mano, kad palaipsniui mažinant išmetimus į jūrą prireiks pritaikyti ir modernizuoti laivus ir skirti atitinkamas investicijas uostų pertvarkymui;
- stebisi, kad trūksta finansavimo numatytiems daugiamečiams planams rengti;
- prašo skirti kuo daugiau paramos technologinėms naujovėms ir investicijoms, gerinančioms žūklės priemonių selektyvumą;
- mano, kad netikslinga mažinti sandėliavimui skiriamą paramą.

Pranešėjas

Pierre MAILLE (FR / ESP), Finisterro generalinės tarybos pirmininkas

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1198/2006, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 861/2006 ir Tarybos reglamentas Nr. XXX/2011 dėl integruotos jūrų politikos)

COM(2011) 804 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. žuvininkystė svarbi daugeliui Europos Sąjungos regionų, todėl Komitetas palankiai vertina Komisijos pasiryžimą ir toliau laikytis bendros žuvininkystės politikos (BŽP);
2. pritaria naujojo Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) sukūrimui siekiant įgyvendinti BŽP ir mano, kad svarbu numatyti tokio dydžio biudžetą, kuris derėtų su pokyčiais BŽP;
3. laikosi nuomonės, kad prioritetinis BŽP tikslas turėtų būti atkurti tvarias ekonomines žuvininkystės sąlygas laikantis ekosistema pagrįsto požiūrio, visų pirma nustatant didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį (DGTŽL), bei užtikrinti produktų tiekimą Europos vartotojams, ir tokiu būdu siekti savarankiško apsirūpinimo maistu;
4. teigiamai vertina supaprastinimo rezultatus, kurių pavyko pasiekti į naująjį EJRŽF įtraukiant daugumą BŽP ir integruotos jūrų politikos (toliau IJP) finansinių priemonių, anksčiau priklausiusių skirtingiems fondams;
5. pritaria IJP priskyrimui EJRŽF, nes ekonominė veikla, aplinkosauga, įgūdžių įgijimas ir duomenų rinkimas bei stebėseną ir kontrolę glaudžiai siejasi tarpusavyje;
6. vis dėlto norėtų, kad būtų aiškiau apibrėžtos IJP tiesioginio valdymo sąlygos, siekiant patikslinti, kam skiriami asignavimai ir kokios organizacijos yra paramos gavėjai;
7. pripažįsta Bendros strateginės sistemos, siūlomos sanglaudos fondams (ERPF, ESF, Sanglaudos fondas, EŽŪFKP, EJRŽF), tikslingumą, nes ji turėtų padėti užtikrinti šių fondų valdymo nuostatų supaprastinimą, nuoseklumą ir susiejimą;
8. ragina nustatyti tokį Europos Sąjungos biudžetą, kurio lėšos užtikrintų sanglaudos politikos veiksmingumą ir atitiktų strategijos „Europa 2020“ užmojus;
9. teigiamai vertina valstybėms narėms ir regionams suteiktą galimybę siekti paramos iš ERPF, Sanglaudos fondo, ESF ir EJRŽF veiksams žuvininkystės srityje ir nuo žuvininkystės priklausomų teritorijų ekonomikos vystymui;
10. prašo, laikantis daugiapakopio valdymo ir nacionalinio kompetencijų pasidalijimo principų, kiekvienos valstybės narės vietos ir regionų valdžios institucijas visapusiškai įtraukti į įvairių strategiškai svarbių dokumentų, įskaitant ir susijusių su integruota jūrų politika, rengimo, svarstymo, įgyvendinimo ir jų peržiūros procesus;
11. nepitaria pasiūlymams susieti sanglaudos politiką su Stabilumo ir augimo paktu, nes nustatant makroekonominės sąlygas siekiama skirtingų, nei sanglaudos politikos tikslų;
12. pritaria *ex-ante* sąlygų principui, kuriuo siekiama užtikrinti, kad išankstinės BŽP tikslų atitikimo sąlygos būtų grindžiamos ankstesne patirtimi.
13. ragina įvertinti, kokį poveikį turės pakeisti išteklių paskirstymo valstybėms narėms kriterijai, kurie skiriasi nuo anksčiau taikytų Europos žuvininkystės fondui (EŽF);
14. primena, kad savo nuomonėje dėl BŽP reformos RK nepritarė nuostatai, kad kiekviena valstybė narė privalo nusistatyti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas (PŽK) ir rekomendavo, kad išmetamų žuvų kiekis būtų mažinamas palaipsniui;
15. pritaria, kad būtinybei gerinti žinias ir duomenų rinkimą ir pabrėžia, kad žvejų ir mokslininkų partnerystės svarbą. Valdymo tikslais surinkti ir tinkamai sutvarkyti duomenys turėtų būti išankstinė BŽP sąlyga ir EJRŽF biudžeto prioritetas;
16. nepitaria, kad būtų naikinamos žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymo priemonės, nes siekiant naujųjų BŽP tikslų, visų pirma laipsniško DGTŽL įgyvendinimo, prireiks nutraukti tam tikrų žvejybos laivų eksploatavimą ar finansuoti laikiną žvejybos veiklos nutraukimą. Rekomenduoja, bent jau tam tikrų žvejybos rūšių atveju, numačius griežtas valdymo (visų pirma žvejybos teisių) priemones, sudaryti galimybes palaipsniui mažinti teikiamą paramą atsižvelgiant į žuvų išteklių pokyčius;
17. mano, kad labai svarbu stiprinti žvejo profesijos patrauklumą gerinant darbo sąlygas, higieną ir saugą laivuose bei finansuojant būtinas investicijas ir neapsiriboti pavieniais atskiroms laivams skirtais veiksmais;

18. pažymi, kad perleidžiamosios žvejybos koncesijos yra neprivalomo pobūdžio. EJŖŽF turėtų dalyvauti jas kuriant, pavyzdžiui, finansuodamas konsultacijų teikimo paslaugas, keitimąsi patirtimi ir pereinamo laikotarpio priemonės;

19. stebisi, kad trūksta finansavimo numatytiems daugiamečiams planams rengti, nes jie yra viena svarbiausių (pagrindiniame BŽP reglamente numatyta) priemonių tinkamam žuvų išteklių ir jūrų aplinkos valdymui užtikrinti;

20. pritaria išmetamų žuvų kiekio ir nepageidaujamos prieaugdos mažinimui ir prašo skirti kuo daugiau paramos technologinėms naujovėms ir investicijoms, gerinančioms žūklės priemonių selektyvumą;

21. mano, kad technologinės naujovės gali būti naudingos tam pačiam žvejybos laivui įvairiais aspektais, t. y. pagerinti žūklės priemonių selektyvumą, sumažinti kenksmingą poveikį jūrų aplinkai ir užtikrinti aukštesnį jūrėivių apsaugos lygį, tačiau atitinkami įrenginiai turėtų būti tikrai reikalingi, leistų siekti geresnių rezultatų, bet nereikalaujant didesnių žvejybos pajėgumų;

22. pritaria, kad reikia remti žvejus, dalyvaujančius jūrų ekosistemos ir biologinės įvairovės apsaugos ir atkūrimo veikloje. Ši parama turėtų būti jiems teikiama (visų pirma Natura 2000 vietovėse ir saugomose jūrų teritorijose) kartu su žvejybos valdymo priemonėmis, tokiais kaip laikinas žvejybinės veiklos nutraukimas ar licencijų taikymas. Jūrų aplinkos apsauga turi rūpintis ne tik žvejai, todėl šių zonų valdymas ar jų aplinkos stebėseną neturėtų būti tiesiogiai finansuojama EJŖŽF lėšomis;

23. laikosi nuomonės, kad žuvininkystės pramonė turi taip pat prisidėti prie kovos su klimato atšilimu ir aplinkos tarša. EJŖŽF turėtų padėti vystyti mokslinius tyrimus ir skatinti inovacijų diegimą siekiant efektyvaus energijos vartojimo ir išmetamo CO₂ kiekio mažinimo, ypač šiuo metu, kai kuro kaina daro neigiamą poveikį konkurencingumui šioje ūkinės veiklos srityje. Todėl reikia ieškoti galimybių padėti keisti žvejybos laivuose senus variklius pažangesniais ir sudaryti sąlygas šioje srityje taikyti naujausias technologijas;

24. mano, kad palaipsniui mažinant išmetimus į jūrą prireiks pritaikyti ir modernizuoti laivus ir skirti atitinkamas investicijas uostų pertvarkymui;

25. reikalauja imtis novatoriškų veiksmų, kad būtų deramai identifikuojamos išmetamos rūšys, siekiant sumažinti išmetimų kiekį ir užtikrinti jų tinkamą panaudojimą;

26. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą vystyti nuo žuvininkystės priklausomų teritorijų ekonomiką. Rekomenduoja EJŖŽF tikslus sutelkti į žvejybos veiklą, o ne siekti ją keisti kitomis veiklos rūšimis, kaip tai ne kartą buvo siūlyta. EJŖŽF privalėtų remti subalansuotą požiūrį, t. y. skatinti derinti diversifikaciją ir tiesiogiai ir netiesiogiai su žvejyba susijusių darbo vietų išsaugojimą bei nepamiršti būtinybės užtikrinti

darbo vietas naujoms žvejų kartoms. Reglamento nuostatos visų pirma turėtų leisti teikti paramą jaunimui žvejybos veiklai pradėti, kaip tai numatyta akvakultūros srityje, tuo tarpu ketinimas įvesti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas šiai veiklai gali sudaryti dar didesnes kliūtis.

27. mano, kad sėkmingam vietos ekonomikos vystymuisi būtinas vietos suinteresuotųjų subjektų, išrinktų atstovų ir vietos ir regionų valdžios institucijų, profesinių asociacijų, žvejų organizacijų ir kt. dalyvavimas ir glaudus jų bendradarbiavimas. Tokių partnerystę gali paskatinti žuvininkystės vietos veiklos grupių plėtotė arba su žvejybos veikla susijusių klausimų įtraukimas į vietos veiklos grupės (sukurta kaip viena EŽŪFKP priemonių) kompetencijos sritį. Žuvininkystės vietos veiklos grupių valdymą turėtų užtikrinti vietos ir regionų valdžios institucijos, kurios kartu su regionais turi atlikti svarbų vaidmenį nustatant vietos vystymosi strategijos tikslus, juos įgyvendinant ir valdant lėšas.

28. ragina teikti daugiau paramos didmeninės prekybos jūros produktais ir jų perdirbimo įmonėms siekiant pabrėžti šių produktų svarbą ir paremti vartotojų rinką: parama ir pagalba technologinėms naujovėms diegti ir gamybos našumui didinti vienoje įmonėje gali būti teikiama ne vieną kartą

29. rekomenduoja ryžtingiau plėtoti europinį jūros produktų sertifikavimą – vartotojui būtina užtikrinti galimybę identifikuoti Europos kilmės žvejybos produktus ir jis turi žinoti, kad buvo imtasi pastangų išsaugoti biologinę įvairovę ir laikytasi BŽP nustatytų sanitarinės kokybės reikalavimų;

30. mano, kad bendro rinkos organizavimo priemonės privalo padėti įgyvendinti BŽP tikslus. Todėl ragina kurti rinkos priemones, galinčias sušvelninti perėjimo prie DGTŽL sistemos poveikį ir išlaikyti vietos lygmens ekonomines galimybes prekiauti europiniais žvejybos produktais;

31. mano, kad netikslinga mažinti sandėliavimui skiriamą paramą turint omenyje didelius gamybos ir prekybos sutrikimus, su kuriais susiduriama profesionalios žvejybos sektoriuje;

32. palankiai vertina akvakultūros skatinimą ir visas įvairias jai remti skirtas priemones – sąlygų jaunimui pradėti verslą gerinimą, inovacijas, investicijas, valdymo, pagalbos ir konsultavimo paslaugas, draudimą ir t. t.;

33. prašo nustatyti griežtus aplinkosaugos, veisimo sąnaudų apskaitos ir poveikio aplinkai vertinimo reikalavimus;

34. laikosi nuomonės, kad akvakultūros sektorius turėtų vienareikšmiškai užsiimti žuvienos baltymų gamyba ir vengti pernelyg intensyvios rūšių, naudojamų žuvininkystės ūkiuose veisiamų žuvų maistui, žvejybos, galinčios pažeisti maistinės grandinės pusiausvyrą ir daryti neigiamą poveikį biologinei įvairovei;

35. pritaria galimybei skatinti tiek maistui, tiek ir kitiems tikslams skirtų dumblių gamybą;

36. laikosi nuomonės, kad visuose atokiausiuose regionuose sąlygos yra blogesnės nei likusioje Europos dalyje esančiose teritorijose. Todėl jiems reikia skirti daugiau paramos, nei vien tik papildomų išlaidų, patirtų prekiaujant, kompensavimą, siekiant padengti didesnes šių teritorijų žuvininkystės ir akvakultūros sektorių išlaidas;

37. prašo, kad EJŖŽF atsižvelgtų į realų poreikį plėtoti žuvininkystę atokiausiuose regionuose ir sudarytų jiems galimybę gauti paramą žvejybos laivynui atnaujinti;

38. mano, kad siekiant užtikrinti tvarios priekrantinės žvejybos vystymą atokiausiuose regionuose, svarbu sukurti paramos priemones žuvų telkimo įtaisų įrengimui;

39. siūlo įsteigti konkrečiai atokiausių regionų klausimams skirtą regioninę patariamąją tarybą, analogišką jau veikiančioms Europos kontinente taryboms;

40. atkreipia dėmesį, kad būtina veiksmingesnė kontrolės siekiant užtikrinti visuotiną BŽP taisyklių laikymąsi. Kontrolės patikimumui užtikrinti reikės skirti atitinkamas lėšas ir nustatyti efektyvesnius kontrolės būdus;

41. nerimauja dėl duomenų rinkimui skiriamo biudžeto mažinimo, kai žinoma, kad prireiks papildomų lėšų, nes siekiant užtikrinti DGTŽL visiems žuvų ištekliams, reikia sukaupiti papildomų duomenų, turint omenyje, kad šiuo metu dar yra daug neištirtų išteklių. Todėl rekomenduoja, kad EJŖŽF įnašas šioje srityje siektų 80 proc. tinkamų finansuoti išlaidų;

42. mano, kad, siekiant visapusiškai įgyvendinti regionavimo tikslus, būtina ryžtingai ir nuolat remti regionines patariamąsias

tarybas (RPT), nes jos atlieka svarbų vaidmenį teikdamos pasiūlymų dėl mokslinių tyrimų arba dėl žvejybos vietų poreikius atitinkančių valdymo priemonių;

43. labai norėtų, kad Europos piliečiai ir vartotojai būtų kuo išsamiau informuojami apie Europos Sąjungos politiką ir apie tai, kaip naudojamos jos lėšos. Komitetas pritaria siekiui užtikrinti daugiau skaidrumo šiuo tikslu sukuriant interneto svetainę, kurioje bus skelbiama informacija apie EJŖŽF veiklos rezultatus, vykdomą veiklą ir fondo paramos gavėjus;

44. mano, kad svarbu tinkamai informuoti potencialius paramos gavėjus apie naujas EJŖŽF priemones siekiant užtikrinti tinkamą šio fondo lėšų naudojimą;

45. mano, kad Komisija siekia pernelyg plačiu mastu naudotis deleguotais aktais, ir ragina numatyti reglamentą dėl taikymo, kuriame iš karto būtų nustatytos jei ne visos, tai bent dauguma įgyvendinimo taisyklių;

46. atkreipia dėmesį į sunkumus, kylančius dėl poveikį EJŖŽF darančių sprendimų priėmimo tvarkaraščio ypatumų:

a) diskusijos dėl Komisijos pasiūlymo dėl daugiametės finansinės 2014–2020 m. programos dar vyksta. Labai svarbu, kad nebūtų sumažintas EJŖŽF skirtas biudžetas;

b) BŽP gairės nėra tiksliai nustatytos ir tebevyksta debatai daugeliu klausimų – dėl DGTŽL užtikrinimo, dėl įpareigojimo kurti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas, dėl draudimo teikti pagalbą pasitraukimo iš laivyno planams ar laikino žvejybinės veiklos nutraukimo atvejais ir t. t.;

47. todėl mano, kad iki priimant šį aktą, reglamento dėl EJŖŽF projektas dar turės būti iš esmės patobulintas.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(9) labai svarbu geriau integruoti aplinkosaugos klausimus į BŽP, nes tai padėtų įgyvendinti Sąjungos tikslus ir uždavinius aplinkosaugos politikos srityje ir pagal strategiją „Europa 2020“. BŽP siekiama naudoti gyvuosius biologinius jūros išteklius leidžiant jiems atsikurti ir užtikrinant tokių žuvų išteklių lygį, kad vėliausiai iki 2015 m. būtų pasiektas didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio tikslas. BŽP įgyvendinamas apsaugantis, ekosistema pagrįstas požiūris į žuvininkystės valdymą. Taigi, EJŖŽF turėtų prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, kaip nurodyta 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje Nr. 2008/56/EB, nustatančioje Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva);	(9) labai svarbu geriau integruoti aplinkosaugos klausimus į BŽP, nes tai padėtų įgyvendinti Sąjungos tikslus ir uždavinius aplinkosaugos politikos srityje ir pagal strategiją „Europa 2020“. BŽP siekiama naudoti gyvuosius biologinius jūros išteklius leidžiant jiems atsikurti ir užtikrinant tokių žuvų išteklių lygį, kad vėliausiai iki 2015 m. būtų pasiektas didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio tikslas. BŽP įgyvendinamas apsaugantis, ekosistema pagrįstas požiūris į žuvininkystės valdymą. Taigi, EJŖŽF turėtų prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, kaip nurodyta 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje Nr. 2008/56/EB, nustatančioje Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva);

Paiškinimas

Pagrindiniame BŽP reglamente numatyta užtikrinti DGTŽL iki 2015 m., jei tai įmanoma. Šią sąlygą tikslinga priminti šiame punkte.

2 pakeitimas

37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(37) atsižvelgiant į tai, kad pagal [BŽP reglamento] 27 straipsnį nustatomos perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemos, ir siekiant paremti valstybes nares, kurios įgyvendina šias naujas sistemas, EJŖŽF turėtų sudaryti galimybę teikti paramą, ugdant gebėjimus ir keičiantis gerąja patirtimi;	(37) atsižvelgiant į tai, kad pagal [BŽP reglamento] 27 straipsnį nustatomos <u>neprivalomos</u> perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemos, ir siekiant paremti valstybes nares, kurios įgyvendina šias naujas sistemas, EJŖŽF turėtų sudaryti galimybę teikti paramą pajėgumų pritaikymui ir keitimuisi geriausiaja praktika ugdant gebėjimus ir keičiantis gerąja patirtimi;

Paiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemos neturi būti privalomos. Kiekvienai valstybei narei turi būti palikta galimybė laisvai įvertinti jos tikslumą.

3 pakeitimas

38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(38) perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemų įdiegimas turėtų padaryti sektorių konkurencingesnį. Taigi, gali atsirasti poreikis naujoms profesinėms galimybėms, kurios nėra žvejybos veikla. Todėl EJŖŽF turėtų remti diversifikaciją ir darbo vietų žvejybos bendruomenėse kūrimą, ypač remiant verslo pradėjimą ir laivų priskyrimą jūrų veiklai, kuri nėra žvejybos veikla, išskyrus smulkių pakrančių žvejybos laivų žvejybos veiklą. Pastaroji veikla atrodo tinkama, nes smulkiems pakrančių žvejybos laivams nėra taikomos perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemos;	(38) <u>neprivalomas</u> perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemų įdiegimas turėtų padaryti sektorių konkurencingesnį. Taigi, gali atsirasti poreikis naujoms profesinėms galimybėms, kurios nėra žvejybos veikla. Todėl EJŖŽF turėtų remti diversifikaciją ir darbo vietų žvejybos bendruomenėse kūrimą, ypač remiant <u>žvejybos verslo pradėjimą, jaunujų žvejų įsikūrimo sąlygų gerinimą</u> ir laivų priskyrimą jūrų veiklai, kuri nėra žvejybos veikla, išskyrus smulkių pakrančių žvejybos laivų žvejybos veiklą. Pastaroji veikla atrodo tinkama, nes smulkiems pakrančių žvejybos laivams nėra taikomos perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemos;

Paiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema neturi būti privaloma. Kiekvienai valstybei narei turi būti palikta galimybė laisvai įvertinti jos tikslumą.

Parama, skirta gerinti jaunujų žvejų įsikūrimo sąlygas, būtina siekiant užtikrinti, kad į žuvininkystės verslą bus įtraukta nauja karta, ir norint pritraukti į šį sektorių geriau parengtų jūreivių, tinkamai suvokiančių išteklių tausojimo svarbą.

4 pakeitimas

39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(39) bendros žuvininkystės politikos tikslas yra užtikrinti tvarią žuvų išteklių eksploataciją. Perteklinis pajėgumas buvo nurodomas kaip pagrindinė priežastis, dėl kurios pereikvojami žuvų ištekliai. Todėl labai svarbu pritaikyti Sąjungos žvejybos laivyną prie esamų išteklių. Perteklinio pajėgumo mažinimas naudojant viešosios pagalbos priemones, tokias kaip laikino ar nuolatinio žvejybos sustabdymo ir laivų pašalinimo iš apyvartos schemas, buvo neveiksmingas. Todėl EJŖŽF remis perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemų, kuriomis siekiama sumažinti perteklinį pajėgumą ir padidinti susijusių ūkio subjektų ekonominę veiklą ir pelningumą, kūrimą ir valdymą;	(39) bendros žuvininkystės politikos tikslas yra užtikrinti tvarią žuvų išteklių eksploataciją. Perteklinis pajėgumas buvo nurodomas kaip pagrindinė priežastis, dėl kurios pereikvojami žuvų ištekliai. Todėl labai svarbu pritaikyti Sąjungos žvejybos laivyną prie esamų išteklių. Perteklinio pajėgumo mažinimas naudojant viešosios pagalbos priemones, tokias kaip laikino ar nuolatinio žvejybos sustabdymo ir laivų pašalinimo iš apyvartos schemas, <u>turėtų būti tęsiamas griežtai jį reguliuojant</u> buvo neveiksmingas . Todėl EJŖŽF, <u>prireikus</u> , remis perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemų, kuriomis siekiama sumažinti perteklinį pajėgumą ir padidinti susijusių ūkio subjektų ekonominę veiklą ir pelningumą, kūrimą ir valdymą;

Paaiškinimas

Nereikėtų atsisakyti žvejybos pajėgumų derinimo planų, kuriuose numatoma skirti paramą laivų iš laivyno šalinimo veiksams. Remiamais laivų šalinimo iš laivyno veiksmais galima sumažinti žvejybos pajėgumus pablogėjus padėčiai (sumažėjus iškeltams ir pan.) ir išvengti žvejybos veiklos perkėlimo į geros būklės žvejybos vietas. Tikslinga ir toliau teikti šią paramą, atidžiai stebint, ar veiksmingai mažinamas žvejybos pajėgumas ir numatant žvejybos teisių atėmimo sąlygą.

5 pakeitimas

41 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(41) labai svarbu į EJŖŽF įtraukti aplinkosauginius klausimus ir remti išsaugojimo priemonių įgyvendinimą pagal BŽP, tuo pat metu turint omenyje, kad Sąjungos vandenyse egzistuoja skirtingos sąlygos. Dėl to yra svarbu plėtoti regionalizuotą požiūrį į išsaugojimo priemones;	(41) labai svarbu į EJŖŽF įtraukti aplinkosauginius klausimus ir remti išsaugojimo priemonių įgyvendinimą pagal BŽP, tuo pat metu turint omenyje, kad Sąjungos vandenyse egzistuoja skirtingos sąlygos. Dėl to yra svarbu plėtoti regionalizuotą požiūrį į išsaugojimo priemones;
	(42) <u>įgyvendinant bendrą žuvininkystės politiką būtina užtikrinti vandens ekosistemų apsaugą turint omenyje jų sudėtingumą ir tarpusavio sąveiką bei tarpinių vandenų bei ekologinių upių ir ežerų koridorių pažeidžiamumą; ypatingas dėmesys turi būti skiriamas galinčių išnykti vertingų žuvų rūšių, visų pirma anadrominių ir katadrominių, išsaugojimui ir jų išteklių didinimui;</u>

Paaiškinimas

Svarbu didinti ekologinių upių ir ežerų koridorių vaidmenį, visų pirma šalinant kliūtis upių srovei siekiant užtikrinti migruojančių žuvų rūšių gyvavimo ciklą.

6 pakeitimas

62 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(62) reikėtų teikti pirmenybę gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, teikiant joms paramą. Kompensacija už paramą sandėliavimui ir pagalba gamybos ir prekybos planams turėtų palaipsniui būti mažinama, nes šios paramos reikšmė sumažėjo, atsižvelgiant į besikeičiančią Sąjungos rinkos struktūrą šios rūšies produktams ir augančią stiprių gamintojų organizacijų svarbą;	(62) reikėtų teikti pirmenybę gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, teikiant joms paramą. Kompensacija už paramą sandėliavimui ir pagalba gamybos ir prekybos planams turėtų palaipsniui būti mažinama, nes šios paramos reikšmė sumažėjo, atsižvelgiant į besikeičiančią Sąjungos rinkos struktūrą šios rūšies produktams ir augančią stiprių gamintojų organizacijų svarbą;

Paiškinimas

Netikslinga mažinti paramą sandėliavimui, nes, laikantis pagrindinio BŽP reglamento 15 straipsnio reikalavimų, žvejybos laivai privalės ilgainiui gabenti į krantą visą sužvejotą laimikį, įskaitant ir nepageidaujamas rūšis. Reikėtų ir toliau remti sandėliavimą, siekiant užtikrinti įmonėms galimybę tvarkyti iškrautą laimikį, kol jis bus tinkamai panaudotas.

7 pakeitimas

3 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3 straipsnis Apibrėžtys 1. Šiame reglamente ir nepažeidžiant 2 dalies taikomos [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 5 straipsnyje, [Reglamento dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo] 5 straipsnyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnyje bei Reglamento Nr. ... [Reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 2 straipsnyje nurodytos sąvokos. 2. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys: 1) bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA) – tai decentralizuotai valdomų sistemų tinklas, sukurtas keitimuisi informacija tarp įvairių sektorių vartotojų, siekiant pagerinti einamąją informaciją apie jūroje vykdomą veiklą; 2) kelis sektorius apimantys veiksmai – iniciatyvos, kurios abipusiai naudingos įvairiems sektoriams ir (arba) sektorių politikoms, kaip nurodyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, ir kurių negalima iki galo įgyvendinti atitinkamose politikos srityse vykdomomis priemonėmis; 3) elektroninio duomenų registravimo ir perdavimo sistema (ERS) – sistema, skirta duomenims registruoti ir teikti elektroninėmis priemonėmis, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 15, 24 ir 63 straipsniuose; 4) Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas – tinklas, apjungiantis nacionalines jūrų stebėjimo ir duomenų programas į bendrą ir prieinamą europinį informacijos šaltinį; 5) žuvininkystės regionas – regionas su jūros ar ežero pakrante arba tvenkiniais ar upės žiotimis, kuriame daug žmonių dirba žuvininkystės arba akvakultūros sektoriuje ir kuris valstybės narės yra skirtas šiam tikslui;	3 straipsnis Apibrėžtys 1. Šiame reglamente ir nepažeidžiant 2 dalies taikomos [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 5 straipsnyje, [Reglamento dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo] 5 straipsnyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnyje bei Reglamento Nr. ... [Reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 2 straipsnyje nurodytos sąvokos. 2. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys: 1) bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA) – tai decentralizuotai valdomų sistemų tinklas, sukurtas keitimuisi informacija tarp įvairių sektorių vartotojų, siekiant pagerinti einamąją informaciją apie jūroje vykdomą veiklą; 2) kelis sektorius apimantys veiksmai – iniciatyvos, kurios abipusiai naudingos įvairiems sektoriams ir (arba) sektorių politikoms, kaip nurodyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, ir kurių negalima iki galo įgyvendinti atitinkamose politikos srityse vykdomomis priemonėmis; 3) elektroninio duomenų registravimo ir perdavimo sistema (ERS) – sistema, skirta duomenims registruoti ir teikti elektroninėmis priemonėmis, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 15, 24 ir 63 straipsniuose; 4) Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas – tinklas, apjungiantis nacionalines jūrų stebėjimo ir duomenų programas į bendrą ir prieinamą europinį informacijos šaltinį; 5) žuvininkystės regionas – regionas su jūros ar ežero pakrante arba tvenkiniais ar upės žiotimis, kuriame daug žmonių dirba žuvininkystės arba akvakultūros sektoriuje ir kuris valstybės narės yra skirtas šiam tikslui;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
6) žvejys – asmuo, kuris užsiima profesionalia žvejyba veikiančiame žvejybos laive, kaip pripažįsta valstybė narė, arba užsiima profesionaliu jūros organizmų rinkimu nenaudodamas laivo, kaip pripažįsta valstybė narė;	6) žvejys – asmuo, kuris užsiima profesionalia žvejyba veikiančiame žvejybos laive, kaip pripažįsta valstybė narė, arba užsiima profesionaliu jūros organizmų rinkimu nenaudodamas laivo, kaip pripažįsta valstybė narė;
7) integruota jūrų politika (IJP) – Europos Sąjungos politika, kuria skatinamas koordinuotas ir nuoseklus sprendimų priėmimas siekiant maksimaliai užtikrinti tvarų valstybių narių, visų pirma Sąjungos pakrančių, salų bei atokiausių regionų, taip pat jūrų sektorių vystymąsi, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant darnią su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;	7) integruota jūrų politika (IJP) – Europos Sąjungos politika, kuria skatinamas koordinuotas ir nuoseklus sprendimų priėmimas siekiant maksimaliai užtikrinti tvarų valstybių narių, visų pirma Sąjungos pakrančių, salų bei atokiausių regionų, taip pat jūrų sektorių vystymąsi, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant darnią su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
8) integruota jūrų laivybos stebėseną – ES iniciatyva, kuria siekiama padidinti Europos jūrų stebėsenos efektyvumą ir veiksmingumą pasikeitimo informacija ir bendradarbiavimo tarp sektorių ir valstybių priemonėmis;	8) integruota jūrų laivybos stebėseną – ES iniciatyva, kuria siekiama padidinti Europos jūrų stebėsenos efektyvumą ir veiksmingumą pasikeitimo informacija ir bendradarbiavimo tarp sektorių ir valstybių priemonėmis;
9) pažeidimas – pažeidimas kaip apibrėžta Tarybos reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje;	9) pažeidimas – pažeidimas kaip apibrėžta Tarybos reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje;
10) žvejyba vidaus vandenyse – žvejyba komerciniais tikslais, kurią vykdo tik vidaus vandenyse plaukiojantys laivai ar kiti žvejybai ant ledo naudojami įrenginiai;	10) žvejyba vidaus vandenyse – žvejyba komerciniais tikslais, kurią vykdo tik vidaus vandenyse plaukiojantys laivai ar kiti žvejybai ant ledo naudojami įrenginiai;
11) integruotas pakrančių zonos valdymas – 2002 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje dėl integruoto pakrančių zonos valdymo strategijos įgyvendinimo Europoje (2002/413/EB) nustatytos strategijos ir priemonės;	11) integruotas pakrančių zonos valdymas – 2002 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje dėl integruoto pakrančių zonos valdymo strategijos įgyvendinimo Europoje (2002/413/EB) nustatytos strategijos ir priemonės;
12) integruotas jūrų valdymas – visų ES sektorių politikos priemonių, susijusių su vandenynais, jūromis ir pakrančių regionais, koordinuotas valdymas;	12) integruotas jūrų valdymas – visų ES sektorių politikos priemonių, susijusių su vandenynais, jūromis ir pakrančių regionais, koordinuotas valdymas;
13) jūrų regionai – Tarybos sprendime 2004/585/EB nustatytos geografinės zonos ir regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų nustatytos zonos;	13) jūrų regionai – Tarybos sprendime 2004/585/EB nustatytos geografinės zonos ir regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų nustatytos zonos;
14) jūrų erdvės planavimas – valdžios institucijų taikomas žmogaus veiklos jūrų regionuose analizavimo ir valdymo erdvės ir laiko atžvilgiu procesas siekiant ekologinių, ekonominių ir socialinių tikslų;	14) jūrų erdvės planavimas – valdžios institucijų taikomas žmogaus veiklos jūrų regionuose analizavimo ir valdymo erdvės ir laiko atžvilgiu procesas siekiant ekologinių, ekonominių ir socialinių tikslų;
15) priemonė – veiksmas;	15) priemonė – veiksmas;
16) viešosios išlaidos – bet kuris įnašas į veiksmų finansavimą iš valstybės narės arba regioninės ar vietos valdžios institucijų biudžeto, Europos Sąjungos biudžeto, taip pat kitos panašios išlaidos. Bet kuris įnašas į veiksmų finansavimą iš viešosios teisės reguliuojamų įstaigų, biudžeto arba vienos ar kelių regionų ar vietos valdžios institucijų arba viešosios teisės reguliuojamų įstaigų susivienijimų, veikiančių pagal 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo, biudžeto laikomas viešuoju įnašu;	16) viešosios išlaidos – bet kuris įnašas į veiksmų finansavimą iš valstybės narės arba regioninės ar vietos valdžios institucijų biudžeto, Europos Sąjungos biudžeto, taip pat kitos panašios išlaidos. Bet kuris įnašas į veiksmų finansavimą iš viešosios teisės reguliuojamų įstaigų, biudžeto arba vienos ar kelių regionų ar vietos valdžios institucijų arba viešosios teisės reguliuojamų įstaigų susivienijimų, veikiančių pagal 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo, biudžeto laikomas viešuoju įnašu;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
17) jūros baseino strategija – struktūrizuota Europos institucijų, valstybių narių, jų regionų ir, kai tikslinga, trečiųjų šalių, priklausančių tam pačiam jūros baseinui, sukurta bendradarbiavimo sistema. Strategijoje atsižvelgiama į jūros baseino geografinius, klimatinius, ekonominius ir politinius ypatumus;	17) jūros baseino strategija – struktūrizuota Europos institucijų, valstybių narių, jų regionų ir, kai tikslinga, trečiųjų šalių, priklausančių tam pačiam jūros baseinui, sukurta bendradarbiavimo sistema. Strategijoje atsižvelgiama į jūros baseino geografinius, klimatinius, ekonominius ir politinius ypatumus;
18) mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejyba žvejybos laivais, kurių bendras ilgis ne didesnis kaip 12 m ir kurie nenaudoja traukiamųjų žvejybos įrankių, išvardytų 2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 26/2004 dėl Sąjungos žvejybos laivyno registro I priedo 3 lentelėje;	18) mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejyba žvejybos laivais, kurių bendras ilgis ne didesnis kaip 12 m. ir kurie nenaudoja traukiamųjų žvejybos įrankių, išvardytų 2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 26/2004 dėl Sąjungos žvejybos laivyno registro I priedo 3 lentelėje, <u>išskyrus regionų ar vietos ypatumų sąlygotus atvejus, kai reikia parengti atitinkamą apibrėžtį;</u>
19) tik vidaus vandenyse plaukiojantys laivai – komercinei žvejybai vidaus vandenyse naudojami laivai, neįtraukti į Sąjungos žvejybos laivyno registrą.	19) tik vidaus vandenyse plaukiojantys laivai – komercinei žvejybai vidaus vandenyse naudojami laivai, neįtraukti į Sąjungos žvejybos laivyno registrą;
	20) <u>akvakultūros ūkininkas – bet kuris valstybės narės pripažintą profesinę veiklą akvakultūros sektoriuje vykantis asmuo, kuris dirba akvakultūros laive arba vykdo profesionalią ūkininkavimo veiklą nesinaudodamas laivu;</u>
	20 bis) <u>moliuskų gaudytojas (augintojas) – bet kuris asmuo, vykantis gaudymo, auginimo arba dalinio auginimo veiklą pėsčiomis arba laive, selektyviais ir specialiais įrankiais gaudantis išskirtinai vieną ar keletą moliuskų, vėžiagyvių, gaubtagyvių, dygiaodžių ar kitų jūrų bestuburių rūšių;</u>
	21) <u>ichtiologinė veikla – tai veikla, kurios tikslas viešuosiuose vandens telkiniuose išsaugoti ir didinti išteklius. Ji apima žuvų auginimą išteklių atkūrimo tikslais visais biologinio vystymosi etapais;</u>

8 pakeitimas

6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4) Tvarios ir tausios žuvininkystės skatinimas, didžiausią dėmesį skiriant šioms sritims:	4) Tvarios ir tausios žuvininkystės skatinimas, didžiausią dėmesį skiriant šioms sritims:
a) žuvininkystės poveikio jūrų aplinkai mažinimas;	a) žuvininkystės poveikio jūrų aplinkai mažinimas;
b) jūrų biologinės įvairovės ir ekosistemų, įskaitant jų teikiamas paslaugas, apsauga ir atkūrimas.	b) jūrų biologinės įvairovės ir ekosistemų, įskaitant jų teikiamas paslaugas, apsauga ir atkūrimas.
	c) <u>išsaugoti ir didinti saugotinas ir (arba) komercines rūšis, kurioms gresia išnykimas ir kurių sugaunami pernelyg dideli kiekiai, visų pirma, vykdam ir plėtojant ichtiologinę veiklą;</u>

Paiškinimas

Manome, kad tam tikrais pernelyg didelio kai kurių žuvų išteklių išsekimo atvejais būtina imtis ichtiologinės veiklos.

9 pakeitimas

13 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
EJRŽF paramos reikalavimų neatitinkanti veikla yra:	EJRŽF paramos reikalavimų neatitinkanti veikla yra:
a) veikla, kuria didinamas laivo žvejybinis pajėgumas;	a) veikla, kuria didinamas laivo žvejybinis pajėgumas;
b) naujų žvejybos laivų statymas, žvejybos laivų eksploataavimo nutraukimas arba įvežimas;	b) naujų žvejybos laivų statymas, žvejybos laivų eksploataavimo nutraukimas arba įvežimas;
c) laikinas žvejybinės veiklos nutraukimas;	c) laikinas žvejybinės veiklos nutraukimas;
d) eksperimentinė žvejyba;	d) eksperimentinė žvejyba;
e) įmonės nuosavybės teisių perdavimas;	ee) įmonės nuosavybės teisių perdavimas;
f) tiesioginis išteklių atkūrimas, išskyrus atvejus, kai tai Sąjungos teisės akte numatyta kaip apsaugos priemonė arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo tikslais.	fd) tiesioginis išteklių atkūrimas, išskyrus atvejus, kai tai Sąjungos teisės akte numatyta kaip apsaugos priemonė arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo tikslais.

Paiškinimas

Reikia remti žvejybos laivų statymo veiklą atokiausiuose regionuose, nes jiems labai svarbu turėti pažangesnes darbo priemones. Laivai privalo atitikti išteklių tausojimo reikalavimus ir sanitarinės produktų kokybės nuostatas.

Remiamais laivų šalinimo iš laivyno veiksmais galima sumažinti žvejybos pajėgumus pablogėjus padėčiai (sumažėjus ištekliais ir pan.) ir išvengti žvejybos veiklos perkėlimo į geros būklės žvejybos vietas. Tikslinga ir toliau teikti šią paramą, atidžiai stebint, ar veiksmingai mažinamas žvejybos pajėgumas, ir tinkamai reguliuojant žvejybos teisių skirstymą.

Finansuojant laikiną žvejybinės veiklos nutraukimą kompensuojami nuostoliai dėl priverstinių laivų prastovų vandenų užterštumo atvejais arba kai nusprendžiama leisti biologiškai atsikurti tam tikroms rūšims (kaip tai buvo padaryta ančiuvių atžvilgiu). Jei finansavimo nebus, labai tikėtina, kad šie laivai tęs žvejybos veiklą kitų rūšių žvejybos vietose ir neigiamai veiks jų išteklius.

10 pakeitimas

15 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. 2014–2020 m. EJRŽF išipareigojimams, susijusiems su pasidalijamuoju valdymu, skiriami ištekliai – 5 520 000 000 EUR dabartinėmis kainomis, atsižvelgiant į II priede nustatytą išskaidymą pagal metus.	1. 2014–2020 m. EJRŽF išipareigojimams, susijusiems su pasidalijamuoju valdymu, skiriami ištekliai – 5 520 000 000 EUR dabartinėmis kainomis, atsižvelgiant į II priede nustatytą išskaidymą pagal metus.
2. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 4 535 000 000 EUR skiriama tvariame žuvininkystės, akvakultūros ir žuvininkystės rajonų vystymui pagal V antraštinės dalies I, II ir III skyrius.	2. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 4 535 000 000 EUR skiriama tvariame žuvininkystės, akvakultūros ir žuvininkystės rajonų vystymui pagal V antraštinės dalies I, II ir III ir IV skyrius.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 477 000 000 EUR skiriama 78 straipsnyje nurodytoms kontrolės ir reikalingų laikymosi užtikrinimo priemonėms.	3. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 477 000 000 EUR skiriama 78 straipsnyje nurodytoms kontrolės ir reikalingų laikymosi užtikrinimo priemonėms.
4. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 358 000 000 EUR skiriama 79 straipsnyje nurodytoms duomenų rinkimo priemonėms.	4. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 358 000 000 EUR skiriama 79 straipsnyje nurodytoms duomenų rinkimo priemonėms.
5. Atokiausių regionų kompensacijoms pagal V antraštinės dalies V skyrių skiriami ištekliai per metus neturi viršyti:	5. Atokiausių regionų kompensacijoms pagal V antraštinės dalies V skyrių skiriami ištekliai per metus neturi viršyti:
— Azorų saloms ir Madeirai – 4 300 000 EUR;	— Azorų saloms ir Madeirai – 4 300 000 EUR;
— Kanarų saloms – 5 800 000 EUR;	— Kanarų saloms – 5 800 000 EUR;
— Prancūzijos Gvianai ir Reunjonui – 4 900 000 EUR.	— Prancūzijos Gvianai ir Reunjonui – 4 900 000 EUR;
	— <u>Xxx EUR Gvadelupei, Martinikai ir Majotei.</u>
6. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 45 000 000 EUR skiriama 72 straipsnyje nurodytai paramai sandėliavimui teikti 2014–2018 m.	6. Iš 1 dalyje nurodytų išteklių 45 000 000 EUR skiriama 72 straipsnyje nurodytai paramai sandėliavimui teikti 2014–2018 m.

Paaiškinimas

I šį punktą pamišta įtraukti su prekyba ir perdirbimu susijusias finansavimo priemones, kurios numatytos šio reglamento V antraštinėje dalyje.

Pagal pagrindinį BŽP reglamentą, skiriant kompensacijas būtina skirti dėmesį visiems atokiausiems regionams. Todėl reikia nustatyti konkrečias kompensacijas Gvadelupei, Martinikai ir Majotei.

11 pakeitimas

26 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Pagal šį skyrių teikiant paramą turi būti prisidedama įgyvendinant 6 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytus Sąjungos prioritetus.	Pagal šį skyrių teikiant paramą turi būti prisidedama įgyvendinant 6 straipsnio <u>1</u> , 2 ir 4 dalyse nustatytus Sąjungos prioritetus.

Paaiškinimas

Šio reglamento 6 straipsnio 1 punkte numatoma didinti užimtumą ir teritorinę sanglaudą. Manome, kad šią nuostatą reikia įtraukti į skyrių dėl tvaraus žuvininkystės vystymo.

12 pakeitimas

31 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdamas remti žmogiškąjį kapitalą ir socialinį dialogą, EJŖŽF gali remti:	1. Siekdamas remti žmogiškąjį kapitalą ir socialinį dialogą, EJŖŽF gali remti:
(a) mokymąsi visą gyvenimą, mokslo žinių ir novatoriškų metodų sklaidą, naujų profesinių įgūdžių įgijimą, pirmiausia, kai tai susiję su tvarių jūrų ekosistemų valdymu, jūrų sektoriaus veiklos rūšimis, inovacijomis ir verslumu;	(a) mokymąsi visą gyvenimą, mokslo žinių ir novatoriškų metodų sklaidą, naujų profesinių įgūdžių įgijimą, pirmiausia, kai tai susiję su tvarių jūrų ekosistemų valdymu, jūrų sektoriaus veiklos rūšimis, inovacijomis ir verslumu;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(b) suinteresuotųjų šalių, įskaitant organizacijas, remiančias lygias vyrų ir moterų galimybes, tinklus ir keitimąsi patyrimu bei geriausia patirtimi;	(b) suinteresuotųjų šalių, įskaitant organizacijas, remiančias lygias vyrų ir moterų galimybes, tinklus ir keitimąsi patyrimu bei geriausia patirtimi;
(c) socialinio dialogo skatinimą nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygiu, įtraukiant žvejus ir kitas suinteresuotąsias šalis.	(c) socialinio dialogo skatinimą nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygiu, įtraukiant žvejus ir kitas suinteresuotąsias šalis.
2. 1 dalyje nurodyta parama taip pat teikiama savarankiškai dirbančių žvejų sutuoktiniams arba, jeigu (ir kiek) tai pripažinta nacionaliniais teisės aktais, savarankiškai dirbančių žvejų sugyventiniams, kurie nėra darbuotojai arba verslo partneriai, jeigu jie nacionaliniais teisės aktais nustatytais sąlygomis nuolat dalyvauja savarankiškai dirbančio žvejo veikloje arba atlieka pagalbinius darbus.	2. 1 dalyje nurodyta parama taip pat teikiama savarankiškai dirbančių žvejų sutuoktiniams arba, jeigu (ir kiek) tai pripažinta nacionaliniais teisės aktais, savarankiškai dirbančių žvejų sugyventiniams, kurie nėra darbuotojai arba verslo partneriai, arba bet kuriam kitam asmeniui , jeigu jie nacionaliniais teisės aktais nustatytais sąlygomis nuolat dalyvauja savarankiškai dirbančio žvejo veikloje arba atlieka pagalbinius darbus.

13 pakeitimas

32 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdamas pagerinti diversifikacijos ir darbo vietų kūrimo sąlygas, EJRF gali remti:	1. Siekdamas pagerinti diversifikacijos ir darbo vietų kūrimo sąlygas, EJRF gali remti:
a) naujas ne žvejybos įmones;	a) <u>jaunųjų žvejų įtraukimą į profesinę veiklą teikiant jiems individualias išmokas;</u>
b) mažos apimties pakrantės žvejybai naudojamų laivų perdarymą, pritaikant juos ne žvejybos veiklai.	b) <u>jūrų aplinkos tyrimo veiksmus, kuriais prisidedama prie žvejybos veiklos išsaugojimo;</u>
	ac) naujas ne žvejybos įmones;
	bd) mažos apimties pakrantės žvejybai naudojamų laivų perdarymą, pritaikant juos ne žvejybos veiklai;
	e) <u>finansuoti visišką žvejybos laivų veiklos nutraukimą.</u>
2. 1 dalies a punkte numatyta parama teikiama žvejams, kurie:	2. 1 dalies <u>ac</u> punkte numatyta parama teikiama žvejams, kurie:
a) pateikia verslo planą, skirtą naujai jų veiklai plėtoti;	a) pateikia verslo planą, skirtą naujai jų veiklai plėtoti;
b) turi reikiamų profesinių įgūdžių, kurie gali būti įgyjami vykdant pagal 31 straipsnio 1 dalies a punktą finansuojamą veiklą.	b) turi reikiamų profesinių įgūdžių, kurie gali būti įgyjami vykdant pagal 31 straipsnio 1 dalies a punktą finansuojamą veiklą.
3. 1 dalies b punkte numatyta parama teikiama smulkios apimties pakrantės žvejyba besiverčiantiems žvejams, kurie turi Sąjungos žvejybos laivą, registruotą kaip naudojamą, ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų vykdė žvejybos veiklą jūroje. Su žvejybos laivu susijęs žvejybos leidimas panaikinamas visam laikui.	3. 1 dalies b punkte numatyta parama teikiama smulkios apimties pakrantės žvejyba besiverčiantiems žvejams, kurie turi Sąjungos žvejybos laivą, registruotą kaip naudojamą, ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų vykdė žvejybos veiklą jūroje. Su žvejybos laivu susijęs žvejybos leidimas panaikinamas visam laikui.
4. 1 dalyje nurodyti paramos gavėjai neužsiima profesionalia žvejyba penkerius metus nuo paskutinės paramos išmokos gavimo.	4. <u>nutraukus žvejybos veiklą</u> , 1 dalyje nurodyti paramos gavėjai neužsiima profesionalia žvejyba penkerius metus nuo paskutinės paramos išmokos gavimo.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5. Pagal 1 dalies b punktą tinkamomis finansuoti sąnaudomis laikomos tik laivo perdarymo kitai paskirčiai sąnaudos.	5. Pagal 1 dalies b d punktą tinkamomis finansuoti sąnaudomis laikomos tik laivo perdarymo kitai paskirčiai sąnaudos.
6. Pagal 1 dalies a punktą teikiamos finansinės paramos suma turi neviršyti 50 proc. verslo plane kiekvienai veiklos rūšiai numatyto biudžeto ir didžiausios kiekvienai veiklos rūšiai leidžiamos 50 000 EUR sumos.	<u>6. 1 dalies e punkte numatytas visiškas žvejybos laivų veiklos nutraukimas įgyvendinamas tik šiais veiksmais:</u> — <u>sunaikinant žvejybos laivą;</u> — <u>suteikiant jam leidimą vykdyti kitą nei žvejybos veiklą su valstybės narės vėliava ir įsiregistravus Bendrijoje;</u> <u>7. pagal 1 dalies e punktą tinkamos finansuoti sąnaudos susijusios su:</u> — <u>žvejybos laivo kaina nacionalinėje rinkoje arba jo draudžiamąja verte,</u> — <u>žvejybos laivo veiklos apyvartos dydžiu,</u> — <u>arba žvejybos laivo amžiumi ir jo talpa GT arba jo galia KW;</u> <u>8. visiškai nutraukus žvejybos veiklą, kaip numatyta 1 dalies e punkte, žvejybos licencija ir kitos su laivu susijusios žvejybos teisės panaikinamos;</u> 69. Pagal 1 dalies ac punktą teikiamos finansinės paramos suma turi neviršyti 50 proc. verslo plane kiekvienai veiklos rūšiai numatyto biudžeto ir didžiausios kiekvienai veiklos rūšiai leidžiamos 50 000 EUR sumos.

Paaiškinimas

Laivų pertvarkymui skiriamas finansavimas turi būti papildytas pagalba veiklos nutraukimui visiškai sunaikinant laivą, kaip tai buvo numatyta ankstesnio fondo (EŽF) nuostatose. Ši priemonė užtikrina (panaikinus su laivu susijusias žvejybos teises) galimybę sumažinti bendruosius žvejybos pajėgumus.

Taip pat būtina numatyti specialiai jaunųjų žvejų įsikūrimui skiriamą paramą, siekiant užtikrinti, kad į žuvininkystės verslą bus įtraukta nauja karta, ir pritraukti į šį sektorių geriau parengtų jūreivių, tinkamai suvokiančių išteklių tausojimo svarbą.

14 pakeitimas

33 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdamas pagerinti žvejų darbo sąlygas laive, EJŖŽF gali remti investicijas į laivą arba į atskirus jo įrenginius, jeigu šiomis investicijomis viršijami pagal nacionalinius arba Sąjungos teisės aktus privalomi standartai.	1. Siekdamas pagerinti žvejų darbo sąlygas laive, EJŖŽF gali remti investicijas į laivą arba į atskirus jo įrenginius, jeigu šiomis investicijomis viršijami pagal nacionalinius arba Sąjungos teisės aktus privalomi standartai.
2. Parama teikiama žvejams arba žvejybos laivų savininkams.	2. Parama teikiama žvejams arba žvejybos laivų savininkams.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Jeigu veikla yra investicijos į laivą, parama tam pačiam žvejybos laivui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį. Jeigu veikla yra investicijos į atskirus įrenginius, parama tam pačiam paramos gavėjui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį.	3. Jeigu veikla yra investicijos į laivą, parama tam pačiam žvejybos laivui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį. Jeigu veikla yra investicijos į atskirus įrenginius, parama tam pačiam paramos gavėjui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį.
4. Komisija įgaliojama pagal 150 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos 1 dalyje nurodytos paramos reikalavimus atitinkančios veiklos rūšys.	43. Komisija įgaliojama pagal 150 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos 1 dalyje nurodytos paramos reikalavimus atitinkančios veiklos rūšys.

Paaiškinimas

Nereikėtų palikti be paramos žvejų iš šalių, kuriose jau taikomi griežti reikalavimai sveikatos ir saugos srityse. Siekiant užtikrinti visiems žvejams lygias galimybes tikslinga teigti, kad taikomi Europos Sąjungos standartai.

Be to, jei siekiame gerinti jūreivių saugos laivuose sąlygas, netikslinga nustatyti, kad tam pačiam laivui parama gali būti teikiama tik vieną kartą per 7 metų EJRF programos laikotarpį.

15 pakeitimas

33 a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Viešojo pagalbos laikinam žvejybinės veiklos nutraukimui</u> <u>1. EJRF gali finansuoti žvejams ir žvejybinių laivų savininkams skirtas paramos laikinam žvejybinės veiklos nutraukimui priemones ilgiausiam laikotarpiui (kurį reikės nustatyti atsižvelgus į problemos mastą) 2014–2020 m. Šios priemonės bus skiriamos nuo konkrečios žvejybos vietos priklausantiems subjektams, neturintiems kitų žvejybos galimybių (žvejoti kitas rūšis);</u> <u>2. Pagal šį reglamentą finansuojamos kompensacijos ir išmokos negali būti skiriamos sezoniniam reguliariam žvejybinės veiklos nutraukimui.</u>

Paaiškinimas

Finansuojant laikiną žvejybinės veiklos nutraukimą kompensuojami nuostoliai dėl priverstinių laivų prastovų vandenų užterštumo atvejais arba kai nusprendžiama leisti biologiškai atsikurti tam tikroms rūšims (kaip tai buvo padaryta ančiuvių atžvilgiu). Jei finansavimo nebus, labai tikėtina, kad šie laivai tęs žvejybos veiklą kitų rūšių žvejybos vietose ir neigiamai veiks jų išteklius. Ankstesniame fonde (EŽF) ši priemonė buvo ne kartą veiksmingai taikoma.

16 pakeitimas

35 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdamas užtikrinti veiksmingą pagal [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsnius taikomų apsaugos priemonių įgyvendinimą, EJRF gali remti:	1. Siekdamas užtikrinti veiksmingą pagal [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsnius taikomų apsaugos priemonių <u>regimą</u> ir įgyvendinimą, EJRF gali remti:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) techninių ir administravimo priemonių, būtinų [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsniuose nustatytoms apsaugos priemonėms įgyvendinti, rengimą ir plėtojimą;	a) techninių ir administravimo priemonių, būtinų [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsniuose nustatytoms apsaugos priemonėms <u>parengti ir</u> įgyvendinti, rengimą ir plėtojimą;
b) suinteresuotųjų šalių dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsniuose nustatytas apsaugos priemones.	b) suinteresuotųjų šalių dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 17 ir 21 straipsniuose nustatytas apsaugos priemones.
2. 1 dalyje nurodyta parama teikiama tik valdžios institucijoms.	2. 1 dalyje nurodyta parama teikiama tik valdžios institucijoms <u>ir, prireikus, patariamosioms taryboms</u> .

Paiškinimas

Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos 17 ir 21 straipsniuose numatytiems daugiamečiams planams ir kitoms apsaugos priemonėms parama turi būti teikiama taip pat ir jų rengimo etapuose veiksmingai dalyvaujant patariamosioms taryboms, kurios atlieka svarbų vaidmenį regionavimo procesuose.

17 pakeitimas

36 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdamas sumažinti žvejybos poveikį jūrų aplinkai, paspartinti išmetimo į jūrą panaikinimą ir palengvinti perėjimą prie gyvųjų biologinių jūrų išteklių naudojimo taip, kad žvejojamų rūšių populiacijas būtų galima atkurti ir išlaikyti aukščiau lygių, kurie užtikrina DGTŽL, EJRŽF gali remti investicijas į įrangą, kuria:	1. Siekdamas sumažinti žvejybos poveikį jūrų aplinkai, paspartinti išmetimo į jūrą panaikinimą ir palengvinti perėjimą prie gyvųjų biologinių jūrų išteklių naudojimo taip, kad žvejojamų rūšių populiacijas būtų galima atkurti ir išlaikyti aukščiau lygių, kurie užtikrina DGTŽL, EJRŽF gali remti investicijas į įrangą, kuria:
a) gerinama žūklės priemonėmis atliekama dydžio arba rūšių atranka;	a) gerinama žūklės priemonėmis atliekama dydžio arba rūšių atranka;
b) mažinama nepageidaujama komercinių išteklių arba kitokia priegauda;	b) mažinama nepageidaujama komercinių išteklių arba kitokia priegauda;
c) mažinamas fizinis ir biologinis žvejybos poveikis ekosistemai arba jūros dugnui.	c) mažinamas fizinis ir biologinis žvejybos poveikis ekosistemai arba jūros dugnui;
	<u>d) veiksmingai įgyvendinamos Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos 17 ir 21 straipsniuose numatytos apsaugos priemonės;</u>
2. Parama tam pačiam Sąjungos žvejybos laivui ir tos pačios rūšies įrangai teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.	2. Parama tam pačiam Sąjungos žvejybos laivui ir tos pačios rūšies įrangai teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.
3. Parama teikiama tik tada, kai žūklės arba kitokiomis 1 dalyje minėtomis priemonėmis akivaizdžiai geriau vykdoma dydžio atranka arba daromas mažesnis poveikis negaudomoms rūšims, palyginti su standartinėmis žūklės arba kitomis priemonėmis, kurios yra leidžiamos pagal Sąjungos teisės aktus arba atitinkamus nacionalinius valstybių narių teisės aktus, priimtus regionavimo tikslais, kaip nurodyta [Reglamente dėl BŽP].	3. <u>32.</u> Parama teikiama tik tada, kai žūklės arba kitokiomis 1 dalyje minėtomis priemonėmis akivaizdžiai geriau vykdoma dydžio atranka arba daromas mažesnis poveikis negaudomoms rūšims, palyginti su standartinėmis žūklės arba kitomis priemonėmis, kurios yra leidžiamos pagal Sąjungos teisės aktus arba atitinkamus nacionalinius valstybių narių teisės aktus, priimtus regionavimo tikslais, kaip nurodyta [Reglamente dėl BŽP].
4. Parama teikiama:	4. <u>43.</u> Parama teikiama:
a) Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivai registruoti kaip naudojami ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų vykdė žvejybos veiklą jūroje;	a) Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivai registruoti kaip naudojami ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų vykdė žvejybos veiklą jūroje;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) žvejams, kurie turi keistiną žūklės priemonę ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos Sąjungos žvejybos laive dirbo ne mažiau kaip 60 dienų;	b) žvejams, kurie turi keistiną žūklės priemonę ir kurie per dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos Sąjungos žvejybos laive dirbo ne mažiau kaip 60 dienų;
c) valstybės narės pripažintoms žvejų organizacijoms.	c) valstybės narės pripažintoms žvejų organizacijoms.

Paaiškinimas

Siekiant skatinti žvejybos technikos pažangą, kad per trumpiausią laiką būtų užtikrintas DGTŽL, reikia remti mechanizmų ir laivų modernizavimą ir techninių priemonių, numatytų Reglamente dėl bendros žuvininkystės politikos, įgyvendinimą. Be to, jei norime iš tikrųjų tvarių žvejybos metodų, netikslinga tam pačiam žvejybos laivui leisti naudotis parama tik vieną kartą per visą 7 metų programavimo laikotarpį.

18 pakeitimas

38 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Šiame straipsnyje minimą veiklą vykdo viešąja teise reglamentuojamos įstaigos, įtraukdamos žvejus arba valstybės narės pripažintas žvejų organizacijas, arba nevyriausybinę organizaciją, bendradarbiaujančią su žvejų organizacijomis arba žuvininkystės vietos veiklos grupėmis, apibrėžtomis 62 straipsnyje.	2. Šiame straipsnyje minimą veiklą vykdo viešąja teise reglamentuojamos įstaigos, įtraukdamos žvejus arba valstybės narės pripažintas žvejų organizacijas, arba nevyriausybinę organizaciją <u>ar patariamąją tarybą</u> , bendradarbiaujančią su žvejų organizacijomis arba žuvininkystės vietos veiklos grupėmis, apibrėžtomis 62 straipsnyje.

Paaiškinimas

Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos 52 ir tolesniuose straipsniuose numatoma, kad patariamasis tarybos aktyviau dalyvaus valdymo veikloje ir joms suteikiamos platesnės patarimų teikimo galimybės. Todėl būtina užtikrinti, kad šios tarybos savo veiksmams vykdyti gautų paramą pagal EJRŽF programą.

19 pakeitimas

39 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Parama neskiriama pagrindiniams arba pagalbiniais varikliams keisti arba modernizuoti. Parama teikiama tik žvejybos laivų savininkams, ir tam pačiam žvejybos laivui teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.	2. Parama neskiriama pagrindiniams arba pagalbiniais varikliams keisti arba modernizuoti. Parama teikiama tik žvejybos laivų savininkams, ir tam pačiam žvejybos laivui teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.

Paaiškinimas

Reikia leisti finansuoti variklių keitimą, nes stebėtina, netgi paradoksalu, kad EJRŽF nenumatyta parama įrangos atnaujinimui. Varikliai yra esminė įrangos dalis, galinti užtikrinti išmetamųjų teršalų kiekio ir degalų suvartojimo mažinimą.

20 pakeitimas

40 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Parama pagal šį straipsnį tam pačiam žvejybos laivui ir tam pačiam paramos gavėjui teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.	3. Parama pagal šį straipsnį tam pačiam žvejybos laivui ir tam pačiam paramos gavėjui teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.

Paaiškinimas

Siekiant skatinti inovacijų diegimą ir veiksmingą produktų kokybės gerinimą reikia remti laivų modernizavimą, užtikrinantį išteklių taupymą ir jūrų aplinkos apsaugą. Todėl netikslinga tam pačiam žvejybos laivui leisti naudotis parama tik vieną kartą per visą septynerių metų programavimo laikotarpį, jei norime užsitikrinti iš tikrųjų tvarios žvejybos metodus.

21 pakeitimas

41 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Parama neteikiama naujų uostų, naujų iškrovimo vietų arba naujų aukcionams skirtų patalpų statybai.	4. Parama neteikiama naujų uostų, naujų iškrovimo vietų arba naujų aukcionams skirtų patalpų statybai.

Paaiškinimas

Reikia užtikrinti tam tikrų dar nepakankamai įrengtų uostų įrangos finansavimą siekiant prisitaikyti prie akivaizdžių ir neišvengiamų laivų darbo aplinkos pokyčių.

22 pakeitimas

42 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
42 straipsnis	42 straipsnis
Vidaus vandenų žvejyba	Vidaus vandenų žvejyba
1. Siekdamas sumažinti vidaus vandenų žvejybos poveikį aplinkai, padidinti energijos vartojimo efektyvumą, pagerinti iškraunamų žuvų kokybę arba pagerinti saugą ir darbo sąlygas, EJRF gali remti tokias investicijas:	1. Siekdamas sumažinti vidaus vandenų žvejybos poveikį aplinkai, padidinti energijos vartojimo efektyvumą, pagerinti iškraunamų žuvų kokybę arba pagerinti saugą ir darbo sąlygas, EJRF gali remti tokias investicijas:
(a) į laivą arba atskirus įrenginius, kaip nurodyta 33 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;	(a) į laivą arba atskirus įrenginius, kaip nurodyta 33 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
(b) į įrenginius, kaip nurodyta 36 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;	(b) į įrenginius, kaip nurodyta 36 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
(c) į laivą arba energijos vartojimo efektyvumo patikrinimus ir sistemas, kaip nurodyta 39 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;	(c) į laivą arba energijos vartojimo efektyvumo patikrinimus ir sistemas, kaip nurodyta 39 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
(d) į esamus uostus ir iškrovimo vietas, kaip nurodyta 41 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų.	(d) į esamus uostus ir iškrovimo vietas, kaip nurodyta 41 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2 Taikant 1 dalį:	2 Taikant 1 dalį:
(a) 33, 36 ir 39 straipsniuose minimi žvejybos laivai suprantami kaip laivai, eksploatuojami tik vidaus vandenyse;	(a) 33, 36 ir 39 straipsniuose minimi žvejybos laivai suprantami kaip laivai, eksploatuojami tik vidaus vandenyse;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(b) 36 straipsnyje minima jūrų aplinka suprantama kaip aplinka, kurioje eksploatuojamas vidaus vandenų žvejybos laivas.	(b) 36 straipsnyje minima jūrų aplinka suprantama kaip aplinka, kurioje eksploatuojamas vidaus vandenų žvejybos laivas.
3. Siekdamas paremti vidaus žvejų veiklos diversifikavimą, EJŖŽF gali remti vidaus vandenų žvejybai naudojamų laivų naudojimą kitai, ne žvejybos veiklai, laikantis šio reglamento 32 straipsnio sąlygų.	3. Siekdamas paremti vidaus žvejų veiklos diversifikavimą, EJŖŽF gali remti vidaus vandenų žvejybai naudojamų laivų naudojimą kitai, ne žvejybos veiklai, laikantis šio reglamento 32 straipsnio sąlygų.
4. Taikant 3 dalį, 32 straipsnyje minimi žvejybos laivai suprantami kaip laivai, eksploatuojami tik vidaus vandenyse.	4. Taikant 3 dalį, 32 straipsnyje minimi žvejybos laivai suprantami kaip laivai, eksploatuojami tik vidaus vandenyse.
5. Siekdamas apsaugoti ir praturtinti vandens gyvūniją ir augaliją, EJŖŽF gali remti vidaus vandenų žvejyba besiverčiančių žvejų dalyvavimą valdant, atkuriant ir prižiūrint NATURA 2000 teritorijas, jeigu jos yra tiesiogiai susijusios su žvejybos veikla, taip pat atkuriant vidaus vandenį, įskaitant nerštavietes ir migruojančių rūšių migracijos kelius, nepažeidžiant 38 straipsnio 1 dalies d punkto.	5. Siekdamas apsaugoti ir praturtinti vandens gyvūniją ir augaliją, EJŖŽF gali remti vidaus vandenų žvejyba besiverčiančių žvejų dalyvavimą valdant, atkuriant ir prižiūrint NATURA 2000 teritorijas, jeigu jos yra tiesiogiai susijusios su žvejybos veikla, taip pat atkuriant vidaus vandenį, įskaitant nerštavietes ir migruojančių rūšių migracijos kelius, nepažeidžiant 38 straipsnio 1 dalies d punkto.
6. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį gaunantys paramą laivai ir toliau būtų eksploatuojami tik vidaus vandenyse.	6. <u>Siekiant, kad valdžios institucijos užtikrintų didesnę žuvų išteklių hidrobiologinę apsaugą ir būtų sudarytos sąlygos nevaržomai vykdyti profesionalios žvejybos veiklą, EJŖŽF galėtų paremti pasiūlymą nustatyti priemones, skirtas panaikinti privatinės išimtinės žvejybos teisės viešuosiuose upių ir ežerų vandenyse, kai šios teisės tampa kliūtimi.</u> 7. <u>Siekiant skatinti tvarų vystymąsi, žuvų išteklių biologinę įvairovę ir vandens ekosistemų atsparumą EJŖŽF galėtų remti veiklą, kuria siekiama nutiesti svarbius vandens šaltinių, ežerų ir jūros tarpusavio sujungimo koridorius, taip pat darbus upėse, kuriais atveriami žuvų migracijos keliai.</u> 6-8. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį gaunantys paramą laivai ir toliau būtų eksploatuojami tik vidaus vandenyse.

Paiškinimas

Tikslinga panaikinti privatinės žvejybos teises, t. y. buvusias „daiktinės (*in rem*) teises“, kurios trukdo viešoms institucijoms užtikrinti valdymą ir dėl kurių sumažėja žvejų pajamos. Svarbu didinti ekologinių upių ir ežerų koridorių vaidmenį, visų pirma šalinant vandens srovės upėse kliūtis ir užtikrinti migruojančių žuvų rūšių gyvavimo ciklą.

23 pakeitimas

45 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
1. Siekiant stimuliuoti naujoves akvakultūroje, EJŖŽF gali remti veiklą:	1. Siekiant stimuliuoti naujoves akvakultūroje, EJŖŽF gali remti veiklą:
(a) suteikiančią naujų techninių ar organizacinių žinių akvakultūros ūkiams, kurios mažina jų poveikį aplinkai arba skatina tausiau naudoti akvakultūros išteklius;	(a) suteikiančią naujų techninių ar organizacinių žinių akvakultūros ūkiams, kurios mažina jų poveikį aplinkai arba skatina tausiau naudoti akvakultūros išteklius, <u>arba</u> <u>kuriant visiškai naujas tokias žinias pritaikančias struktūras;</u>

Nuomonės projektas	Pakeitimas
(b) kuriančią ar teikiančią rinkai naujus arba iš esmės patobulintus produktus, atsižvelgiant į technikos pažangą, naujus ar patobulintus procesus, naujas ar patobulintas valdymo ir organizavimo sistemas.	(b) kuriančią ar teikiančią rinkai naujus arba iš esmės patobulintus produktus, atsižvelgiant į technikos pažangą, naujus ar patobulintus procesus, naujas ar patobulintas valdymo ir organizavimo sistemas.
2. Veikla pagal šį straipsnį turi būti vykdoma bendradarbiaujant su mokslo ar technikos įstaiga, kuri pripažįstama kiekvienos valstybės narės, kuri tvirtina tokios veiklos rezultatus, nacionalinės teisės aktais.	2. Veikla pagal šį straipsnį turi būti vykdoma bendradarbiaujant su mokslo ar technikos įstaiga, kuri pripažįstama kiekvienos valstybės narės, kuri tvirtina tokios veiklos rezultatus, nacionalinės teisės aktais.
3. Veiklos, kuriai vykdyti skiriama parama, rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 143 straipsnį.	3. Veiklos, kuriai vykdyti skiriama parama, rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 143 straipsnį.
	4. <u>1 punkte nurodytą paramą galima teikti įmonėms ir valdžios institucijoms.</u>

Yra ūkių, kuriuose dėl jų fizinės konfigūracijos arba teisinių kliūčių neįmanoma pasinaudoti naujomis žiniomis arba naujais techniniais metodais, todėl reikia palikti galimybę sukurti naują struktūrą, kurioje būtų galima pritaikyti pažangesnes ir modernesnes priemones.

24 pakeitimas

46 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
46 straipsnis	46 straipsnis
Investicijos į lengvatinio apmokestinimo ir ne maistui skirtos akvakultūrą	Investicijos į lengvatinio apmokestinimo ir arba ne maistui skirtas akvakultūras
1. Siekiant skatinti didelių augimo galimybių akvakultūros formas, EJŖŽF gali remti investicijas į lengvatinio apmokestinimo ir ne maistui skirtos akvakultūros plėtrą.	1. Siekiant skatinti didelių augimo galimybių akvakultūros formas, EJŖŽF gali remti investicijas į lengvatinio apmokestinimo ir ne maistui skirtos akvakultūros plėtrą.
2. Komisija įgaliojama pagal 150 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomas veiklos tipas ir tinkamos finansuoti sąnaudos.	2. Komisija įgaliojama pagal 150 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomas veiklos tipas ir tinkamos finansuoti sąnaudos.

Paiškinimas

Straipsnio pavadinime „ir“ pakeičiant į „arba“ atveriamos galimybės didelį augimo potencialą turinčioms ne atviroje jūroje vykdomos akvakultūros rūšims.

25 pakeitimas

48 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Akvakultūros ūkiai negali gauti paramos konsultavimo paslaugoms daugiau kaip vieną kartą kiekvienai paslaugų kategorijai pagal 2 dalies a-e punktus per programavimo laikotarpį.	4. Akvakultūros ūkiai negali gauti paramos konsultavimo paslaugoms daugiau kaip vieną kartą kiekvienai paslaugų kategorijai pagal 2 dalies a-e punktus per programavimo laikotarpį.

Paiškinimas

Jei norime pasiekti aukštą akvakultūros tvarumo lygį, netikslinga drausti naudoti parama konsultavimo paslaugoms daugiau kaip vieną kartą per septynerių metų programavimo laikotarpį.

26 pakeitimas

62 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Žuvininkystės vietos veiklos grupės	Žuvininkystės vietos veiklos grupės
1. EJŖŽF tikslais [Reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 28 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos vietos veiklos grupės vadinamos žuvininkystės vietos veiklos grupėmis (toliau – ŽVVG).	1. EJŖŽF tikslais [Reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 28 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos vietos veiklos grupės vadinamos žuvininkystės vietos veiklos grupėmis (toliau – ŽVVG).
2. ŽVVG teikia integruotos vietos plėtros strategiją, grindžiamą bent 61 straipsnyje nustatytais elementais, ir yra atsakingos už jos įgyvendinimą.	2. ŽVVG teikia integruotos vietos plėtros strategiją, grindžiamą bent 61 straipsnyje nustatytais elementais, ir yra atsakingos už jos įgyvendinimą.
3. ŽVVG:	3. ŽVVG:
a) plačiai atstovauja pagrindiniam savo strategijos tikslui ir socialinei ir ekonominei savo srities sudėčiai, joje subalansuotai atstovaujant pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant privatų sektorių, valstybinį sektorių ir pilietinę visuomenę;	a) plačiai atstovauja pagrindiniam savo strategijos tikslui ir socialinei ir ekonominei savo srities sudėčiai, joje subalansuotai atstovaujant pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant privatų sektorių, valstybinį sektorių ir pilietinę visuomenę;
b) užtikrina reikšmingą žuvininkystės ir akvakultūros sektorių atstovavimą.	b) užtikrina reikšmingą žuvininkystės ir akvakultūros sektorių atstovavimą.
4. Jei vietos plėtros strategiją, be EJŖŽF, remia kiti fondai, laikantis 3 dalyje nustatytų kriterijų įsteigiama speciali EJŖŽF remiamų projektų atrankos įstaiga.	4. Jei vietos plėtros strategiją, be EJŖŽF, remia kiti fondai, laikantis 3 dalyje nustatytų kriterijų įsteigiama speciali EJŖŽF remiamų projektų atrankos įstaiga.
5. Būtiniausios ŽVVG užduotys nustatytos [Reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 30 straipsnio 3 dalyje:	5. Būtiniausios ŽVVG užduotys nustatytos [Reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 30 straipsnio 3 dalyje:
6. ŽVVG gali vykdyti ir kitas valdymo institucijos ir (arba) mokėjimo agentūros jai pavestas užduotis.	6. ŽVVG gali vykdyti ir kitas valdymo institucijos ir (arba) mokėjimo agentūros jai pavestas užduotis.
7. ŽVVG, valdymo institucijos / mokėjimo agentūros atitinkamos pareigos vykdančios visą su strategija susijusias įgyvendinimo užduotis aiškiai aprašomos veiklos programoje.	7. ŽVVG, valdymo institucijos / mokėjimo agentūros atitinkamos pareigos vykdančios visą su strategija susijusias įgyvendinimo užduotis aiškiai aprašomos veiklos programoje.
	8. <u>ŽVVG gali būti sukurtos iš kitų kaimo plėtros grupių nepažeidžiant šio straipsnio 4 dalies nuostatų.</u>

Paiškinimas

Kai kuriais atvejais ŽVVG galės būti kitų kaimo plėtros grupių, kurios gali išplėsti geografinę savo veiklos sritį, tęsinys. Tai suteiktų galimybę rengti kompleksiškesnius projektus mažesnėmis valdymo, kontrolės ir priežiūros sąnaudomis.

27 pakeitimas

69 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. EJŖŽF gali remti [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 32 straipsnyje nurodytą gamybos ir rinkodaros planų parengimą ir įgyvendinimą.	1. EJŖŽF gali remti [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 32 straipsnyje nurodytą gamybos ir rinkodaros planų parengimą ir įgyvendinimą.

Paaiškinimas

Kiekviena gamintojų organizacija parengia žvejybos sezono veiksmų programą ir pateikia ją kompetentingoms valstybės narės institucijoms. Čia būtina pabrėžti, kad remiamos priemonės, kurios užtikrina geresnį išteklių naudojimą ir leidžia orientuoti žvejybos pastangas į vartotojų poreikių tenkinimą.

28 pakeitimas

70 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. EJŖŽF gali remti kompensacijas pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] II priede išvardytus žuvininkystės produktus, jei tie produktai sandėliuojami pagal [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 35 ir 36 straipsnius; a) parama sandėliavimui neturi viršyti reikiamų atitinkamų produktų stabilizavimo ir sandėliavimo veiksmų techninių ir finansinių išlaidų sumos; b) pagal paramos sandėliavimui nuostatas tinkami finansuoti kiekiai negali viršyti 15 % atitinkamų produktų metinio kiekio, kurį gamintojų organizacija pateikia prekybai; c) finansinė parama per metus neturi viršyti toliau nurodytų prekybos organizacijos narių 2009–2011 m. laikotarpiu pirmą kartą rinkoje parduotos produkcijos vidutinės metinės vertės procentinių dalių. Tuo atveju, jei gamintojų organizacijos nariai 2009–2011 m. rinkai produkcijos neteikė, atsižvelgiama į tokio nario pirmųjų trejų gamybos metų rinkai pateiktos produkcijos vidutinę metinę vertę: — 2014 m. – 1 %; — 2015 m. – 0,8 %; — 2016 m. – 0,6 %; — 2017 m. – 0,4 %; — 2018 m. – 0,2 %. 2. Iki 2019 m. 1 dalyje nurodyta parama nustojama teikti.	1. 1. EJŖŽF gali remti kompensacijas pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] II priede išvardytus žuvininkystės produktus, jei tie produktai sandėliuojami pagal [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 35 ir 36 straipsnius; a) parama sandėliavimui neturi viršyti reikiamų atitinkamų produktų stabilizavimo ir sandėliavimo veiksmų techninių ir finansinių išlaidų sumos; b) pagal paramos sandėliavimui nuostatas tinkami finansuoti kiekiai negali viršyti 15 % atitinkamų produktų metinio kiekio, kurį gamintojų organizacija pateikia prekybai; c) finansinė parama per metus neturi viršyti toliau nurodytų prekybos organizacijos narių 2009–2011 m. laikotarpiu pirmą kartą rinkoje parduotos produkcijos vidutinės metinės vertės procentinių dalių. Tuo atveju, jei gamintojų organizacijos nariai 2009–2011 m. rinkai produkcijos neteikė, atsižvelgiama į tokio nario pirmųjų trejų gamybos metų rinkai pateiktos produkcijos vidutinę metinę vertę: — 2014 m. – 1 %; — 2015 m. – 0,8 %; — 2016 m. – 0,6 %; — 2017 m. – 0,4 %; — 2018 m. – 0,2 %. 2. Iki 2019 m. 1 dalyje nurodyta parama nustojama teikti.

Paiškinimas

Netikslinga mažinti paramą sandėliavimui, nes, laikantis pagrindinio BŽP reglamento 15 straipsnio reikalavimų, žvejybos laivai privalės ilginiui gabenti į krantą visą sužvejotą laimikį, įskaitant ir nepageidaujamus rūšis. Reikėtų ir toliau remti sandėliavimą, siekiant užtikrinti įmonėms galimybę tvarkyti iškrautą laimikį, kol jis bus tinkamai panaudotas.

29 pakeitimas

71 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Rinkodaros priemonės	Rinkodaros priemonės
1. EJRŽF gali remti žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkodaros priemones, kuriomis siekiama:	1. EJRŽF gali remti žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkodaros priemones, kuriomis siekiama:
a) gerinti šių produktų tiekimo rinkai sąlygas:	a) gerinti šių produktų tiekimo rinkai sąlygas:
i) perteklinių ar nepakankamai eksploatuojamų rūšių;	i) perteklinių ar nepakankamai eksploatuojamų rūšių;
ii) nepageidaujamo laimikio, sugauto pagal [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 15 straipsnį ir [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 8 straipsnio b punkto antrą įtrauką;	ii) nepageidaujamo laimikio, sugauto pagal [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 15 straipsnį ir [Reglamento (ES) Nr. dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] 8 straipsnio b punkto antrą įtrauką;
iii) produktų, gautų taikant mažo poveikio aplinkai metodus, arba ekologinės akvakultūros produktų, apibrėžtų Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 dėl organinės gamybos.	iii) ii) produktų, gautų taikant mažo poveikio aplinkai metodus, arba ekologinės akvakultūros produktų, apibrėžtų Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 dėl organinės gamybos.
b) skatinti kokybę lengvinant:	b) skatinti kokybę lengvinant:
i) paraiškų užregistruoti tam tikrą produktą pagal 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos[1] teikimą;	i) paraiškų užregistruoti tam tikrą produktą pagal 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos[1] teikimą;
ii) sertifikavimą ir reklamą, įtraukiant tvarios žuvininkystės ir akvakultūros produktus ir aplinkai nežalingus perdirbimo metodus;	ii) sertifikavimą ir reklamą, įtraukiant tvarios žuvininkystės ir akvakultūros produktus ir aplinkai nežalingus perdirbimo metodus;
iii) tiesioginę smulkios pakrančių žvejų žuvininkystės produktų prekybą.	iii) tiesioginę smulkios pakrančių žvejų žuvininkystės produktų prekybą.
c) prisidėti prie gamybos ir rinkų skaidrumo ir atlikti rinkos tyrimus;	c) prisidėti prie gamybos ir rinkų skaidrumo ir atlikti rinkos tyrimus;
(d) rengti standartines sutartis, kurios atitinka Sąjungos teisės aktus;	(d) rengti standartines sutartis, kurios atitinka Sąjungos teisės aktus;
e) steigti gamintojų organizacijas, gamintojų organizacijų asociacijas ar tarpšakines organizacijas, pripažįstamas pagal Reglamento [dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] II skyriaus III skirsnį;	e) steigti gamintojų organizacijas, gamintojų organizacijų asociacijas ar tarpšakines organizacijas, pripažįstamas pagal Reglamento [dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo] II skyriaus III skirsnį;
f) vykdyti regionines, nacionalines ar tarptautines žuvininkystės ir akvakultūros produktų reklamines kampanijas.	f) vykdyti regionines, nacionalines ar tarptautines žuvininkystės ir akvakultūros produktų reklamines kampanijas.
2. 1 dalies b punkte nurodyta veikla gali apimti gamybos, perdirbimo ir tiekimo grandinės rinkodaros veiklos integravimą.	2. 1 dalies b punkte nurodyta veikla gali apimti gamybos, perdirbimo ir tiekimo grandinės rinkodaros veiklos integravimą.

Paiškinimas

Viso sužvejotų žuvų kiekio iškrovimas nėra geriausias būdas išspręsti išmetimo į jūrą problemą, todėl nereikėtų jo minėti šiame straipsnyje. Vienintelė alternatyva visų sugautų žuvų iškrovimui – tai skatinti kurti ir naudoti selektyvesnius žvejybos įrankius. Šiuo pakeitimu siekiama nuoseklumo su RK nuomone dėl BŽP reglamento, kurioje pateikiamas 15 straipsnio dėl viso visų sužvejotų žuvų iškrovimo pakeitimas.

30 pakeitimas

V antraštinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Papildomų išlaidų kompensavimas atokiausiuose regionuose už žuvininkystės ir akvakultūros produktus	Papildomų išlaidų kompensavimas atokiausiuose regionuose už žuvininkystės ir akvakultūros produktus <u>ir už tvarios žuvininkystės vystymo poreikius</u>

31 pakeitimas

73 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. EJRŽF gali remti kompensavimo režimą, nustatytą Tarybos reglamentu (EB) Nr. 791/2007 dėl papildomų išlaidų, kurias patiria tam tikrų žuvininkystės ir akvakultūros produktų žvejyba, ūkininkavimu ir prekyba užsiimančios veiklos vykdytojai iš Azorų, Madeiros, Kanarų salų, Prancūzijos Gvianos ir Reuniono.	1. EJRŽF <u>nustato gali remti</u> kompensavimo režimą, nustatytą Tarybos reglamentu (EB) Nr. 791/2007 dėl papildomų išlaidų, kurias patiria tam tikrų žuvininkystės ir akvakultūros produktų žvejyba, ūkininkavimu ir prekyba užsiimančios veiklos vykdytojai iš Azorų, Madeiros, Kanarų salų, Prancūzijos Gvianos ir Reuniono.

Paiškinimas

Reglamentas EB 791/2007 bus panaikintas 2013 m. pabaigoje, kai tik įsigalios šis reglamentas dėl EJRŽF. Todėl reikia atsižvelgti (kaip Reglamente dėl bendros žuvininkystės politikos) į visų be išimties atokiausių regionų ypatumus, nes jų visų būklė yra panaši.

32 straipsnis

75 bis straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Parama laivyno atnaujinimui ir žuvų telkimo įtaiso įrengimui</u> <u>EJRŽF gali remti:</u> <u>1. Gamybos įrankių atnaujinimą siekiant, kad jie atitiktų dabartines ir ateities žvejybos galimybes atokiausiuose regionuose. Parama turi skatinti užjūrio departamentų laivyno vystymą jų teritorinės aplinkos sąlygomis.</u> <u>2. Žuvų telkimo įtaiso konstravimo ir įrengimo darbus. Pagal šią straipsnio dalį finansuojami veiksmai turi vykti bendradarbiaujant su kiekvienos valstybės narės nacionaliniais teisės aktais patvirtinta mokslo ar technikos institucija, kuri patvirtina šių veiksmų rezultatus.</u>

Paiškinimas

Atokiausieji regionai labai priklausomi nuo žvejybos, kuri dažnai vykdoma labai mažais laivais. Svarbu teikti paramą įrangai ir konstravimo darbams, kad laivai atitiktų išteklių naudojimo ir produktų sanitarinės kokybės reikalavimus.

Siekiant sumažinti priekrantės žvejybos veiklą reikia užtikrinti įtaisų įrengimo atviroje jūroje finansavimo galimybes, jų konstravimo ir įrengimo darbus vykdant kartu su mokslo institucija.

33 straipsnis

85 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
85 straipsnis	85 straipsnis
Mokslinės rekomendacijos ir žinios	Mokslinės rekomendacijos ir žinios
1. EJŖŽF parama gali būti teikiama mokslinėms išvadam teikti, visų pirma taikomųjų mokslinių tyrimų projektuose, tiesiogiai susijusiuose su mokslinių nuomonių ir rekomendacijų teikimu, siekiant, kad vykdant BŽP būtų priimami išmintingi ir veiksmingi žuvininkystės valdymo sprendimai. 2. Finansavimo reikalavimus visų pirma atitinka šie veiksmi: (a) tyrimai ir bandomieji projektai, būtini BŽP įgyvendinti ir vystyti, įskaitant alternatyvius tvarios žuvininkystės valdymo metodus; (b) mokslinių įstaigų, įskaitant tarptautines patariamąsias įstaigas, atsakingas už žuvų išteklių vertinimą, nepriklausomų ekspertų ir mokslinių tyrimų institucijų mokslinių nuomonių ir rekomendacijų rengimas ir teikimas; (c) ekspertų dalyvavimas posėdžiuose, kuriuose svarstomi žuvininkystės srities moksliniai ir techniniai klausimai, ir darbo grupėse, taip pat tarptautinių patariamųjų įstaigų posėdžiuose ir posėdžiuose, kuriuose žuvininkystės ekspertų dalyvavimas bus reikalingas; (d) Komisijos patiriamos išlaidos už paslaugas, susijusias su duomenų rinkimu, valdymu ir naudojimu, žuvininkystės ekspertų posėdžių rengimu ir administravimu ir metinių darbo programų, susijusių su žuvininkystės srities mokslinė ir techninė kompetencija, valdymu, duomenų skambučių ir rinkinių nagrinėjimu, parengiamaisiais darbais, kuriais siekiama pateikti mokslines nuomones ir rekomendacijas; (e) valstybių narių bendradarbiavimas duomenų rinkimo srityje, įskaitant regioninių duomenų bazių, skirtų duomenims saugoti, valdyti ir naudoti, kūrimą ir eksploataciją, kas bus naudinga regioniniam bendradarbiavimui ir pagerins duomenų surinkimą ir valdymą, taip pat suteiks daugiau mokslinės patirties, naudingos žuvininkystės valdymui.	1. EJŖŽF parama gali būti teikiama mokslinėms išvadam teikti, visų pirma taikomųjų mokslinių tyrimų projektuose, tiesiogiai susijusiuose su mokslinių nuomonių ir rekomendacijų teikimu, siekiant, kad vykdant BŽP būtų priimami išmintingi ir veiksmingi žuvininkystės valdymo sprendimai. 2. Finansavimo reikalavimus visų pirma atitinka šie veiksmi: (a) tyrimai ir bandomieji projektai, būtini BŽP įgyvendinti ir vystyti, įskaitant alternatyvius tvarios žuvininkystės <u>ir akvakultūros</u> valdymo metodus; (b) mokslinių įstaigų, įskaitant tarptautines patariamąsias įstaigas, atsakingas už žuvų išteklių vertinimą, nepriklausomų ekspertų ir mokslinių tyrimų institucijų mokslinių nuomonių ir rekomendacijų rengimas ir teikimas; (c) ekspertų dalyvavimas posėdžiuose, kuriuose svarstomi žuvininkystės srities moksliniai ir techniniai klausimai, ir darbo grupėse, taip pat tarptautinių patariamųjų įstaigų posėdžiuose ir posėdžiuose, kuriuose žuvininkystės <u>ir akvakultūros</u> ekspertų dalyvavimas bus reikalingas; (d) Komisijos patiriamos išlaidos už paslaugas, susijusias su duomenų rinkimu, valdymu ir naudojimu, žuvininkystės ekspertų posėdžių rengimu ir administravimu ir metinių darbo programų, susijusių su žuvininkystės srities mokslinė ir techninė kompetencija, valdymu, duomenų skambučių ir rinkinių nagrinėjimu, parengiamaisiais darbais, kuriais siekiama pateikti mokslines nuomones ir rekomendacijas; (e) valstybių narių bendradarbiavimas duomenų rinkimo srityje, įskaitant regioninių duomenų bazių, skirtų duomenims saugoti, valdyti ir naudoti, kūrimą ir eksploataciją, kas bus naudinga regioniniam bendradarbiavimui ir pagerins duomenų surinkimą ir valdymą, taip pat suteiks daugiau mokslinės patirties, naudingos žuvininkystės valdymui.

Paiškinimas

BŽP labai daug dėmesio skiriama sunkumams, su kuriais susiduriama jūrų žuvininkystės srityje dėl pernelyg intensyvios žuvininkystės, degalų kainų ir administracinių kliūčių. Todėl BŽP taikymui ir įgyvendinimui reikalingi tyrimai ir bandomieji projektai turėtų apimti ne tik žuvininkystę, bet ir akvakultūrą, kaip maisto gamybos šaltinį, turintį didelį vystymosi potencialą Europos Sąjungoje.

34 pakeitimas

88 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Iš EJŖŽF gali būti dengiamos patariamųjų tarybų veiklos išlaidos, kaip nustatyta [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 52 straipsnyje.	1. Iš EJŖŽF gali būti dengiamos būtinai patariamųjų tarybų veiklos išlaidos, kaip nustatyta [Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos] 52 straipsnyje, <u>siekdamas užtikrinti, kad jos visapusiškai ir veiksmingai vykdytų savo veiklą.</u>

Paiškinimas

Bendros žuvininkystės politikos bendrosios taisyklės ir pagrindiniai principai (aplinkosaugos tikslai, sektoriui skirtos pagalbos priemonės, bendras rinkos organizavimas ir t. t.) nustatyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos bendro sprendimo procedūrą. Tačiau žuvaviečių mastu sąlygos (konkrečios techninės priemonės, daugiamečiai valdymo planai ir t. t.) turi būti nustatytos atskirais reglamentais. Todėl pagrindiniame reglamente numatyta, kad patariamąsios tarybos privalo aktyviau dalyvauti sprendimų priėmimo procese.

Tokia institucinė sistema daug pranašesnė turint omenyje dabartinę padėtį. Ji organizuota pagal ekosistemas, ji palengvina adaptyvųjį valdymą, leidžia suskirstyti prioritetus pagal jų svarbą, užtikrinti skaidresnį valdymo instancijų skyrimą ir skatina dalyvauti suinteresuotus subjektus.

Sustiprinta regioninė patariamoji taryba išliktų nesudėtinga struktūra, kurią sudarytų 4–5 nuolatiniai punktai.

35 pakeitimas

100 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Išsipareigojimų panaikinimas	Išsipareigojimų panaikinimas
Komisija automatiškai panaikina bet kurią veiklos programai skirtą biudžetinio išsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui ar tarpinėms išmokoms arba kurios atžvilgiu Komisijai nebuvo pateikta 98 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus atitinkančių išlaidų, patirtų iki antrųjų metų, einančių po biudžetinio išsipareigojimo metų, gruodžio 31 d., deklaracija.	1. Komisija automatiškai panaikina bet kurią veiklos programai skirtą biudžetinio išsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui ar tarpinėms išmokoms arba kurios atžvilgiu Komisijai nebuvo pateikta 98 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus atitinkančių išlaidų, patirtų iki antrųjų <u>trečiųjų</u> metų, einančių po biudžetinio išsipareigojimo metų, gruodžio 31 d., deklaracija. 2. <u>Nuo trečiųjų metų Komisija automatiškai panaikina bet kurią veiklos programai skirtą biudžetinio išsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui ar tarpinėms išmokoms arba kurios atžvilgiu Komisijai nebuvo pateikta 98 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus atitinkančių išlaidų, patirtų iki antrųjų metų, einančių po biudžetinio išsipareigojimo metų, gruodžio 31 d., deklaracija.</u>

Paiškinimas

Tikėtina, kad Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas bus įgyvendinamas lėtai. Pirmiausia dėl lėto esamo EŽF įgyvendinimo ir galimybės iki 2015 m. pabaigos naudojantis šiuo fondu toliau priimti išsipareigojimus ir atlikti mokėjimus. Antra, atsižvelgiant į pirmiau minėtą sutapimą, kai ne tik valdžios institucijų ekonominė ir finansinė padėtis, bet ir banko paskolų apribojimai privatiems projektų vykdytojams nebus tokie, kad būtų galima pasiekti N+2 taisyklę atitinkantį ekonomikos vystymosi lygį. Todėl ši taisyklė turėtų tapti lankstesnė pereinant prie „N+3“ nuostatos mažiausiai pirmus trejus metus (2014–2016 m.), kol programos įgyvendinimas įgis tinkamą pagreitį.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė „Europa pasaulyje. Naujas požiūris į ES išorės veiksmų finansavimą“

(2012/C 391/11)

REGIONŲ KOMITETAS

- teigiamai vertina pateiktą dokumentų rinkinį „Europa pasaulyje“, kuris gali padėti plačiau nei iki šiol užtikrinti visa apimančią požiūrį ir nuoseklią vystymosi politiką. Komitetas pritaria tam, kad lėšos „išorės veiksmams“ turi būti padidintos, atsižvelgiant į tai, kad ES veiksmams duoda akivaizdžią papildomą naudą;
- nurodo, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, visų pirma tos, kurios nepaisant mažų administracinių išteklių nori prisidėti prie vystomojo bendradarbiavimo, palankiai vertina atnaujintą ES paramos programą ir priemonių planavimo ir įgyvendinimo taisyklių supaprastinimą;
- nori pabrėžti vietos ir regionų valdžios institucijų kaip ES vystomojo bendradarbiavimo dalyvių vaidmenį ir kartu atkreipti dėmesį į šių dalyvių vaidmenį įgyvendinant atskiros valstybės narės priemones decentralizavimui ir demokratizavimui skatinti ir į jų svarbą tiesioginiame tarptautiniame subnacionalinio lygmens dalyvių bendradarbiavime abipus sienų;
- mano, kad Komisija savo Pasiūlyme dėl strategijos „Europa pasaulyje“ finansavimo turi sukurti tinkamas sąlygas stiprinti vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą ir bendradarbiavimą, pavyzdžiui, apriboti arba netgi panaikinti bendro finansavimo reikalavimą. Decentralizavimas vertinamas teigiamai, jis stiprina vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį visame pasaulyje;
- nurodo, kad vietos dalyviai prisiimtų atsakomybę ir būtų skatinama vietos demokratija, reikalingas pasitikėjimas politine sistema ir jos atstovais. Decentralizuota struktūra sukuria didesnį legitimumą ir veiksmingesnes institucijas. Tai svarbiausia priemonė kuriant tampa ryšius tarp įvairių valdžios lygmenų ir piliečių. Atviri ir piliečiams artimi sprendimų priėmimo procesai, vykstantys laikantis subsidiarumo principo, prisideda prie to, kad demokratijos principai taptų piliečių principais, o tai yra pliuralistinės ir tolerantiškos visuomenės prielaida.

Pranešėja	Lotta HÅKANSSON HARJU (SE / ESP)
Pamatiniai dokumentai	Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Europos vaidmuo pasaulyje. Naujas požiūris į ES išorės veiksmų finansavimą“ COM(2011) 865 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos bendros Sąjungos išorės veiksmų priemonių įgyvendinimo taisyklės ir procedūros COM(2011) 842 final, Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Daugiametės finansinės programos, susijusios su ES bendradarbiavimo su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėmis bei užjūrio šalimis ir teritorijomis finansavimu 2014–2020 m. (11-uju Europos plėtros fondu), rengimas“ COM(2011) 837 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP II) COM(2011) 838 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos kaimynystės priemonė COM(2011) 839 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė COM(2011) 840 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonės sukūrimo COM(2011) 843 final, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamą demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonė COM(2011) 844 final.

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina vystymosi politikai skirtas naujos kartos finansines priemones, kurios turėtų palengvinti politinį dialogą ir priemonių įgyvendinimą laikantis bendros strategijos „Pokyčių darbotvarkė“⁽¹⁾ ir pasiūlytos daugiametės finansinės programos. Komitetas palankiai vertina Europos Komisijos numatytą lėšų padidinimą, lėšos dabar siekia 70 mlrd. eurų ir sudaro apie 7 proc. bendrojo ES biudžeto;

2. teigiamai vertina pateiktą dokumentų rinkinį „Europa pasaulyje“⁽²⁾, kuris gali padėti plačiau nei iki šiol užtikrinti visa apimančią požiūrį ir nuoseklią vystymosi politiką. Komitetas pritaria tam, kad lėšos „išorės veiksmams“ turi būti padidintos, atsižvelgiant į tai, kad ES veiksmai duoda akivaizdžią papildomą naudą, todėl apgailestauja, kad Europos plėtros fondas (EPF) nėra ES daugiametės finansinės programos dalis. Šiek tiek daugiau kaip 34 mlrd. eurų skiriama iš Europos plėtros fondo, tačiau šios lėšos nėra iš biudžeto. EPF turėtų būti taikomi tokie pat skaidrumo, veiksmingumo ir ataskaitų teikimo apie rezultatus reikalavimai, kurie taikomi kitoms „Europa pasaulyje“ dokumentų rinkinio finansavimo priemonėms;

⁽¹⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“ (COM(2011) 637 final).

⁽²⁾ „Europa pasaulyje“ arba „Europos vaidmuo pasaulyje“ apima COM(2011) 865, COM(2011) 842, COM(2011) 837, COM(2011) 838, COM(2011) 839, COM(2011) 840, COM(2011) 843 ir COM(2011) 844.

3. nurodo, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, visų pirma tos, kurios nepaisant mažų administracinių išteklių nori prisidėti prie vystomojo bendradarbiavimo, palankiai vertina atnaujintą ES paramos programą ir priemonių planavimo ir įgyvendinimo taisyklių supaprastinimą. Dabartiniu programa-vimo laikotarpiu buvo primygtinai raginama supaprastinti ir patikslinti priemonės. Regionų komitetas džiaugiasi, kad buvo atsižvelgta į Komisijos konsultacijų rezultatus;

4. pažymi, kad taisyklių supaprastinimas, dalyvavimo išlaidų mažinimas ir greitesnės projektų atrankos ir finansavimo procedūros – ilgai laukti patobulinimai. Dėl didesnio lankstumo ir geresnio prisitaikymo bei persvarstymo, kai to reikia atsižvel-giant į aplinkybes, taip pat padidėtų pastangų efektyvumas;

5. nori pabrėžti vietos ir regionų valdžios institucijų kaip ES vystomojo bendradarbiavimo dalyvių vaidmenį ir kartu atkreipti dėmesį į šių dalyvių vaidmenį įgyvendinant atskiros valstybės narės priemonės decentralizavimui ir demokratizavimui skatinti ir į jų svarbą tiesioginiame tarptautiniame subnacionalinio lygmens dalyvių bendradarbiavime abipus sienų, taip pat pabrė-žia, kad reikia atsižvelgti į ypatingą atokiausių regionų padėtį, kurie dėl savo strateginės geografinės padėties yra aktyvios pasienio teritorijos ir ES platformos pasaulyje. Jie gali padidinti Europos vystomosios politikos veiksmingumą, kaip nurodyta nuomonėse CDR 408/2010 ir CDR 364/2011;

6. pažymi, kad dėl urbanizacijos vietos ir regionų valdžios institucijoms kyla didelis uždavinys stiprinti savo gebėjimus ir veiksmingumą, diegti stabilias ir skaidrias valdymo sistemas, kad būtų galima patenkinti gyventojų lūkesčius. Šiuo atveju reika-lingos kitose savivaldybėse sukauptos žinios ir patirtis. Įvairių formų vietos arba regionų partnerystėse dažnai dalyvauja platus spektras suinteresuotųjų subjektų. Patirtis rodo, kad šis bendra-darbiavimas, visų pirma aktyviau plėtojant ne tik viešojo sekto-riaus subjektų, bet ir viešojo bei privačiojo sektorių partnerystę, nėra brangus, tačiau duoda apčiuopiamų ir ilgalaikių rezultatų. Taip yra iš dalies dėl to, kad stiprinamos esamos struktūros, kurių užduotys ir atsakomybė jau apibrėžtos įstatymais, be to, šios struktūros turi našią komandą, kuri jau dirba vietos ir regionų valdžios institucijose. Todėl Komisija savo Pasiūlyme dėl strategijos „Europa pasaulyje“ finansavimo turi sukurti tinkamas sąlygas stiprinti vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą ir bendradarbiavimą, pavyzdžiui, apriboti arba netgi panaikinti bendro finansavimo reikalavimą. Decentralizavimas vertinamas teigiamai, jis stiprina vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį visame pasaulyje;

7. nurodo, kad vystomajam bendradarbiavimui teikiant paramą, kurią gauna „pilietinė visuomenė ir vietos valdžios institucijos“, pagrįstai pripažįstami ir šie dalyviai. Regionų komi-tetas tvirtai pasisako už tai, kad vietos ir regionų valdžios lygmenims ir jų teikiamoms viešosioms paslaugoms būtų galima gauti paramą pagal kitas temas ir geografines priemones.

Parama vietos ir regionų valdžios institucijoms ir jų dalyvavimas yra *horizontalusis* klausimas, todėl jam neturėtų būti skiriama tik maža vienos iš priemonių dalis;

8. mano, kad netgi pagal teminę programą „Migracija ir prie-globstis“ vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti ragi-namos aktyviau dalyvauti, taigi ir naudoti finansinius išteklius. Reikėtų gerinti ir gerokai išplėsti tarptautinį savivaldybių, kurios priima migrantus ar prieglobsčio prašytojus, ir tų, iš kurių šie asmenys atvyksta, bendradarbiavimą abipus sienos. Vietos lygmuo atlieka svarbų vaidmenį rengiant ir įgyvendinant asmenų priėmimo ir grąžinimo programas;

9. palankiai vertina tai, kad buvo vienareikšmiai pripažintas decentralizuotas vystomasis bendradarbiavimas ir kad jis tampa vis matomesnis ne tik Komisijos komunikatuose, bet paskuti-niaisiais metais ir tarptautinėje plotmėje ⁽³⁾. Galima tik dar ir dar kartą pabrėžti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį skatinant sveiką visuomenės vystymąsi ir jų svarbą užmezgant ryšius tarp piliečių ir atskirų valdžios lygmenų;

10. mano, kad skiriant su biudžetu ar sektoriais susijusią paramą turi būti nustatyti kriterijai šalims partnerėms, kad pakankamai vystymuisi skirtų lėšų iš tikrųjų pasiektų atsakingus valdžios lygmenis ir vietos gyventojams būtų teikiamos būtinos ir labai pageidaujamos paslaugos. Ištekliais ir kvalifikuotais darbuotojais neturi naudotis tik centrinis lygmuo, jie turi būti paskirstomi atitinkamoms subnacionalinėms valdžios instituci-joms;

11. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra piliečių balsas ir jų kelrodis. Taip vietos ir regionų valdžios institucijos užtikrina aktyvų ir su kasdieniu gyvenimu taipriaus susijusį piliečių dalyvavimą. Be to, savivaldybės ir regionai teikia daug viešųjų paslaugų. Dažnai jos koordinuoja ir skatina pagrindi-nių visuomenės dalyvių, tokių kaip pelno nesiekiančios orga-nizacijos, privačios įmonės, religinės bendruomenės ir akade-minės visuomenės, bendradarbiavimą;

12. nurodo, kad visuotiniai Jungtinių Tautų vystymosi tikslai, vadinamieji Tūkstantmečio tikslai, yra labai svarbūs ne tik vals-tybėms narėms ir Jungtinėms Tautoms, bet, žinoma, ir savival-dybėms bei regionams. Vietos ir regionų valdžios institucijos

⁽³⁾ „21 darbotvarkė“ (1992 m. priimta Rio de Žaneire), Jungtinių Tautų Tūkstantmečio aukščiausiojo lygio susitikimas 2000 m., Paryžiaus deklaracija 2005 m., Busan 2011 m., 2008 m. Europos Tarybos rezoliucija Nr. 251 „Miestų diplomacija“ ir 2012 m. liepos 6 d. JT vystomojo bendradarbiavimo forumas.

aktyviai prisideda prie tvaraus visuomenės vystymosi, o priemonių įgyvendinimas vietos ir regionų lygmeniu yra išankstinė Tūkstantmečio tikslų įgyvendinimo sąlyga. Daugiau dėmesio turėtų būti skirta subnacionalinių dalyvių vaidmeniui vystymosi procese vietos ir tarptautiniu lygmeniu. Pavyzdžiui, šiuo metu Nyderlanduose ir Švedijoje įgyvendinami projektai rodo, koks yra savivaldybių indėlis užtikrinant sveiką ir tvarų visuomenės vystymąsi ir jį atitinkamai susiejant su JT vystymosi tikslais, ir kokia joms tenka atsakomybė;

13. pritaria Europos Parlamento pranešime dėl ES vystymosi politikos ateities išreikštam raginimui 2015 m. paskelbti „Europos vystymosi metais“, kad būtų deramai pasirengta tolesniam darbui, susijusiam su Tūkstantmečio vystymosi tikslais (TVT);

14. pritaria Komisijos pasiūlymui dėl bendros septynerių metų trukmės programos ir mano, kad taip sukuriamos geresnės sąlygos vykdyti išsamias visuomenines reformas. Regionų komitetas palankia vertina tai, kad siūlomose priemonėse aiškiau orientuojamasi į rezultatus ir nustatomos griežtesnės sąlygos. Komisija ir valstybių narių atstovai turėtų skirti dėmesį tam, kad vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų prisidėti prie aktyvaus dialogo siekiant suteikti svarbų postūmį atitinkamos priemonės programavimo procese;

15. pabrėžia, kad decentralizavimo reformos ir demokratijos stiprinimas yra sudėtingi, išsamūs ir esminių permainų procesai, kuriems įgyvendinti reikalingas finansuotojų ir bendradarbiavimo partnerių atkaklumas, gebėjimas numatyti ir ilgalaikę perspektyva;

16. nurodo, kad vietos dalyviai prisiimtų atsakomybę ir būtų skatinama vietos demokratija, reikalingas pasitikėjimas politine sistema ir jos atstovais. Decentralizuota struktūra sukuria didesnę legitimumą ir veiksmingesnes institucijas. Tai svarbiausia priemonė kuriant tamesnius ryšius tarp įvairių valdžios lygmenų ir piliečių. Atviri ir piliečiams artimi sprendimų priėmimo procesai, vykstantys laikantis subsidarumo principo, prisideda prie to, kad demokratijos principai taptų piliečių principais, o tai yra pluralistinės ir tolerantiškos visuomenės prielaida;

17. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos Europos Sąjungoje ir šalyse partnerėse gali ir turi atlikti svarbų vaidmenį atitinkamu savo lygmeniu formuojant politiką ir strategijas, taip kaip joms gali ir turi būti suteikta galimybė prisidėti prie veiksmų nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu. Kaip paslaugų teikėjos vietos ir regionų valdžios institucijos taip pat yra atsakingos už nustatytų prioritetų koordinavimą ir įgyvendinimą, pavyzdžiui, tokiose srityse kaip sveikatos priežiūra, švietimas ir kultūra;

18. mano, kad savivaldybėms ir regionams atstovaujančios nacionalinės asociacijos turi intelektualinių pajėgų, todėl gali

atlikti esminį vaidmenį remiant išsamias visuomenines reformas, visų pirma vykstant decentralizavimo ir demokratijos stiprinimo procesams. Savivaldybių ir regionų asociacijos arba panašios įstaigos gali šių organizacijų narius paremti rengdamos metodus ir priemones, kalbėdamos jų vardu, atstovaudamos bendriems interesams ir atitinkamoje srityje koordinuodamos įvairių finansuotojų priemones. Reikia pasinaudoti šių asociacijų sukaupta patirtimi stiprinti vietos ir regionų demokratijai vystomojo bendradarbiavimo srityje. Todėl ragina ES, jos valstybės nares, vietos ir regionų valdžios institucijas remti galimą nacionalinių savivaldybių ir regionų asociacijų vaidmenį šalyse partnerėse;

19. nurodo, kad vietos ir regionų valdžios institucijos daugelyje sričių yra sukaupusios specialiųjų žinių, kurios yra ypač svarbios ekonominiams, socialiniams ir ekologiniams požiūriams tvariam vystymuisi. Jų patirtį reikėtų paminėti tiek kalbant apie praktinį darbą, tiek ir politinį valdymą, pavyzdžiui, tokiose srityse kaip visuomenės sveikata, švietimas, atliekų tvarkymas ir vandentvarka, vietos verslas ir sąlygos steigti mažosioms ir vidutinėms įmonėms, transportas ir infrastruktūra, aplinkos ir gamtos ištekliai, įskaitant žemės ūkį, taip pat kalbant apie platesnę atsakomybę ir tikros demokratijos ir žmogaus teisių laikymosi užtikrinimą; šia patirtimi galima lengvai pasinaudoti ir ją mobilizuoti tiesiogiai per vietos ir regionų valdžios institucijas arba per jų nacionalines, Europos ar pasaulines asociacijas ir per Regionų komitetą;

20. pažymi, kad 2008 m. Europos Komisija pareikalavo plėtoti holistinį požiūrį į vietos ir regionų valdžios institucijas, kaip pasaulinio, Europos ir nacionalinio lygmens vystymo dalyvę, siūlydama tris priemones, globojamas RK, turint omenyje jo vaidmenį suteikiant vietos valdžiai galimybę būti išklausytai ES lygmeniu; primena, kad jau sudarytas Decentralizuoto bendradarbiavimo atlasas, kuriame nurodoma veikla ir geriausia praktika konkrečiose vietose, sukurta internetinė keitimosi informacija platforma, skirta suderinti igūdžius ir gebėjimus su poreikiais, ir rengiamos politiniam dialogui skirtos Decentralizuoto bendradarbiavimo konferencijos, į kurių veiklą įtraukta Europos Komisija ir svarbiausi ES ir šalių partnerių vietos ir regionų valdžios institucijų tinklai, tokie kaip darbo grupė „Platforma“ Europos savivaldybių ir regionų taryboje; ragina vietos ir regionų valdžios institucijas, joms atstovaujančias asociacijas ES ir šalyse partnerėse pasinaudoti šiomis priemonėmis siekiant didesnio nuoseklumo ir teikiamos pagalbos veiksmingumo;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad po struktūruoto dialogo vystomojo bendradarbiavimo klausimais, kurį 2010 m. kovo–2011 m. gegužės mėn. vykdė ES institucijos su pilietinės visuomenės ir vietos bei regionų valdžios institucijų atstovais, Komisija pasiūlė sukurti nuolatinį aukšto lygio forumą vystymosi klausimais. Komitetas tvirtai remia šią iniciatyvą ir tikisi, kad jis toliau atliks savo institucinį vaidmenį, kadangi mano, jog formalūs forumas padėtų institucionalizuoti dialogą ir pagerinti turinio kokybę ir leistų sistemingai rengti debatus vystymosi klausimais, nuolat atnaujinti informaciją, atlikti tarpusavio vertinimus ir keistis patirtimi. Komitetas taip pat palankiai vertina Komisijos ketinimus paskelbti komunikatus dėl NVO ir vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmens plėtojant vystomąjį bendradarbiavimą, kurie taps formaliu tolesnio šių struktūrų bendradarbiavimo su Komisija plėtojimo pagrindu. Šio bendradarbiavimo

svarba buvo akcentuojama kas dveji metai rengiamoje Decentralizuoto bendradarbiavimo konferencijoje, taip pat vykstant struktūruotam dialogui;

Pastabos dėl Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės (EDŽTRP)

22. pažymi, kad teminės demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės, palyginti su dabartiniu programavimo laikotarpiu, biudžetas padidintas beveik 35 proc., tačiau tai ir toliau sudaro tik labai mažą ES paramos vystymuisi dalį (apie 2 proc.). Komitetas apgailestauja, kad šiai horizontaliajai priemonei neskiriama daugiau lėšų, nes ji gali būti taikoma visose geografinėse teritorijose ir skirtingais vystymosi etapais ir pagal ją daugiausia dėmesio skiriama esminiems klausimams, tokiems kaip pagrindinių žmogaus teisių laikymasis arba demokratinių reformų stiprinimas ir rėmimas;

23. pabrėžia, kad demokratija ir žmogaus teisės yra bendrosios ES ir pasaulio bendruomenės vertybės. Šios vertybės yra laimėjimas ir stiprybė, kurias visuomenėje paprastai saugo vietos ir regionų valdžios institucijos, veikianti teismų sistema, pilietinė visuomenė, žiniasklaida ir kiti dalyviai;

24. mano, kad žmogaus teisės turi būti remiamos ir joms turi būti teikiama didesnė svarba visais visuomenės lygmenimis. Todėl, Komiteto nuomone, pagrįsta pagal šią priemonę daugiau dėmesio skirti vietos ir regionų administracijos lygmenims institucijų stiprinimo srityje;

25. laikosi nuomonės, kad piliečiams artimiausias valdžios lygmuo taip pat gali vietos lygiu įgyvendinti nacionalinius sprendimus, pavyzdžiui, užtikrinti, kad jie atitiktų vietos aplinkybes arba sąlygas ir į jas būtų atsižvelgiama, tokiu būdu siekiant išvengti galimo neigiamo poveikio vietos gyventojų teisėms, pavyzdžiui, kalbiniai reikalavimai ir etninė tapatybė. Be to, vietos ir regionų valdžios institucijos yra ypač tinkamoje padėtyje organizuoti ir koordinuoti vietos gyventojų grupėms skirtas informuotumo didinimo priemones, pavyzdžiui, jaunimui ar moterims, siekiant juos informuoti apie žmogaus teises arba tiksliau apie tai, kaip šiomis teisėmis pasinaudoti;

Pastabos dėl Vystomojo bendradarbiavimo priemonės remiant pilietinės visuomenės organizacijas ir vietos ir regionų valdžios institucijas (pagal Vystomojo bendradarbiavimo priemonę (VBP))

26. kaip ir vietos bei regionų valdžios institucijos, kurioms jis atstovauja, žinoma, nori aktyviai prisidėti, prie Komisijos pasiūlymo toliau stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą su pilietine

visuomenė ir vietos bei regionų valdžios institucijomis įgyvendinimo, pasinaudojant priemonėmis, kurias parengė kartu su Europos Komisija ir pagrindiniais ES ir šalių partnerių vietos ir regionų valdžios institucijų tinklais ir per naująjį nuolatinį vystymuisi skirtą aukšto lygio forumą;

27. teigiamai vertina, kad vietos ir regionų valdžios institucijos ir toliau vystomajam bendradarbiavimui galės gauti finansavimą, tačiau pabrėžia, kad vertėtų aiškiai atskirti pilietinę visuomenę ir vietos bei regionų valdžios institucijas tiek kalbant apie politines priemones, tiek ir apie instrumentus ir faktinį finansavimą;

28. tvirtai pasisako už tai, kad pagal pilietinei visuomenei ir vietos valdžios institucijoms (angl. *non-state actors and local authorities*) skirtą vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonę daugiau lėšų būtų skirta vietos ir regionų valdžios institucijoms. Dabartiniu programavimo laikotarpiu lėšos buvo netolygiai paskirstytos tarp pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos bei regionų valdžios institucijų. Jei vietos ir regionų valdžios institucijoms bus skirta 25 proc. lėšų (šiuo metu 15 proc.), būtų galima geriau pasinaudoti jų patariamąja funkcija ir specialiosiomis žiniomis;

29. mano, kad vietos ir regionų valdžios institucijos gali užtikrinti ilgalaikį demokratišką vystymąsi. Joms turi būti suteikta pakankamai lėšų, kad jos turėtų lygias galimybes kaip ir finansiškai stiprios nacionalinės arba tarptautinės pelno nesiekiančios organizacijos. Šalių partnerių vietos ir regionų valdžios institucijos yra labai svarbios koordinuojant skirtingų dalyvių iniciatyvas bei priemones ir užtikrinant, kad jos atitiktų vietos ir regionų lygiu nustatytą ir politiškai įtvirtintą vystymosi politiką, bent jau tuo atveju, kai šių iniciatyvų ir priemonių tikslas – teikti viešąsias paslaugas;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos vystomosios veiklos srityje yra sukaupusios ypač vertingų specialiųjų žinių ir patirties, susijusios su vietos ir regionų lygmens valdymu ir administravimu, politinio dialogo sistemų ir platformų kūrimu, nuodugnia ir plačia politine partijų veikla, sąlygų piliečių dalyvavimui ir pilietinio dialogo stiprinimu. Kitais žodžiais tariant, jos turi žinių ir patirties tvirtai ir tvariai demokratijai kurti;

31. pažymi, kad daugelis Europos Sąjungos vietos ir regionų valdžios institucijų jau daugelį metų puoselėja demokratijos tradicijas, tačiau daugelyje valstybių narių demokratija yra dar jauna ir pažeidžiama. Todėl įvairių Europos Sąjungos vietos ir regionų valdžios institucijų patirtį ir perspektyvas reikėtų įtraukti į bendrą ES vystomąjį bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis ir naudoti pertvarkant ir (arba) kuriant viešąsias institucijas

šalyse partnerėse, ypatingą dėmesį skiriant vietos savivaldai, kaip arčiausiai kiekvieno piliečio esančiam valdžios lygmeniui, bei remiant ir stiprinant pilietinę visuomenę, kuri yra kiekvienos demokratijos pagrindas;

32. pabrėžia, kad tiesiogiai išrinktų šalių partnerių vietos ir regionų politikų ir tarnautojų rėmimas yra labai svarbus siekiant sėkmingai įgyvendinti decentralizavimo reformas ir užtikrinant atsakingą valdymą. Tinkamas valdymas turėtų būti tiek priemonė ES veiksmų vystymosi srityje, tiek ir tikslas;

33. mano, jog siekiant gilesnės demokratijos ir geresnių paslaugų vietos lygmeniu reikalingas pripažinimas, kad tai yra būtina, taip pat noras visais lygmenimis vienu metu siekti sisteminių pokyčių. Politiniai įsipareigojimai, laisvi ištekliai, kompetencijos pasidalijimas ir decentralizavimas negalimi be sutarimo nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu. Teisinė ir finansinė nacionalinė sistema, užtikrinanti atskaitomybę vietos ir regionų lygmeniu, sukuria sąlygas gerinti padėtį ir skatina vietos dalyvius priimti būtiną atsakomybę už vietos sąlygų kūrimą;

Pastabos dėl Europos kaimynystės priemonės

34. palankiai vertina siūlomą Europos kaimynystės priemonę ir mano, kad pasiūlymu iš esmės atsižvelgiama į būtinus dabartinės priemonės pakeitimus. Tačiau kartu Komitetas norėtų pasiūlyti keletą pakeitimų kaimynystės pagalbos poveikiui ir veiksmingumui padidinti;

35. tam, kad būtų galima įgyvendinti ES siekiamą gilesnę ir tvarią demokratiją, siūlo įterpti keletą konkrečių formuluočių siekiant pabrėžti decentralizavimo ir vietos demokratijos, taip pat gebėjimų stiprinimo svarbą teikiant vietos ir regionų paslaugas;

36. ragina Komisiją pagal šią priemonę numatyti lėšų demokratijos skatinimo vietos ir regionų lygmeniu ir decentralizavimo programoms. Turėtų būti užtikrinta, kad tarp galimų mokėjimų gavėjų ir bendradarbiavimo partnerių neabejotinai būtų vietos ir regionų valdžios institucijos;

37. primygtinai siūlo, kad Komisija aiškiai nurodytų, kad tarpvalstybinis bendradarbiavimas, įskaitant keleto šalių bendradarbiavimą, neapsiriboja bendrą sieną turinčiomis šalimis, o apima visas ES valstybes nares, regionus ir savivaldybes, nepaisant jų geografinės padėties. Svarbu, kad, nepaisant fizinio atstumo, patirtis, žinios ir geriausios praktikos pavyzdžiai būtų perduodami kitiems, be to, kalbant apie atokiausius regionus,

būtina atsisakyti tinkamumo gauti finansavimą pagal Europos kaimynystės priemonę 150 km kriterijaus;

38. pažymi, kad bendro finansavimo reikalavimas, skirtas kaimynystės politikos projektų įgyvendinimui, dažnai kliudo dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijoms. Bendro finansavimo dalis tam tikrose šalyse prieštarauja nacionalinei teisei, jei pagal ją nenumatomas subnacionalinio lygmens valdžios institucijų dalyvavimas vystomajame bendradarbiavime;

39. ragina Komisiją reglamente daugiau dėmesio skirti institucijų partnerystės bendradarbiavimui bei TAIEX⁽⁴⁾ ir nuodugniai išnagrinėti, kaip tai būtų galima ir ateityje remti. Akivaizdu, kad tik nedaugelis ministerijų, kurios atsakingos už vietos ir regionų valdžios institucijas, yra suinteresuotos arba gali pasiūlyti tokį bendradarbiavimą arba TAIEX;

40. mano, kad pripažintas ir vis labiau vertinamas vaidmuo, kuris priskiriamas vietos ir regionų valdžios institucijoms, pilietinei visuomenei ir jų tarpusavio bendradarbiavimui, pertvarkos procese pereinant nuo vienpartinės sistemos ir diktatūros prie demokratijos, yra svarbus ir suteikia pridėtinę vertę, kuriai turėtų būti teikiama didesnė svarba ES kaimynystės politikoje ir administruojant finansinius išteklius;

41. pažymi, kad savo veikloje vykdo intensyviuos ir konkrečius mainus ir bendradarbiavimą, pavyzdžiui, pagal Rytų partnerystės iniciatyvą (CORLEAP) ir Viduržemio jūros regione (ARLEM). Šiais mainais siekiama atkreipti dėmesį į ES strategijų „Europa pasaulyje“ ir „Pokyčių darbotvarkė“ tikslą taip pat ir už Sąjungos ribų;

Pastabos dėl Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP)

42. rengdamas nuomones, seminarus, darbo grupių veiklą, per Vietos administracijų priemonę (LAF) ir pan. stengėsi, kad būtų plačiau įgyvendinama pasirengimo narystei pagalba. Komitetas visiškai pritaria požiūriui, kad priemonė turėtų tapti labiau orientuota į rezultatus, lanksčia ir individualiai pritaikyta pagalba;

43. nurodo, kad, taikydama daugiapakopį ir partnerystės metodą, ES nori užtikrinti, kad teikiama pasirengimo narystei pagalba būtų efektyvesnė. Komitetas šį siekį konkrečiai remia, pavyzdžiui, rengdamas konferencijas ir decentralizuoto vystomojo bendradarbiavimo atlasą. Komitetas kartu su Komisija

⁽⁴⁾ TAIEX – Techninės pagalbos ir informacijos mainų priemonė (angl. *Technical Assistance and Information Exchange Instrument*). Tai – priemonė šalims partnerėms padėti savo teisę pritaikyti prie ES teisės aktų.

yra atsakingas už vietos administracijų programą, pagal kurią šalių kandidačių ir galimų šalių kandidačių politikams ir valstybėms tarnautojams rengiami pažintiniai vizitai;

44. pageidautų, kad Komisija suteiktų daugiau galimybių vietos ir regionų valdžios institucijoms keistis patirtimi, šiuos mainus remtų ir neleistų, kad juose vyrautų daugiausia valstybių narių ir plėtros šalių centrinės valdžios lygmuo;

45. pastebėjo, kad ilgalaikis bendradarbiavimas su plėtros ir kaimyninių šalių vietos ir regionų valdžios institucijomis tapo vis profesionalesnis, todėl nori pabrėžti, kaip svarbu, kad finansavimo priemonės ir ateityje skatintų šią raidą ir leistų ją intensyvuoti;

46. ragina, kad visų pirma plėtros ir kaimyninėse šalyse daugiau dėmesio būtų skiriama skiriamos pagalbos ir faktinių jos panaudojimo rezultatų susiejimui - taikant atitinkamas priemones ir rodiklius - atsižvelgiant į decentralizavimą, daugiapakopį valdymą, taigi ir vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimui atitinkamais lygmenimis priimančias sprendimus;

47. primygtinai siūlo, kad Komisija užtikrintų, kad specialios lėšos būtų skirtos stiprinti plėtros šalių vietos ir regionų valdžios institucijų gebėjimus ir būtų stiprinamos žinios ir įgūdžiai. Savi-valdybių ir regionų nereikėtų laikyti pasyviais paramos gavėjais ir su jais taip elgtis, veikiau jiems reikėtų suteikti aktyvių dalyvių vaidmenį, atsižvelgiant į tai, kad jie puikiai žino poreikius, sąlygas ir realius tikslus;

48. mano, kad jei vietos ir regionų valdžios institucijos aktyviai stengsis patenkinti poreikį stiprinti gebėjimus, kurie yra reikalingi siekiant aktyviau dalyvauti įgyvendinant PNPP, tokiu būdu jos turės galimybę praktiškai susipažinti su tikrąja naryste ES. Pavyzdžiui, lėšas būtų galima naudoti šiems dalyviams skatinti rengti projektus ir remti juos vykdančias. Decentralizuotas PNPP lėšų valdymas daugelyje šalių davė teigiamų rezultatų;

49. atkreipia dėmesį, kad viena iš problemų naudojant PNPP lėšas yra korupcija ir šiuo požiūriu reikia remti visus – vietos, regionų, nacionalinį – lygmenis. Nuolatinė griežta priežiūra ir parama tokioms „kontrolės institucijoms“ kaip pilietinės visuomenės organizacijos, žiniasklaida ir vietos bei regionų valdžios institucijos yra labai svarbi siekiant būtinų žinių ir atskaitomybės;

50. mano, kad geriau integruojant PNPP lėšas į vietos ir regionų lygiu vykdomą vystomąjį darbą bus sukurtas tvirtas daugiapakopio valdymo pagrindas ir sustiprintas decentralizavimas. Vietos ir regionų valdžios institucijas įtraukus į programų ir projektų rengimo, sprendimų priėmimo, priežiūros ir valdymo procesus bus padėti nuolatinio vystomojo darbo – vykdomo ir be išorės pagalbos – pamatai;

51. nurodo, kad daugelyje Vakarų Balkanų šalių vyksta esminės visuomeninės reformos, kurias galėtų sustiprinti ir paspartinti aktyvesnis dalyvavimas vietos ir regionų politiniu lygmeniu. Daugeliu atvejų PNPP valdymo srityje vietos ir regionų lygmeniu trūksta administracinių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Išteklius ir gebėjimus galima rasti centriniu lygmeniu, o tai dar labiau stiprina centralizuotą sistemą ir dar labiau delsiama įtraukti mažumas ir vietos bei regionų politinius dalyvius;

52. pastebi, kad reformos decentralizavimui įgyvendinti pernelyg dažnai stringa dėl menkų pajėgumų vietos ir regionų lygmeniu, nes decentralizuojami tik įgaliojimai, o ne finansiniai ištekliai. ES, valdydama PNPP, gali paspartinti būtinus analogiškus procesus, kad įgaliojimai ir ištekliai būtų tarpusavyje suderinti;

Pastabos dėl Partnerystės priemonės

53. nurodo, kad partnerystės priemonė apima tokias šalis kaip Kinija, Brazilija, Pietų Afrika ir Rusija. Ji visų pirma skirta plėtoti ir skatinti prekybą ir ryšius tarp šių šalių ir ES. Daugiausia dėmesio skiriama klimato, aplinkos ir prekybinių mainų klausimams;

54. atkreipia dėmesį į tai, kad nacionalinėje statistikoje apie šalies vienam asmeniui tenkantį BVP vidurkį pranyksta nepakankamai išsivysčiusios zonos. Gerai išsivysčiusių šalių regionai, esantys nepalankioje padėtyje, negali prašyti jokios kitos paramos, kaip tik pagal partnerystės priemonę. Todėl Komitetas siūlo atsižvelgti į regioninius skirtumus, pavyzdžiui, pajamų pasiskirstymą ir skurdo lygį atskirose vietovėse. Komisija turi vykdyti dialogą su susijusiomis šalimis apie visa apimančio ir bendro vystymosi svarbą ir reikalausti gerinti regioninę sanglaudą, kad kiekviena šalis galėtų pasinaudoti ES finansine parama;

55. primena, kad šią priemonę galima taikyti ir socialinės apsaugos sistemoms, bendrai socialinio sektoriaus reformai ir lėšų skyrimui įstaigoms vietos ir regionų lygmeniu stiprinti, taip pat užtikrinti, kad pagal šią priemonę būtų skatinama partnerystė ir demokratinis šių šalių vystymasis.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2011) 838 final

2 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Pagal šį reglamentą teikiama pagalba siekiama šių konkrečių tikslų, atsižvelgiant į kiekvienos pagalbą gaunančios šalies poreikius ir jų plėtros darbotvarkę:	1. Pagal šį reglamentą teikiama pagalba siekiama šių konkrečių tikslų, atsižvelgiant į kiekvienos pagalbą gaunančios šalies poreikius <u>vietos, regionų ir nacionaliu lygmenimis</u> ir jų plėtros darbotvarkę:
(a) Teikti paramą politinėms reformoms, inter alia:	(a) Teikti paramą politinėms reformoms, inter alia:
i) stiprinti demokratines institucijas ir teisinę valstybę, įskaitant jos įtvirtinimą;	i) stiprinti demokratines institucijas ir teisinę valstybę, įskaitant jos įtvirtinimą;
ii) skatinti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves, užtikrinti didesnę pagarbą mažumų teisėms, propaguoti lyčių lygybę, nediskriminavimą, spaudos laisvę ir skatinti gerus kaimyninius santykius;	ii) skatinti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves, užtikrinti didesnę pagarbą mažumų teisėms, propaguoti lyčių lygybę, nediskriminavimą, spaudos laisvę ir skatinti gerus kaimyninius santykius;
iii) kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu;	iii) kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu;
iv) vykdyti viešojo administravimo reformas ir užtikrinti gerą valdymą;	iv) vykdyti viešojo administravimo reformas ir užtikrinti gerą valdymą, <u>įskaitant gebėjimų stiprinimą visais lygmenimis</u> ;
v) pilietinės visuomenės ir socialinio dialogo plėtrai;	v) pilietinės visuomenės ir socialinio dialogo plėtrai;
vi) susitaikymo, taikos kūrimo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonėms.	vi) susitaikymo, taikos kūrimo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonėms.
...	...

Paaiškinimas

Demokratijos gebėjimų stiprinimo klausimas yra ypač aktualus vietos ir regionų lygmenimis. Todėl šiam aspektui turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Pakeitimas siejasi su nuomonės 45 punktu.

2 pakeitimas

COM(2011) 839 final

4 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Šalys partnerės pagal šį reglamentą teikiamą Sąjungos paramą iš esmės bendrai finansuoja iš valstybės lėšų, paramos gavėjų įnašų ar kitų šaltinių. Tas pats principas taikomas bendradarbiavimui su Rusijos Federacija, ypač įgyvendinant 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas programas. Bendro finansavimo reikalavimų gali būti atsiakoma tinkamai pagrįstais atvejais ir kai tai būtina siekiant remti pilietinės visuomenės raidą ir nevalstybinius veikėjus, nepažeidžiant atitikties kitoms sąlygoms, nustatytoms Finansiniame reglamente.	3. Šalys partnerės pagal šį reglamentą teikiamą Sąjungos paramą iš esmės bendrai finansuoja iš valstybės lėšų, paramos gavėjų įnašų ar kitų šaltinių. Tas pats principas taikomas bendradarbiavimui su Rusijos Federacija, ypač įgyvendinant 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas programas. Bendro finansavimo reikalavimų gali būti atsiakoma tinkamai pagrįstais atvejais ir kai tai būtina siekiant remti pilietinės visuomenės raidą ir nevalstybinius veikėjus, <u>ar siekiant sudaryti šalių partnerių vietos arba regionų valdžios institucijoms geresnes sąlygas dalyvauti projektuose, kurių tikslas stiprinti vietos arba regionų demokratijos įgūdžius</u> nepažeidžiant atitikties kitoms sąlygoms, nustatytoms Finansiniame reglamente.

Paaiškinimas

Kai kuriais atvejais bendro finansavimo reikalavimas gali užkirsti kelią šalių partnerių vietos arba regionų valdžios institucijoms (kurios turėtų būti pagrindinės šių programų paramos gavėjos) dalyvauti perspektyvuose ir naudinguose projektuose. Kadangi vienas iš programos prioritetų yra demokratijos stiprinimas, tai taip pat turėtų būti viena iš priežasčių netaikyti tam tikromis aplinkybėmis bendro finansavimo reikalavimo.

3 pakeitimas

COM(2011) 840 final

8 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Besivystančių pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos valdžios institucijų programos tikslas yra finansuoti šalių partnerių, Sąjungos, šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos valdžios institucijų vykdomas arba joms skirtas vystymosi srities iniciatyvas.	1. Besivystančių pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos <u>ar regionų</u> valdžios institucijų programos tikslas yra finansuoti šalių partnerių, Sąjungos, šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos <u>ar regionų</u> valdžios institucijų vykdomas arba joms skirtas vystymosi srities iniciatyvas. <u>Vykdam šią veiklą bus atsižvelgta į skirtingą pilietinės visuomenės organizacijų struktūrą ir konkrečių jų, taip pat vietos ar regionų valdžios institucijų vaidmenį.</u>
Konkrečios veiklos sritys, kuriose teikiama Sąjungos pagalba pagal šį straipsnį, ir pilietinės visuomenės organizacijų bei vietos valdžios institucijų kategorijų orientacinis sąrašas pateikti V priede.	2. Konkrečios veiklos sritys, kuriose teikiama Sąjungos pagalba pagal šį straipsnį, ir pilietinės visuomenės organizacijų bei vietos <u>ir regionų</u> valdžios institucijų kategorijų orientacinis sąrašas pateikti V priede.

Paaiškinimas

Svarbu pabrėžti, kad ši programa turėtų būti atvira, kad leistų bendradarbiauti su šalių partnerių, šalių kandidačių ar potencialių šalių kandidačių regionų valdžios institucijomis. Tuo pačiu, reikėtų pabrėžti, kad pilietinės visuomenės organizacijos ir vietos bei regionų valdžios institucijos dažnai gali atlikti skirtingus vaidmenis konkrečiame tam tikros šalies ar projekto kontekste. Šis pakeitimas siejasi su RK nuomonės bendrųjų pastabų 25 punktu.

4 pakeitimas

COM(2011) 838 final

14 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Orientacinė finansavimo suma šiam reglamentui įgyvendinti 2014–2020 m. yra 14 110 100 000 EUR (dabartinėmis kainomis). Iki 3 proc. orientacinės finansavimo sumos skiriama pagalbą gaunančių šalių ir ES valstybių narių tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms.	1. Orientacinė finansavimo suma šiam reglamentui įgyvendinti 2014–2020 m. yra 14 110 100 000 EUR (dabartinėmis kainomis). Iki 3 proc. orientacinės finansavimo sumos skiriama pagalbą gaunančių šalių ir ES valstybių narių tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms <u>ir paramai gebėjimams stiprinti vietos ir regionų lygmenimis.</u>
2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą Sąjungos daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų.	2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą Sąjungos daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų.
3. Kaip nurodyta Reglamento „Erasmus visiems“ 13 straipsnio 2 dalyje, siekiant skatinti tarptautinį aukštojo mokslo matmenį, preliminarai 1 812 100 000 EUR suma pagal įvairias išorės veiksmų priemones (Vystomojo bendradarbiavimo priemonę, Europos kaimynystės priemonę, Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, Europos partnerystės priemonę, Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, Partnerystės priemonę ir Europos plėtros fondą), bus skirta	3. Kaip nurodyta Reglamento „Erasmus visiems“ 13 straipsnio 2 dalyje, siekiant skatinti tarptautinį aukštojo mokslo matmenį, preliminarai 1 812 100 000 EUR suma pagal įvairias išorės veiksmų priemones (Vystomojo bendradarbiavimo priemonę, Europos kaimynystės priemonę, Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, Europos partnerystės priemonę, Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, Partnerystės priemonę ir Europos plėtros fondą), bus

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
veiklai, susijusiai su judumu mokymosi tikslais iš ES nepriklausančių šalių ar į jas, ir bendradarbiavimui bei dialogui politikos klausimais su tų šalių valdžios institucijomis ir organizacijomis. Šių lėšų naudojimui bus taikomos Reglamento „Erasmus visiems“ nuostatos.	skirta veiklai, susijusiai su judumu mokymosi tikslais iš ES nepriklausančių šalių ar į jas, ir bendradarbiavimui bei dialogui politikos klausimais su tų šalių valdžios institucijomis ir organizacijomis. Šių lėšų naudojimui bus taikomos Reglamento „Erasmus visiems“ nuostatos.
Lėšos bus skiriamos du kartus: pirmiesiems ketveriems metams ir likusiems trejiems metams. Šios lėšos atspindės daugiamečiame preliminariniame minėtų priemonių biudžete, atsižvelgiant į atitinkamų šalių reikmes ir prioritetus. Iš esmės ir neplanuotai pasikeitus aplinkybėms ar atsiradus didelių politinių pokyčių, sumą bus galima keisti, atsižvelgiant į ES išorės politikos prioritetus.	Lėšos bus skiriamos du kartus: pirmiesiems ketveriems metams ir likusiems trejiems metams. Šios lėšos atspindės daugiamečiame preliminariniame minėtų priemonių biudžete, atsižvelgiant į atitinkamų šalių reikmes ir prioritetus. Iš esmės ir neplanuotai pasikeitus aplinkybėms ar atsiradus didelių politinių pokyčių, sumą bus galima keisti, atsižvelgiant į ES išorės politikos prioritetus.

Paiškinimas

Šis pakeitimas dera su ankstesniu pakeitimu: gebėjimų stiprinimas vietos ir regionų lygmeniu turėtų būti vienas prioritetų, kuriam skiriamas finansavimas (pagrįstas bendrųjų pastabų 45 punktu).

5 pakeitimas

COM(2011) 839 final

18 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Šiam reglamentui įgyvendinti gaunamas finansinis paketas 2014–2020 m. yra 18 182 300 000 EUR (dabartinėmis kainomis). Iki 5 proc. finansinio paketo skiriama tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms, nurodytoms 6 straipsnio 1 dalies c punkte.	1. Šiam reglamentui įgyvendinti gaunamas finansinis paketas 2014–2020 m. yra 18 182 300 000 EUR (dabartinėmis kainomis). Iki 5 proc. finansinio paketo skiriama tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms, nurodytoms 6 straipsnio 1 dalies c punkte, <u>įskaitant programas, skirtas paremti vietos ir regionų demokratijos stiprinimą.</u>

Paiškinimas

Vietos ir regionų lygmens demokratijos plėtojimas yra svarbi kitų nustatytų priemonės tikslų elementų prielaida. Todėl tam tikra finansinė parama turėtų būti skiriama šios srities projektams. Šis pakeitimas siejasi su nuomonės 34 punktu.

2012 m. spalio 9 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio panaudojimo peržiūros ir atvirųjų duomenų

(2012/C 391/12)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina Komisijos iniciatyvą peržiūrėti Viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (VSI) direktyvos taikymą ir pridedamą komunikatą dėl atvirųjų duomenų, nes tai gali būti labai naudinga piliečiams, verslui ir administracijoms ir galėtų padėti sukurti naujų darbo vietų bei pagerinti viešųjų paslaugų kokybę;
- pabrėžė, kad yra svarbios viešojo sektoriaus informacijos pakartotinį panaudojimą ir naudojimąsi ja reglamentuojančios bendros taisyklės ir praktika, kurios užtikrintų, kad visiems Europos informacijos rinkos dalyviams būtų taikomi tokie patys pagrindiniai reikalavimai, kad pakartotinio naudojimosi tokia informacija sąlygos būtų skaidresnės ir nebūtų iškreipiama vidaus rinka;
- atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra pagrindinės tikslinės pagal skaitmeninę darbotvarkę įgyvendinamų priemonių, kurios apima VSI direktyvos peržiūrą, komunikatą dėl atvirųjų duomenų, grupės ir kad jos yra itin svarbios jas įgyvendinant;
- mano, kad viešojo sektoriaus duomenys turėtų būti pakartotinai naudojami visapusiškai laikantis ES ir nacionalinių, privatumą reguliuojančių teisės aktų. Be to, atvirieji duomenys turi būti naudojami nepažeidžiant trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių ir pakartotinai juos naudojant komerciniais tikslais turėtų būti užtikrinta, kad jungiant atvirose duomenis su kitais duomenimis išliks tokia pati duomenų apsaugos kokybė ir privatumo apsauga, kaip ir viešojo sektoriaus duomenų atveju.

Pranešėja

Anne KARJALAINEN (FI / ESP), Keravos miesto tarybos narė

Pamatiniai dokumentai

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo

COM(2011) 877 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *Atvirieji duomenys. Inovacijų, augimo ir skaidrios valdyosenos variklis*

COM(2011) 882 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS****Ižanga**

1. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą peržiūrėti Viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (VSI) direktyvos taikymą ir pridedamą komunikatą dėl atvirųjų duomenų, nes tai gali būti labai naudinga piliečiams, verslui ir administracijoms ir galėtų padėti sukurti naujų darbo vietų bei pagerinti viešųjų paslaugų kokybę⁽¹⁾;

2. atkreipia dėmesį į tai, kad dabartine VSI direktyva, kuri buvo priimta 2003 m., siekta supaprastinti komercinį viešojo sektoriaus informacijos pakartotinį naudojimą visoje Sąjungoje, suvienodinant tokio palengvinto naudojimo pagrindines sąlygas. Direktyvos nuostatomis numatytas nediskriminavimas, apmokestinimas, išskirtiniai susitarimai, skaidrumas, licencijų išdavimas ir praktinės priemonės, kurios padėtų lengvai rasti ir pakartotinai naudoti viešuosius dokumentus. Miestai ir regionai tuo pačiu metu yra ir šių dokumentų autoriai ir teikėjai;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad 2011 m. komunikate dėl atvirųjų duomenų Komisija pastebi, kad, nepaisant pasiektos pažangos, išlieka keletas problemų dėl viešojo sektoriaus informacijos panaudojimo, pavyzdžiui, nesugebėjimas išnaudoti visų ekonominių galimybių, trūksta informacijos apie turimą VSI, techninės ir praktinės problemos, trukdančios pakartotinai naudoti informaciją;

4. pastebi, kad direktyva peržiūrima įgyvendinant Europos skaitmeninę darbotvarkę ir strategiją „Europa 2020“, kad Europos „ūkis taptų pažangus, tvarus ir integracinis, taip pat būtų užtikrintas aukštas užimtumo lygis, našumas ir socialinė sanglauda“⁽²⁾;

5. pabrėžia, kad didžiausias iššūkis Europai artimiausioje ateityje bus skatinti ekonomikos augimą, nepamirštant tvaraus vystymosi. Šie tikslai prieštarauja tarpusavyje ir ši problema

sprendžiama strategijoje „Europa 2020“ teikiant pirmenybę tvariam vystymuisi. Tvarus vystymasis reiškia vystymąsi, kuris patenkina šiuolaikinės visuomenės poreikius neužkraunant naštos būsimoms kartoms. Skaitmeninė ekonomika gali labiau siai paskatinti tvarų augimą⁽³⁾;

6. pabrėžė, kad pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją svarbu ir komerciniams, ir nekomerciniams tikslams. Be to, norint paremti tam tikras veiklos rūšis, reikia investuoti į mokslinius tyrimus, o norint pakelti IRT vertę, reikia plėtoti naujas jo prietaikas⁽⁴⁾;

7. pabrėžė, kad yra svarbios viešojo sektoriaus informacijos pakartotini panaudojimą ir naudojimąsi ja reglamentuojančios bendros taisyklės ir praktika, kurios užtikrintų, kad visiems Europos informacijos rinkos dalyviams būtų taikomi tokie patys pagrindiniai reikalavimai, kad pakartotinio naudojimosi tokia informacija sąlygos būtų skaidresnės ir nebūtų iškreipiama vidaus rinka⁽⁵⁾;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra pagrindinės tikslinės pagal skaitmeninę darbotvarkę įgyvendinamų priemonių, kurios apima VSI direktyvos peržiūrą, komunikatą dėl atvirųjų duomenų, grupės ir kad jos yra itin svarbios jas įgyvendinant⁽⁶⁾;

9. pastebi, kad viešojo sektoriaus institucijos kuria, renka ir saugo gausybę informacijos ir turinio. Viešojo sektoriaus informacija yra svarbi medžiaga, kurios pagrindu kuriami skaitmeninio turinio produktai ir paslaugos ir jos potencialas Europos Sąjungoje dar nėra iki galo išnaudotas;

10. pažymi, kad norint išvystyti pakartotinio viešojo sektoriaus informacijos panaudojimo rinką, reikia peržiūrėti išskirtinius viešojo sektoriaus subjektų ir privačių įmonių susitarimus ir įgyvendinti politiką, pagal kurią būtų taikomi licencijų išdavimo ir mokesčio skaičiavimo modeliai, kurie sudaro palankias sąlygas

⁽¹⁾ CdR 247/2009.

⁽²⁾ CdR 104/2010.

⁽³⁾ Žr. ankstesnę išnašą.

⁽⁴⁾ CdR 247/2009.

⁽⁵⁾ Žr. ankstesnę išnašą.

⁽⁶⁾ CdR 104/2010.

pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją ir optimaliai padidina tokio naudojimo dažnumą ir kartu užtikrina dokumentų saugojimo ir aktualizavimo finansavimą. Be to, svarbu apgalvoti, kaip viešųjų duomenų tvarkymo mechanizmai, kurie dažnai jau yra taikomi, galėtų būti įgyvendinami, kad būtų užtikrintas kuo didesnis nuoseklumas, kartu ir sinergija⁽⁷⁾;

11. mano, kad labai svarbu nustatyti būdą objektyviai įvertinti informacijos ekonominę vertę, atsižvelgiant į jos viešą pobūdį ir ryšį su valdžios institucijomis⁽⁸⁾;

12. pabrėžia, kad pakartotinio viešojo sektoriaus informacijos naudojimo potencialą būtų galima visiškai atskleisti, jei būtų labiau įtraukiamos vietos ir regionų valdžios institucijos – tai neabejotinai paskatintų pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją verslo sąlygoms gerinti ir darbo vietoms kurti⁽⁹⁾;

13. skatina vietos ir regionų lygio politikos formuotojus apsvarstyti būdus, kaip vietos ir regionų valdžios institucijos gali propaguoti atvirose viešuose duomenis ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinį naudojimą;

14. mano, kad viešojo sektoriaus duomenys turėtų būti pakartotinai naudojami visapusiškai laikantis ES ir nacionalinių, privatumą reguliuojančių teisės aktų. Be to, atvirieji duomenys turi būti naudojami nepažeidžiant trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių ir pakartotinai juos naudojant komerciniais tikslais turėtų būti užtikrinta, kad jungiant atvirose duomenis su kitais duomenimis išliks tokia pati duomenų apsaugos kokybė ir privatumo apsauga, kaip ir viešojo sektoriaus duomenų atveju;

15. pabrėžė, kad norint padidinti sąveikumą su valdžios sistemomis ir kad viešosios paslaugos būtų geriau teikiamos, reikia labiau bendradarbiauti su vietos ir regionų valdžios institucijomis⁽¹⁰⁾;

Direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo principai

16. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisijos persvarstyta strategija dėl atvirųjų viešųjų duomenų pagrįsta trimis vienas kitą papildančiais sandais:

— teisinės bazės, kuria reglamentuojamas pakartotinis duomenų naudojimas, pritaikymas,

— finansinių priemonių duomenų atvirumui remti sutelkimas ir įgyvendinamieji veiksmai, pavyzdžiui, Europos duomenų portalų kūrimas,

— valstybių narių veiksmų koordinavimo ir keitimosi patirtimi lengvinimas;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad direktyvos peržiūromis buvo įvedamas principas, kad visa bendrai prieinama informacija, kuriai nėra aiškiai taikoma kuri nors išimtis, yra pakartotinai naudojama komerciniams ir nekomerciniams tikslams;

18. nurodo, kad pasiūlyme, kuriuo išplečiama direktyvos taikymo sritis įtraukiant bibliotekas (tarp jų – universiteto bibliotekas), archyvus ir muziejus, reikėtų atsižvelgti į specialią tų įstaigų, kuriose saugomas turinys yra prieinamas visuomenei, paskirtį; atkreipia dėmesį į tai, kad direktyvos taikymo srities išplėtimas turėtų sumažinti galimą finansinį poveikį ir neturėtų užkrauti reikšmingos administravimo naštos ar sukelti didelių papildomų išlaidų šioms įstaigoms; pabrėžia, kad nors kultūros įstaigos neturėtų būti verčiamos vykdyti skaitmeninimą, siūlomas metodas, pagal kurį nustatomas didesnis nei ribinės sąnaudos atlyginimas, neturėtų daryti neigiamo poveikio pirmiau nurodytų įstaigų skaitmeninimo ir ilgalaikio archyavimo pastangoms dėl didelių skaitmeninimo ir duomenų saugojimo sąnaudų ir mažesnių pelno galimybių;

19. nurodo, kad pasiūlymas taip pat apriboja atlyginimo už viešojo sektoriaus informacijos panaudojimą dydį, kuris negali viršyti ribinių sąnaudų, patiriamų dokumentus dauginant ir platinant, išskyrus išskirtiniais atvejais, kai didžiąją dalį viešojo sektoriaus institucijų veiklos sąnaudų, patiriamų atliekant viešųjų paslaugų teikimo užduotį, yra susijusios su jų intelektinės nuosavybės teisių naudojimu; siūlo, kad nustatant atlyginimo dydį paprastai taip pat būtų atsižvelgiama į VSI direktyvos reikalavimų laikymosi sąnaudas;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad pasiūlyme reikalaujama, jog valstybės narės pasirūpintų, kad nepriklausomos institucijos prižiūrėtų viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo sritį, tačiau mano, kad tokia institucija nebūtina, jei valstybėse narėse jau yra imtasi pakankamų priemonių, užtikrinančių viešojo sektoriaus priežiūrą. Valstybės narės turi kasmet pranešti Komisijai apie viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo mastą ir jo užtikrinimo būdus ir priemones;

21. pažymi, kad Komisija kartu su valstybėmis narėmis, viešojo sektoriaus įstaigomis ir regioniniais susivienijimais dirbs, kad būtų sukurtas visos Europos duomenų portalas, kuris suteiktų tiesioginę prieigą prie didelio skaičiaus duomenų rinkinių iš visos ES (įskaitant per Komisijos portalą prieinamus duomenis);

22. ragina Komisiją savo finansavimo programose remti priemones, skirtas skatinti viešųjų duomenų atvirumą, atsižvelgiant į vietos ir regionų valdžią;

⁽⁷⁾ CdR 247/2009.

⁽⁸⁾ Žr. ankstesnę išnašą.

⁽⁹⁾ Žr. ankstesnę išnašą.

⁽¹⁰⁾ CdR 10/2009.

23. ragina viešojo sektoriaus institucijas skelbti duomenis elektroniniu formatu, kai įmanoma, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad direktyvoje nebus reikalaujama, kad visi duomenys būtų pertvarkyti į elektroninį formatą; tai turėtų būti taip pat aiškiai nurodyta direktyvos konstatuojamojoje dalyje;

Galimybės

24. mano, kad pakartotinis viešojo sektoriaus atvirosios informacijos naudojimas yra naudingas visai visuomenei. Naujos susietųjų atvirųjų duomenų naudojimo praktikos vystymas yra žingsnis link į vartotoją orientuotų paslaugų procesų. Naudos gali duoti ir novatoriškos paslaugos, nauji verslo modeliai ir didesnis viešojo sektoriaus veiksmingumas ⁽¹¹⁾;

25. pažymi, kad pagal Komisijos studijas tiesioginė prieiga prie viešojo sektoriaus duomenų didina ekonomikos augimą ir kuria naujas verslo galimybes, taip pat ir mažoms įmonėms, nepaisant jų buvimo vietos. Atsižvelgiant į tai, reikėtų ypač skatinti MVĮ pakartotinai naudotis viešojo sektoriaus duomenimis ir skirti viešojo sektoriaus dokumentų ruošimo, saugojimo ir atnaujinimo refinansavimui reikalingas lėšas;

26. pastebi, kad viešojo sektoriaus informacijos pakartotinis naudojimas ir atvirųjų duomenų svarba įmonėms gali turėti teigiamo poveikio viso regiono vystymuisi;

27. pažymi, kad Komisijos atliktose ir kitose tarptautinėse studijose pritariama nuomonei, kad socialinė ir makroekonominė nauda suteikus galimybę pakartotinai naudotis viešojo sektoriaus duomenimis yra, konservatyviais skaičiavimais, gerokai didesnė nei galimų pajamų iš pardavimo praradimas. Tačiau gali prireikti tikslingų ES (paramos) priemonių, siekiant dabartinės ir artimiausioje ateityje nesikeičiančios griežtos biudžetinės darbotvarkės sąlygomis įgyvendinti VSĮ užduotis, atsižvelgiant į papildomas išlaidas ir tuo pačiu metu sumažėjusias pajamas;

28. atkreipia dėmesį į tai, kad informacijos ekonominė vertė priklauso nuo jos turinio. Ekonominė nauda ir naujosios inovacijos kuriamos pirmiausia derinant informaciją, pavyzdžiui, geografinę informaciją su tarnybine informacija;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad, leidimas pakartotinai naudoti VSI taip pat teigiamai paveiks valdžios skaidrumą, veiksmingumą ir atskaitomybę, suteiks piliečiams daugiau galių bei skatins demokratiją. Tuomet informacija bus patikrinama ir skaidri;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad atvirieji viešieji duomenys gilina žinias, kuriomis remiantis yra priimami sprendimai ir toks procesas yra kokybiškesnis, pavyzdžiui, informacija pagrįstų sprendimų priėmimas transporto srityje, žemės naudojimo ir klimato kaitos srityje;

31. atkreipia dėmesį į tai, kad atvirųjų viešųjų duomenų ištekliai ir kolektyvinis turinys yra gera galimybė vietos žiniasklaidai pristatyti vietos sprendimų priėmimo procesus suprantamai ir įdomiai;

32. nurodo, kad atvirieji viešieji duomenys sudaro galimybę elektronines viešąsias paslaugas teikti ekonomiškiau, o tai reiškia, kad mažiau saugoma besidubliuojančios informacijos;

33. pabrėžia, kad plati prieiga prie viešųjų duomenų pakartotino naudojimo ne tik sukuria naują verslą, bet suteikia valdžios institucijoms galimybę kurti savo sistemas ir procesus bei vystyti sąsajas tarp šių sistemų;

34. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelio produktų ir paslaugų, pagrįstų viešojo sektoriaus informacija, yra tarpvalstybinio pobūdžio ir mano, kad įmonėms turėtų būti sudarytos galimybės lengviau teikti paslaugas visoje ES;

35. pabrėžia, kad atvirieji viešieji duomenys padeda gerinti sąlygas veiksmingai skaitmeninei vidaus rinkai, kur vartotojams suteikiama galimybė lengvai, saugiai ir lanksčiai pasinaudoti skaitmeniniu turiniu ir paslaugomis ⁽¹²⁾;

36. atkreipia dėmesį į tai, kad europiečiai – ir vartotojai, ir verslininkai bei kūrybinių ir informacijos sektorių darbuotojai – pasinaudoja nauda, gaunama iš besivystančios vidaus skaitmeninės rinkos, paslaugų ir informacijos produktų, kurie sudaro geresnes sąlygas pasinaudoti atviraisiais viešaisiais duomenimis ⁽¹³⁾;

37. nurodo, kad vietiniai viešojo sektoriaus subjektai neturi pakankamai išteklių, praktinės patirties ar finansavimo kurti ir naudotoją orientuotas paslaugų inovacijas. Todėl vietos ir regionų subjektus reikėtų remti ir skatinti juos optimizuoti viešuosius duomenis, skirtus pakartotiniam vystytojų ir įmonių, įskaitant MVĮ, naudojimui, taip sudarant naujas verslo galimybes ir kuriant darbo vietas, kartu, galbūt, sukuriant visiškai naujas skaitmenines paslaugas, kurios būtų naudingos vietos ir regionų viešajam sektoriui;

38. pažymi, kad gamtinių išteklių pasiūlos užtikrinimas ir anglies pėdsako mažinimas yra svarbiausi tvaraus vystymosi aspektai, tačiau jie varžo gamybą pagrįstą augimą. Todėl Europos ekonomikos augimas turėtų būti grindžiamas kažkuo kitu nei vartojimo prekių gamybos didinimas. Produktai ir paslaugos, kurių gamyba ir pardavimas gali vykti skaitmeniniu būdu, gali paskatinti augimą naudojant mažiau gamtinių išteklių; tačiau pabrėžia, kad skaitmeninių procesų skaičiaus padidėjimas – visų pirma dėl anksčiau nereikalingų produktų ir paslaugų paklausos – didina energijos ir skaitmeninių laikmenų gamybai reikalingų išteklių naudojimą;

⁽¹¹⁾ CdR 104/2010.

⁽¹²⁾ CdR 104/2010.

⁽¹³⁾ Žr. ankstesnę išnašą.

39. atkreipia dėmesį į tai, kad atvirieji viešieji duomenys suteikia naujų galimybių vystyti inovacinį skaitmeninį verslą. Kadangi valdžios institucijų informacija vis dažniau pateikiama pakartotiniam naudojimui elektroniniu formatu, bendrovės gali vystyti ir siūlyti naujų rūšių paslaugas panaudodamos tą informaciją. Informacinių paslaugų sąsajos ir automatinis duomenų tikrinimas sumažina mechaninio duomenų saugojimo ir taisymo darbų apimtį;

40. pabrėžia, kad atvirieji viešieji duomenys gali leisti ne tik įmonėms kurti inovacijas, bet ir valdžios institucijoms, mokslinių tyrimų įstaigoms, trečiajam sektoriui ir pavieniams asmenims;

41. nurodo, kad platesnis informacijos naudojimas sukuria ekonominio ir socialinio daugiklio efektą ir sinergiją, pavyzdžiui didinant duomenų šaltinių skaičių mokslinių tyrimų ir švietimo srityje;

42. atkreipia dėmesį į tai, kad atvirųjų viešųjų duomenų pakartotinis naudojimas yra naudingas turizmui, sudarydami galimybę lengvai teikti paslaugas ir paskirties vietos informaciją turistams jų gimtąja kalba;

43. atkreipia dėmesį į tai, kad turimos informacijos pakartotinis naudojimas padeda didinti informacijos ir komunikacijų technologijų potencialą, kad didėtų energijos vartojimo efektyvumas ir kartu Europos Sąjungos konkurencingumas bei gerėtų verslo galimybės vietos ir regionų lygiu ⁽¹⁴⁾;

44. pabrėžia, kad, įgyvendinant ES bendrąją programą „Horizontas 2020“, būtina atsižvelgti ir į inovacijų galimybes, kurias suteikia atvirieji viešieji duomenys;

45. palankiai vertina tai, kad 2014–2020 m. laikotarpiu Europos viešųjų duomenų e. paslaugų infrastruktūra bus finansuojama pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę. Skiriant finansavimą svarbu atsižvelgti ir į vietos bei regionų valdžios institucijų poreikius ir uždavinius, kurie joms kyla atveriant viešųjų duomenų išteklius pakartotiniam naudojimui;

Iššūkiai

46. mano, kad tais atvejais, kai viešojo sektoriaus institucijų, kurios didžiąją dalį veiklos sąnaudų patiria atlikdamos viešųjų paslaugų teikimo užduotį, susijusią su jų intelektualinės nuosavybės teisių naudojimu, svarbu, kad joms būtų leista nustatyti atlygį už dokumentų pakartotinį naudojimą viršijant ribines sąnaudas;

47. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms vis dar gali kilti problemų gauti, surinkti, tvarkyti ir pakartotinai panaudoti nacionalinių valdžios institucijų duomenis. Vietos, regionų ir nacionalinės valdžios institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad atvirųjų viešųjų duomenų ištekliai būtų naudojami efektyviai;

48. mano, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tom kliūtims ir problemoms, su kuriomis susidūrė vietos ir regionų valdžios institucijos ir vystytojai naudodami viešojo sektoriaus

informaciją ir ko imtis šioms problemoms spręsti. Be to, svarbu ir tai, kad reikalavimas pateikti dokumentus elektroniniais formatais kartu su šių dokumentų metaduomenimis būtų taikomas tik tais atvejais, kai tai įmanoma ir tinkama;

49. nurodo, kad technologija, būtina viešiesiems duomenims atverti, jau yra gana moderni, tačiau vietos ir regionų lygiu ši technologija nebūtinai gali būti pakankamai įsisavinta ir galbūt dar nėra priemonių, reikalingų rasti informaciją pakartotiniam naudojimui. Be to, trūksta įgūdžių, o tai reiškia, kad atvirieji viešieji duomenys nėra pakankamai efektyviai panaudojami plačiajai visuomenei teikiamose paslaugose;

50. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms, ypač mažiausioms savivaldybėms, nebūtina turėti lėšų ar gebėjimų įgyvendinti didelio masto duomenų prieinamumo priemonės, bet joms būtina pagalba vykdant tokią užduotį (gairės ir rekomendacijos, atkartojama techninė infrastruktūra, bendrų duomenų katalogai, finansavimas ir kt.);

51. atkreipia dėmesį į tai, kad, jei atvirieji viešieji duomenys bus visiškai decentralizuoti, be jokio centralizuoto valdymo, vystytojams ir įmonėms bus sunkiau kurti prietaikas remiantis tokiais duomenimis;

52. pažymi, kad vietos ir regioninių dalyvių įvairovė Europoje yra didelė, todėl vystytojams sunku kurti atkartojamas technines platformas ir prietaikas, ir norėtų rekomenduoti Europos masto projektus organizuoti taip, kad prietaikos būtų kuriamos ir bandomos koordinuotai. Pavyzdžiui, vykdant CitySDK projektą daug Europos miestų bendradarbiauja kuriant prietaikas ir keičiasi patirtimi;

53. nurodo, kad padėjus atvirųjų viešųjų duomenų pagrindus ir juos įsisavinus, priežiūrai nereiks skirti tiek daug išteklių, kiek tyrimų etapu. Vietos ir regionų darbuotojams turėtų būti rengiami mokymo kursai atvirųjų viešųjų duomenų tema, kurie leistų geriau suprasti, kokie svarbūs yra atvirieji duomenys jų organizacijai;

54. atkreipia dėmesį į tai, kad nepakanka duomenis atverti sprendimus priimančioms asmenims ir piliečiams, nes būtini specialūs įgūdžiai naudotis informacija. Duomenų valdymo ir analitiniai įgūdžiai turėtų būti ugdomi kursuose ir tęstiniame mokyme, kuris organizuojamas įvairiais lygiais;

55. atkreipia ypatingą dėmesį į tai, kad pasiūlymas dėl direktyvos neturėtų daryti poveikio bibliotekų, archyvų ir muziejų pagrindinei veiklai skaitmeninėje aplinkoje. Dėl pasiūlymo neturėtų sumažėti kurios nors viešosios institucijos gebėjimas valdyti savo pagrindinę veiklą, nes direktyva gerokai sumažina tokios institucijos galimybes vystyti finansškai gyvybingą veiklą naudojantis rinkiniais kartu su viešojo ir privataus sektoriaus subjektais. Ypač susitarimų atžvilgiu, pavyzdžiui, vykdant plataus

⁽¹⁴⁾ CdR 65/2011.

masto skaitmeninimo projektus, būtina apsvarstyti galimybę pereinamuoju laikotarpiu suteikti išskirtinio naudojimo teises, jei įrodoma, kad tai reikalinga viešąjį interesą atitinkančiai paslaugai teikti;

56. mano, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas logistikai, būtinai tvarkyti didelį kiekį duomenų, kurie bus naudojami viešojo administravimo institucijų sukurtose ir jų administruojamose prietaikose;

57. atkreipia dėmesį į tai, kad prieiga prie viešojo sektoriaus informacijos būna įvairių lygių, ir dėl duomenų, prie kurių prieiga skatina socialinį skaidrumą (pavyzdžiui, mokestiniai asmens duomenys), gali, pareikalavus susipažinti su tokiais duomenimis, kilti privatumo apsaugos problemų, jeigu paskelbiami kaip pakartotinio panaudojimo atvirieji viešieji duomenys;

58. mano, kad labai svarbu, kad kiekviename lygmenyje būtų laikomasi visų saugumo reikalavimų – kad būtų optimaliai užtikrintas privatumas ir asmens duomenų apsauga ir būtų užkirstas kelias neteisėtam bet kokios asmeninės informacijos atsekamumui ir rūšiavimui, pavyzdžiui, pirkimo įpročiai, sveikatos būklė, ligos istorija ir pan. Privatumo apsaugos aspekto negalima pamiršti ir tuo atveju, kai skirtingų rinkmenų duomenys gali būti automatiškai sujungiami, kad būtų sukurti itin tikslūs asmeniniai profiliai;

59. atkreipia dėmesį į tai, kad duomenų su asmens duomenimis atvėrimas, įskaitant panaudojimą mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje (pavyzdžiui, medicininiuose moksliniuose tyrimuose), priklauso nuo to, ar bus pašalinti duomenys, pagal kuriuos galima identifikuoti asmenį. Pagrindinius duomenis tvarkančios institucijos turėtų būti skatinamos pateikti anoniminius duomenis. Anoniminiai duomenys gali būti naudojami ir vystyti paslaugas tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuose, su sąlyga, kad sujungus šiuos anoniminius duomenis su kitais duomenimis, jų nepakaktų atkurti saugotiną informaciją apie asmenis. Nustatant mokesčio dydį turi būti leidžiama atsižvelgti į duomenų anonimizavimo sąnaudas;

60. pažymi, kad metaduomenys yra svarbus pakartotinio informacijos panaudojimo aspektas, ir metaduomenų paskelbimas standartizuotu formatu gerokai pagerintų keitimąsi informacija tarpvalstybiniu mastu. Komisija turėtų parengti rekomendaciją dėl standartizuotų metaduomenų pavyzdžio ir remtis esamais standartais (be kitų, INSPIRE direktyvoje nustatytais metaduomenų reikalavimais);

61. atkreipia dėmesį į tai, kad pasiūlymas dėl direktyvos jokių būdu negali trukdyti vietos, regionų ir nacionalinėms institucijoms vykdyti pagrindines užduotis;

62. mano, kad būtina visais lygmenimis apsaugoti viešuosius interesus. Turi būti užkirstas kelias bet kokiam informacijos naudojimui, keliančiam pavojų viešiesiems interesams;

Išvados

63. laikosi nuomonės, kad pasiūlyme dėl direktyvos nurodyti veiksmai, kokie jie numatomi šiuo metu, nekelia abejonių dėl atitikties subsidarumo ir proporcingumo principams. Siekiant išvengti galimo šių principų pažeidimo reikėtų nuolat konsultuotis su regionų ir vietos valdžios institucijomis rengiant, įgyvendinant ir valdant priemones, skirtas skatinti pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti;

64. mano, kad itin svarbu laikytis subsidarumo principo, kai Europos Sąjunga, valstybės narės, vietos ir regionų valdžios institucijos vykdo koordinuotą veiklą, dėl kurios skirtingi valdžios lygiai pasidalija atsakomybe ir remiasi visais demokratinio legitimumo šaltiniais bei skirtingų dalyvaujančių veikėjų reprezentatyvumu, kaip teigiama RK baltojoje knygoje dėl daugiapakopio valdymo ⁽¹⁵⁾;

65. atkreipia dėmesį į tai, kad pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti direktyvą, o ne nuspręsti, kurie dokumentai valstybėse narėse turėtų būti viešinami. Teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės galimybes susipažinti su informacija, ir toliau priklausys išskirtinei valstybių narių kompetencijai. Pasiūlytos nuostatos būtų taikomos pakartotiniam naudojimui tų dokumentų, kurie visuotinai prieinami, įskaitant ir dokumentus, kuriais galima naudotis pagal nacionalines prieigos suteikimo taisykles. Bet kuriuo atveju reikia primygtinai raginti apibrėžti „visuotinai prieinamus viešus dokumentus“; tai turi būti tik tie dokumentai, kuriuos gauti galima pagal valstybės narės teisės sistemą;

66. mano, kad svarbu, kad visuomenės nariai ir įmonės galėtų pasinaudoti aiškiomis skundų ir apeliacijų, susijusių su pažeidimais pakartotinai naudojant informaciją, teikimo procedūromis;

67. atkreipia dėmesį į tai, kad geresnis viešojo sektoriaus informacijos atvėrimas pakartotiniam naudojimui turėtų būti gerai suplanuotas, remtis tyrimų duomenimis, sukaupta patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais;

68. atkreipia dėmesį į tai, kad iki šiol elektronines valdžios paslaugas dažniausiai sudarydavo popierizmo perkėlimas į internetą. ES ir valstybės narės turėtų tapti pirmėivėmis ir Europos, ir nacionaliniu lygiu, ir glaudžiai bendradarbiaudamos su vietos ir regionų valdžios institucijomis, turėtų inicijuoti spartesnes permainas valdžios procedūrų bei struktūrų srityje taikant IRT, įskaitant atvirųjų duomenų naudojimą, kad iš esmės padidėtų valdžios institucijų darbo prasingumas, našumas, pagėtų kokybė ir sumažėtų biurokratinė našta plačiai visuomenei ir įmonėms;

69. mano, kad Komisija turėtų skatinti atvirojusius viešuosius duomenis rengdama technines gaires ir rekomendacijas, išleisdama bendrų duomenų katalogą ir įgyvendindama bendrą viešųjų duomenų licenciją;

⁽¹⁵⁾ CdR 89/2009.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

1.6.1.2 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Išskirtiniais atvejais, visų pirma, kai didelė dalis viešojo sektoriaus institucijų veiklos sąnaudų, patiriamų vykdant tų institucijų viešąją užduotį, yra susijusios su jų intelektualinės nuosavybės teisių naudojimu ir kai tai atitinka visuomenės interesą, viešojo sektoriaus institucijoms, nepažeidžiant 3 ir 4 dalių nuostatų, gali būti leista taikyti didesnę nei ribinių sąnaudų dydžio atlyginimą už dokumentų pakartotinį naudojimą, remiantis objektyviais, skaidriais ir patikrinamais kriterijais ir gavus 4 straipsnio 4 dalyje nurodytos nepriklausomos institucijos sutikimą.	Išskirtiniais atvejais, visų pirma, kai didelė dalis viešojo sektoriaus institucijų veiklos sąnaudų, patiriamų vykdant tų institucijų viešąją užduotį, yra susijusios su jų intelektualinės nuosavybės teisių naudojimu ir kai tai atitinka visuomenės interesą, <u>turi būti dengiamos iš šių institucijų gautų įplaukų</u> , viešojo sektoriaus institucijoms, nepažeidžiant 3 ir 4 dalių nuostatų, gali būti leista taikyti didesnę nei ribinių sąnaudų dydžio atlyginimą už dokumentų pakartotinį naudojimą, remiantis objektyviais, skaidriais ir patikrinamais kriterijais ir gavus 4 straipsnio 4 dalyje nurodytos nepriklausomos institucijos sutikimą.

Paaiškinimas

Šios pastraipos formuluotė yra neaiški ir labai lengva ją būtų klaidingai interpretuoti, o šios pastraipos esmė yra labai svarbi direktyvos įgyvendinimui. Šiuo pakeitimu siekiama apibūdinti išskirtinių atvejų pobūdį tiksliau ir užkirsti kelią klaidingam supratimui dėl to, kad tekstas yra aiškinamas klaidingai.

2 pakeitimas

1.4.2 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
„Teisės gynimo būdams priskiriama peržiūra, kurią gali atlikti nepriklausoma institucija, kuriai suteikti konkretūs reguliavimo įgaliojimai, susiję su viešojo sektoriaus informacijos pakartotiniu naudojimu, ir kurios sprendimai yra privalomi atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai.“	Teisės gynimo būdams priskiriama peržiūra, kurią gali atlikti nepriklausoma institucija, kuriai suteikti konkretūs reguliavimo įgaliojimai, susiję su viešojo sektoriaus informacijos pakartotiniu naudojimu, ir kurios sprendimai yra privalomi atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai.

Paaiškinimas

Neaišku, kas turima galvoje kalbant apie instituciją, kuriai „suteikti konkretūs reguliavimo įgaliojimai, susiję su viešojo sektoriaus informacijos pakartotiniu naudojimu“. Kol nėra akivaizdi institucijos šioje srityje nauda, arba kol tai valstybei narei sukuria pernelyg didelę našta, tokia institucija yra vertinama kritiškai, tiksliau tariant, atmetama.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl duomenų apsaugos dokumentų rinkinio

(2012/C 391/13)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina siūlymus pertvarkyti Europos duomenų apsaugos teisės aktus – taip Europos Sąjunga prisidėtų prie visuotinės diskusijos apie tinkamą privatumo apsaugą skaitmeniniame pasaulyje;
- mano, kad pagrindinius asmens duomenų apsaugos klausimus būtina spręsti pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nes tik ja užtikrinamas skaidrumas ir demokratinis legitimumas visapusiškai prisidedant Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Parlamentui bei dalyvaujant Europos regionų ir vietos valdžios institucijų atstovams;
- atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant neišspręstų klausimų dėl pagrindinės reglamento koncepcijos atitikimo subsidiarumo ir proporcingumo principams, ir kalbant apie atskiras taisykles, valstybių narių teisės aktų dėl valdžios institucijų tvarkomų duomenų ribos yra netinkamos;
- taip pat mano, kad siūlomų reglamentu valstybėms narėms ir, jei reikia, regionams reikėtų suteikti didesnę sprendimų priėmimo laisvę, kad pagal nacionalinius įstatymus jis reguliuotų priežiūros institucijos nariams taikomas bendras sąlygas siekiant užtikrinti, kad jie galėtų nepriklausomai vykdyti savo pareigas.

Pranešėja

Ursula MÄNNLE (DE / ELP), Bavarijos žemės parlamento narė

Pamatiniai dokumentai

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Privatumo apsauga glaudžiai susijusiame pasaulyje. Europos duomenų apsaugos reglamentavimo pagrindai XXI amžiuje.

COM(2012) 9 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikaltamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar traukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas arba baudžiamųjų sankcijų vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.

COM(2012) 10 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

COM(2012) 11 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

Kadangi asmens duomenys tvarkomi visose šiuolaikinės informacinės visuomenės gyvenimo srityse, duomenų apsaugos taisyklės yra labai svarbios ekonomikos plėtrai, sklandžiai ir efektyviai valdžios institucijų veiklai ir Europos piliečių asmeninėms laisvėms. Todėl duomenų apsaugos pritaikymas pagal kintančius skaitmeninio pasaulio, kuriame vis daugiau gyvenimo sričių yra glaudžiai susietos per internetą, poreikius, šiuo metu yra vienas pagrindinių reformos projektų ne tik Europos Sąjungoje, bet ir kitose valstybėse, pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstijose, bei tarpvalstybinėse institucijose, pavyzdžiui, Europos Taryboje. Klausimų dėl asmens duomenų apsaugos kyla visose politikos srityse. Duomenų apsauga apima įvairius sektorius ir yra susijusi su saugumo ir teisingumo politikos, ekonomikos, ryšių, švietimo, sveikatos apsaugos, administravimo ir vartotojų apsaugos sritimis. Europos duomenų apsaugos reglamentavimo vystymas labai svarbus ir Europos regionams ir miestams, norint esminių technologinių pokyčių ir visuotinės konkurencijos laikais išlaikyti ir plėtoti jų ateities perspektyvas.

REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina reformos dokumentų rinkinio tikslus remiantis Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsniu ir Europos Sąjungos sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsniu užtikrinti, kad Europos lygmeniu būtų suderinta asmens apsauga tvarkant asmens duomenis;

2. pabrėžia esminį vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį įgyvendinant Europos skaitmeninės darbotvarkės rekomendacijas. Šios institucijos yra ekonomikos augimą vietos ir regionų lygmenimis skatinanti jėga, taip pat jos gamina, naudoja ir administruoja daug informatikos produktų ir paslaugų, kurių pagrindas – duomenų bazės su viešojo sektoriaus informacija.

Todėl vietos ir regionų valdžios institucijas turi visapusiškai ir veiksmingai daryti įtaką įstatymams, kurie turės poveikio duomenų apsaugai jų kompetencijos srityje. Reglamentu bus sukurta nauja administracinė našta ir atsiras savivaldybėms ir regionams papildomų sąnaudų, kurios, Komiteto nuomone, nekompensuoja naudos, kurią gautų piliečiai;

3. palankiai vertina reformos dokumentų rinkinio tikslus remiantis Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsniu ir Europos Sąjungos sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsniu užtikrinti, kad Europos lygmeniu būtų suderinta asmens apsauga tvarkant asmens duomenis;

4. atkreipia dėmesį į tai, kad, jei duomenų apsaugos reikalavimai bus derinami nustatant bendrus privalomus standartus, įmonių, valdžios įstaigų ir privačių asmenų duomenų tvarkymo procedūroms, nepaisant iš esmės skirtingų rizikos sąlygų ir nevienodos veiklos aplinkos, bus taikomi tie patys reikalavimai. Komiteto nuomone, reglamente neaiškiai apibrėžtos valdžios institucijų kompetencijos sritys ir su darbo teise susijusios nuostatos. Be to, reglamente regionų ir vietos valdžios institucijoms nustatoma daug reikalavimų (pavyzdžiui, daugiau dokumentacijos, reikalavimas užtikrinti duomenų perkeliamumą), tačiau dėl to žymiai nepagerėja susijusių asmenų teisės. Komitetas atkreipia dėmesį, kad siūlomas teisės aktas reglamento forma yra gana abstraktus ir gali atverti galimybes piktnaudžiauti SESV 290 straipsniu, pagal kurį Komisijai yra suteiktos galios nustatyti papildomas taisykles, net esminiais klausimais, o tai nesuderinama su subsidarumo ir proporcingumo principais. Todėl Komitetas ragina išbraukti iš reglamento taikymo srities valdžios institucijų asmens duomenų tvarkymą ir su darbo teise susijusį asmens duomenų tvarkymą, kad ir toliau šioms sritims būtų taikoma direktyva;

5. pabrėžia, kad pagrindinė atsakomybė už asmens duomenų apsaugą tenka nepriklausomoms duomenų apsaugos institucijoms, tačiau aukštas duomenų apsaugos lygis susijusiame pasaulyje, kai duomenų tvarkymas virtualiai paplitęs labai plačiai, nebus užtikrintas, jeigu bus stengiamasi tik sustiprinti įstatymais numatytas pareigas; reikalingos papildomos, paskatinančios priemonės atlyginti už duomenų apsaugos pastangas, pavyzdžiui, palengvinant įrodymo našta duomenų tvarkytojams, kurie laikosi griežtų savireguliacijos standartų arba elgesio kodeksų arba savanoriškai atlieka duomenų apsaugos poveikio vertinimus;

6. mano, kad pagrindinius asmens duomenų apsaugos klausimus būtina spręsti pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nes tik ja užtikrinamas skaidrumas ir demokratinis legitimumas visapusiškai prisidedant Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Parlamentui bei dalyvaujant Europos regionų ir vietos valdžios institucijų atstovams;

7. pripažįsta bendrą poreikį policijos ir teismų bendradarbiavimo srityje nustatyti privalomas asmens duomenų apsaugos taisykles, kai duomenimis keičiamasi tarpvalstybinio mastu;

8. įspėja, kad, pastangos užtikrinti didesnę asmens duomenų apsaugą tiek apibrėžiant Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, tiek ir Duomenų apsaugos direktyvos taikymo sritį, pernelyg nesuvaržytų konkrečia informacija grindžiamos piliečių apsisprendimo teisės, iš jų atimant galimybę duoti sutikimą, ypač valdžios institucijoms;

9. mano, kad, remiantis šiais svarstymais, tolesniame teisėkūros procese reikia atsižvelgti į toliau nurodytus atskirus klausimus;

Subsidiarumas ir proporcingumas

10. mano, kad bandymą kai kurias Europos duomenų apsaugos teisės akto dalis visiškai suderinti priimančią reglamentą privačiame sektoriuje reikia labai rimtai pagrįsti;

11. tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad visas dokumentų rinkinys, sudarytas iš Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ir policijos ir teismų srities direktyvos, paliekant daugybę europinių ir nacionalinių duomenų apsaugos taisyklių, visų pirma kalbant apie telekomunikacijų sritį konsultacijų procese, nuolat kritikuojamas jo suderinamumo su subsidiarumo ir proporcingumo principais aspektu. Minėtos abejonės susijusios su šiais aspektais:

— SESV 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta Europos Sąjungos jurisdikcijos aprėptis, pagal kurią visiškai suderinimo, kurio siekiama, galimybės ribotos, visų pirma kalbant apie duomenų tvarkymą viešajame sektoriuje, ir kuri kelia klausimų dėl pasiūlymo dėl policijos ir teismų srities direktyvos taikymo tik valstybių lygmens klausimams;

— reglamento abstraktumo lygis, panašus į ES direktyvos, tačiau, nesant valstybių narių įgyvendinimo aktų, juo suteikiama per mažai teisinio tikrumo. Problemų kelia Europos

Komisijos galia priimti deleguotuosius aktus (plg. 86 straipsnį) dėl klausimų, kurių nereikia išsamiai reglamentuoti;

— neaišku, kokių mastu bus taikomi nacionaliniai įstatymai (IX skyrius) tais atvejais, kai tai susiję su daugiau nei viena valstybe nare;

— būsimų reglamentu nustatytų taisyklių ir interneto naudojimą reglamentuojančių telekomunikacijų srities direktyvų (pavyzdžiui, Direktyvos 2002/58/EB) daugybės nuostatų nesuderinimas;

— deramos teisių apsaugos užtikrinimo trūkumai, jei būtų pažeistos pagrindinės teisės, nes šiuo tikslu nenumatyta jokios tiesiogiai individualiai teisių apsaugai skirtos apeliacinės procedūros Europos Sąjungos Teisingumo Teisme;

— nepakankamas konfliktų, kylančių tarp duomenų apsaugos interesų ir kitų pagrindinių teisių, pavyzdžiui, saviraiškos teisės ir viešos prieigos principo, sprendimas;

— neaiškos reglamento projekto ir direktyvos projekto taikymo sričių ribos.

12. pabrėžia, kad šios abejonės atspindi daugybės Europos regionų ir vietos valdžios institucijų neigiamą požiūrį į teisės aktų projektus, dėl kurių, pavyzdžiui, neįmanoma atsižvelgti į nacionalinius ypatumus socialinių duomenų apsaugos srityje arba apsunkinama valdžios institucijų veikla, nes joms keliami tokie duomenų apsaugos reikalavimai, pavyzdžiui, teisė į duomenų perkeliamumą, kurie galėtų būti pagrįsti tik komerciniuose duomenų tvarkymo procesuose ir kuriais numatomos griežtos administracinės sankcijos atsižvelgiant į vietos valdžios institucijų finansinius išteklius;

13. mano, kad pasiūlytame Duomenų apsaugos reglamente turėtų būti aiškiau pabrėžta, kad 83 straipsnyje nustatytos specialios asmens duomenų tvarkymo sąlygos istoriniais, statistiniais ir mokslinių tyrimų tikslais, neturėtų suvaržyti valdžios institucijų galimybių saugoti dokumentus laikantis nacionalinių teisės aktų dėl archyvų ir dėl galimybės susipažinti su administraciniais dokumentais;

14. todėl mano, kad tolesniame teisėkūros procese būtina dar kartą labiau negu iki šiol apvarstyti, kokią teisinę priemonę pasirinkti ir kaip nustatyti ribas tarp reglamento projekto ir direktyvos projekto taikymo sričių ribų, ieškant galimų alternatyvų, kuriomis geriau negu šiuo dokumentų rinkiniu būtų laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų. Viena tokių alternatyvų būtų galimybė valdžios institucijų asmens duomenų tvarkymą ir asmens duomenų tvarkymą darbo teisės srityje ir

toliau reguliuoti direktyva, taigi Bendrojo reglamento nereikėtų taikyti valdžios institucijų asmens duomenų tvarkymui ir duomenų tvarkymui darbo teisės srityje;

Nuoseklumo užtikrinimas tarptautiniu lygmeniu užuot taikius rinkos vietos principą

15. palankiai vertina tikslą siekti, kad Europos duomenų apsaugos standartų laikytųsi ir tarptautiniai informacinių paslaugų teikėjai;

16. įsitikinęs, kad tuo pat metu Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės pristatyta iniciatyva dėl privatumo apsaugos pasaulinės IT ekonomikos sektoriuje teisinių pagrindų, atveria galimybę pagrindinėse tarptautinio duomenų srauto srityse reformos elementus sujungti į bendrus apsaugos standartus ir taip ne tik pasiekti, kad būtų laikomasi veiksmingų duomenų apsaugos taisyklių, bet ir išvengti skirtingų konkurencinių sąlygų – veiksmingiau negu taikant rinkos vietos principą, kurio praktinis įgyvendinamumas ribotas;

Reformos koncepcijos perspektyvumas

17. atkreipia dėmesį į tai, kad Bendrojo duomenų apsaugos reglamento projektas remiasi Duomenų apsaugos direktyvos 95/46/EB principais, kurių tik kai kurie aspektai išplėtoti, pavyzdžiui, pritaikytosios privatumo apsaugos principas, o kiti tik modifikuoti atsižvelgiant į aplinkybes. Skirtingai nei tuo metu, kai buvo rengiama Duomenų apsaugos direktyva, su asmens duomenų tvarkymu susijusi rizika informacinėje visuomenėje, nesvarbu, ar tai būtų privačiame ar viešajame sektoriuje, priklauso ne nuo „akis į akį“ santykių. Skaitmeninimas ir tinklaveika veikiau sukuria sistemas, kuriose duomenis tvarko keletas kompetentingų institucijų, pavyzdžiui, sujungiant duomenis arba joms keičiantis jais tarpusavyje;

18. pabrėžia, kad dėl to kylančius asmens duomenų apsaugos klausimus vargu ar galima tinkamai išspręsti įprastomis dvilypėmis koncepcijomis, kaip antai „duomenų valdytojas“, „teisė būti pamirštam“ arba santykiui valstybė–pilietytis pritaikytas draudimo principas (reglamento projekto 6 ir 9 straipsniai). Pavieniais pakeitimais, palyginti su direktyvos nuostatomis, pavyzdžiui, nauja „asmens duomenų“ ar „sutikimo sąlygų“ apibrėžtimi veikiau dar labiau sustiprinamas jau esamas teisinis netikrumas, o ne suteikiama aiškumo;

19. todėl mano, kad tuo atveju, jei Komisija toliau laikytųsi savo siekio priimti reglamentą, jame turėtų būti aiškiai nurodyta, kad darbdavys, gavęs darbuotojo sutikimą, gali tvarkyti asmens duomenis. Tai yra taikytina ir valdžios institucijoms, tiek pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, tiek ir Duomenų apsaugos direktyvos taikymo sritį. Laikydamosi reglamento, valstybės narės gali teisės aktais priimti specialias taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas darbuotojų asmens duomenų tvarkymas su darbo santykiais susietais tikslais;

20. todėl mano, kad, jei šiame teisėkūros procese neįmanoma iš esmės sukurti visiškai naujos koncepcijos, būtina persvarstyti įgyvendinimo mechanizmus, kurie iki šiol buvo per griežtai nukreipti į reguliavimo, taip pat dvipoles teises priemones ir sankcijas. Kadangi vietos ir regionų valdžios institucijos, kurios yra arčiausiai duomenų subjektų, ypač svarbios gali būti šios priemonės:

- visų kartų ir visuomenės grupių informuotumo duomenų apsaugos klausimais didinimo priemonės;
- keitimosi pasiteisinusiomis ir technologiškai pažangiomis duomenų apsaugos koncepcijomis mechanizmai, pavyzdžiui, naudojant kokybės ženklus;
- standartizuota, lengvai suprantama informacija ir aiškinimai pagal „šviesoforo principą“;
- privalomai reguliuojamos sertifikavimo procedūros;
- savireguliacinio mechanizmai.

21. pabrėžia, kad Bendrojo duomenų apsaugos reglamento projekte šioms iš esmės priežiūros institucijų vykdytinoms užduotims iki šiol teikiama tik antraeilė reikšmė, pavyzdžiui, nustatant pareigą keisti informaciją (52 straipsnio 2 dalis) arba elgesio kodeksus (38 straipsnis);

Nacionalinių teisės aktų taikymo laisvės išlaikymas

22. atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant neišspręstų klausimų dėl pagrindinės reglamento koncepcijos atitikimo subsidarumo ir proporcingumo principams, ir kalbant apie atskiras taisykles, valstybių narių teisės aktų dėl valdžios institucijų tvarkomų duomenų ribos yra netinkamos;

23. todėl mano, kad valdžios institucijų asmens duomenų tvarkymas ir šių duomenų tvarkymas darbo teisės srityje ir toliau turėtų būti reguliuojami direktyva;

24. todėl mano, kad, jei Komisija ir toliau sieks priimti reglamentą, kuris bus taikomas valdžios institucijoms ir darbo teisės srityje:

- reglamento projekto 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos valstybių narių reglamentavimo ribos, kuria pagrindžiamos duomenų tvarkymo prievolės, negalima papildomai apsunkinti suvaržymais, perimtais iš Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio, viršijant paties reglamento taikymo sritį;
- tas pat pasakytina ir apie Komisijai suteiktus įgaliojimus deleguotaisiais aktais dar kartą išsamiau nustatyti valstybės narės perduotų reglamentavimo sričių, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir su darbo santykiais susijusių duomenų tvarkymo arba duomenų tvarkymo istoriniais, statistiniais ir mokslinių tyrimų tikslais, ribas;

- abiejose srityse turi būti aiškiai paminėta galimybė duoti sutikimą; valdžios institucijų atžvilgiu tai yra taikytina ir pagal Duomenų apsaugos direktyvos taikymo sritį;
- siekdama užtikrinti subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymąsi Komisija dėl visų deleguotųjų aktų (86 straipsnis) turėtų privaloma tvarka atlikti išsamų poveikio vertinimą ir konsultuotis su Taryba, valstybių narių parlamentais ir suinteresuotaisiais visuomenės subjektais bei Komitetais, kurie, remiantis SESV turėtų dalyvauti priimančios teisės aktus ir Europos duomenų apsaugos valdyba. Be to, priimančią įgyvendinimo aktus reikia pasirinkti tokią procedūrą, kuri leistų iš pat pradžių užtikrinti visapusišką visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą;
- be Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 21 straipsnyje numatytų valstybėms narėms suteiktų teisių taikyti išimtis, turėtų taip pat būti suteikta bent veiksmų laisvė parengti tokius nacionalinius teisės aktus, pagal kuriuos duomenų tvarkymui vykdomos valdžios funkcijos, atsižvelgiant į Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, taikomos labiau diferencijuotos negu šiuo metu numatyta reglamente apsaugos nuostatos;
- be to, nustatant reglamento taikymo sritį, reikėtų aiškiai parodyti, kad reglamento nuostatos „Sąjungos teisės taikymo srityje“ apima tik tą veiklą, dėl kurios Europos Sąjunga turi kompetenciją priimti privalomas taisykles, tačiau neapima tų sričių, kurios vis dar priklauso išimtinai į nacionalinę reglamentavimo kompetenciją arba kuriose valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų derinimas Sutartimis aiškiai draudžiamas, pavyzdžiui, švietimo srityje (SESV 165 straipsnio 4 dalis);
- reglamento 82 straipsnyje turi būti aiškiai nurodyta, kad kolektyviniuose susitarimuose galima nustatyti tam tikras asmens duomenų tvarkymo taisykles, kai tai yra susiję su darbo santykiais;
- reglamentu reikia užtikrinti, kad nebūtų apribojamos valdymo teisės, pavyzdžiui, įdarbinant ar atleidžiant iš darbo duomenų valdytoją;
- reikia užtikrinti, kad suteikiant įgaliojimus bausti už duomenų saugumo pažeidimus reikėtų aiškiai skirti privačias, pelno siekiančias organizacijas ir kitas organizacijas, ypač valdžios institucijas, kurių atveju netikslinga siekti pelno konfiskavimo, o daug veiksmingiau būtų taikyti politinius kontrolės mechanizmus.

Demokratinės atsakomybės stiprinimas

25. yra labai susirūpinęs, kad įsigaliojus reglamentui duomenų apsaugos teisiniai reikalavimai bus konkretinami ir plėtojami ir taps procedūromis, kuriomis, priešingai negu valstybių narių ir Europos Sąjungos teisės aktai arba nacionalinės ir europinės teisės įgyvendinimo, kurį vykdo valstybių narių parlamentų kontroliuojamos administravimo institucijos, atveju nebus užtikrinamas nei skaidrumas, nei pakankamas demokratinis legitimumas;

26. tai grindžia tuo, kad reglamento projektu labai abstrakčiomis nuostatomis siekiama nustatyti privalomus, nors ir standartinius bei įgyvendinamus įpareigojimus toje srityje, kuri turi būti svarbiausia užtikrinant įvairias pagrindines teises ir kuriai jau šiandien būdinga sunkiai apžvelgiama skirtingų taikymo atvejų įvairovė, apimanti privačių adresų sąrašus ir viešuosius gyventojų registrus, taip pat socialinius tinklus ar paieškos sistemų teikėjų duomenis. Viena vertus, beveik neišvengiami normų apibrėžtumo, teisinio tikrumo ir įgyvendinamumo trūkumai turi būti kompensuojami daugybe įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus, kurie dažnai susiję su esminiais reglamentavimo koncepcijos elementais, kaip matyti, pavyzdžiui, iš Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnio 5 dalyje numatyto įgaliojimo, kita vertus, nepriklausomoms kontrolės institucijoms suteikiami įprastas vykdymo užduotis gerokai viršijantys įgaliojimai pagal bendrąsias duomenų apsaugos reglamento aiškinimo gaires priimti nuostatas, kurios galiausiai praktiniu požiūriu irgi yra abstrakčios ir bendros. Be to, Komisija šioms institucijoms gali daryti poveikį pagal vadinamąjį nuoseklumo užtikrinimo mechanizmą, o tai yra nepagrįsta ir kelia klausimų dėl SESV 16 straipsnio 2 dalies 2 sakiniu įtvirtintos šių institucijų nepriklausomybės;

27. todėl mano, kad reikia iš esmės pakeisti Komisijos dalyvavimo būdus pagal nuoseklumo užtikrinimo mechanizmą, ypač įgaliojimus pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 60 straipsnį ir 62 straipsnio 1 dalies a punktą, siekiant užtikrinti duomenų apsaugos priežiūros institucijų nepriklausomybę, taip pat patikslinti tuose pačiuose straipsniuose vartojamos „rimtų abejonių“, kurioms atsiradus Komisija gali imtis veiksmų, sąvokos apibrėžtį;

28. taip pat mano, kad siūlomu reglamentu valstybėms narėms ir, jei reikia, regionams reikėtų suteikti didesnę sprendimų priėmimo laisvę, kad pagal nacionalinius įstatymus jis reguliuotų priežiūros institucijos nariams taikomas bendras sąlygas siekiant užtikrinti, kad jie galėtų nepriklausomai vykdyti savo pareigas;

29. taip pat įsitikinęs, kad reikėtų labiau plėsti ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pripažintas nepriklausomų priežiūros institucijų valdymo priemones, pavyzdžiui, teikiant ataskaitas ir organizuojant konsultacijas su teisėkūros organais, kad Europos Parlamentas, Taryba ir Regionų komitetas, neviršydami savo dalyvavimo teisių, irgi galėtų reguliariai susipažinti su Europos duomenų apsaugos teisės aktų įgyvendinimu ir galėtų suteikti galimybę įgyvendinti iniciatyvas dėl jo vystymo. Be to, remiantis pagrindine teise būti išklausytam, turėtų būti įgyvendintos papildomos procedūrinės nuostatos, kad priežiūros institucijos ir Europos duomenų apsaugos valdyba įtrauktų į skaidrų duomenų apsaugos teisės aktų rengimą ir tobulinimą, pavyzdžiui, per klausymus arba konsultacijų procedūras, asociacijas ir suinteresuotųjų šalių grupes, kurioms principinės taikymo srities sprendimai, pavyzdžiui, pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 58 straipsnio 2 dalį, turi poveikio;

Duomenų apsaugos derinimo ribos policijos ir teismų srityje

30. abejoja, ar pasiūlyme dėl policijos ir teismų srities direktyvos numatytas išimtinai nacionalinio duomenų tvarkymo reglamentavimas yra suderinamas su Europos Sąjungos teisėkūros kompetencija ir subsidiarumo ir proporcingumo principais. Išskyrus kovą su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu ir elektroniniu nusikalstamumu, kaip ir anksčiau, daugybė policijos ir baudžiamojo persekiojimo institucijų duomenų naudojami išimtinai nacionaliniu lygmeniu ir jiems tvarkyti nereikalingas europinis duomenų apsaugos reglamentavimas. Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad duomenų apsaugos taisyklės daro tiesioginį atgalinį poveikį kitiems policijos ir baudžiamojo proceso teisės aktams ir kartu netiesiogiai verčia derinti teisės aktus tose srityse, kuriose Europos Sąjunga neturi pakankamos kompetencijos;

31. stebisi, kad į direktyvos taikymo sritį neįtrauktos Europos institucijos ir organai, pradedant Eurojustu ir Europolu;

32. prašo, be nurodytų bendrų išlygų, tolesniuose teisėkūros proceso etapuose apsvarstyti šiuos aspektus:

- kokių mastu išsamios dokumentavimo ir informavimo prievolės gali nulemti policijos tyrimų ir baudžiamojo proceso vėlavimus;
- ar direktyvos projekto 7 straipsnio b, c ir d punktai dera su 1 straipsnio 1 dalimi, kurioje apibrėžiamas direktyvos dalykas ir tikslai;
- kad nepaisant to, jog nederėtų nepagrįstai suvaržyti ar apsunkinti pasiteisinusio keitimosi duomenimis su trečiosiomis šalimis, reikėtų tinkamų apsaugos priemonių, kai tam tikrais atvejais tarptautiniam duomenų perdavimui taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos (36 straipsnis);
- kokius Komisijos įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus ir numatyti įgyvendinimo nuostatas valstybės narės galėtų pakeisti konkretnėmis taisyklėmis įprastame teisės akte arba lygiaverte įvadinė nuostata.

33. pasilieka teisę pateikti kitą nuomonę, ypač konkrečius pasiūlymus dėl pakeitimų, kai tolesniame teisėkūros procese bus žinoma Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pozicija pirmiau minėtais klausimais.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

36 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Nukrypdomas nuo 34 ir 35 straipsnių, valstybės narės nustato, kad asmens duomenys į trečiąją šalį arba tarptautinei organizacijai gali būti perduodami, tik jeigu:	Nukrypdomas nuo 34 ir 35 straipsnių, valstybės narės nustato, kad asmens duomenys į trečiąją šalį arba tarptautinei organizacijai gali būti perduodami, tik jeigu:
a) perduoti duomenis būtina, kad būtų apsaugoti gyvybiniai duomenų subjekto arba kito asmens interesai; arba	a) perduoti duomenis būtina, kad būtų apsaugoti gyvybiniai duomenų subjekto arba kito asmens interesai; arba
b) perduoti duomenis būtina, kad būtų apsaugoti teisėti duomenų subjekto interesai, kai tai numatyta pagal asmens duomenis perduodančios valstybės narės teisę; arba	b) perduoti duomenis būtina, kad būtų apsaugoti teisėti duomenų subjekto interesai, kai tai numatyta pagal asmens duomenis perduodančios valstybės narės teisę; arba
c) perduoti duomenis būtina, kad būtų užkirstas kelias tiesioginei ir didelei grėsmei valstybės narės arba trečiosios šalies visuomenės saugumui; arba	c) perduoti duomenis būtina, kad būtų užkirstas kelias tiesioginei ir didelei grėsmei valstybės narės arba trečiosios šalies visuomenės saugumui; arba
d) atskirais atvejais perduoti duomenis būtina nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar traukimo baudžiamajon atsakomybėn už jas arba baudžiamųjų sankcijų vykdymo tikslais; arba	d) atskirais atvejais perduoti duomenis būtina nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar traukimo baudžiamajon atsakomybėn už jas arba baudžiamųjų sankcijų vykdymo tikslais; arba
e) atskirais atvejais perduoti duomenis būtina, kad būtų nustatyti, vykdomi ar ginami teisiniai reikalavimai, susiję su konkrečių nusikalstamų veikų prevencija, tyrimu, nustatymu ar traukimu baudžiamajon atsakomybėn už jas arba konkrečių baudžiamųjų sankcijų vykdymu.	e) atskirais atvejais perduoti duomenis būtina, kad būtų nustatyti, vykdomi ar ginami teisiniai reikalavimai, susiję su konkrečių nusikalstamų veikų prevencija, tyrimu, nustatymu ar traukimu baudžiamajon atsakomybėn už jas arba konkrečių baudžiamųjų sankcijų vykdymu.
<u>Šių leidžiančių nukrypti nuostatų taikymas turi būti tinkamai pagrįstas dokumentais.</u>	

Paaiškinimas

Pasakymas „perduoti duomenis būtina“ yra pernelyg aptakus, todėl sudaro galimybes nukrypti leidžiančias nuostatas taikyti visai nevaržomai, o tai prieštarautų šio straipsnio dvasiai.

2 pakeitimas

86 straipsnio 6 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Komisija dėl visų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų turi konsultuotis su Taryba, valstybių narių parlamentais, taip pat su komitetais, kurie pagal SESV turi būtų įtraukti į teisės aktų rengimą, bei Europos duomenų apsaugos valdyba.</u>

Paaiškinimas

Įrašyta Komisijos prievolė dėl visų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų konsultuotis su Europos duomenų apsaugos valdyba yra svarbi apsaugos priemonė.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regionų komiteto nuomonė dėl teisėtos ekonomikos apsaugos aktų paketo

(2012/C 391/14)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymus, kuriuose nuosekliai susietos norminamojo pobūdžio priemonės ir strategijos, kurios turi būti įgyvendintos siekiant užtikrinti naudingą ir greitą teisėtos ekonomikos apsaugą;
- remia Komisijos iniciatyvas, kuriomis siekiama užkirsti kelią žalingai praktikai - interesų konfliktams, favoritizmui ir korupcijai - baudžiant už elgesį, už kurį kai kuriose valstybėse narėse iki šiol nebau-džiama ir kuris trukdo laisvai dalyvauti viešuosiuose pirkimuose;
- pritaria pasiūlymui taikyti vertinimo mechanizmą, t. y. nuo 2013 m. kas dvejus metus parengti ES kovos su korupcija ataskaitą;
- teigiamai vertina pasiūlymą dėl direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje, kadangi tai yra pasaulinės ekonomikos apsaugos priemonės, reikalingos, kad „nusikalsti nebūtų pelninga“ ir kadangi „nedorai įgytas turtas laimės neatneša“;
- pritaria Stokholmo programos principui, pagal kurį geriau nustatyti privalomus būtiniausius stan-dartus remiantis SESV 83 straipsniu (įskaitant galimybę konfiskuoti atitinkamos vertės turtą ir vykdyti išplėstinį konfiskavimą, konfiskavimą iš trečiųjų asmenų ir ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą), o ne siekti patobulinti dabartinę Sąjungos priemonę, kuri yra neveiksminga;
- ragina valstybes nares numatyti grąžinti vietos ir (arba) regionų valdžios institucijoms dalį iš organi-zuotų nusikaltėlių konfiskuoto turto (patenkinus teisėtus prašymus grąžinti turtą), kadangi jos labiausia nukenčia nuo viešąją tvarką vietos lygmeniu trikdančių nusikalstamų organizacijų. Be to, jos gali geriausiai vietos lygmeniu vykdyti veiksmus siekiant pašalinti galias nusikalstamumo priežastis. Iš esmės tai yra būdas formuoti teigiamą požiūrį į valdžios institucijų veiksmus ir sukurti išrinktuosius valdžios atstovus, pilietinę visuomenę ir šeimas vienijančią dorovės sistemą;
- ragina išrinktiesiems vietos valdžios atstovams pradėjus vykdyti įgaliojimus pasirašyti profesinės etikos chartiją *Obliti privatorum, publica curate* (pamirškite asmeninius reikalus ir rūpinkitės viešaisiais), o tai padėtų padidinti ir išsaugoti piliečių ir valdžios atstovų tarpusavio pasitikėjimą;
- ragina išrinktuosius valdžios atstovus pateikti nepriklausomai institucijai turto deklaraciją apie turimą nuosavybę ir komercinius ir verslo ryšius.

Pagrindinis pranešėjas Christophe ROUILLON (FR / ESP), Kuleno meras

Pamatiniai dokumentai Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų iššaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje

COM (2012) 85 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga taikant baudžiamosios teisės normas ir atliekant administracinius tyrimus. Integruota mokesčių mokėtojų lėšų apsaugos politika“

COM (2011) 293 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Kova su korupcija ES“

COM (2011) 308 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu

COM (2012) 363 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. pažymi, kad korupcija, organizuotas nusikalstamumas ir sukčiavimas yra didelė Europos Sąjungos problema. Nevyriausybinių organizacijų *Transparency International* duomenimis, dėl šios praktikos kasmet prarandama apie 120 milijardų eurų, t. y. 1 proc. ES BVP. Neteisėta ekonomika didina valstybių narių deficitą, stabdo valdžios institucijų veiksmus krizei įveikti, mažina investicijų lygį, skatina kapitalo nutekėjimą ir mažina piliečių pasitikėjimą jų atstovais ir institucijomis;

2. primena, kad Lisabonos sutartimi, kuria remiantis apibrėžta Eurojusto paskirtis, ES užtikrintos platesnės kovos su tarptautiniu nusikalstamumu priemonės, numatyta galimybė įkurti Europos prokuratūrą (SESV 85 ir 86 straipsniai) ir apibrėžtos nuostatos dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu ir kitomis neteisėtomis veikomis (SESV 310 straipsnio 6 dalis ir 325 straipsnis);

3. pabrėžia, kad, Eurobarometro duomenimis, 75 proc. europiečių korupciją laiko didele valstybių narių problema;

4. pažymi, kad pajamų iš nusikaltimų konfiskavimas ir išaldymas yra pripažinti veiksmingomis kovos su sunkiu organizuotu nusikalstamumu priemonėmis ir laikomi strateginiais ES lygmens prioritetais;

5. mano, kad, siekiant apsaugoti Sąjungos interesus, būtina užtikrinti geresnę Europos fondų - visų pirma socialinių, socia-

linės sanglaudos ir su žemės ūkio politika susijusių fondų - subsidijų panaudojimo kontrolę, kadangi sukčiavimas gali sumažinti šios regionams naudingos integruotos Europos politikos legitimumą;

6. konstatuoja, kad vietos lygmeniu organizuoto nusikalstamumo atstovai ieško ryšio su vietos ir regionų valdžios institucijų sprendimus priimančiais pareigūnais, atsakingais už viešųjų pirkimų ar koncesijų sutartis, statybos ar verslo leidimų išdavimą;

7. pabrėžia, kad organizuota nusikalstama veika, pavyzdžiui, prekyba narkotikais, žmonėmis, kelia ilgalaikę grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės sveikatai ir socialinei sanglaudai;

8. primena, kad nusikalstamos organizacijos iš pažiūros teisėtai ir kartais labai išradingai taikydamos Europos mokesčių sistemą (kaip, pavyzdžiui, anglies dioksido mokesčio atveju) plėšia ir skurdina Sąjungos valstybes nares ir jų vietos ir regionų valdžios institucijas;

9. pabrėžia, kad ypač nerimą kelia korupcija sporto srityje (suklastotos lažybos, kyšininkavimas priimant sprendimą dėl didelio masto varžybų rengimo vietos, slaptos komisijos, susisijusios su žaidėjų perėjimu į kitą klubą ir pan.), kadangi tai gali pakenkti vertybėms, kurias propaguoja milijonai sporto mėgėjų ir savanorių klubų;

10. mano, kad, remiantis subsidarumo principu, vietos valdžios institucijos, skatinamos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką, yra svarbiausios dalyvės užtikrinant teisėtą ekonomikos apsaugą.

REGIONŲ KOMITETAS

11. atkreipia dėmesį į dabartinės ES teisės trūkumus kovos su sukčiavimu, korupcija ir pajamų iš nusikaltimų konfiskavimo srityje;

Kova su sukčiavimu

12. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija savo antrojoje ataskaitoje dėl 1995 m. Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos įgyvendinimo (COM(2008) 77) padarė išvadą, kad tik penkios valstybės narės ėmėsi „visų“ būtinų priemonių šiai konvencijai „tinkamai“ įgyvendinti;

Kova su korupcija

13. apgailestauja, kad dar neperkeltas į nacionalinę teisę Tarybos pamatinis sprendimas 2003/568/TVR dėl kovos su aktyviaja ir pasyviaja korupcija privačiame sektoriuje, kuriame apibrėžta juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė;

14. apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės iki šiol dar neratifikavo tarptautinių Europos Tarybos, Jungtinių Tautų Organizacijos arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OCDE) baudžiamosios teisės konvencijų;

Pajamų iš nusikaltimų išaldymas ir konfiskavimas

15. pabrėžia, kad esama trūkumų perkeltant į nacionalinę teisę penkis šioje srityje priimtus pamatinius sprendimus:

- dauguma valstybių narių tik iš dalies įgyvendino Pamatinį sprendimą 2005/212/TVR, kuriuo sudaryta galimybė konfiskuoti atitinkamos vertės turtą ir vykdyti išplėstinį konfiskavimą;
- Tarybos pamatiniame sprendime 2003/577/TVR numatytas arešto aktų tarpusavio pripažinimo principo taikymas, tačiau Komisija apgailestavo turinti tik labai mažai informacijos apie šio sprendimo taikymą;
- Pamatiniame sprendime 2006/783/TVR, kuriame numatytas nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimas, neatsižvelgta į Pamatiniame sprendime 2005/212/TVR numatytas neprievolomojo pobūdžio išplėstinio konfiskavimo taisykles; be to, Pamatinis sprendimas 2006/783/TVR taikomas tik nutarimams konfiskuoti, priimtiems baudžiamuosiuose, o ne civiliniuose procesuose, kurių tvarka, beje, vis dažniau taikoma;
- ne visos valstybės įgyvendino Tarybos sprendimą 2007/845/TVR dėl turto susigrąžinimo tarnybų bendradarbiavimo, kuriuo valstybės narės įpareigojamos įsteigti turto susigrąžinimo tarnybas siekiant užtikrinti jų bendradarbiavimą ir sudaryti palankesnes sąlygas atsekti nusikalstamų būdu įgytą turtą.

REGIONŲ KOMITETAS

16. palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymus, kuriuose nuosekliai susietos norminamojo pobūdžio priemonės ir strategijos, kurios turi būti įgyvendintos siekiant užtikrinti naudingą ir greitą teisėtos ekonomikos apsaugą;

17. primena, kad šios srities reguliavimo priemonių teisinį pagrindą sudaro SESV 82 ir 83 straipsniai, taip pat 310 straipsnio 6 dalis ir 325 straipsnis;

18. mano, kad ypač svarbu užtikrinti ES viešųjų lėšų apsaugą nuo sukčiavimo ir išeikvojimo, tačiau kartu pažymi, kad, atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir siekiant efektyvumo, baudžiamosios teisės aktus Europos Sąjungos lygmeniu priimti prasminga tik tuo atveju, kai jie gali padėti panaikinti nustatytus konkrečius valstybių narių baudžiamąjį persekiojimo praktikos trūkumus;

19. pritaria pasiūlymui ES lygmeniu apibrėžti tokius nusikaltimus kaip sukčiavimas ir viešųjų lėšų išeikvojimas;

20. remia Komisijos iniciatyvas, kuriomis siekiama užkirsti kelią žalingai praktikai - interesų konfliktams, favoritizmui ir korupcijai - baudžiant už elgesį, už kurį kai kuriose valstybėse narėse iki šiol nebaudžiama ir kuris trukdo laisvai dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ⁽¹⁾;

21. pritaria OLAF reformos, kurios tikslas apsaugoti mokesčių mokėtojų pinigus, gairėms:

— laikantis *de minimis* taisyklių, kurios leis OLAF teikti pirmenybę tyrimams, susijusiems su sukčiavimu stambiu mastu;

— laikantis reikalavimo tęsti administracinius tyrimus, kuriems pasibaigus valstybės narės, kurios iki šiol neprivalėjo imtis tolesnių su OLAF tyrimais susijusių veiksmų, turės bent jau informuoti OLAF apie tolesnę bylų eigą;

22. labai palankiai vertina kovai su korupcija Sąjungoje suteiktą politinį postūmį ir kompleksinį Komisijos požiūrį į šį klausimą;

23. pritaria pasiūlymui taikyti vertinimo mechanizmą, t. y. nuo 2013 m. kas dvejus metus parengti ES kovos su korupcija ataskaitą;

24. remia Komisijos pasiūlymą užtikrinti derėjimą su jau esamais EBPO arba Europos Tarybos mechanizmais;

25. vis dėlto atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad ji nedelsdama turi padaryti išvadą dėl valstybių abipusiu pasitikėjimu grindžiamos bendros priemonės ir primena, kad būtina priimti teisės aktus siekiant teigiamos praktikos, numatytos SESV 83 straipsnyje, įsigalėjimo;

26. visiškai pritaria kompleksiniam Komisijos požiūriui, paskatinusiam ją apsvarstyti ES įmonių apskaitos ir audito standartų klausimą;

⁽¹⁾ COM(2007) 328 final ir COM(2011) 309 final. Ataskaitoje nurodoma, kad tik devynios valstybės narės (Belgija, Bulgarija, Kipras, Suomija, Prancūzija, Airija, Portugalija, Čekijos Respublika ir Jungtinė Karalystė) tinkamai perkėlė į nacionalinę teisę visus 2003 m. pamatiniame sprendime apibrėžtus korupcijos nusikaltimo sudėties požymius.

REGIONŲ KOMITETAS

27. teigiamai vertina pasiūlymą dėl direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje, kadangi tai yra pasaulinės ekonomikos apsaugos priemonės, reikalingos, kad „nusikalsti nebūtų pelninga“ ir kadangi „nedorai įgytas turtas laimės neatneša“;

28. pritaria Stokholmo programos principui, pagal kurį geriau nustatyti privalomus būtiniausius standartus remiantis SESV 83 straipsniu (įskaitant galimybę konfiskuoti atitinkamos vertės turtą ir vykdyti išplėstinį konfiskavimą, konfiskavimą iš trečiųjų asmenų ir ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą), o ne siekti patobulinti dabartinę Sąjungos priemonę, kuri yra neveiksminga;

29. remia pasiūlymą dėl direktyvos, kadangi jame pateiktos ankstesniuose pamatiniuose sprendimuose jau apibrėžtos teisinės nuostatos ir sąvokos, susijusios su pajamų iš nusikaltimų ir nusikaltimo priemonių konfiskavimu, taip pat nuostatos dėl turto, atitinkančio pajamų iš nusikaltimų vertę, konfiskavimo;

30. be to, teigiamai vertina ir tai, kad jame numatytos nuostatos, sudarančios galimybę labai plačiai suprasti sąvoką „pajamos iš nusikaltimų“ (apimant į turtą transformuotas pajamas ar dokumentus, patvirtinančius teises į tokį turtą) ir apsaugos tikslu areštuoti turtą, kol bus priimtas teismo sprendimas;

31. **išplėstinis konfiskavimas.** RK pritaria, kad reikia panaikinti 2005 m. pamatiniame sprendime valstybėms narėms numatytą galimybę pasirinkti, ir mano, kad taip bus patobulintos esamos nuostatos dėl išplėstinio konfiskavimo, tačiau mano, kad reikėtų patobulinti 4 straipsnio 1 dalį, kuri yra labai neaiški. Pagal įstatymą, vykdamas išplėstinį konfiskavimą, leidžiama konfiskuoti ne tik su nusikaltimu tiesiogiai susijusį turtą, kadangi gali būti sąsaja tarp nusikalstamos veikos ir ketinamo konfiskuoti turtą arba teisių į turtą. RK siūlo, kad „konkrečiai faktai“, kuriais remdamasis teismas priima savo sprendimą, būtų pagrįsti, pavyzdžiui, įrodant turto vertės ir teisėtų pajamų neatitikimą. Šiuo „konkrečių faktų“ pavyzdžiu taip pat norima pabrėžti, kad būtent pats susijęs asmuo turi pateikti įrodymų, kad turtas arba teisės į turtą, kurie nėra tiesiogiai susiję su nusikalstama veika, tačiau kuriuos ketinama konfiskuoti, įgyti iš kitų teisėtų pajamų šaltinių;

32. palankiai vertina **konfiskavimo iš trečiųjų asmenų** galimybę; nusikaltėliai niekada neturi turto arba teisių į turtą savo vardu, ir primena, kad tretieji asmenys, kurių vaidmuo – paslėpti arba transformuoti turtą, labai dažnai yra juridiniai asmenys. Organizuotos nusikalstamos grupuotės jau senai naudojasi labai sumaniais teisiniais būdais, kad išvengtų turto konfiskacijos. Todėl RK labai rekomenduoja papildyti dokumentą juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės principu ir įvesti sąvoką „faktiškasis savininkas“;

33. be to, siūlo į pasiūlymą įtraukti sąvoką, kuri sudarytų galimybę trečiąjį asmenį laikyti tikroju savininku ir (arba) vieninteliu ekonominės naudos gavėju. Tai gali būti įrodyta pranešant apie nustatytus faktus: juridinis asmuo asmeniniais tikslais teisiškai ar faktiškai valdo turtą, finansuoja turtą, suteikia teisę nemokamai naudotis turtu ir t. t. Ši sąvoka, pavyzdžiui, gerai žinoma Liuksemburge: ji padeda nustatyti, kas yra tikrasis įmonės savininkas, ir taip papildo juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės principą;

34. atsargiai vertina ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą, kadangi daugumoje valstybių narių konfiskavimas yra su baudžiamuoju nuosprendžiu susijusi sankcija. Be to, ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstas konfiskavimas yra grindžiamas *civiliniu procesu* ir nėra susijęs su pasirinktu teisiniu pagrindu: nagrinėjamas pasiūlymas, kuris akivaizdžiai grindžiamas SESV 82 straipsnio 2 dalimi, kurios nuostatos susijusios tik su *baudžiamosios srities sankcijomis*. Juo taip pat pažeidžiamos tam tikrų valstybių narių, pavyzdžiui, Prancūzijos, teisinės tradicijos, pagal kurias teisei į nuosavybę yra konstitucinė teisė;

35. atkreipia dėmesį į tai, kad ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstas konfiskavimas nesusijęs ir su SESV 83 straipsnio 1 dalimi, kurioje nurodoma, kad Parlamentas ir Taryba „gali nustatyti minimalias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžimo ypač sunkių nusikaltimų, turinčių tarpvalstybinį pobūdį, [...] srityse“;

36. siūlo pasirinkti baudžiamojo proceso teisę siekiant užtikrinti vienodą teisės areštuoti ir konfiskuoti veiksmingumo lygį remiantis jau išbandytais baudžiamosiomis nuostatomis;

37. primena, kad konfiskavimas pagal civilinės teisės nuostatas grindžiamas Finansinių veiksmų darbo grupės (FVDG) rekomendacija (Nr. 3), kurioje šalys raginamos priimti priemones, kurios leistų konfiskuoti „nepriėmus apkaltinamojo nuosprendžio“. Toje pačioje rekomendacijoje taip pat nurodoma, kad valstybės gali priimti priemones, kurios „įpareigotų kaltininką pagrįsti norimo konfiskuoti turto įsigijimo teisėtumą“. Taigi, susidaro išpūdis, kad siekiama perkelti prievolę įrodyti, kuri yra apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįsto konfiskavimo esmė. Tokio paties rezultato galima pasiekti apibrėžiant naują nusikalstamą veiką už „nepagrįsto“ turto turėjimą arba išteklių nepagrįstumą (žr., pavyzdžiui, Prancūzijos baudžiamojo kodekso naują straipsnį 321-6, kuriame apskritai numatoma atsakomybė už nesugebėjimą pagrįsti su gyvenimo būdu susijusius išteklius ir turto kilmę tais atvejais, kai asmuo palaiko nuolatinį ryšius su sunkių nusikaltimų ir nusikalstamos veikos dalyviais, kuriems skirta ne mažiau kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausmė). Taip pasiekiamas norimas prievolės įrodyti perkėlimas;

38. pagal subsidarumo principą šiuo pasiūlymu valstybėms turi būti palikta teisė spręsti, ar taikyti ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą konfiskavimą ar ne, jei tik joms pavyks įrodyti, kad jų teisės aktai taip pat yra veiksmingi ir neprieštaraus pripažinimo principui;

REGIONŲ KOMITETAS

39. mažesnių abejonių Komitetui kyla dėl pernelyg išsamių garantijų, kurios suteikiamos įvairiais pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo procedūrų etapais, kadangi tai gali trukdyti Sąjungoje taikyti naująjį teisinį pagrindą dėl areštavimo ir konfiskavimo;

40. atkreipia dėmesį į būtinybę įkurti Europos prokuratūrą ir pabrėžia poreikį stiprinti organizuoto nusikalstamumo srityje veikiančias valstybių narių policijos ir teismines struktūras;

REGIONŲ KOMITETAS

41. mano, kad sukūrus Europos prokuratūrą galima tikėtis veiksmingesnio OLAF reformos įgyvendinimo;

42. mano, kad Europos prokuratūra veiksmingiau ir užtikrinčiau vykdys su korupcija ir įtakingų ekonomikos ir politikos veikėjų dalyvavimu susijusius finansinius tyrimus arba tyrimus, kurie susiję su tarptautiniais nusikalstamais tinklais;

43. mano, kad plėtoti Eurojustą, kaip pagrindą įkurti Europos prokuratūrą, galinčią inicijuoti kriminalinius tyrimus - bent jau tais atvejais, kai kyla rimtas pavojus Sąjungos interesams - ir pradėti vykdyti nusikalstamos veikos tyrimą yra veiksmingas būdas išvengti situacijų, minimų šioje nuomonėje nagrinėjamame Komisijos komunikate dėl finansinių interesų apsaugos (COM(2011) 293 final); RK norėtų priminti, kad SESV 85 ir 86 straipsniuose numatyta tokia raida, kuri būtina siekiant įveikti dvejopo pobūdžio iššūkį - finansų krizės keliamas problemas ir didelį nusikalstamumą;

44. mano, kad siekiant šio tikslo reikia numatyti bendrą ES finansinių nusikaltimų tyrėjų mokymo programą, kurios rengimas ir įgyvendinimas turi būti Komisijos prioritetas;

45. mano, kad veiksmingos apie pažeidimus pranešančių asmenų apsaugos nuo galimų keršto veiksmų užtikrinimas yra pagrindinis kovos su korupcija ir kovos su organizuotu nusikalstamumu politikos aspektas. Tačiau ši sritis Sąjungoje reglamentuojama remiantis nevienodu teisiniu pagrindu. Todėl RK labai teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą užtikrinti apie pažeidimus pranešančių asmenų apsaugą.

Stiprinti vietos valdžios institucijų vaidmenį kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu

46. ragina valstybes nares numatyti grąžinti vietos ir (arba) regionų valdžios institucijoms dalį iš organizuotų nusikaltėlių konfiskuoto turto (patenkinus teisėtus prašymus grąžinti turtą), kadangi jos labiausia nukenčia nuo viešąją tvarką vietos lygmeniu trikdančių nusikalstamų organizacijų. Be to, jos gali geriausiai vietos lygmeniu vykdyti veiksmus siekiant pašalinti

gilias nusikalstamumo priežastis. Tokia praktika jau vykdoma Italijoje, kur trečdalis iš 12 000 konfiskuotų pastatų buvo paskirti arba perparduoti vietos valdžios institucijoms socialinėms reikmėms. Iš esmės tai yra būdas formuoti teigiamą požiūrį į valdžios institucijų veiksmus ir sukurti išrinktuosius valdžios atstovus, pilietinę visuomenę ir šeimas vienijančią dorovės sistemą;

47. ragina išrinktiesiems vietos valdžios atstovams pradėjus vykdyti įgaliojimus pasirašyti profesinės etikos chartiją *Obliti privatorum, publica curate* (pamirškite asmeninius reikalus ir rūpinkitės viešaisiais), nes tai padėtų padidinti ir išsaugoti piliečių ir valdžios atstovų tarpusavio pasitikėjimą. Šioje chartijoje būtų nustatytos nešališkumo taisyklės (draudimas turėti interesų konfliktų, atsisakymas priimti asmeninių kelionių pasiūlymus iš fizinių arba juridinių asmenų, kurių veikla susijusi su vietos ir regionų valdžios institucijomis, taip pat dovanas, kurių vertė yra didesnė nei 150 eurų, draudimas įtraukti šeimos narius ir pan.) ir sąžiningumo taisyklės (nenaudoti valdžios institucijų lėšų asmeniniais tikslais arba rinkimų kampanijoms, laikytis viešųjų pirkimų taisyklių ir t. t.);

48. ragina išrinktuosius valdžios atstovus pateikti nepriklausomai valdžios institucijai turto deklaraciją apie turimą nuosavybę ir komercinius bei verslo ryšius;

49. ragina valstybes nares nustatyti viešąją finansavimą rinkimų kampanijoms finansuoti, uždrausti fizinių asmenų paramą ir parengti vietos lygmens išrinktojo atstovo statutą, kuriuo būtų užtikrintas jo savarankiškumas ir finansinis nepriklausomumas;

50. ragina veiksmingai kovoti su mokesčių rojuose vykdomu su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu susijusių pinigų plovimu;

51. ragina valstybes nares sukurti veiksmingas nesąžiningo elgesio prevencijos ir nustatymo priemones, pavyzdžiui, steigti tarnybas, kurios įvertintų antikorupcinius mechanizmus vykdančias viešuosius pirkimus ir užtikrintų viešųjų pirkimų ir viešųjų institucijų subrangos sutarčių stebėseną;

52. prašo sukurti Europos platformą, skirtą keistis vietos lygmeniu sukaupia gerąją praktiką, ir Europos kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu kongresą;

53. skatina vietos valdžios institucijas savo subsidijas skirti gabiems sportininkams ir profesionaliems klubams, kurie atitinka etikos ir griežtus finansinio skaidrumo reikalavimus;

54. siūlo paskirti Regionų komiteto stebėtoją į specialų Europos Parlamento kovos su korupcija komitetą ir Europos Tarybos Valstybių prieš korupciją grupę (GRECO);

55. išsamiau apsvarstys gerąjį valdymo ir administracinio valdymo teisėtos ekonomikos apsaugos srityje praktiką, kurią yra sukaupusios kaimynystės politikos šalys partnerės, kurios yra Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių vietos ir regionų valdžios institucijų asamblėjos (ARLEM) ir Rytų partnerystės šalių vietos ir regionų valdžios institucijų konferencijos (CORLEAP) narės.

2012 m. spalio 10 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT